АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА 2018 – 2022. ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

СВИЛАЈНАЦ

ОСНОВНА ШКОЛА
„ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ"
СВИЛАЈНАЦ
БРОЈ: 986
ДАТУМ:11.09.2019. године

На основу члана 61. и члана 119. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017 и 27/2018. – др. закони и 10/2019.) и члана 44. став 1. тачка 2. Статута школе, Школски одбор Основне школе „Јован Јовановић Змај“ у Свилајнцу на својој седници од 11.09.2019. године једногласно је донео

О Д Л У К У

Доноси се Анекс Школског програма Основне школе „Јован Јовановић Змај“ у Свилајнцу, за четворогодишњи период 2018. – 2022.година.

Председник Школског одбора,
Горан Василијевић

Горан Василијевић, професор

Алеја Зорана Ђинђића бр. 6; 35210 Свилајнац; Телефони: Директор 035/312-324, 312-473,
Секретар: 035/312-321, факс 035/312-324; E-mail: oszmajsv@gmail.com

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ПРВИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	65	36	101
Друго полугодиште	54	25	79
Укупно	119	61	180

ЦИЉ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице. Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору. Обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима. Усмено прича према слици/сликама и о доживљајима. Усмено описује ствари из непо- средног окружења. Бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору. Пажљиво и културно слуша саговорнике. Активно слуша и ра-зуме садржај књиже-вноуметничког текста који му се чита.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличког писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима	Разговор, усмено излагање, илустрација, писмени радови, Писање слова, речи, реченица. Преписивање штампаног текста писаним словима. Самостално писање и читање текстова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).	
– активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; – препозна песму, причу и драмски текст; – одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; – уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; – препозна загонетку и разуме њено значење; – препозна басну и разуме њено значење;	КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма, Ја сам чудо видео Јован Јовановић Змај, Зимска песма Војислав Илић, Пролетња зора/Воја Царић, Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач Десанка Максимовић, Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце Гвидо Тартаља, Китова беба/Мрави/Постеља за зеку Бранко Ћопић, Јежева кућица (читање у наставцима) Душан Радовић, Јесења песма/Срећна Нова година Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете/Деца су украс	Рад на тексту. Разговор о тексту. Илустровање. Препричавање. Писмени радови. Драматизација. Самостални рад Тимски рад Пројекна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		света Стеван Раичковић, Цртанка/Бранислав Лазаревић, Сликар Перо Зубац, Добар друг ти вреди више Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете Проза Народна прича, Свети Сава и ђаци Народна прича, Деда и репа /Голуб и пчела Народна басна, Лисица и гавран Доситеј Обрадовић, Два јарца; Две козе Лав Николајевич Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-дум Оливер и његов бубањ Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово/Весна Ћоровић Бутрић, Ноћни ћошак Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић,	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: Буквар ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор)	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу; – шаљива песма; – басна; – загонетка.	
– разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; – правилно употреби велико слово;	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и	Разговор, усмено излагање, илустрација, писмени радови, Писање слова, речи, реченица.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	
– разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; – правилно употреби велико слово;	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.	Рад на тексту. Разговор о тексту. Илустровање. Препричавање. Писмени радови. Драматизација. Самостални рад Тимски рад Пројекна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње. Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање. Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. ванушбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.	

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**12**	**24**	**36**
Друго полугодиште	**12**	**24**	**36**
Укупно	**24**	**48**	**72**

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздрављају и отпоздрављају користећи најједноставнија језичка средства; питају и кажу како се зову. **-поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - поштују правила учтиве комуникације.** **- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих.**	**I** **Увод у предмет**	Greetings Introducing yourself to others Classroom language Изрази и речи које се користе код поздрављања и упознавања – *Hello. I'm (Miloš). Goodbye.*	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају,	**II** **Hello**	Countries Nationalities Sports Hobbies - препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.		за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – *I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you.* - бројеве од 1 до 10; - једноствне наредбе – *Stand up. Sit down. Clap. Poit to … . Count to 10.* - кратку причу која се односи на тему.	Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге;	**III** **My Classroom**	- речи којима се именују школски предмети – *bin, board, chair, table, door, window, picture*; - језичку структуру – *What's this? It's a …*; - једноствне наредбе – *Stand up. Sit down.* - дијалошки модел – *It's*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
разумеју изразе за захваљивање и упућују захвалност; уоче сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас.		*for you. Thank you.* - кратку причу која се односи на тему.	Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање; знају да кажу чије је нешто; изразе захвалност; уоче сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас; поштују правила учтиве комуникације.	**IV** **My Toys**	- речи којима се именују играчке – *ball, ballon, boat, car, doll, robot, puzzle*; - језичку структуру – *This is my / your ...*; - дијалошки модел – *Here you are. Thank you.* - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање;		- изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.	**V** **Review 1**	комуникацију са вршњацима – *I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you. Nice to see you. Nice to see you, too.* - једноставне наредбе – *Stand up. Sit down. Clap. Point to ... .*	Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују школски прибор;	**VI** **My things**	- речи којима се именује	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:**

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
разумеју једноставне исказе који се односе на количине; изражавају количине најједноставнијим језичким средствима; разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; размењују информације личне природе (питају и кажу колико имају година); уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.		школски прибор – *bag, book, lunch box, pencil, pencil box, rubber, water bottle*; - језичке структуре – *How many…? How old are you? I'm (six)*. - кратку причу која се односи на тему.	Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују боје и облике; разумеју једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина; описују предмете и изражавају количине користећи најједноставнија језичка средства; размењују информације које се	**VII** **Shapes and Colours**	- речи којима се именују боје и облици – *blue, green, orange, red, yellow, circle, triangle, square, rectangle*; - језичке структуре – *What colour is it / this? It's (yellow). It's a (blue) (triangle). How many (sqaures)? (Five) squares.*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
односе на описе предмета и количине; уоче сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас.		- кратку причу која се односи на тему.	Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују домаће животиње и појмове који се односе на сеоско домаћинство; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину живота у селу у циљној култури и код нас.	**VIII** **My Farm**	- речи којима се именују домаће животиње и појмови везани за сеоско домаћинство – *butterfly, duck, donkey, field, flower, goat, sun*; - језичку структуру – *Is it a... ? Yes, it is. No, it isn't.* - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив	**IX** **Review 2**	- речи и изразе који су се радили у темама 6, 7 и 8; - језичке структуре из	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.		тема 6, 7 и 8; - *Please put your books away and come here.* - титуле за обраћање *Miss*	Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују бројеве до 10; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима.	**X** **Project 1**	- бројеве до 10, школски прибор; - језичке структуре *How many (buttons)? Three (buttons). This is my number (four).*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне	**XI** **Merry Christmas**	- изразе и речи које се односе на Божић – *reindeer, Father*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.		*Christmas, present, cracker, Christmas stocking, Merry Christmas*; - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ; - песму *We wish you a Merry Christmas;* - Божићне игре.	Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују делове одеће; разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.	**XII** **My Clothes**	- речи којима се именују делови одеће – *jumper, shirt, shorts, skirt, socks, trousers*; - језичку структуру – *What colour is it/are they? It's/They're...* - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			CLIL.
Препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности и разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.	**XIII** **My Body**	- речи којима се именују делови тела – *arms, ears, eyes, feet, fingers, hands, head, legs, toes, noes, knees*; - језичку структуру – *I've got ten toes / two arms / ten toes…*; - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.	**XIV** **Happy Easter**	- изразе и речи које се односе на Ускрс – *bunny, daffodil, Easter egg, chocolate egg, chick, Happy Easter*; - сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ; - песму *Do the bunny hop*;	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		- Ускршње игре.	Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	**XV** **My Family**	- речи којима се именују чланови породице – *baby, brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister,family*; - језичке структуре – *Who's this? It's (my aunt). He's /She's … You're … They're… We're … This is my /your …* - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
Разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; разумеју позив и реагују на њега;	**XVI** **Review 3**	- речи и изразе који су се радили у темама 12, 13 и 15; - језичке структуре из	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.		тема 12, 13 и 15; - *Clean up. Let's work together.*	Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МАТЕМАТИКА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	49	52	101
Друго полугодиште	29	50	79
Укупно	78	102	180

ЦИЉ:

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- **Ученик ће бити у стању да:** - Одређује међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; -Упоређује предмете и бића по величини -Уочава и именује геометријске облике предмета из непосредне околине. - Именује геометријска тела и геометријске фигуре; -Групише предмете са заједничким својством -Сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика -Разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију -Црта праву линију и дуж помоћу лењира	1.ГЕОМЕТРИЈА **Положај, величина и облик предмета** -**Линије**	Просторне релације. -Величина предмета и бића. -Геометријска тела:лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. -Геометријске фигуре:круг, правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија. -Затворена и отворена линија. -Тачка и линија. -Дуж	Разговор, Посматрање Демонстрација Упоређивање Илустрација Склапање геометријских фигура од датих облика Цртање и бојење геометријских тела и фигура Слагање и разлагање Решавање проблема Записивање Разговор Демонстрација Илустрација Цртање Упоређивање Записивање Групни рад, самостални рад, експериментални рад, пројектна настава предавања, презентација,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-ученик ће бити у стању да Броји унапред и уназад и са прескоком. -Прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој. -Користи редне бројеве. -Разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника. -Користи појмове:сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика. -Сабира и одузима два једноцифрена броја не	**2.БРОЈЕВИ**	Бројање, писање и читање бројева -Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој -Упоређивање бројева -Редни бројеви -Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. -Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. -Својства сабирања -Откривање непознатог броја у једнакостима са једном операцијом	повратна информација, похвале, награде, бодовање, Разговор Посматрање Демонстрација Бројање Пребројавање Илустрација Записивање Упоређивање Решавање проблема Групни рад, самостални рад, експериментални рад, пројектна настава предавања, презентација,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
записујући поступак. -Сабира и одузима до 100 без прелаза преко дестице. -Растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања. -Реши текстуални задатак са једном операцијом. Разликује ночане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност. -Уочи правило и одреди следећи члан започетог низа. -Прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног		-Динар, кованице и новчанице до 100 динара	повратна информација, похвале, награде, бодовање,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
дијаграма или табеле. Ученик ће бити у стању да: Измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере -Преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства	**3. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**	Мерење дужине нестандардним јединицама мере	Посматрање, Извођење закључка Анализирање Разговор Демонстрација Цртање Записивање Мерење Групни рад, самостални рад, експериментални рад, пројектна настава

СВЕТ ОКО НАС

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СВЕТ ОКО НАС - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште			40
Друго полугодиште			32
Укупно			72

ЦИЉ:

Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: − препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; − правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; − се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;	Ја и други	Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.	играњем, слушањем, посматрањем, размишљањем, разговарањем, неки и читањем итд. усмерена је на развој интелектуалних, психофизичких, когнитивно-конативних и социјално-афективних сфера личности ученика су ученици оспособљени да учине, предузму, изведу и обаве захваљујући знањима, ставовима и вештинама које су развили током године учења овог наставног предмета
− придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; − сарађује са вршњацима у заједничким активностима; − одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања	Породични дом, школа	Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.	– Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); – Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Процењивање – самостално одмеравање; – Груписање – уочавање сличности и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
здравља; − чува своју, школску и имовину других;			различитости ради класификовања; – Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – Стварање – креативна продукција; – Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.
− прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; − својим речима опише	Здравље и безбедност	Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у	да самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; − примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;		саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).	учење се не завршава на чулним утисцима, већ се наставља уопштавањем уоченог кроз описивање, поређење, формулисање закључака итд.
-снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; − одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;	Оријентација у простору и времену	Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.	посебно су погодни: организоване посете, шетње, излети, настава у природи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
− посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо – меко, провидно – непровидно, храпаво – глатко; − учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;	Човек ствара	Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада). Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко).	изучавање садржаја хемије и физике – закључивање на основу спроведеног експеримента итд.
− разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; − препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; − препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; − идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог	Разноврсност природе	Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина.	самостално истражују и анализирају природне и друштвене појаве и процесе треба да укључи посматрање и праћење биолошких феномена изучавање садржаја хемије и физике – закључивање на основу спроведеног експеримента итд. посебно су погодни: организоване посете, шетње, излети, настава у природи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
спољашњег изгледа; − уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; − препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; − препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; − штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; − се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; − повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.		Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава, труп , руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	12	9	21
Друго полугодиште	9	6	15
Укупно	21	15	36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Позавршетку разреда ученик ће бити у стању да: -опише,својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; -пореди своје утиске и утиске других о уметничкин делима,изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења;	**1. Ликовна култура и окружење**	**Простор** Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. **Уметничка занимања и продукти.** Сликар –слика,вајар-скулптура, фотограф – фотографија...Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници.	Посматрање, Извођење закључка Анализирање Разговор Демонстрација Цртање Групни рад, рад у пару, самостални рад, пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Установе културе **(**биоскоп,музеј,галерија, позориште,библиотека,.. .). правила понашања и облачењау различитим установама културе ,договорена правила понашања.	
-одреди,самостално и у сарадњи са другима положај облика у простору и у равни; -црта на различитим подлогама и форматима папира; -користи мтеријал и прибор у складу са инструкцијама;	**2. Односи у видном пољу**	Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од	Посматрање, Извођење закључка Анализирање Разговор Демонстрација Цртање Записивање Групни рад, самостални рад, рад у пару пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.	
обликује једноставне фигуре од меког материјала.	**1. Обликовање**	Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална,	Посматрање, Извођење закључка Разговор Обликовање Комбиновање Образлагање Групни рад, самостални рад, рад у пару пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...).	
-изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; -повеже одабрану	**2. Споразумевање**	Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна	Разговор Посматрање Закључивање Излагање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
установу културе са њеном наменом; -поштује договоре и преавила понашања и облачења приликом посете установама културе.		слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.	Цртање Групни рад, самостални рад, рад у пару пројектна настава

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	12	8	20
Друго полугодиште	7	9	16
Укупно	19	17	36

ЦИЉ:

Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да: □ објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; □ разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; □ препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; □ повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача,	Активно слушање музике, лично музичко изражавање ученика кроз извођење музике и музичко стваралаштво. Слушање музике може се комбиновати са свим другим активностима.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
гласа и боју инструмента са карактером дела; □ поштује договорена правила понашања при слушању музике; □ користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;		оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).	
У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да: □ изговара у ритму уз покрет бројалице; □ пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; □ пева по слуху уз	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет – пљескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације.	Музичке активности су говор у ритму, певање, свирање, покрет уз музику, слушање музике и видови стваралаштва. – Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика);

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
покрет народне песме, музичке игре; □ примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; □ свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; □ повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; □ објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; □ учествује у школским приредбама и манифестацијама;		Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа	– Описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума – Стварање – креативна продукција; – Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.	
У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да: □ направи дечје ритмичке инструменте; □ ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне	Извођење уз покрет води ка свирању на дечјим ритмичким инструментима. Вежбе правилног држања тела, дисања и говорне артикулације претходе обнављању познатих песама, које су опет садржајно и/или музички сличне оној коју ће учити. Уз песму или бројалицу може се свирати ритмичка пратња.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на крађи задати текст; изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.		ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на крађи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.	

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	33	26	59
Друго полугодиште	28	21	49
Укупно	61	47	108

ЦИЉ:

Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стањуда: - примениједнoставне, двоставнеопштеприпремневежбе (вежбеобликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развојпокретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у стањуда: правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; – примењује правилну технику дисања приликом вежбања; – изведе кретања,	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ ХОДАЊЕ И ТРЧАЊЕ	Ходање: - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму. - ходање са реквизитом, - ходање са променом правца и смера. Техника трчања: - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 m са стартом из различиттих почетних положаја, - игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
поштује правила понашања на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;	СКАКАЊА И ПРЕСКАКАЊА	Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
– поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;	БАЦАЊА И ХВАТАЊА	Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима завежбање;	ПУЗАЊЕ, ВИШЕЊА, УПОРИ И ПЕЊАЊА	Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			- Бодовање
Ученик ће бити у стањуда поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање	ВЕЖБЕ НА ТЛУ	Основни ставови и положаји. Повалька на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Повалька на стомаку. Састав од научених елемената Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у стањуда – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; – примењује правилну технику дисања приликом вежбања;	ВЕЖБЕ РАВНОТЕЖЕ	Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стањуда поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;	ВЕЖБЕ СА РЕКВИЗИТИМА	Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у стањуда – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра дечји и народни плес; поштује мере безбедности током вежбања;	ПЛЕС И РИТМИКА	Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз пљесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у		Комбиновани полигон	Групни рад

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
стањуда одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија фер и бодри учеснике у игри; – прихвати сопствену победу и пораз;	ПОЛИГОН	од усвојених вештина (вежби).	- Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у стањуда – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;	КУЛТУРА ВЕЖБАЊА И ИГРАЊА	Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам фер.	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање
Ученик ће бити у стањуда – наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; – уочи промену у расту код себе и других; – уочи разлику између здравог и болесног	ЗДРВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у	Групни рад - Самостални рад - Експериментални рад - Предавања - Презентације - Повратна информација - Похвале - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
стања; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – схвати значај коришћења воћа у исхрани; – правилно се понаша за столом		коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.	

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште			19
Друго полугодиште			17
Укупно			36

ЦИЉ:

Циљ наставе „Грађанско васпитање-Сазнање о себи и другима“ јесте подстзицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Овај наставни предмет треба да пружи могућност ученицима да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компонентне , одговорне и креативне личности, одговорне за договор и сарадњу, која поштује себе и друге.

Задаци наставе „Грађанско васпитање-Сазнање о себи и другима су :

- олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;
- проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за преовладавање непријатних емоционалних стања; учење видивасамопотврђивања без агресивности уз уважавање других;
- подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика;
- подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;
- развијање комуникативне способности и конструктивног решавања сукоба са вршњацима и одраслима;
- развијање креативног изражавања;
- упознавање ученика са дечјим правима;
- подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-Анализира своје особине и уме да их представи другима -Препозна, анализира сличности и разлике унутар групе -Прихвата друге ученика и уважава њихову различитост	Олакшавање процеса адаптације на школску средину	*Сусрет родитеља наставника и ученика *Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада	ПОСМАТРАЊЕ
-Анализира своје особине и уме да их представи другима -Препозна, анализира сличности и разлике унутар групе -Прихвата друге ученика и уважава њихову различитост Ради у групи/тиму -Препозна прдености групног/тимског рада - Учествује у доношењу групних одлука	Подстицање развоја сазнања о себи, осећањима и потребама као и свести о личном идентитету	*Свест о себи 1 *Свест о себи *Времеплов *Снови (Непријатни снови) *Снови(Пријатни снови) *Моје жеље *Ја кад порастем *Ја и како ме виде други	ПРАЋЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗАДОВОЉСТВО УЧЕНИКА НА ЧАСУ
-Анализира своје особине и уме да их представи другима -Препозна, анализира сличности и разлике унутар групе -Прихвата друге ученика и уважава њихову различитост	Изражавање и комуникација осећања,учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања	*Шта ме брине *Моје место за опуштање *Изражавање осећања *Комуникација осећања *Мој бес 1 *Мој бес 2 *Страхови 1 *Страхови 2 *Туга	ПОСМАТРАЊЕ БЕЛЕЖЕЊЕ НЕГАТИВНИХ РЕАКЦИЈА ЗАДОВОЉСТВО УЧЕНИКА НА ЧАСУ

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-Препозна предрасуде,стереотипе, дискриминациј,нетолеранцију по различитим основама . -Препозна последице постојања нетолеранције, дискриминације,стереотипа, предрасуда -Прихвати одговорност за сопствено понашање		*Љубав	
-Ради у групи/тиму -Препозна прдености групног/тимског рада - Учествује у доношењу групних одлука	Подстицање групног рада,договарања и сарадње	*Сарадња 1 *Сарадња 2	ПОСМАТРАЊЕ ЗАДОВОЉСТВО ДЕЦЕ НА ЧАСУ
-Анализира своје особине и уме да их представи другима -Препозна, анализира сличности и разлике унутар групе -Прихвата друге ученика и уважава њихову различитост -Препозна предрасуде,стереотипе, дискриминациј,нетолеранцију по различитим основама . -Препозна последице	Подстицање социјалног сазнања,разумевања и прихватања разлика,учење видова самопотврђивања без агресивности	*Увредљиви надимци *Пријатељство *Тајни пријатељ	ПОСМАТРАЊЕ БЕЛЕЖЕЊЕ САМОПРОЦЕЊИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВО ДЕЦЕ НА ЧАСУ

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
постојања нетолеранције, дискриминације,стереотипа, предрасуда			
-Објасни разлоге,ток и последице сукоба -Објасни ефекте конфликта на ток комуникације -Уочи факторе који одређују понашање у ситуацијама конфликта -Анализира сукоб из различитих улова, (препознаје потребе и страхове актера сукоба) и налаи конструктивна решења прихватљива за обе стране у сукобу. -Образложи предности конструктивног начине решавања сукоба -Објасни значај посредовања у сукобу	Развијање комуникативне способности и конструктивног решавања сукоба са вршњацима и одраслима	*Комуникација и неспоразуми 1 *Комуникација и неспоразуми 2 *Неспоразуми са родитељима *Тужакање *Конфликти	ПОСМАТРАЊЕ ЕВИДЕНЦУЈА РАСПОЛОЖЕЊЕ ПОКАЗИВАЊЕ ОСЕЋАЊА ЗАДОВОЉСТВО НА ЧАСУ
-Искаже,образложи и брани мишљење аргументима -Активно слуша -Дебатује и дискутује на неугрожавајући начин, уважавајући мишљење других -Разликје могуће облике	Упознавање ученика са дечјим правима	*Права деце *Школа какву желим *Да кажем слободно *Право на игру	ПОСМАТРАЊЕ РАЗУМЕВАЊЕ ПРИМЕНА

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
учешћа младих -Објасни потрбу,важност партиципације младих			
-Анализира своје особине и уме да их представи другима -Препозна, анализира сличности и разлике унутар групе -Прихвата друге ученика и уважава њихову различитост	Евалуација	*Ја пре ја после *Презентација	ПОСМАТРАЊЕ РАЗУМЕВАЊЕ ПРИМЕНА

ВЕРСКА НАСТАВА

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВЕРСКА НАСТАВА - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**13**	4	17
Друго полугодиште	**13**	6	19
Укупно	**36**	10	36

ЦИЉ:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да разуме основна сазнања о православном катихизису.	Увод	Упознавање са програмом.	Катихизација као литургиска делатност заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: □ теоријска настава (35 часова) □ практична настава (1 час) Место реализације наставе □ Теоријска настава се реализује у учионици; □ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе □ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобномнаставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. □ Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. □ Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • препозна да не можемо једни без других • зна да нас љубав повезује са другима	Заједница као основ живота	које приказују породицу □ може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, илистарателем) □ садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...)	
	Заједница љубави Бога,човека и природе	приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо □ како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела □ садржаји који говоре и приказују лепоту створеног	идактичко методичка упутства за реализацију наставе □ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. □ Реализација програма

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		света песмица: „Ал` је леп овај свет“, J.J. Змај Бог је цео свет створио из љубави	требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. III
ученик сазнаје да заједница са Богом почива на слободи • да зна да је послушност израз љубави • препозна да је даривање плод љубави • да сазна да је молитва разговор са Богом • да се упозна са молитвом Оче наш • зна да је Бог Отац створио свет из љубави • препозна да је наш живот Божји	Неизмерна љубав Божија-Христос се роди		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
дар • да зна да Бог жели да живимо у заједници са Њим			
опише појединости библијске повести о стварању света зна зашто за Бога кажемо да је Творац • на елементарном нивоу објасни повезаност људи и природе • уочи да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • да зна да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног	Црква заједница са Богом	Библијско казивање о стварању света □ Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква □ Човек не прихвата Божје дарове- непослушност и себичност Прича:“Где је љубав, ту је Бог“,Л.Н. Толстој □ Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица.			
да упозна Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препозна и разуме да је права љубав када је показујемо делима опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознаје и именује главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по	Христова љубав према човеку и свету	Јевађељска прича Милостиви Самарјанин □ Песмица: „Знаш ли ко те љуби слилно“ □ Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) □ Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
кључним симболима) • препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • опише прослављање Васкрса у својој породици • зна обичаје у вези са Васкрсом			
преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознаје и именује поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима	Наша брига о свету	Разне приче о које говоре о служењу човека човеку □ Човекова брига за очување природе, биљака и животиња □ Прича Свети Герасим и лав Јордан □ Приче и слике о кућним љубимцима	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
и Богу уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда			

ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	
Друго полугодиште	15	
Укупно	36	

ЦИЉ:

Циљ пројектне наставе као облика образовно-васпитног рада је да се развијају међупредметне компетенције уз употребу информационо комуникационих технологија. Усмерена је на развијању логичког и критичког мишљења ученика и припрему ученика за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства како у свакодневном животу тако и у процесу учења. Овај облик рада омогућава да наставни предмети буду смислено међусобно повезани као и доведени у везу са свакодневним животом ученика,на тај начин се обезбеђује резумевање сврхе онога што се учи , функционално повезивање знања, вештина и искустава и мотивација ученика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
На крају пројекта ученик ће бити у стању да: **Српски језик:** ➢ влада техником читања и писања ћириличног писма ; ➢ учтиво учествује у вођеном и слободном разговору ➢ -обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима ➢ -усмено описује ствари из непосредне околине ➢ пажљиво и културно слуша саговорника ➢ бира и користи одговарајуће речи у говору ➢ -пажљиво и културно слуша саговорника ➢ Свет око нас: ➢ сарађује са вршњацима у заједничким активностима ➢ -примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе при кретању улицом с тротоаром и без њега, као и при преласку улице **Ликовна култура:** ➢ црта на различитим подлогама и форматима папира;	**Безбедно у саобраћају**	➢ Безбедно усаобраћају ➢ Пажљивко ➢ Понашање у саобраћају ➢ Саобраћајна средства и врсте саобраћаја

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
➢ користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; ➢ -преведе једноставне појмове информација у ликовни рад; **Музичка култура:** ➢ пева песме по слуху ➢ Физичко васпитање: ➢ комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; **Грађанско васпитање** ➢ понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; ➢ преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; ➢ разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу; ➢ -комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; ➢ -слободно износи мишљење, образлаже идеје и прихвата да други могу имати другачије мишљење; ➢ сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; ➢ -својим речима образложи		➢ Правимо постер –врсте саобраћаја ➢ Опрез у саобраћају ➢ Саобраћај ➢ Евалуација –Безбедно у саобраћају

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
неопходност правила која регулишу живот у заједници; ➢ -учествује у изради плана једноставне акције; ➢ -на једноставан начин вреднује изведену акцију.		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **Српски језик** ➢ Влада основном техником читања и писања ћириличног писма ; ➢ Разуме оно што прочита; ➢ Активно слуша и разуме садржај књижевно-уметничког текста који му се чита; ➢ Напамет говори краће књижевне текстове; ➢ Учествује у сценском извођењу текста ➢ учтиво учествује у вођеном и слободном разговору ➢ пажљиво и културно слуша саговорника ➢ усмено описује ствари из непосредног окружења ➢ бира и користи одговарајуће речи у говору	**У потрази за Змајем**	➢ Питам се ко је Змај ➢ Змај у библиотеци ➢ Невен у нашој учионици 1. Део ➢ Невен у нашој учионици 2. Део ➢ Чика Јова – лекар и песник –

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Свет око нас ➢ уважава различитости својих вршњака и других људи и понаша се у складу са тим; ➢ сарађује са вршњацима у заједничким активностима ➢ учествује у школским приредбама и манифестацијама **Ликовна култура** ➢ користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; **Грађанско васпитање** ➢ понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; ➢ преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; ➢ разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу; ➢ комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; ➢ слободно износи мишљење, образлаже идеје и прихвата да други могу имати другачије мишљење; ➢ сарађује и преузима	**У потрази за Змајем**	презентација ➢ Представљамо наш Невен

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
различите улоге у групи/тиму;		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да: **Српски језик:** ➢ влада основном техником читања и писања ћириличког текста; ➢ разуме оно што прочита; ➢ учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; ➢ обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; ➢ -пажљиво и културно слуша саговорнике; **Свет око нас:** ➢ се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; ➢ сарађује са вршњацима у заједничким активностима; ➢ одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ,	**Празници**	Крсна слава(Св.Никола) Нова година Божић Осми март Младенци Васкрс

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра; **Музичка култура:** ➢ пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; **Грађанско васпитање:** ➢ уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; ➢ понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; ➢ препозна код себе и других основна осећања; ➢ разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; ➢ комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; ➢ сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
На крају пројекта ученик ће бити у стању да: **Српски језик:** ➢ влада основном техником читања и писања ћириличког текста; ➢ разуме оно што прочита; ➢ учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; ➢ обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; ➢ пажљиво и културно слуша саговорнике; спаја више реченица у крађу целину; **Свет око нас:** ➢ идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; ➢ уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; ➢ се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; ➢ разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; ➢ повезује резултате учења и	**Од њиве до трпезе** **Од њиве до трпезе**	➢ Како настаје хлеб ➢ Врсте житарица ➢ Колико људи треба да се труди да хлеб румени буде на столу

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
рада са уложеним трудом. ➢ сарађује са вршњацима у заједничким активностима; **Ликовна култура:** ➢ користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; **Грађанско васпитање**: ➢ комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; ➢ слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; ➢ сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да: **Свет ко нас:** ➢ својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења ➢ прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; **Српски језик :** ➢ влада основном техником читања и писања ћириличког	**Безбедност –** **Добар слуга зао господар**	➢ Ватра

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
текста; ➢ разуме оно што прочита; ➢ учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; ➢ обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; ➢ усмено описује ствари из непосредног окружења ➢ спаја више реченица у крађу целину; **Музичка култура:** ➢ пева по слуху песме различитог садржаја и расположења ➢ учествује у школским приредбама и манифестацијама; **Физичко васпитање:** ➢ комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; ➢ правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; **Грађанско васпитање:** ➢ понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; ➢ преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да	**Безбедност – Добар слуга зао господар**	➢ Ватрогасац ➢ Заштитимо се од пожара знањем ➢ Поплава ➢ Спасилац ➢ Заштитимосе од поплаве знањем ➢ 193

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
буде у праву; ➢ комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; ➢ слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; ➢ сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму;		

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СРПСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПРВИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	**20**	20
Друго полугодиште	**16**	16
Укупно	**36**	36

ЦИЉ:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета, да се оспособе за тумачење одабраних књижњвних и других уметничких дела из српеке и светске баштине ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : разликује изговорени глас и написано слово, изговорене и написане речи и реченице; влада основном техником читања иписања ћириличког текста; разуме оно што прочита; писмено одговара напостављена питања, спаја више реченица украћу целину; пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; гласно чита, правилно и са разумевањем; тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног.	Почетно читање и писање	Глас и слово, штампана и писана слова, речи ироченице као говорне целине,текстови засићени словима која се обрађују, текстови предвиђени за глобално читање, све врсте текстова који сунаписани штампаним или писаним словима, аналитичко-синтетичка вежбања, лексичке и синтаксичке вежбе, моторичке вежбе, писање-преписивање, самостално писање и диктат, читање, питања којима се проверава разумевање прочитаног, изговор и писање гласова који ученицима причињавају потешкоће (ђ, ћ, ц, ч).
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : разуме оно што прочита, активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита, препозна песму, причу и драмски текст, одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом, уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина, изрази својке мишљење о понашању ликова у књижевном тексту, препозна загонетку и разуме њено	Књижевност	Књижевни појмови : песма, прича, догађај-место и време збивања, књижевни лик, изглед, особине и поступци, драмски текст за децу, шаљива песма, басна, загонетка.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
значење,		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разликује слово, реч, реченицу, правилно изговори инапише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају, правилно употреби велико слово, примењује основна правописна правила.	Језик -граматика -правопис -ортоепија	Реченица, реч, слово, улога гласа, слова у разликовању значења изговорене односно написане речи; реченица као обавештење, питање и заповест; велико слово н апочетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју ученик похађа, правилно потписивање (име па презиме); тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору, обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима, усмено препричава,усмено прича према слици и о доживљајима, усмено описује ствари из непосредног окружења, бира и користи одговарајуће речи у говору, на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору, напамет говори краће књижевне текстове, учествује у сценском извођењу текста, пажљиво и културно слуша саговорника, слуша, разуме и парафразира поруку, слуша	Језичка култура -говорење -слушање -писање -читање	Говорење : вођени и слободни разговори, говорни предлошци, усмених порука, причање, препричавање, описивање, казивање књижевног текста, драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација, сценско извођење текста, богаћење речника-лексичке и синтаксичке вежбе, разговорне, ситуационе и језичке игре. Слушање : Стварне и симулиране ситуације, слушна порука, аудио-визуелни записи, игре за развијање слушне пажње. Писање : Питања о сопственом искуству, бићим а, предметима појавама, сликама, књижевном и некњижевном тексту, писна порука. Краћа текстуална целина о сопственом

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
интерпретативно читање иказивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања, пронађе информације експлицитно изнете у тексту.		искуству, о доживљајима, о сликама, поводом књижевног текста, реченице-кратак текст за диктирање Читање: Књижевни текстови, текстови са практичном применом, текст у табели, информативни текстови.

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	21
Друго полугодиште	15	15
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Оријентисати се у простору користећи одреднице горе-доле, испод-иза, лево-десно - Разликовати и именовати различите линије и области: крива и права линија, затворена и отворена линија, унутрашњост и спољашност, дуж	ГЕОМЕТРИЈА	- Релације међу предметима: већи, мањи, лево, десно, испред-иза, горе-доле - Предмети облика лопте, ваљка, купе, квадра - Лини, врста линије - тачка, - дуж
- Да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима - Да науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100 као и да исправно употребљавају знаке једнакости и нејдеднакости Да савладају сабирање и одузимање Зна вредности новчаница и поступак плаћања	БРОЈЕВИ	- Скупови - Цифре – писање и читање бројева - Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој - Знаци +, - = Сабирање и одузимање природних бројева до 100 Динар, кованице и новчанице до 100
Мери дужину нестандардном јединицом мере	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине нестандардним јединицама мере.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		19
Друго полугодиште		17
Укупно		36

ЦИЉ:

- стварање услова за подстицање развоја личности сваког ученика, његових способности и
- стваралаштва, односа према раду и одговорности;
- усвајање и развој основних социјалних и моралних вредности;
- подстицање изградње сопственог система вредности који се темељи на различитости и
- добробити за све;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и слобода;
- развој еколошке свести
- развијање и неговање другарства и пријатељства

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Схватају значај одељењске заједнице; - Понашају се по утврђеном кућном реду школе; - Примењују дневни план рада у сврху постизања школски обавеза, али и слободног времена за игру;	**СРЕЋАН ПОЧЕТАК ДРАГИ ПРВАЦИ**	- Конституисање одељењске заједнице. -и упознавање са кућним редом школе - Дневни план рада. - Један мој радни дан -Јесење чаролије у шуми
- Схвата важност радних навика као помоћ при учењу и игри. - Разумеју важност личне и опште хигијене, редовних здравствених прегледа,...	**ДЕЧИЈА НЕДЕЉА**	- Радне навике, однос према обавезама - Лична хигијена (Здравствено васпитање), лекар: Шта се ради у Дому здравља и болници важност и значај: систематских прегледа, вакцинације, стоматолошки прегледи, интервенције у хитнимслучајевима
- Читају књиге препоручене деци и разумеју да на тај начин развијају речник, стил,... - Схватају да улоге које глумци имају на позорници нису њихове праве улоге из живота; - Знају да ће стећи доброг друга ако му посвећују пажњу и понашају се лепо према њему - пословице о другарству;	**ВУКУ У ЧАСТ**	-Волимо да читамо: У част Вуку -Гледали смо филм или позоришну представу -Радионица: Шта је другарство - Уређење учионице
- Схватају значај декорисања просторије у којој бораве; - Константно брину о свом здрављу; - Разумеју колико опуштање кроз игру и маскенбал доприноси њиховом бољем расположењу;	**НОВА ГОДИНА**	- Уређење учионице - Ко се брине о мом здрављу, причање ученика о свом здрављу - Нова година - маскенбал - Сви на снег

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Уме да из различитих извора прикупи материјал потребан за рад; - Ликовним путем креативно представља дати лик; - Пева песме о св. Сави; - Изражава лик св. Саве кроз глуму на основу сопствених схватања лика	**СВЕТИ САВА**	- Свети Сава - биографија - Наградни темат: Лик светог Саве (ликовни радови) - Светосавске песме; - Представа о светом Сави
- Схвата колико је љубав важна у животу свих нас; -Разликује више врста љубави; - Разумеју како се љубав одржава - Знају да искажу љубв у зависности од особе: родитељи, браћа и сестре, супротни пол, животиње,...	**ЉУБАВ**	-Поруке о љубави; - Израдићу поклон за особу коју волим
- Адаптирају се на нове временске прилике; - Препознају веснике пролећа и међу животињама и међу биљкама; - Сликају веснике пролећа и промене у природи у пролеће	**У СУСРЕТ ПРОЛЕЋУ**	- Весници пролећа; - Хигијена дворишта, улица, игралишта и зелених површина. - У сусрет пролећу; - Уређивање паноа;
- Познају различите технике шарања јаја; - Разумеју важност окупљања породице за време празника; - Знају шта шкоди и загађује нашу планету и како да је заштите од тога; - Пешачењем кроз природу уочавају загађења, запуштеност, штетне факторе који шкоде нашој планети.	**ОМИЉЕНЕ ИГРЕ**	- У сусрет Ускрсу - Шарена јаја; - Еколошка радионица: Дан планете земље - Излет са пешачењем;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Набрајају омиљене цртане јунаке и зашто им се допадају; - Знају који све спортови постоје и умеју да објасне зашто им се баш тај спорт допада; - Схватају значај бављења спортом рекреативно; - Демонстрирају разне научене игре.	**ДАНИ ИЗАЗОВА**	- Омиљени јунак из цртаног филма; - Дани изазова - спортске активности; - Омиљене игре; - Омиљене игре;
- Схватају значај одмора од обавеза; - Умеју да испланирају квалитетно свој одмор; - Умеју да анализирају и дођу до закључка какав су успех постигли на крају школске године и шта су могли на бољи начин даураде.	**РАДУЈЕМО СЕ РАСПУСТУ**	- Радујмо се распусту - Анализа резултата на крају првог разреда

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПРВИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Развијање правилног односа према природи и њеном очувању.

Развијање спретности и кондиције у природи

Стицање нових знања

Примена стечених знања на очигледним природним објектима

Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља

Неговање лепоте и задовољства у дружењу

Развијање такмичарског духа

Подстицање оргиналности и креативности

Препознавање склоности ученика и карактеристичких особина

Усвојити правилно повлачење линија

Развијати моторичке способности у процесу лепог писања

Неговати смисао за лепо и уредно

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Свет око нас Ученик ће бити у стању да: -Идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа -Уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа -Сарађује са вршњацима у заједничким истраживањима Ликовна култура -Користи материјал и прибор у складу са инструкцијама Физичко васпитање -Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу	1.Пешачки излети Рекреативно –сазнајног карактера	Игре у школском дворишту Сакупљамо јесење лишће Необична слика од лишћа и гранчица Игре са лоптом Весела словарица-рад са природним материјалима Бавимо се спортом Стигло је пролеће-час у природи Игре у парку Игре у школском дворишту Трчање на 20 и 50 метара
Српски језик Ученик ће бити у стању да: -Напамет говори краће књижевне текстове -Учествује у сценском извођењу -Учтиво учествује у слободном разговору , бира и користи одговарајуће речи у говору.Правилно изговара кратку и потпуну реченицу ,једноставне структуре са одговарајућом интонацијом Ликовна култура	2.Културно – забавне активности	Ја сам ђак првак – рецитовање и певање Дечја недеља Творац наше азбуке- Вук Стефановић Караџић Пишемо честитке за Нову годину Свети сава у песми и причи Такмичење у рецитовању стихова Ускршња јаја Организујемо изложбу наших радова на крају школске године

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Користи прибор за цртање -Користи машту и боје у свом раду Свет око нас -Повезује резултате учења и рада са уложеним трудом		
Српски језик Ученик ће бити у стању да: -Примењује основна правила правописа -Пише читко и уредно -Спаја више реченица у крађу целину -Користи велико слово у писању назива насеља (једночланих) и школа , пише реченице као обавештајне -Правилно изговара и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре ,правилно употреби велико слово на почетку реченице ,пише реченице по диктату Ликовна култура -Користи прибор и материјал у складу са инструкцијом -Изрази материјалом и техником по избору , своје замисли , утиске , сећања и опажање	3.Лепо писање	Весела словарица – писање неколико реченица Пишемо честитке за Нову годину Моје место у овим зимским данима Моја омиљена животиња Ближи се , ближи лето

ДРУГИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	43	58	101
Друго полугодиште	44	35	79
Укупно	87	93	180

ЦИЉ:

циљ наставе и учења српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; – чита текст поштујући интонацију	Књижевност	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јову у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарца Григор Витез: Дохвати ми, тата, мјесец Александар Сергејевич Пушкин: Бајка о рибару и рибици (читање у наставцима)	Рад на тексту, разговор о тексту, илустровање, препричавање, писмени радови , драматизација, самостални рад, тимски рад, пројекна настава.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
реченице/стиха; – изражајно рецитује песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту; – разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите		Проза Народна прича: Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом Народна прича: Седам прутова Народна басна: Бик и зец/Коњ и магарац Доситеј Обрадовић: Пас и његова сенка/Коњ и магаре Десанка Максимовић: Бајка о лабуду Гроздана Олујић: Шаренорепа Градимир Стојковић: Деда Милоје Мирјана Стефановић: Златне рибице не праве штету Ђани Родари: Кад дедица не зна да прича приче Су Ју Ђин: Свитац тражи пријатеља Феликс Салтен: Бамби (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић:	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
облике усменог и писменог изражавања: препри- чавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садр- жај); – изражајно чита ћирилички текст		Два писма Ана Миловановић: Слатка математика Гвидо Тартаља: Оцене Тоде Николетић: Шума живот значи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обра- довић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице) 2. Ханс Кристијан Андерсен: Принцеза на зрну грашка, Царево новоодело, Девојчица са шибицама	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		3. Десанка Максимовић: Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика) 4. Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) 5. Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду,	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су само трик) 6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном јеједан дечко зевнуо. Књижевни појмови: − стих, строфа, рима; − народна успаванка; − басна; − бајка; − тема, место и време збивања, редослед догађаја; − главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци -лица у драмском тексту за децу	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;	Језик – граматика, правопис, ортоепија	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; гла-голи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка	Разговор, усмено излагање, илустрација, писмени радови, преписивање, диктат, самостално писање.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		(на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препри- чавање, причање, описивање;	Језичка култура	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.	Рад на тексту, разговор о тексту, илустровање, преписивање, препричавање, причање, описивање, писмени радови, драматизација, самостални рад, тимски рад, пројектна настава, лексичко-семантичке вежбе.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоци-јације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића ипредмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**12**	**24**	**36**
Друго полугодиште	**12**	**24**	**36**
Укупно	**24**	**48**	**72**

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; - питају и кажу како се зову.	**I** **Увод у предмет**	- речи изразе који се односе на поздрављање и представљање; Наставник ће упознати ученике са наставним темама и исходима наставе у овој школској години.	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге;	**II** **Hello**	- имена ликова из уџбеника; изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – *I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you.* - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Aa, Bb*; правилно писање бројева 1 и 2; речи које садрже гласове /æ/ и	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време; - поштују правила учтиве комуникације.		/b/ и повезују их са словима *a* и *b* – *apple, Annie, boy, bat*; кратку причу која се односи на тему; - дане у недељи и активности које раде током недеље.	
- препознају и именују боје; разумеју једноставне описе предмета и места; опишу предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на метеоролошко време; - разумеју начин разоноде код вршњака у циљној култури.	**III** **What colour is it?**	- речи којима се именују боје – *red, blue, green, black, white*; језичку структуру – *What colour is it? It's (red)*; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Cc*, *Dd*; правилно писање бројева 3 и 4; речи које садрже гласове /k/ и /d/ и повезују их са словима *c* и *d* – *cat, car, dog, duck*; кратку причу која се односи на тему; - речи и изразе којима се описују временске	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		прилике – *What's the weather like? It's snowing/raining/ windy/cold…*	
- препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете и места користећи једноставна језичка средства; - уочавају сличности и разлике у школском животу у циљној култури и код нас.	**IV** **What's this?**	- речи којима се именују предмети из учионице и музички инструменти – *desk, chair, crayon, pencil, notebook, guitar, clarinet, drum, harp…*; речи којима се описује начин на који музички инструменти производе звук; језичку структуру – *What's this? It's a…*; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Ee, Ff*; - правилно писање бројева 5 и 6; - речи које садрже гласове /e/ и /f/ и повезују их са словима *e* и *f – egg, elephant, fish, farm*; - кратку причу која се	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		односи на тему.	
- препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - искажу и прихвате захвалност на једноставан начин; - поштују основне норме учтиве комуникације у циљној култури; уочавају сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.	**V** **Is it a plane?**	- речи којима се именују играчке – *plane, car, robot, puppet, balloon, teddy*; језичку структуру – *Is it a... ? Yes, it is. No, it isn't*; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Gg, Hh, Ii*; - правилно писање бројева 7 и 8; - речи које садрже гласове /g/, /h/, /ɪ/ и повезују их са словима *g, h, i – girl, guitar, hat, horse, insect, ill*; - кратку причу која се односи на тему.	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима не ко представља неког другог; представи другог користећи једноставна	**VI** **This is my mum**	- речи којима се именују чланови породице и просторије у кући– *mum, dad, brother, sister, grandpa, grandma, kitchen, living room, bathroom…* ; језичке структуре – *This is*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
језичка средства; разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; размењују информације личне природе; разумеју једноставне описе места и једноставна обавештења која се односе на положај у простору; опишу места користећи једноставна језичка средства и траже/пруже једноставна обавештења о положају у простору; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на изражавање бројева; - уоче сличности и разлике у породичном животу и култури становања у циљној култури и код нас.		*my (mum). She's in the kitchen. He's in the hall.* - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Jj, Kk, Ll*; - правилно писање бројева 9 и 10; - речи које садрже гласове / dʒ /, /k/, /l/ и повезују их са словима *j, k, l – jug, juice, kangaroo, key, lion, lollipop*; кратку причу која се односи на тему; - кратку причу која се одн-речи које се односе на места у граду – *cafe, supermarket, sports centre, cinema, playground, library;* језичку структуру – *How many cafes? There are four cafes. There is a library.*оси на тему;	Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- разумеју једноставне	**VII**	- изразе и речи које се	**Наставне методе ,**

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у циљној култури и код нас.	**Christmas**	односе на Божић – *reindeer, Father Christmas, present, cracker, Christmas stocking, Merry Christmas*; - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ; - песму *We wish you a Merry Christmas;* - Божићне игре.	**поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изразе потребе, осете и осећања кратким, једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне описе бића; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - поштују правила	**VIII** **He’s happy**	- речи које се односе на потребе, осете и осећања – *happy, sad, hungry, thirsty, hot, cold*; језичку структуру – *He’s / She’s happy / sad / hungry…*; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Mm, Nn, Oo*; - правилно писање бројева 11 и 12; - речи које садрже гласове /m/, /n/, /o/ и повезују их	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
пристојног понашања на јавном месту.		са словима *m, n, o – man, mango, nose, neck, orange, octopus*; кратку причу која се односи на тему; - речи којима се оменују делови тела – *head, eyes, ears, nose, mouth, arm, leg*; језичку структуру – *It's got (two heads). I've got (three eyes).*	
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и места; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; траже информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други могу/не могу, умеју/не умеју да ураде; - искажу и прихвате захвалност на једноставан	**IX** **They're bears - Test**	- речи којима се именују дивље животиње – *bird, bear, hippo, crocodile, tiger*; језичку структуру – *What are they? They're (bears). They're at the zoo.* - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Pp, Qq, Rr*; - правилно писање бројева 13 и 14; - речи које садрже гласове /p/, /kw/, /r/ и повезују их са словима *p, q, r – panda,*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
начин; поштују основне норме учтиве комуникације у циљној култури.		*pen, queen, quilt, river, raibow*; кратку причу која се односи на тему; - језичку структуру за изражавање способности – *A bird can fly. I can't fly. Can you swim? Yes, I can. No, I can't.*	
-разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у циљној култури и код нас.	**X** **Birthday**	- речи и изрази који се односе на прославу рођендана – *This is my birthday cake. Look! Seven candles. We play games. We decorate the room with balloons. Happy birthday.*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства;	**XI** **Are they teachers?**	- речи којима се именују занимања – *pupil, teacher, waiter, vet, builder*; језичку структуру – *Are they (teachers)? Yes, they are. / No, they aren't*;	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- уоче сличности и разлике у занимањима у циљној култури и код нас.		- препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Ss, Tt, Uu*; - правилно писање бројева 15 и 16; - речи које садрже гласове /s/, /t/, / ʌ / и повезују их са словима *s, t, u – sofa, sock, towel, turtle, umbrella, up*; кратку причу која се односи на тему; - речи којима се именује рачунарска опрема – *monitor, speaker, printer, tower, mouse*; језичку структуру – *What's this? It's a (keyboard).*	Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/ непришпадање, поседовање/непоседовање; траже и дају једноставне	**XII** **I've got a shirt**	- речи којима се именују делови одеће – *jumper, shirt, jacket, hat, belt*; језичку структуру – *I've got a jumper. I've got a (red) (hat).* - препознавање (правилно писање као опција) малих	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; - разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.		и великих латиничних слова *Vv, Ww, Xx*; - правилно писање бројева 17 и 18; - речи које садрже гласове /v/, /w/, /ks / и повезују их са словима *v, w, x – violin, vase, woman, wall, box, fox*; - кратку причу која се односи на тему; - језичку структуру – *She's wearing a hat. I'm wearing boots. He's wearing trousers.*	Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; CLIL.
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; траже и дају једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; - уоче сличности и разлике у односу према животињама у циљној култури и код нас.	**XIII** **I like plums - Test**	- речи којима се именују врсте хране – *raisins, plums, crisps, cakes, milkshake*; језичку структуру – *I like / don't like …*; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова *Yy, Zz*;	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Комуникативни приступ; Конверзација; Слушање; Говор; Пројектна настава; Сарадња; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање социјалних вештина;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		- правилно писање бројева 19 и 20; - речи које садрже гласове /j/, /z/ и повезују их са словима *y, z – yo-yo, yogurt, zebra, zoo*; - кратку причу која се односи на тему.	Развој међупредметних компетенција; CLIL.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МАТЕМАТИКА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	41	60	101
Друго полугодиште	36	43	79
Укупно	77	103	180

ЦИЉ:

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; – примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; -користи појмове чинилац, дељеник, делилац, количник, садржалац; -усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; -одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;	БРОЈЕВИ	Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање) Римске цифре I, V, X, L, C Други део Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца. Трећи део Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази.	-иницијална процена нивоа знања на ком се ученик налази; -свакодневна посматрања -активност на часу -учествовање у разговору и дискусији -самосталан рад -рад у групи -тестови -математички диктат -домаћи задаци

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-одреди делове (облика 1/n) дате величине; -изрази одређену суму новца преко различитих апоена; -прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; -прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; -уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;		Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци облика 1/n, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.	
– разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; – уочи подударне фигуре на датом	ГЕОМЕТРИЈА	Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права.Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Други део Цртање правоугаоника,	-иницијална процена нивоа знања на ком се ученик налази; -свакодневна посматрања -активност на часу -учествовање у разговору и дискусији -самосталан рад -рад у групи -тестови -математички диктат -домаћи задаци

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
цртежу; – уочи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву		квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).	
– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине стандардним мерним јединицима (m,dm,cm) Мерење времена (дан, месец, година, час, минут)	-иницијална процена нивоа знања на ком се ученик налази; -свакодневна посматрања -активност на часу -учествовање у разговору и дискусији -самосталан рад -рад у групи -тестови -математички диктат -домаћи задаци

СВЕТ ОКО НАС

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СВЕТ ОКО НАС - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	27	14	41
Друго полугодиште	21	10	31
Укупно	48	24	72

ЦИЉ:

Циљ учења предмета Свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: - идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; – препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима;	Други и ја - Култура живљења	Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља. Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број оброка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и	– посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); – описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – процењивање – самостално одмеравање; – груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – стварање – креативна продукција;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода; – повеже резултате рада са уложеним трудом.		путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.	– играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.
Ученик ће бити у стању да: – наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин	Кретање и оријентација у простору и времену	Различити облици кретања тела (хода, каче, трчи, пада, лети, плива,котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на	– посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); – описивање – вербално или ликовно

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристични х објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; – повеже резултате рада са уложеним трудом.		кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.	изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – процењивање – самостално одмеравање; – груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – стварање – креативна продукција; – играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; – идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – штедљиво троши производе које користи	Разноврсност природе	Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (доли-не, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихо-ви делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и	– посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); – описивање – вербално или ликовно изражавање споља-шњих и унутрашњих запажања; – процењивање – самостално одмеравање; – груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – стварање – креативна продукција;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.		животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.	– играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.
Ученик ће бити у стању да: - истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају	Човек ствара	Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала	– посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видних карактеристика); – описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – процењивање – самостално

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима; – повеже резултате рада са уложеним трудом.		одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.	одмеравање; – груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; – експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – стварање – креативна продукција; – играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	16	26	42
Друго полугодиште	8	22	30
Укупно	24	48	72

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад, оспособљава за комуникацију и да израђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; - користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; - упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; - разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени;	Облици	- Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу) - Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље) - Облик и целина (истакнути део целине, везивање и спајање облика)	Разговор, посматрање, уочавање, препознавање, описивање, навођење примера, откривање, упоређивање, анализирање, примена, изражавање, експериментисање, истраживање, везивање, повезвиање, осмишљавање, комбиновање, стварање.
Ученик ће бити у стању да: - користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за	Споразумевање	-Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација) -Слика и реч (редослед	именовање, описивање, навођење примера, откривање, препознавање, тумачење,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
стваралачки рад; - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; - изражава мимиком и телом различита расположења, покрете и кретања; - упоређује свој и туђ естетски догађај простора, дизајна и уметничких дела; - разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може применити;		радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке)	упоређивање, повезивање, имитација, гестикулација, истраживање, осмишљавање, стварање.
Ученик ће бити у стању да: - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - изрази, одабраним материјалом и	Ликовне игре	-Боја (светле и тамне боје; боја и облик, боја и звук) -Замишљање (стварност и машта)	Именовање, описивање, откривање, препознавање, упоређивање, анализирање, истраживање,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; - користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; - упоређује свој и туђ доживљај простора, дизајна и уметничких дела; - изражава светлим или тамним бојама свој доживљај уметничког дела; - разматра у групи шта и како је учио и где та знања може применити;			осмишљавање, стварање, игра, дружење, сарадња.
Ученик ће бити у стању да: - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; - ирази одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту,	Простор	-Простор (обликовање простора; школа, учионица, соба, музеј) -Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору) -Сцена (маске,	Именовање, описивање, препознавање, навођење примера, посматрање, опажање, уочавање, упоређивање, анализирање,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
сећања и замисли; - користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; - идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; - упоређује свој и туђ и естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; - повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; - разматра у групи шта и како је учио и где та знања може применити; - пружа основне информације о одабраном музеју;		костими, реквизити)	осмишљавање, планирање, повезивање, стварање, реализација, игра, дружење, сарадња.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛЧТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	16	5	21
Друго полугодиште	9	6	15
Укупно	25	11	36

ЦИЉ:

– **Циљ** наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима.	**Слушање музике**	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича.	Слушање музике је активан психички процес који подразумева емоционални доживљај и мисаону активност. Композиције које се слушају својим трајањем и садржајем треба да одговарају опажајним могућностима ученика. Композиција се први пут увек слуша у целини (демонстративно слушање), са унапред постављеним задатком за слушање музике – уочавање извођачког медија: инструментално или вокално (соло, групно) или оркестарско музицирање. Свако следеће слушање (три до четири пута) је фрагментарно у оквиру кога се издвајају упечатљиве целине и анализирају носећи елементи музичког дела – у случају литерарног садржаја (текстуална анализа), понављања, мелодија, темпо, ритам (аналитичко слушање). Повезујући постепено елементе музичког дела са карактером самог дела, ученик се развија у смеру активног слушања музике, а квалитетном комуникацијом између наставника и ученика долази до постепеног утицаја на развој естетске осетљивости, музичког укуса и интересовања и припремају се услови за развијање естетског процењивања.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).	Ученичка знања из различитих области треба повезати и ставити у функцију разумевања слушаног дела. Музика у функцији здравља и музички бонтон На сваком часу, ученике треба упућивати да правилно седе, а вежбе дисања организовати кроз интересантну причу и игре (нпр. лева шака представља цвет, а скупљени прсти десне пчелу. Након што дубоко уздахну, имитирају зујање пчеле које се чује јаче када се приближи цвету, а утишава се када се од цвета удаљава; испрекидано дување у замишљену свећу, опонашање пробушеног балона, итд). Вежбе за сугласнике (Ш – шуштање лишћа, Ф – фијук ветра, Р – зујање мотора, З – зујање пчеле, П – хлађење нечег врућег, С – опонашање оглашавања змије). Лепота певања зависи од јасноће и разговетности текста. Вежбе за правилну дикцију најпримереније је остварити изговором брзалица. Извођењем брзалица, поред јасног изговора, развија се пажња и концентрација − пожељни пратиоци сваког музичког извођења. Брзалицу изабрати према

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			гласовима који их очекују у песми коју ће потом учити. Поред пажљивог избора што квалитетнијих музичких садржаја, ученике треба стално упућивати на неопходност неговања гласовног и слушног апарата. Упозорења да прегласна и агресивна музика има штетан утицај и изазива физиолошки и психолошки одговор организма, треба да се спроводе у континуитету. Од велике важности је да се ученици упознају са правилима понашања (музичким бонтоном) при слушању и извођењу музике. Важно је обезбедити тишину и пажњу у току слушања музике и упутити их када треба извођаче да поздраве аплаузом. Овај модел понашања ученици треба да задрже на концертима и различитим музичким приредбама, било да се налазе у активној (као извођачи) или пасивној (само слушају) улози.
– изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет	**Извођење музике**	Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања – држање тела и дисање.	Бројалице Бројалице су драгоцен музички садржај у настави музичке културе за развијање ритмичких способности ученика. Слогови бројалице изговарају се у ритму, прецизно и увек праћени

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења.		Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструмен-тима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.	одговарајућим покретом. Покрет који прати бројалицу представља извођење пулса, ритма или груписање удара. Учењем и извођењем бројалица, развијају се ритмичке способности и припрема свирање на дечјим инстру-ментима, због чега је извођење бројалице добра уводна активност пре учења песме или свирања на дечјим ритмичким инструментима. Певане бројалице подразумевају мелодију малог обима од неколико тонова, па су погодне за почетак наставе и као уводна активност пре певања песама, уколико садржај бројалице корелира са садржајем текста нове песме. Правилан исход учења бројалице видљив је добијањем ритмички уједначеног покрета целе групе. Певање Избор песме треба да буде примерен узрасту ученика и њиховим интересовањима (тематика, ритмичка конструкција, форма, артикулација мелодијских скокова, садржај, мелодија и ритам). Вежбе правилног држања тела, дисања и говорне артикулације треба да

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инстру-ментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.	претходе обнављању познатих песама, које су опет садржајно и/или музички сличне оној коју ће учити. Рад на песми почиње обрадом литерарног текста (мотивациони разговор), а након тога следи звучна демонстрација. Песма се учи по деловима, а затим спаја у целину. Важно је увек обратити пажњу на правилну дикцију и инсистирати на изражајном извођењу песме. Једноставни модели и наменске песме чији се почеци везују за боје служе за стварање звучног фонда и представа. На овом нивоу модели се уче по слуху. Музичке игре У настави музичке културе пожељно је што чешће повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара. Поред музичких игара са певањем, музичких игара са певањем уз инструменталну пратњу, инструменталних музичких игара, традиционалних музичких игара са певањем и без певања (само уз инструменталну пратњу), дидактичких музичких игара, музичку игру може да представља и било која песма чији литерарни садржај може да буде

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			исказан покретом. Музичка игра се обрађује као песма по слуху, након чега следи усвајање покрета. Циљ извођења сваке игре је постизање уједначеног покрета целе групе. Група се формира слободним избором, тако што се води рачуна о броју ученика који чине групу (ако није другачије прецизирано, група максимално треба да има до шест ученика). Сви ученици учествују у извођењу музичке игре, међусобним смењивањем група, све док игру не изведе цело одељење. Свирање Ова активност се реализује на дечјим и алтернативним инструментима (тело, предмети из окружења, инструменти које деца направе по узору на Орфове). Тонску боју инструмената треба повезивати са музичким садржајем. Примери ритмичке пратње могу бити: – извођење пулса (основне ритмичке јединице), – извођење ритма (који се поклапа са говорним ритмом бројалица и песама па се као такав једноставно учи по

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			слуху), – груписање удара – различитим покретима и различитим изворима звука се на један начин изводи наглашена прва у такту, а лакшим покретом и слабијим извором звука друга, односно остале слабије наглашене у такту, – ономатопеја звучних илустрација – специфична места у тексту песама могу се звучно илустровати адекватним инструментом или неким другим предметом.
– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на	**Стваралаштво**	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких	Дечје музичко стваралаштво подстиче музичку машту, утиче на развој стваралачког мишљења, продубљује интересовања и тако доприноси квалитетнијем остваривању позитивних исхода наставе. Стваралаштво може бити заступљено кроз: – импровизацију игре/покрета на одређену музику – израду дечјих ритмичких инструмената од различитих ма- теријала – музичке импровизације – музичка питања и одговоре

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на крађи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.		садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на крађи литерарни текст.	– компоновање мелодије на задати текст – илустрацију доживљаја музике – одабир познатог музичког садржаја у односу на литерарни. Сви видови музичког стваралаштва реализују се искључиво по слуху, без записивања мелодија.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ- ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	33	27	60
Друго полугодиште	17	31	48
Укупно	50	58	108

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале- - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела;	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ Ходање и трчање	Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Скакања и прескакања	ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма, – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем. Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Бацања и хватања	скакања и прескакања. Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са окреом за 360^0. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		лоптом (вођење, хватање, додавање).	
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Пузања, вишења, упори и пењања	Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 180^0, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. **Проширени садржаји** Узмак корацима уз косу површину.	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање
	Вежбе на тлу	**Основни садржаји** Два повезана колута напред. Колут напред и скок	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Вежбе равнотеже	пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. **Проширени садржаји** Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. **Основни садржаји** Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Вежбе са реквизитима Плес и Ритимика	допунити наученим вежбама. **Проширени садржаји** Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180^0. Одељенско такмичење. Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита **Основни садржаји**	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	Полигони	Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. **Проширени садржаји** Прескакање вијаче уназад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби).	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација - Похвале - Праћење - Вредновање - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Култура вежбања и играња Здравствено васпитање	Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристојно. Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за	- Групни рад - Рад у пару - Самостални рад - Предавања - Презентације - Вежбање - Активно учествовање - Играње - Повратна информација -Одговорност - Праћење - Вредновање - Похвале - Награде - Бодовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;		организам и вежбање.	

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВЕРСКА НАСТАВА - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште			21
Друго полугодиште			15
Укупно			36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; – прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; – препозна ситуације кршења својих и	**ЉУДСКА ПРАВА** **Ја и други у различитим групама**	**Групни идентитет** Ко смо ми – сличности и разлике? Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...). Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи. **Осећања** Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима. **Потребе и права**	Посматрање, -разговор, -слушање, -глума, -рецитовање, -играње ,-презентација, -цртање, - уочавање -сарађивање, -индивидуални рад, -групни рад, - уважавање, - повезивање,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
туђих права и показује спремност да тражи помоћ;		Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима. **Права детета** Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког. **Кршење и заштита права** Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.	
– се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; – наводи примере међусобне	**ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО** **Школа као заједница**	**Школа као заједница** **Вредности** школе као заједнице – равноправност, одговорност, соли-дарност, брига за друге, толерантност,	Посматрање, -разговор, -слушање, -глума, -рецитовање, -играње ,-презентација,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
повезаности права и одговорности; – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; – даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;		праведност, поштење. **Правила** у школи и њихова функција. **Одговорности** ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице. **Односи у заједници** Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. **Сукоби** Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредовање у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.	-цртање, - уочавање -сарађивање, -индивидуални рад, -групни рад - уважавање, - повезивање, - одговорност
– представи шта садржи		**Безбедност ученика у**	Посматрање,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; – се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; – наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; – препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;	**ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ** **Школа као безбедно место**	**школи** Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи. Безбедност ученика је одговорност свих запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе. Безбедно и небезбедно понашање на интернету. Одговорна употреба мобилног телефона.	-разговор, -слушање, -глума, -рецитовање, -играње ,-презентација, -цртање, - уочавање -сарађивање, -индивидуални рад, -групни рад, - уважавање, - повезивање,
– сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; – износи мишљење, образлаже идеје, даје	**ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ** **Школа као безбедно место за све**	**Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције.**	Посматрање, -разговор, -слушање, -глума, -рецитовање, -играње

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.		Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/ проблема/ активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције - видеоснимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	,-презентација, -цртање, - уочавање -сарађивање, -индивидуални рад, -групни рад, - уважавање, - повезивање,

ВЕРСКА НАСТАВА

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВЕРСКА НАСТАВА - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**13**	**4**	**17**
Друго полугодиште	**13**	**6**	**19**
Укупно	**26**	**10**	**36**

ЦИЉ:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
	Увод		
ученик ће бити у стању да: Когнитивни аспект: • стекне основна сазнања о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током другог разреда • уочи какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања Афективни аспект: • ученик ће желети да активно учествује на часовима верске наставе	Моје место у цркви	Омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју породицу; Омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм,Литургија;	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима иисходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.
Когнитивни аспект: • препозна и именује основне службе које постоје на Литургији • зна да свако у Цркви има	Литургијске службе и њихов смисао	ученицима пружити основно знање о литургијским службама • омогућити ученицима	Место реализације наставе □ Теоријска настава се реализује у учионици; □ Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
своју службу • уочи међусобну повезаност службе у Цркви • уочи од колико је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочи да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • објасни службу Епископа у Цркви • увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • да уочи да Епископ предводи молитву Цркве • објасни ко су монаси и шта су манастири Афективни аспект: • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој		да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
служби у Цркви			
Когнитивни аспект: • препозна и именује основне службе које постоје на Литургији • зна да свако у Цркви има своју службу • уочи међусобну повезаност служби у Цркви • уочи од колико је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочи да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • објасни службу Епископа у Цркви • увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • да уочи да Епископ	Литургијске службе и њихов смисао	ученицима пружити основно знање о литургијским службама • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу	□ Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. □ Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
предводи молитву Цркве • објасни ко су монаси и шта су манастири Афективни аспект: • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви			
Когнитивни аспект:• да уочи разлог нашег великог поштовања према Богородици • да зна да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас □ уочи да Богородицу сматрамо светијом од свих светих • да зна молитву Богородице Дјево □ Усвоји текст и мелодију	Живот уцркви-лепота празника	пружити основно знање о великим празницима Цркве • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
песме „Витлејеме славни граде“ • да зна да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • да зна да је Свети Сава наш први Архиепископ • да зна ко је подигао манастир Хиландар Афективни аспект: □ ученик ће пожелети да радо учествује у прослављању празника □ ученик ће пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), искаже своју љубав и поштовање према Богородици			
увиди и каже зашто приносимо	Трпеза Господња	• пружити ученицима неопходно знање	Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
дарове природе Богу • уочи да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • на елементарном нивоу препозна и именује литургијске предмете • уочи да је заједничка трпеза израз љубави • зна да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве • уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране • уочи сличности елемената Литургије и славе Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији		да у Литургији свет приносимо Богу • омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом • ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији • упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом	наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
Когнитивни аспект: • препозна значај	Света Литургија –	пружити ученицима	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
празновања Васкрса • прошири своја знања о Христовом Васкрсењу• да уочи да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • зна да је Христос увек са нама Афективни аспект: • ученик ће исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз	прослава Васкрсења	основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом • побољшати знање о догађајима везаним за Васкрсење Христово	

ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	21
Друго полугодиште	15	15
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ пројектне наставе као облика образовно-васпитног рада је да се развијају међупредметне компетенције уз употребу информационо комуникационих технологија, као и стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за уметност, културу и демократију, развој комуникационих вештина. Усмерена је на развијању логичког и критичког мишљења ученика и припрему ученика за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства како у свакодневном животу тако и у процесу учења. Овај облик рада омогућава да наставни предмети буду смислено међусобно повезани као и доведени у везу са свакодневним животом ученика,на тај начин се обезбеђује резумевање сврхе онога што се учи , функционално повезивање знања, вештина и искустава и мотивација ученика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Српски језик** * поштује и примењује основна правописна правила * користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; * правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; **б) Свет око нас** * примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; * именује занимања људи у свом насељу са околином **в) Ликовна култура** * користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; * изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли * користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; * изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког	**Дигитални свет**	- Дигитални уређаји - Појмовник дигиталног света - Дигитални свет

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
дела; * идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; * разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може примени-нити. **г) Музичка култура** * користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука **д) Грађанско васпитање** * наводи примере међусобне повезаности права и одговорности * препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета * учествује у изради плана једноставне акције; * са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; * доприноси промоцији акције; * на једноставан начин вреднује изведену акцију. * правилно укључује рачунар, покреће одговарајући програм, користи одговарајуће алатке програма, чува свој рад и искључује		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
рачунар * користи интренет за учење и проналажење информација уз наставникову помоћ * праавилно седи при раду за рачунаром * зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Српски језик** * објасни значење пословице * наводи једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота * чита текст поштујући интонацију реченице/стиха * износи своје мишљење о тексту * разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике *поштује и примењује правописна правила * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника * изражајно чита ћирилични текст **б) Свет око нас** * остварује права и извршава обавезе	**Лепо мисли, лепо пиши**	- Калиграфско писмо - Страна по страна – књига - Лепо писање - изложба

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
у односу на правила понашања у групама којима припада * понаша се са уважавањем различитости других људи * сарађује са другима из групе на заједничким активностима * одабира материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета * проналази нову намену коришћеним предметима * именује занимања људи из свог насеља са околином * повезује резултате рада са уложеним трудом **в) Ликовна култура** * користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин *користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад * преобликује, самостално или у сарадњи с другима, материјале и предмете за рециклажу *упоређује свој естетски доживљеај простора, дизајна и уметничких дела с туђим * повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте * пружа основне информације о одабраном музеју		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
* разматра у групи шта и како је учио/ла и где та знања може применити **г) Физичко и здравствено васпитање** * учествује у одржавању простора у којем живи и борави **д) Грађанско васпитање** * договара се и одлучује при доношењу правила групе и понаша се у складу са њима * наводи пример међусобне повезаности права и одговорности * сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи * учествује у изради плана једноставне акције * с другим ученицима изводи и документује једноставну акцију * доприноси промоцији акције * на једноставан начин вреднује изведену акцију **ђ) Математика** * мери дужину дужи и црта дате дужине * црта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Српски језик** * правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; * износи своје мишљење о тексту **б) Математика** * усмено сабира и одузима бројеве до 100; * прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом **в) Свет око нас** * сарађује са другима у групи на заједничким активностима * пронађе нову намену коришћеним предметима * штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуаци-јама; * негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; * повеже резултате рада са уложеним трудом **г) Грађанско васпитање** * учествује у изради плана једноставне акције;	**Разне кесе свуда расуте много ме љуте**	- Пластичне кесе – потреба или лоша навика - Наша слика – истраживање - Могуће решење – рециклажа - Шири знање, улепшај слику

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
* са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; * доприноси промоцији акције; * на једноставан начин вреднује изведену акцију. *користи интернет за учење и проналажење информација уз наставникову помоћ * зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Свет око нас** * идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; * наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека * негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и	**Те зелене биљке**	- Први кораци кроз ботанику - Детективи у природи - Ботанички кутак - Наш биолошки кутак

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
активности људи са годишњим добима; *повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; **б) Српски језик** * поштује и примењује основна правописна правила * пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); * користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; * правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника **в) Математика** * прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом * уочи симетричне фигуре * допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; * изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине * измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
г) Ликовна култура * користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин * идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; **д) Физичко и здравствено васпитање** * комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; **ђ) Грађанско васпитање** * разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци-онисање и напредовање групе; * успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;' * саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем * препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговор-но поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета * сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи * учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Српски језик** * поштује и примењује основна правописна правила * користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; * правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; *препозна песму, причу, драмски текст *одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом *уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина * изрази својемишљење опонашању ликова у књижевном делу * напамет говори краће књижевне текстове * учествује у сценском извођењу	**Ко то тамо глуми ?**	- Појам рециклаже - Драмски текст - Израда лутки - Припрема сцене - Извођење представе - Продајна изложба

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
текста **в) Свет око нас** * сарађује са другима у групи на заједничким активностима * пронађе нову намену коришћеним предметима * штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуаци-јама; * повеже резултате рада са уложеним трудом **Ликовна култура** * користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин * идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; **д) Физичко и здравствено васпитање** * комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; **д) Грађанско васпитање** * договара се и одлучује при доношењу правила групе и понаша се у складу са њима * наводи пример међусобне повезаности права и одговорности		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
* сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи * учествује у изради плана једноставне акције * с другим ученицима изводи и документује једноставну акцију * доприноси промоцији акције * на једноставан начин вреднује изведену акцију **г) Музичка култура** * користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука		
На крају пројекта ученик ће бити у стању да : **а) Свет око нас** * идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; * наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека * негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим	**Био једном један миш**	- Прича о обичном сеоском мишу (домаће и дивље животиње) - Животиње у баснама и причама - Посета Пољопривредној школи - Карактеристике животиња - Певамо песме о животињама - Мој љубимац у свету животиња - (животиње на филму) - Животиње којих више нема (посета Природњачком центру) - Изложба дечјих радова и драматизација басни

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
добима; *повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; **б) Српски језик** * поштује и примењује основна правописна правила * пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); * користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; * правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; * учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника **в) Математика** * прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом * уочи симетричне фигуре * допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву; * изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине * измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
г) Ликовна култура * користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин * идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; **д) Физичко и здравствено васпитање** * комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; **ђ) Грађанско васпитање** * разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци-онисање и напредовање групе; * успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;' * саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем * препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговор-но поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета * сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи * учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;		

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.		

СРПСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

циљ наставе и учења српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму; – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту; – разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу;	Књижевност	Књижевни појмови: − стих, строфа, рима; − народна успаванка; − басна; − бајка; − тема, место и време збивања, редослед догађаја; − главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци -лица у драмском тексту за децу

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна	Језик	Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
правописна правила; правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у крађу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника;		Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да : -влада основном техником читања и писања латиничког текста; – пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;	Језичка култура	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица.

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	21
Друго полугодиште	15	15
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Допунска настава се организује за ученике који имају потешкоће у остваривању исхода

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – усмено сабира и одузима бројеве до 100; -користи појмове чинилац, дељеник, делилац, количник, садржалац; -усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; -одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; -одреди делове (облика 1/n) дате величине; -изрази одређену суму новца преко различитих апоена; -прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама;	БРОЈЕВИ	Сабирање и одузимање са преласком. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање) Римске цифре I, V, X, L, C Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Редослед рачунских операција. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Разломци облика 1/n, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.
-разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;	ГЕОМЕТРИЈА	Дуж, права и полуправа. Тачка и права.Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника;	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине стандардним мерним јединицима (m,dm,cm) Мерење времена (дан, месец, година, час, минут)

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		18
Друго полугодиште		18
Укупно		36

ЦИЉ:

- Подстицање социјалне интеграције и задовољавање примарних психосоцијалних потреба сваког члана колектива – потреба за припадањем, сигурношћу, самопоштовањем и самопоуздањем, потврђивањем свог интегритета, дружењем и самореализацијом.
- Развијање међусобног уважавања и поштовања различитости.

- Развијање креативне индивидуалности и способности да процењују своје и туђе ставове, поступке и понашање и тако стичу богато и социјално искуство.

- Подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу одељења и школе.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
–По завршетку другог разреда ученик ће бити у стању да: оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада -– идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима – се понаша тако да уважава различитости других људи; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима;	Ја и други у школи	Поново у школи – повратак у школу Наш знак одељења – стварамо знак одељења Како да будемо добри... – покажимо како да будемо добри једни према другима Наши дланови – представљање себе Дужности редара – које су дужности редара Мој портфолио – упознавање са портфолиом ученика Помоћ или нешто друго –шапутање на часу – да ли је помоћ или нешто друго Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи.Уређивање паноа
– разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; – изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; – препозна и уважи осећања и потребе других; -отворено изражава своја осећања и мишљење;	Шта се догађа у мом телу(Здравствено васпитање)	Моји снови – о чему често сањамо Моје жеље – које су нам жеље Лица и осећања – наша осећања Кад сам срећан Мој страх –причамо о страху и како да превазиђемо страх
– поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани;	Ја и моје здравље (Здравствено васпитање)	Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем -зна своја права и обавезе – именује занимања људи у свом насељу са околином; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника -развија и негује љубав према природи и негује еколошку свест	Наша права и одговорности	Дечија недеља Семафор лепих речи Кад порастем бићу... – шта ће бити кад порасту, шта деца воле Кад старији говоре – поштујемо старије када говоре У сусрет пролећу – чувајмо природу
-прави дневни план рада -ствара радне навике	Дневни ритам (Здравствено васпитање)	Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији Шта треба да читам – развијамо љубав према читању
– изводи драмске текстове; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; -учествује у школским приредбама – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада – препозна и уважи осећања и потребе других -учествује и сарађује у заједничким	Дружење	*Д* као *другрство*..... – како да будемо добри другари Помози старијима – у којим све ситуацијама можемо да помогнемо старијима Дочекајмо Нову годину – припремили смо одељенску приредбу и приказујемо родитељима Како смо прославили празнике – представом приказујемо одлике Божића и Божићних празника Празници некада и сада – представљамо представом како се некад празник славило, а како сада Честитка за маму, баку –правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта Форе и фазони – први април – Дан шале Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељенске заједнице током ове школске године Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
прослављама -негује љубав према члановима породице		
– одржава личну хигијену; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;	Лична хигијена (Здравствено васпитање)	Реч је..... – које су нам ружне навике Изабран је..... – бирамо хигијеничара у одељењу, благајника...
-одговорно приступа и користи мобилни телефон и интернет	Злоупотреба интернета	Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон Хало ко је тамо? – како користимо телефон Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Развијање осећања припаности колективу-тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовање различитости иправила понашања, одговорности, стицање самопоуздања, савладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учеења и сарадње.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст -објасни значење пословице и поуке у текстовима -изражајно чита ћирилични текст -да се понаша тако да уважава различитости других људи -повеже резултате рада са уложеним трудом	1. ТРАДИЦИЈА	• Ћирилица • Наши обичаји • Стазама мога краја • Чувамо од заборава • Народне песме • Народне игре • Радионице • Изложбе • Израда паноа • Васкрс, Божић, слава
-учествује на школским приредбама и манифестацијама, -повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте -сарађује са другима у групи на заједничким активностима -изводи драмске текстове -изражајно рецитује песме	2. КУЛТУРА	• Дан школе • Драмска секција • Наша библиотека • Израда паноа • Приредбе • Изложба
-сарађује са другима у групи на заједничким активностим -учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника -понаша се тако да уважава различитост других људи -примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином -успоставља, гради и чува успешне	3. СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ	• Хуманитарне акције • Безбедност у саобрачају • ПОнашање на јавним местима • Израда нашег одељенског речника • Добар друг ти више вреди

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
односе са члановима групе којој припада		
-повеже личну хигијену, боравак у природи , физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља -изражава мимиком или телом различита расположења, покрете и кретања -поштује правила игре -правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.	4. ИГРЕ И РЕКРЕАЦИЈЕ	• Јутарња гимнастика • Моје омиљене игре у школском дворишту • Хранимо се здраво • Посета спортском терену

ПЕТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	60	41	101
Друго полугодиште	43	36	79
Укупно	103	77	180

ЦИЉ:

Циљеви наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова – одреди род књижевног дела и књижевну врсту – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији – анализира елементе композиције	КЊИЖЕВНОСТ	ЛИРИКА Лектира 1. Народна песма: Вила зида град 2. Народне лирске песме о раду(избор); народне лирске породичне песме (избор) 3. Бранко Радичевић: Певам дању, певам ноћу 4. Милица Стојадиновић Српкиња: Певам песму 5. Душан Васиљев: Домовина/Алекса Шантић: Моја отаџбина 6. Војислав Илић: Зимско јутро 7. Милован Данојлић: Шљива/Десанка Максимовић: Сребрне плесачице 8. Пеђа Трајковић: Кад књиге буду у моди Књижевни термини и појмови	Наставник изражајно чита текстове, поставља проблемска питања у вези са текстом, успоставља везе са искуством ученика постављајући одговарајућа питања, подстиче ученике да изразе своје ставове или недоумице о прочитаном. Подстиче, организује, усмерава дискусију о ликовима и идејама књижевног дела. Подстиче ученике да читају и пишу дневник читања. Сарађује са школском библиотеком и локалном библиотеком. Са ученицима посећује школску и локалну библиотеку и разговара о прочитаним делима. Ученик: изражајно чита, одговара на питања, поставља питања, изражава став о прочитаном делу, раздваја битно од небитног, одређује редослед догађаја, успоставља везе између догађаја, тумачи понашање ликова, исказује идеје текста. Драматизује текстове, илуструје текстове, глуми, учествује у дебати, учествује у пројектима, прави презентације. У тумачењу лирских текстова слушају се различите композиције по избору наставника или ученика, а затим ученици процењују која

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца – разликује облике казивања – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе пе- сничке слике – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.) – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива		Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; вр- ста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, ономатопеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме о раду (посленичке) и породичне. ЕПИКА Лектира 1. Народна песма: Свети Саво	композиција најбоље дочарава осећања изражена у лирском делу; ученици илуструју песму или цртају стрип када је лирско-епско дело у питању. У тумачењу епских текстова примењују се рад у пару и групни рад. У тумачењу драмских текстова примењује се игра улога. Текстови по избору ученика се драматизују и изводе на бини, ученици су у улози редитеља, драматурга, сценаристе, глумца и костимографа. У обради народне књижевности и научнопопуларних текстова, а када је потребно и у обради уметничких текстова, ученици се подстичу да на основу усвојених знања из других предмета или искуства сместе дело у одређени историјски и географски контекст и да прикажу изабране аспекте дела прављењем пп-презентација. У мањим групама или у пару ученици повезују наслове прочитаних текстова са књижевним родом и књижевном врстом и умеју да дају образложење класификације. Ученици процењују свој напредак у читању, разумевању текста и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
књижевних дела – одреди тему и главне и споредне мотиве – анализира узрочно-последично низање мотива – илуструје особине ликова примерима из текста – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у про- шлости описане у књижевним делима – уважава националне вредности и негује српску културноисто- ријску баштину – наведе примере личне добити од читања – напредује у стицању читалачких компетенција – упореди		2. Народна песма: Женидба Душанова (одломак о савладавању препрека заточника Милоша Војиновића) 3. Еро с онога свијета 4. Дјевојка цара надмудрила 5. Милован Глишић: Прва бразда 6. Стеван Сремац: Чича Јордан (одломак) 7. Бранко Ћопић: Поход на Мјесец 8. Иво Андрић: Мостови 9. Данило Киш: Дечак и пас 10. Горан Петровић: Месец над тепсијом (први одломак приче „Бели хлеб од претеривања” и крај приче који чине одељци „Мо- жеш сматрати да си задобио венац славе” и „Мрави су вукли ве-лике трошице тишине”) 11. Антон Павлович	драматизовању дела. Ученици у групама представљају табеларно и кроз илустрације преглед књижевних и функционалних појмова.Методе којима се остварују општепредметне и специфичне компентенције: посматрање, слушање, приповедање, описивање, читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова, писање различитих облика текстова, вредновање, коришћење различитих извора информација, истраживање (рад на тексту), стварање, презентовање, израда паноа и power point презентација, прикупљање података, анализа, синтеза, размењивање, критичко процењивање, заузимање става, повезивање са свакодневним животом, примена и коришћење ИКТ технологије.Посветити потребну пажњу ученицима који спорије напредују као и ученицима који раде по ИОП-у.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст		Чехов: Шала Књижевни термини и појмови Писац и приповедач. Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризација ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка (народна и ауторска), новела (народна и ауторска), шаљива народна прича. Врста стиха према броју слогова: десетерац. ДРАМА Лектира 1. Бранислав Нушић: Кирија 2. Душан Радовић:Капетан Џон	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Пиплфокс 3. Љубиша Ћокић: Биберче Књижевни термини и појмови Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глу- ма, режија. Драмске врсте: једночинка, радио-драма. НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ (бирати до 2 дела) 1. Вук Ст. Караџић: Моба и прело (одломак из дела Живот и оби- чаји народа српскога) 2. Доситеј Обрадовић: О љубави према науци 3. М. Петровић Алас:У царству гусара (одломци) 4. Милутин	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Миланковић: Успомене, доживљаји, сазнања (одломак) 5. Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА: 1. Епске народне песме (о Немањићима и Мрњавчевићима – преткосовски тематски круг) 2. Народне бајке, новеле, шаљиве народне приче (избор); крат- ке фолклорне форме (питалице, брзалице, пословице, загонетке) 3. Бранислав Нушић: Хајдуци 4. Данијел Дефо: Робинсон Крусо (одломак о изградњи склоништа) 5. Марк Твен: Доживљаји Хаклберија Фина/Краљевић и просјак/ Доживљаји Тома Сојера	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		6. Избор ауторских бајки (Гроздана Олујић; Ивана Нешић: Зелен-бабини дарови (одломци)) 7. Игор Коларов: Аги и Ема 8. Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Ми- рослав Антић, Драгомир Ђорђевић, Владимир Андрић, Дејан Алексић...) Допунски избор лектире (бирати до 3 дела) 1. Јован Јовановић Змај: Песмо моја (из Ђулића) 2. Стеван Раичковић: Велико двориште (избор)/Мале бајке (из- бор) 3. Иван Цанкар: Десетица 4. Љубивоје Ршумовић:Уједурме и зврчке из античке Грчке (из- бор)/Густав Шваб: Приче из старине	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		5. Џон Р. Р. Толкин: Хобит (одломци) 6. Никол Лезије: Тајна жутог балона 7. Корнелија Функе: Господар лопова (одломак) 8. Вида Огњеновић: Путовање у путопис (одломак) 9. Владислава Војновић: Приче из главе (избор, осим приче По- зориште) 10. Дејан Алексић: Музика тражи уши (избор)/Кога се тиче ка-ко живе приче (избор) 11. Јован Стерија Поповић: Лажа и паралажа (одломак о Месе- чевој краљици) и Едмон Ростан: Сирано де Бержерак (одломак о путу на Месец) Дело завичајног аутора по избору.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
ГРАМАТИКА – разликује променљиве речи од непроменљивих – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају де- клинацију – разликује основне функције и значења падежа – употребљава падежне облике у складу са нормом – употребљава глаголске облике у складу са нормом – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима) ПРАВОПИС – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункциј- ских знакова	ЈЕЗИК	ГРАМАТИКА Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с на- поменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непромен- љиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, гра- дивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа (с предлозима и без пред- лога): номинатив (субјекат); генитив (припадање и део	У пару или мањим групама ученици подвлаче у тексту језичку појаву која се учи, уочавају шта је заједничко истој и својим речима дефинишу појаву. Увежбавају учено кроз различите језичке игре: „Асоцијације“, „ Језичке мозгалице“ итд. Знање се систематизује графичким представљањем односа између језичких појава. Наставник прати рад група и пружа помоћ где је потребно. Групе ученика са наставником процењују степен успешности свог рада. Кроз учење граматичких садржаја истовремено се уче и увежбавају правописна правила. У мањим групама ученици откривају смисао правописних правила, откривају и дефинишу својим речима правописно правило. Ученици постављају питања наставнику, а наставник их наводи да сами открију решење указујући на битне аспекте језичке појаве. Пишу краће текстове у којима ће применити учено правописно правило. Кроз међусобну интеракцију у мањим групама и интеракцију са наставником,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– користи правопис (школско издање) ОРТОЕПИЈА – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице – говори јасно поштујући књижевнојезичку норму – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове		нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градив- ни; месни и временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица себе, се. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни	ученици уочавају и отклањају правописне грешке у својим радовима и радовима осталих ученика. Са ученицима се дискутује о томе шта су научили, колико су научили, шта им је остало нејасно, ученици процењују колико им је потребно да увежбају примену правила и предлажу план за даље учење.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна осно- ва), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени обли- ци презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (глаголски; именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (за место, за време, за начин; за узрок и за меру и	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		количину); апозиција. ПРАВОПИС Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични при- мери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у су-перлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору). ОРТОЕПИЈА	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи).	
– користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) – саставља говорени или писани	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и от- клањање безначајних појединости и сувишних	Наставник са ученицима спонтано води разговоре у вези са темом, исправљајући грешке у говору ученика. Ученици на задату тему говоре сажето и према плану. Ученик напамет казује одабране лирске текстове или делове лирског текста. Ученици пишу наративне и дескриптивне текстове, процењују успешност свог рада и радова других ученика на основу унапред договорених критеријума (одговор на

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште – проналази експлицитно и имлицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке		речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и рас- поред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције. Осам домаћих писмених задатака. Четири школска писмена задатка.	тему, стил, правопис). Организовање активне, стваралачке, проблемске и креативне наставе, уз одговарајуће стручне, обавештајне и логичке методе. Компаративни и аналитичко-синтетички приступ остварењу програмских садржаја. Оперативно планирање за сваки наставни час комбиновати различите облике рада (фронтални, групни, индивидуални), као и методе (монолошка, дијалошка, рад на тексту, писани радови, демонстрација, практичан рад, истраживачки рад, решавање проблема-хериустички приступ и др.) како би подстакли радозналост и интересовање ученика. Прецизним упутствима усмеравати рад ученика и подржавати их у самосталном истраживачком раду. Упућивати их да користе додатне изворе информација (часописе, стручне књиге, речнике, интернет...). Подстицати ученике да у свакодневном животу примењују научено поштују књижевнојезичку норму.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**12**	24	36
Друго полугодиште	**12**	24	36
Укупно	**24**	48	72

ЦИЉ

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - разумеју познате исказе који се односе на поздрављање и представљање; **-поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - поштују правила учтиве комуникације.** **- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих.**	**I** **Starter**	English alphabet Spelling Cardinal numbers 1- 1000 Classroom objects Colours Greetings Introducing yourself to others Classroom language *A/ an* *The* Imperative	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобија, допадање и недопадање; - опишу своја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто; - разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у	**II** **Module 1** **Hello**	Countries Nationalities Sports Hobbies Family members Appearance Character *Can* Personal subject pronouns Possessive adjectives The verb *to be* The verb *have got* Possessive case (`s/ of …) Adjectives	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
земљама циљне културе и код нас.			
- разумеју једноставне описе места; - опишу места користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике места; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/нема користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и оријентацију у простору и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	**III** **Module 2** **Home & Places**	Rooms of a house Places of a house Furniture Appliances House features Ordinal numbers Places in a town Plurals *This / these; that/ those* *there is/ there are* *a/an; some; any; no* Prepositions of place Possessive case (` / `s)	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње у садашњости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа; - разумеју једноставне исказе који се односе на интересовања, планове и предлоге и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са туђим интересовањима, плановима и предлозима; - разумеју и описују сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас.	**IV** **Module 3** **Every day**	Daily routine Free time activities The time School subjects linkers (first, then, after, next) Present simple Prepositions of time (at, on , in) Adverbs of frequency Question words *must/ mustn`t/ can`t*	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставнији опис предмета и опишу карактериситке користећи једноставна језичка средства - упореде и опишу карактеристике места - разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње	**V** **The First Written Test**	Alphabet; Spelling; Card. numbers; Colours*;* Classroom objects; *A/ an; The;* Imperative; Countries; Nationalities; Sports; Hobbies; Family members; Appearance; Character*; Can;* Personal subj. pronouns*; to be;* Adjectives; Possessive adjectives; *have got;* Possessive case*;* Rooms & places of a house; Furniture; Appliances; House features; Ord. numbers*;* Places in a town; Plurals*;* *This / these; that/ those;* *there is/ there are;* *a/an; some; any; no;* Prepositions of place; Daily routine; Free time activities; The time; School subjects; linkers*;* Present simple; Prepositions of time*;* Adverbs of frequency*;*	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу да ли (и колико) нечега има/ нема, користећи једноставија језичка средства; на једноставан начин наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања /недопадања; - упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства. - уочавају сличности и разлике у начину	**VI** **Module 4** **All about food**	Question words*;* *must/ mustn`t/ can`t.* Food & drinks Food preparation Cooking tools *love/ like/hate+- ing* form Countable/ Uncountable nouns *a/an/some/any* Partitives Quantifiers Comparisons	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
исхране у земљама циљне културе и код нас. - разумеју једноставне текстове којима се описују сталне/уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне/уобичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа; - разумеју планове и намере и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; - саопште шта они или неко други планира или намерава; - упоређују и уочавају сличности и разлике начину провођења	**VII** **Module 5** **It’s fun!**	Seasons & months Activities The weather Clothes Accessories Footwear Geographical features Present continuous Prepositions of movement Object personal pronouns Possessive adjectives & pronouns *Be going to / will* the/ - Present continuous (future meaning) *have to/ don`t have to*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
слободног времена циљне културе и код нас.			
- упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства; - опишу сталне/уобичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа; - саопште шта они или неко други планира или намерава.	**VIII** **The Second Written Test**	Food & drinks Food preparation Cooking tools *love/ like/hate+- ing* form Countable/ Uncountable nouns *a/an/some/any* Partitives Quantifiers Comparisons Seasons & months Activities The weather Clothes Accessories Footwear Geographical features Present continuous Prepositions of movement Object personal pronouns Possessive adjectives & pronouns *Be going to / will* the/ - Present continuous	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - опишу неки историјски догађај.	**IX** **Module 6** **London was great!**	(future meaning) *have to/ don`t have to* Famous people & jobs Means of transport Animals *was/ were* Past simple (regular/ irregular verbs) *could* (past ability)	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте пригодне честитке; - разумеју и примењујући једноставнија језичка средства опишу начин прославе рођендана и празника; - уоче сличности и разлике у начину прослављања празника и рођендана код нас и у Великој Британији.	**X** **Festivities**	Birthdays Celebrations Present simple (for routines) Presents Numbers Activities Songs Congratulating Sending e-mails & SMS messages	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Дијалошка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Естетска анализа**	**Свега**
Прво полугодиште	20	19	3	42
Друго полугодиште	15	12	3	30
Укупно	35	31	6	72

ЦИЉ:

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета

ЗАДАЦИ :

-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линије, облика, боја;

-стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства да упознају њихова визуелна и ликовна својства;

- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основне за увођење у визуелно мишљење;

- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;

- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;

- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивање музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;

- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;

- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим у делима различитих подручја уметности;

- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линије, облика, боја; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства да упознају њихова визуелна и ликовна својства;	РИТАМ	Опажање ритма линија, боја и облика, Цртање, сликање, вајање;цртачки,сликарски,вајарски и други материјали; дидактичка и друга очигледна средства.	Кроз ликовно дело, фотографију или било који предложени предео представити различите врсте ритма у композицији.
-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линије, облика, боја;	ЛИНИЈА	Стварање различитих вредностилинија. Цртање, колаж, графика... Развијање опажања различитих линија у природи.	У овој целини су груписани предлози везани за истраживање изражајних могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника
-развијање способности ученика за опажање	ОБЛИК	Развијање опажања различитих облика у	У овој целини су груписани предлози везани за истраживање изражајних

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
квалитета свих ликовних елемената: линије, облика, боја;		природи; Перцепција; Игра линијама, површинама, облицима; Развој маште.	могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основне за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Увођење ученика у начине визуелног споразумевања; Аперцепција и перцепција.	Кроз ликовно дело цртеж или слику изразити своја осећања или мишљење о ономе шта желимо да представимо. У сарадњи са наставником, психологом или педагогом школе осмислити у одељењу пиктограме за правила понашања ученика, наставника, запослених у школи.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	18	20	38
Друго полугодиште	14	20	34
Укупно	32	40	72

ЦИЉ:

- Учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа;
- стицање знања о музичким инструментима;
- Препознавање обрађене теме
- Постизање активног и ангажованог слушања музике – континуирано у дужем трајању,препознавања инструмента, облика, жанра, стила (епохе)
- Развијање естетског укуса, критичких способности и могућности да процењују вредност слушане композиције;
- Разумевање музичког изражавања кроз певање и свирање.Неговање способности извођења музике и осетљивости за муз.вредности
- Подстицање стваралачког ангажовања и активно учешће у музичком животу своје средине.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу -објасни како друштвени развој утиче на начине и облике мујзичког изражавања -искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека -реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма -идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба	**ЧОВЕК И МУЗИКА**	Човек у праисторији Улога музике у првобизном друштву Човек и ритуал, улога музике у ритуалу Магијска моћ музике Елементи музилког тока:покрет, ритам, коло-групни плес Покрет'порекло плеса. Доживљај ритма телом. Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине Човек Антике Божанска природа музике: митолошка свест античког човека, музички атрибути богова, музика и држава Музика у храму и музика на двору Примери различитих инструмената и музичких	**Методе рада**: демонстрацијавербалне методе,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални **Наставна средства**: музички уређај, пројектор ,компјутер и пратећа опрема **Активности ученика и наставника** Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима,рад презентације самосталност у раду. Наставник: Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућивање,давање објашњења,припрема и реализација часа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		облика у античким цивилизацијама Улога и место музике у античким цивилизацијама:Индија, Сумер-Вавилон, Кина, Египат, Грчка, Рим ПОјава првих нотација. Пентатоника	
-класификује инструменте по начину настанка звука -опише основне карактеристике удараљки -препозна везу између избора врсте инструмената и догађаја, односно прилике када се музика изводи	**МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ**	Најстарији инструменти:тело, удараљке, дувачки, жичани. Удараљке-настанак, првобитни облик и развој Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената Мелодијске удараљке	**наставне методе:** демонстрација, вербалне методе,игровне активности. **облици рада:** фронтални,групни,индивидуални **наставна средства:** музички уређај,пројектор ,компјутер и пратећа опрема. Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима,рад презентације, самосталност у раду. Наставник:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа.
-изражава се покретима за време слушања музике -вербализује свој доживљај музике -идентификује ефекте којима различити елементи музичке израђајности (мелодија, ритам, темпо, динамика)утичу на тело и осећања -анализира слушано дело у односу на	**СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**	Елементи музичке изражајност: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање вокалних , бокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и	**наставне методе**:демонстрација , вербалне методе,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални . **Наставна стердтва:** музички уређај,пројектор,компјутер и пратећа опрема. Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави-активно слушање и препознавање музичких дела

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
извођачки састав и инструменте -критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље		дригих нараода. Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.	Наставник Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа.
изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у	**ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ**	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодиј- ских мотива у стилу музике старих	**наставне методе:** демонстрација , вербалне методе,игровне активности,показна метода **облици рада:** фронтални,групни, индивидуални . **наставна средства** : музички инструменти,музички уређај,компјутер и пратећа опрема. Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич- ком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом		цивилизација певањем. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких компози- ција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим нструментима	повратне информације,сарадња са другима, самосталност у раду,уметнички наступи Наставник Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућивање,давање објашњења,при-према и реализација часа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом.	
учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује	**МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО**	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених мотива.	**Методе рада:** демонстрација,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални . **Наставна стердтва:** музички инструмент Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима,рад презентације, самосталност у раду,уметнички наступи. Наставник Праћење развоја и напредовања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање и извођење		Импровизација мелодије на задани текст Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Израда једноставних музичких инструмената. Реконструкција музичких догађаја у стилу старих цивилизација.	ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИСТОРИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИСТОРИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	13	7	20
Друго полугодиште	8	8	16
Укупно	21	15	36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопхпдне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да: - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум) - Лоцира одређену временску одредницу на временској ленти - Именује периоде прошлости и историјске периоде - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	**1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ**	Основни садржаји: Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва Хронологија - рачунање времена Подела прошлости и периодизација историје Историјски извори - дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају Проширени садржаји: Сродне науке и помоћне историјске науке. Историја око нас Историјске наслеђе - тековине	**За ову наставну тему предвиђено је 4 часа - 2 часа обраде и 1 часа утврђивања и 1 час иницијални тест** - Са ученицима води се разговор о појму времена и временској периодизацији коју су учили до 4 разреда - Од наставних средстава користимо: уџбеник, историјске карте и атласе, аудио- визуелних средстава преко којих ученици путем слике и текста могу да се упознају са начинима рачунања времена, периодизацијом и разликама у рачунању времена у хришћанској и претхришћанској ери - Хронолошки след догађаја поређани по хронологији и важности - Преко ленте времена ученици се упознају са поделом на праисторију и историју и упоређују начине живота у праисторијском и историјском периоду - Ученици се упознају са различитим временским одредницама почетка рачунања времена код појединих народа

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота у праисторији - разликује основне одлике каменог и металног доба - Упознали су се са почецима постанка првог човека и еволуцијом његовог живота и промена у друштву - Упознали су се са праисторијом кроз временску ленту и основним променама са којима су се праисторијски људи сусретали	**2. ПРАИСТОРИЈА**	Основни садржаји: Основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци) Подела праисторије (камено, метално доба) Проширени садржаји: Најважнији праисторијски локалитети у Европи и Србији (Ласко, Алтамира, Лепенски Вир, Винча...)	**Ова наставна тема обрађује се 3 часа и то 2 час обрада и 1 час утврђивање** - Ученици се упознају са почецима постанка првог човека и еволуцијом његовог живота и промена у друштву - Ученици се упознају са праисторијом кроз временску ленту, основне промене са којима су се праисторијски људи сусретали - Начини рачунања времена у претхришћанској и хришћанској ери - Прављење од глине предмета (оружје, оруђе, накит, посуђе) које су људи у праисторији користили у свакодневном животу
- Лоцира на историјској	**3. СТАРИ ИСТОК**	Основни садржаји:	**Ова наставна тема ради се у 5**

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
карти најважније цивилизације и државе Старог истока - Користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизације Старог истока - Одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархијске заједнице - Пореди начине живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку - Наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока - Идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока - Разликује врсте писма цивилизације Старог истока - Илуструје примерима		Појам Старог истока, географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија...) Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење (монархија-царство, краљевства) у цивилизацијама Старог истока Основне одлике привреде и свакодневни живот: обичаји, занимања, култура исхране, становања Култура и историјско наслеђе народа Старог истока - религија (монотеизам и политеизам), писмо, књижевност, уметност, наука, цивилизацијске тековине (математика, архитектура, календар, иригациони систем, саобраћајна средства, медицина, законодавство...)	**часова - 3 часа обраде и 1 час утврђивања и 1 час систематизације** - Препознавање путем слика важних појмова из историје Старог истока (Хамурабијев законик, фараони, пирамиде, прва писма) - Упознавање преко историјског атласа са првим државама по хронологији и старости, њихова уређења и друштвени развој, као и личности које су обележиле тај период - Ученици треба да направе разлику (приликом навођења примера) између материјалних, писаних и усмених извора када се говори о некој личности или догађају и да се временски орјентише - Користити примере из свакодневног живота како бисмо ученицима приближили разлике из прошлости и садашњости, као и друштвене појаве и промене (уређење, начин живота, култура итд...) - Упознавање преко ленте времена догађаје и личности који су важни за претхришћанску еру (настанак држава, првих писама) - Прављење неких предмета из дате теме на пример (пирамида, зигурит, фараон) од глине или пластелина, или

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет - Изложи, у усменом или писаном облику историјске догађаје исправним хронолошким редом - Прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему - Визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом и цивилизацијом		Проширени садржаји: Специфичности египатске религије Специфичности религије цивилизација Месопотамије Основне одлике јудаизма Најважније цивилизације народа Далеког истока (Кина, Индија...)	писање неког занимљивог текста о некој личности или догађају може се остварити на часовима додатне наставе или историјске секције - Преко интернета налазимо занимљиве садржаје и текстове путем којих ученицима откривамо и објашњавамо све што ихинтересује и имају вољу да више сазнају

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да: - Опише особености природних услова и географског положаја Античке Грчке - Лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старе Грчке - Приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине - Пореди начин живота различитих друштвених слојева у античкој Грчкој - Индетификује узроке и последице грчко-персијских ратова - Истражи основна обележја и значај религије старих Грка - Разликује легенде и митове од историјских	**4. АНТИЧКА ГРЧКА**	Основни садржаји: Појам античке Грчке - географске одлике Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација) Грчки митови (појам, примери) и хомерско доба Колонизација и основне одлике привреде, Полиси-Спарта и Атина, појам полиса, структура друштва, државно уређење Пелопонески рат - узроци и последице Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји, занимања...) Хеленистичко доба и његова култура Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште,	**Ова наставна тема реализује се кроз 13 часова - 7 обраде и 5 часова утврђивања и 1 час систематизације** - За ову наставну тему користићемо уџбеник са радном свеском и вежбањима историјска карта и атлас, аудио визуелна средства са занимљивим личностима које су обележиле овај период и интернет преко којих ученици могу да се упознају са многим занимљивостима везаних за ову наставну тему - Употребом историјског атласа и карте ученици се упознају са географским простором и територијом на којима су настале прве Хеленске државе и како су се развијале по хронологији, које су важне личности које су обележиле тај период развоја држава и ширење граница - Ученицима се кроз постанак и развој првих хеленских држава тежи да се приближи развој држава некада и сада и да закључе да постоји повезаност између садашњости и прошлости у погледу уређења, политичке власти, друштвених и социјалних разлика - Ученици самостално или уз помоћ

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
чињеница - Наведе значај и последице освајањаАлександра Македонског - Илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет - Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај или личност из историје античке Грче или хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију - Израчуна временску удаљеност између појединих догађаја - Користи основне историјске појмове		филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура...) <u>Проширени садржаји:</u> Пелопонески рат (ток рата, најважнији догађаји и личности) Најистакнутије личности: Драконт, Перикле, Филип Други, Александар Македонски, Сократ, Аристотел, Архимед... Грчка митологија, пантеон Седам светских чуда античког доба	наставника налазе занимљиве текстове (Мит о Минотауру, слике о Лављој капији, Микени, опис Маратонске битке или преко слика ученици препознају богове и објашњавају њихова значења) и слободно коментаришу о њима и износе своја мишљења - Потенцира се да та тема, ако су ученици били у Грчкој да објасне шта су видели или обишли, или ако планирају посету на шта да обрате пажњу од материјалних остатака пошто их највише интересује - У зависности о ком догађају и личности говоримо ученик зна да разликује историјске изворе по садржају и важности

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да: - Лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе - Наведе основне разлике између римске републике и царства - Разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима - Истражи основна обележја и значај религије античког Рима Илустрије примерима важност утицаја привредних, културних и научних достигнућа Рима на савремени свет - Пореди начине живота припадника различитих друштвених слојева у античком риму - Лоцира на историјској карти наајважније локалитете на простору Србије - Користећи дату	**5. АНТИЧКИ РИМ**	Основни садржаји: Појам античког Рима - географске одлике и периодизација Оснивање Рима (легенда о Ромулу и Рему) Структура друштва и уређења Римске републике Ширење римске државе (освајања и провинције, привреда) Рим у доба царства - принципат и доминат Култура и свакодневни живот (религија, наука, уметност, обичаји, навике, заниања...) Хришћанство - појава и ширење Пад Западног римског царства (почетак Велике сеобе народа, подела царства и пад Западног римског царства) Историјско наслеђе (абеседа, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви,	**Ова наставна тема ради се у 11 часова - и то 7 часова обраде и 3 часа утврђивања и 1 час систематизације** - За ову наставну тему користимо уџбеник, радну свеску историјски атлас, историјску карту, ЦД и ДВД са важним личностима и догађајима везаних за Римску државу - О сазнањима из Римске државе њеног успона и пада сазнајемо и на основу филмова који су ученици често гледали преко ТВ-а и интернета (Цезар и његова освајања, Клеопатра, Спартаков устанак, Ханибалови ратови) - Овим путем ученици индивидуално поред предавања самостално износе своја искуства о неким занимљивим личностима, догађајима и биткама које су често била тема, а ученицима послужила као инспирација да квалитетније стекну више знања о Римској држави. Ученици пошто често посећују интернет често говоре о игрицама које су везане за Рим (Обеликси Астерикс, Цезарови ратови, Ханибал на путу освајања) http://www.historyforkids.org./ - У оквиру екскурзије или историјског

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
информацију или ленту времена, смести историјску појаву , догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век и деценију		водовод, терме, римски бројеви...) Римско наслеђе на територији Србије <u>Проширени садржаји:</u> Етрурци, римска војска Римски градови на територији Србије Најистакнутије личности: Ханибал, Цицерон, Јулије Цезар, Клеоптра, Октавијан Август, Константин Велики, Теодосије Римски пантеон Гладијаторске борбе	излета често се посећују места на којима постоје материјални остаци о присуству римске културе и обичаја (Римски бунар, Гамзиград, Виминацијум, Сирмијум) итд.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ГЕОГРАФИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ГЕОГРАФИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	13	7	20
Друго полугодиште	12	4	16
Укупно	25	11	36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења географије је да ученик изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– ***По завршеној области/теми ученик*** – **повезује постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком;** – **показује на примерима значај учења географије за свакодневни живот човека;** - **разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи**	**1.Човек и географија** **(1 обрада)**	- **Ширење географских хоризоната и велика географска открића.** - **Одговорност човека према планети Земљи**.	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– **•разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев си стем,Земља;** **•објашњава и приказује структуру Сунчевог система и положај Зе мље у њему;** **•разликује небеска тела и наводи њиховекарактеристике;** **одређује положај Месеца у односу на Земљу иименује месечеве**	**2. Васиона** **(Зобрада- 2 утврђивање)**	- **.Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде и сазвежђа** - **Сунчев систем-Сунце,планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори**	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– **-примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;**	**3. Планета Земља** **Облик Земље и структура њене површине** **(19 обрада- 11 утврђивање)**	- **Облик и димензије Земље, распоред копна и воде на Земљи,сила Земљине теже, глобус, екватор, полови**	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
•**разликује и објасни Земљина кретања и њиховепоследице;** •**повеже смер ротације са сменом дана иноћи;** **повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површинеЗемље;** повеже револуцију Земље са сменом	**Земљина кретања**	- Ротација Земље и последица ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време. - Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњихдоба, календар,топл.појасеви.	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
•разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлотаЗемље); •разликује основне омотаче унутрашње грађеЗемље; •наведе спољашње силе (ветар, вода)Земље; •помоћукартеицртежаопишеначинеипоследицекретањали тосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседа ње); •разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у све ту и уСрбији; •наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; •опише процес вулканске ерупције и њенепоследице; •помоћу фотографија	**Унутрашња грађа и рељеф Земље**	- Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континената. - Вулканизам и земљотреси: елементи, настанак, зоне појава у свету и Србији, последице и шта радити у случају земљотреса. - Стене: магматске, седиментне,	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
или узорка стена разликује основне вр сте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; •помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак пла нина и низија и разликује надморску и релативнувисину; •разликује ерозивне и акумулативнепроцесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране, насипи,копови);		метаморфне. - Постанак рељефа процесима набирања и раседања, планине, ни зије, надморска и релативна висина. - Обликовање рељефа дејством воде (радом река, таласа, леда, растварање стена) и ветра. - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји).	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
•опише структуруатмосфере; •наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ве трови, падавине, облаци, загревањеваздуха...); •разликује појам времена од појма клима; •наведеклиматскеелементеичиниоцеиосновне типовеклиме; •графички представи и чита климатске елементе (климадија грам) користећиИКТ; •користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу сањима; •наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и пред вића последице таквогпонашања;	**Ваздушни омотач Земље**	- Атмосфера(састав,структура и значај) - Време и клима , климатски елементи и појаве(температура,притисак и влажност ваздуха,падавине ,облачност,ветар) - Климатски чиниоци ,основни типови климе - Човек и клима(атмосферске непогоде, утицај човека на климу)	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром,олуја);			
•уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, за ливе имореузе; •наведе и опише својства морскеводе; •помоћукартеправираз ликуизмеђуречнемреже иречногсли ва; •наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речномтоку); •разликује типове језерских басена према начинупостанка; •наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице	**Воде на Земљи**	- Светско море и његова хоризонтална подела, - Својства морске воде (сланост, температура, боја, провидност) - Кретање морске воде (таласи, цунами, плима и осека, морске струје). - Воденакопну:под	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
њиховогдејства; •наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквогпонашања;		земневодеиизвори,реке,језераиледници. - Човек и вода – поплаве и бујице, заштита вода одзагађења.	предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
•помоћукартеповежеклиматскеусловесараспрострањеношћу живог света наЗемљи; •помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет њима; •опише утицај човека на изумирање одређених биљних и жи вотињскихврста; -наведе примере за заштитуживог света на Земљи.	**Биљни и животињ ски свет на Земљи**	- Распростирање биљног и животињског света на Земљи. - Угроженост и заштита живог света.	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			-смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

МАТЕМАТИКА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	37	43	80
Друго полугодиште	21	43	64
Укупно	58	86	144

ЦИЉ:

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – Реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – Примени правила дељивости са 2, 3,4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – Разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Први део Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_o. Дељење са остатком у скупу N_o (једнакост $a= bq + r,\ 0 \leq r < b$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење	-предавање -дискусије -групни рад -индивидуални рад -излагање ученика -истраживање -пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке, – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу		НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.	
– Анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – Опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник,тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – Нацрта праву паралелну датој правој користећи	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.	-предавање -дискусије -групни рад -индивидуални рад -излагање ученика -истраживање -пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; – правилно користи геометријски прибор.			
– Идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – Нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;	УГАО	Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови.	-предавање -дискусије -групни рад -индивидуални рад -излагање ученика -истраживање -пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунскии конструктивно; – реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма(једна кост наспрамних страница инаспрамних углова).		Углови на трансверзали. Транслација и углови.	
– прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; – заокружи број и	РАЗЛОМЦИ	Први део Појам разломка облика a/b (a, b Î N). Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и превођење у запис облика a/b (b ≠ 0).	-предавање -дискусије -групни рад -индивидуални рад -излагање ученика -истраживање -пројектна настава

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
процени грешку заокруживања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по		Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Други део Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
потреби,користи калкулатор или расположиви софтвер.			
– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или је паралелна датој правој	ОСНА СИМЕТРИЈА	Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.	-предавање -дискусије -групни рад -индивидуални рад -излагање ученика -истраживање -пројектна настава

БИОЛОГИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

БИОЛОГИЈА- ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	17	17	34
Друго полугодиште	18	20	38
Укупно	35	37	72

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења *биологије* је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- истражује особине живих бића по познатој процедури и води рачуна о безбедности током рада групише жива бића у 5 царстава према њиховим заједничким особинама	**Порекло и разноврсност живота**	Жива бића, нежива природа и биологија. Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми. Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. Дисање као размена гасова у различитим срединама. Излучивање.	Огледи,истраживачки радови,цртање,демонстрирање,примена ИКТ и друге опреме у истраживању Индивидуализована настава,групни начин рада,рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Надражљивост. Покретљивост – кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Дужина живота. Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.	
- идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење - једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље	**Јединство грађе и нфункције као основа живота**	Живот у воденој и копненој средини: - Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота – речна шкољка, речни рак, шаран, штука, локвањ, дрезга или нека алга; - Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота –	Огледи,истраживачки радови,цртање,демонстрирање,примена ИКТ и друге опреме у истраживању Индивидуализована настава,групни начин рада,рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		човек, срна, пас, мачка, јазавац, слепи миш, сова ушара, кокошка, шумски мрав, стрижибуба, храст, смрча, дивља ружа, љубичица, хајдучка трава, камилица, ливадарка; - Прилагођености на начин живота – жаба, комарац, вилин коњиц, чапља; - Живот под земљом – кртица, ровац, кишна глиста.	
- прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке - разликује наследне	**Наслеђивање и еволуција**	Преношење особина са родитеља на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике полног и бесполног размножавања у настанку	Огледи,истраживачки радови,цртање,демонстрирање,примена ИКТ и друге опреме у истраживању Индивидуализована настава,групни начин рада,рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота - поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата		варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују (варијабилност) – узроци варијабилности: наслеђивање и утицај средине на развиће сваке јединке. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију	
- доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи - направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном	**Живот у екосистему**	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине.	Огледи,истраживачки радови,цртање,примена ИКТ и друге опреме,акције Реализација наставе у природи,ван учионице Индивидуализована настава,групни начин рада,рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
окружењу - предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин - илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава		Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци – да или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње).	
- идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	**Човек и здравље**	Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напици, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и	Огледи,истраживачки радови,цртање,демонстрацијапримена ИКТ,акције Индивидуализована настава,групни начин рада,рад у пару Сарадња са другим стручним службама

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе	

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ТЕХНИКА
И
ТЕХНОЛОГИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања (ОТЧ)**	**Свега**
Прво полугодиште	20	20	40
Друго полугодиште	16	16	32
Укупно	36	36	72

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање • разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју • наводи занимања у области технике и технологије • процењује сопствена интересовања у области технике и технологије • организује радно окружење у кабинету правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу	Животно и радно окружење	• Појам,улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. • Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. • Правила понашања и рада у кабинету. • Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. • Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.	Упознавање подручја човековог рада и производње, занимања и послова у области технике и технологије треба реализовати уз активну улогу ученика и примену одговарајућих медија. Омогућити ученицима да идентификују одређена занимања којима се људи баве и послове који се обављају у оквиру тих занимања као и техничка средства која се при томе користе. Тако ће упознати основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко- технолошком подручју и развити критички однос који укључује разматрање ширег контекста технике и њеног утицаја на човека и планету Земљу с еколошког, економског, културолошког и социолошког аспекта. Упознати ученике са техником, техничким достигнућима и значајем технике и технологије.
• процени како би изгледао живот људи без саобраћаја • класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени • наводи професије у подручју рада саобраћаја	Саобраћај	• Улога, значај и историјски развој саобраћаја. • Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. • Професије у подручју рада саобраћај. • Употреба	Ова област је изузетно важна јер се ученици петог разреда осамостаљују и шире радијус свог кретања, а статистика говори да у нашој земљи још увек велики број деце страда у саобраћају. По природи њиховог узраста још увек нису довољно пажљиви у саобраћају где могу бити пешаци, путници, возачи бицикла и дечијих возила. Зато је тежиште исхода на безбедном понашању и преузимању личне одговорности

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија • разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила • правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају • користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима • аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник • повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика • одговорно се понаша као путник у возилу • показује поштовање према другим		информационих технологија у савременом саобраћају • Саобраћајна сигнализација– изглед и правила поступања. • Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају– рачунарска симулација и саобраћајни полигон. • Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. • Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.	ученика за понашање у саобраћају. Употреба заштитне опреме при вожњи бицикла и других дечијих возила, као и коришћење сигурносних појасева у возилу је најважнији исход који треба постићи. Ученици треба да се на интересантан и очигледан начин упознају са правилима и прописима кретања пешака и бициклиста у саобраћају, начинима регулисања саобраћаја и безбедном кретању од школе до куће, да упознају хоризонталну, вертикалну и светлосну сигнализацију. За реализацију ових наставних садржаја треба користити одговарајуће мултимедије, а за практично увежбавање могу се користити полигони у оквиру школе или саобраћајне макете које могу израдити и ученици на редовним часовима или у раду слободних активности, као и коришћењем рачунарске симулације. Ученици имају прилику да упознају разне професије у области регулисања друмског саобраћаја и могућности и процене сопствених потенцијала и интересовања у вези са тим професијама.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
учесницима у саобраћају • анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла			
• самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет • правилно чита технички цртеж • преноси податке између ИКТ уређаја • примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару • користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима • користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима • преузима одговорност за рад • представи идеје и планове за акције које	Техничка и дигитална писменост	• Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). • Формати цртежа (А3, А4). Размера. • Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта- тачка-црта танка линија). • Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). • Елементи котирања (помоћна котна линија,	Циљ наставне теме је да ученици овладају вештинама употребе информационо-комуникационих технологија у техници и схвате њихову природну повезаност. У оквиру препорученог броја часова планирано је да се ученици упознају са техничким цртежом и обрадом дигиталне сликена рачунару. Техничко цртање представља универзални језик и основу техничке писмености у графичким комуникацијама у свим подручјима технике и свакодневном животу. Технички цртеж је средство размене информација у техници, од његовог настанка до производње тј. од идеје до реализације. Ученици развијају вештине читања и израде једноставнијих техничких цртежа и израду техничке документације. Ученике треба научити како се скицом може изразити идеја и како се применом правила (стандарда) израђује технички цртеж. Ученици треба да упознају формате папира и основни прибор за техничко цртање. Инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање увежбавањем приликом геометријског цртања (паралелне

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер		котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). • Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). • Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). • Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. • Промена величине/ резолуције слике, издвајање дела слике. • Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. • Интернет претрага и приступ online ресурсима.	линије, нормалне линије, кружнице). Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања. Планирани исходи у области употребе и примене информационо-комуникационих технологија у техници у петом разреду се првенствено односе на правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера) а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на рачунару у циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн. Ово је једна од основних вештина које су неопходне у стицању општих предузетничких компетенција. Препоручује се наставницима да са ученицима у пару вежбају пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон, фотоапарат) а да сваки ученик самостално реализује процедуре током рада на рачунару. Такође је препорука да сваки ученик (користећи знања и вештине које је стекао на часовима информатике и рачунарства) реализује једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа. Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ online ресурсима.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• повезује својства природних материјала са применом • објасни технологије прераде и обраде дрвета и коже, производње текстила и папира • сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета • правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега...) • направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом • самостално израђује једноставан модел	Ресурси и производња	• Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. • Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). • Врсте, својства и примена природних материјала. • Технологија прераде и обраде дрвета. • Технологија прераде и обраде коже. • Текстилна технологија. • Технологија производње папира. • Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). • Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.	Ученике треба упознати са појмом природних ресурса на Земљи и са значајем њиховог очувања. Тежиште ове теме је на енергији и материјалима. Назначити основне изворе енергије као важан ресурс за живот људи, технолошке процесе и производњу без улажења у детаље. Упознати ученике са начином коришћења и претварања у неке корисне облике њима већ познатих извора енергије воде, ветра и Сунца. Други важан ресурс су материјали. Упознати ученике са појмом и поделом материјала (природни, вештачки). Врсте и својства материјала (физичка, хемијска и механичка): дрво, папир, текстил, кожа објаснити на елементарном нивоу. Начин обраде материјала (принципи деловања алата за механичку обраду материјала, испитивање материјала). Припрема за обраду. Приказати правилно коришћење алата за ручну обраду материјала, извођење операција и заштита на раду: обележавање, сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење). Избор материјала, операција и алата и редоследа њихове примене. Рециклажа материјала и заштита животне средине. Поступно увођење ученика у рад са алатом при извођењу разних операција мења суштински карактер наставе технике и технологије – обрада материјала тако постаје средство креативног изражавања, а не циљ у настави технике и технологије. Програм се реализује у форми предавања (теоретска

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			настава) и вежби. Приликом вежбања са алатима и при обради материјала потребно је да ученици своје идеје исказују самостално. Препорука је да ученици, на крају ове области, направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела.
• самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе • одабира материјале и алате за израду предмета/модела • мери, обележава и оцртава предмет/модел • ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате • користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења • самостално представља пројектну идеју,	Конструкторско моделовање	• Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. • Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. • Тимски рад и подела задужења у тиму.	У овом делу програма ученици реализују заједничке пројекте примењујући претходно стечена знања и вештине из области обликовања и обраде материјала, употребе ИКТ-а у техници и техничког цртања. Циљ наставне теме је постављање циљева и приоритета, планирање, доношење одлука, тимски рад, комуникацијске вештине, као и развијање упорности, позитивног односа према раду, способностима решавања проблема, самопроцењивања и критичког мишљења. Препорука је да се пројекти реализују у паровима или малим групама. Наставник упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности. Ученици се сами опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност да реализују своју идеју која је у складу са њиховим интересовањима и способностима при чему се постиже потпуна диференцијација и индивидуализација наставе. Ученици самостално истражују информације за пројектни задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
поступак израде и решење/производ • показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха • планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова • активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима • пружи помоћ у раду другим ученицима • процењује остварен резултат и развија предлог унапређења			документацију, планирају и реализују сопствени производ. Идентификација и избор материјала и алата за реализацију пројекта врше се уз подршку наставника. У том процесу, ученици усвајају и примењују знања, развијају вештине, ставове, одговорност и самосталност. Препорука је да се користе материјали и технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Обрада материјала може се вршити индивидуално али је препорука да ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици самостално представљају производ/ модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност резултата и предлог унапређења. Тежиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Наставник је ту пажљиви посматрач, помагач када је то потребно, давалац повратне информације и неко ко охрабрује. Ученицима јасно треба указати да се и на неуспелим продуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и о цени понуђених решења. Нагласити важност доброг планирања буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да размишљају предузетнички и развијати им

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			основне компетенције везане за финансијску писменост.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИНФОРМАТИКА
И
РАЧУНАРСТВО

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања (ОТЧ)**	**Свега**
Прво полугодиште	13	7	20
Друго полугодиште	8	8	16
Укупно	21	15	36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења информатике-и-рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем диги- талних технологија брзо мења.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу • правилно користи ИКТ уређаје • именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја • прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса • прилагоди радно окружење кроз основна подешавања • креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадднички) • креира текстуални документ и примени основне акције едитова-ња и форматирања (самостално и сарадднички) • примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа	ИКТ	• Предмет изучавања информатике и рачунарства; • ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера; • Подешавање радног окружења; • Организација података; • Рад са сликама; • Рад са текстом; • Рад са мултимедијом;. • Рад са презентацијама.	Реализацију ове тематске целине започети навођењем приме- ра примене ИКТ-а. Мотивисати ученике да дискутују о могућности примене ИКТ-а из њихове перспективе, да опишу искуства у коришћењу дигиталних уређаја и наведу оно шта је њима важно код дигиталних уређаја: добар звук, боља фотографија, интернет, игрице, запажања како њихови родитељи користе ИКТ уређаје и слично. Ученике информативно упознати са предметом изучавања информатике и рачунарства и то навођењем примера који би њи- ма били познати. Објаснити појам *информационо-комуникационе-технологије-(ИКТ)*. Увести појмове хардвер и софтвер. Навести врсте рачунара и дигиталних уређаја које учени- ци користе, делове из којих се састоје: тастатура, миш, екран, ек- ран осетљив на додир, кућиште, звучници и сл., наводећи њихову функцију. Дискутовати са ученицима о њиховом искуству са хар- двером и ИКТ уређајима. Циљ је да ученици буду у стању да разу- меју намену основних делова дигиталних уређаја које користе. На- поменути да у рачунару постоји меморија у којој се памте бројеви којима су описани текст, слика, звук… Показати на примеру како би се нека слика кодирала бројевима. Скренути пажњу на правилно руковање ИКТ уређајима.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадници) • сачува и организује податке • разликује основне типове датотека			
• реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; • доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине • разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету • реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржа-јем или са непознатим особама	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	• Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. • Правила безбедног рада на интернету. • Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. • Заштита приватности личних података. • Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом.	При реализацији тематске целине Дигитална писменост поја- снити ученицима шта значи коришћење ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин, и нагласити да то није обавеза само ИТ струч- њака већ свих корисника. Демонстрирати функције антивирусног програма и заштитног зида. Анализирати са ученицима од каквог су материјала направљени ИКТ уређаји, да ли се такви материјали могу рециклирати и на које све начине се могу одлагати дигитални уређаји који нису у употреби, у циљу заштите животне средине. Проверити са ученицима њихова досадашња искуства у ко- ришћењу веб-прегледача (читача, браузера). Разговарати о сајто- вима претраживачима и начинима претраге, увести појмове аутор и ауторска права и навести основне лиценце. Претрагу интернета и одабир релевантних страница из приказаних резултата

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
путем интернета • приступа интернету, самостално претражује, проналази инфор-мације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај • информацијама на интернету приступи критички • спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету • разуме значај ауторских права • препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем • рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету			претра- ге. (Како проналазимо, бирамо и преузимамо информације? Како стварамо (онлајн апликације)? Како размењујемо информације и сарађујемо на интернету?) На унапред припремљеном скупу веб-страна кроз дискусију о процени информација пронађених на интернету (публика којој је сајт намењен, аутор, тачност/прецизност, објективност, актуелност и интернет адреса) подстицати развој критичког мишљења ученика. Упознати ученике са правилима понашања на интернету (енг. *Netiquette).*- За утврђивање и појашњавање ове теме, организова- ти квизове и радионице (на теме безбедно – небезбедно, пожељ- но – непожељно понашање на интернету) као и симулације небе- збедних ситуација са акцентом на то како је пожељно реаговати у датим ситуацијама (кроз играње улога и сл.). Једна од активности за ученике, ради повезивања знања, може бити израда текстуалних докумената на тему: Моја правила понашања на интернету, Пет најважнијих правила за безбедан интернет, Како да интернет по- стане сигурнији за децу, и сл.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке • схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда”зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, • Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски • наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема • креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу • сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби • користи математичке операторе за израчунавања објасни сценарио и алгоритам	РАЧУНАРСТВО	• Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи „и”, „или”,„не”, „сваки”, „неки”, „ако...онда”. • Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање, множење, дељење с остатком, • Еуклидов алгоритам. Увод у тему програмирања. • Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. • Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком и видеом. • Програм – категорије, блокови наредби, инструкције. • Програмске структуре (линијска, циклична, разграната).	Реализација теме може се започети приказивањем мотиваци- оних филмова о програмирању. Увести појмове: програм и програ- мирање. Демонстрирати готове анимације и рачунарске игре ради развијања свести и побуђивања мотивације да ученици сами могу да креирају своје игрице. Одабрати пример игрице за анализу (на пример са портала www.code.org), као и друге мотивационе мате-ријале из сличних образовних извора) са циљем упознавања уче- ника са корацима у решавању једноставних проблемских задатака. Увести појам алгоритма при решавању најједноставнијег пробле- ма. Искористити искуство које ученици имају као корисници тех-нологије (рачунара, паметних телефона...) да би се направила јасна веза између процеса програмирања и коначног производа, игрица или анимација. Поред тога, истицати да се кроз учење програмира- ња и алгоритама, развијају стратегије за решавања животних про- блема, сваки задатак који себи постављамо у свакодневном животу се решава корак по корак, тј. алгоритамски. У међупредметној координацији са предметом математика, увести математичко-логичке појмове које леже у основи инфор- матике и рачунарства: скуп, елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп (са одговарајућим знацима); Венови дијаграми; скуповне операције: унија, пресек, разлика и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
пројекта • анализира и дискутује програм • проналази и отклања грешке у програму			одговарајуће ознаке; ре- чи: „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”; одговарајуће логичке везнике и њихову интерпретацију скуповним операцијама и релацијама. Коришћењем примера из текућих садржаја, даље се осмишљава појам скупа, изграђује математичко-информатички језик и уноси прецизност у изражавању. Потребно је на разноврсним примери- ма користити одговарајуће симболе (знаке) и уочавати законитости скуповних и логичких операција. На подесним примерима илу- стровати математичко-логичку употребу речи: сваки, неки, или, и, не, следи (ако...онда). Ученици усвајају елементе дедуктивног за- кључивања (правилно формулисање тврђења; правилно закључи- вање, правилно коришћење везника „и”, „или”, а нарочито „ако... онда”). Наставити са даљим изграђивањем појмова: бројевни из- раз, променљива, израз с променљивом и придруживање, користе- ћи при томе и термине израз, формула, исказ, алгоритам. Уочавати примере једноставнијих (функцијских) зависности у разним обла- стима (придруживање по датом правилу бројева – бројевима, бро- јева – дужима, бројева – површинама и др.), као и једноставнијих алгоритамских процедура (основни алгоритми за извођење рачун- ских операција сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидо- вог алгоритма). При томе је важно коришћење дијаграма и табе- ла (дијаграм тока алгоритма, табела резултата неког

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			пребројавања или мерења и др).
• сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупља- њу и обради материјала у вези са темом, формулацији и предста- вљању резултата и закључака • одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта • наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка • вреднује своју улогу у	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	• Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. • Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима. • Представљање резултата пројектног задатка.	Наставницима се препоручује да у току петог разреда, ради развијања међупредметних компетенција и остваривања корела- ције са другим предметима, реализују са ученицима најмање два пројектна задатка. Време реализације пројектних задатака од којих је један из области-*ИКТ* и-*Дигитална-писменост* и други из обла- сти *Рачунарство*- одређује наставник у договору са ученицима и са наставницима других предмета, који покривају област изабране теме. При избору тема, сходно интересовањима извршити поделу ученика на групе/парове. При реализацији првог пројектног задатка ставити нагласак на разради пројектног задатка – од израде плана до представља- ња решења.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен • поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника			Наставник планира фазе пројектног задатка у складу са временом, сложеношћу теме, расположивим ресурсима (знања, вештине и ставови које су ученици усвојили након тематских це- лина ИКТ и Дигитална писменост, техничке опремљености школе и других релевантних фактора). Ученици заједно са наставником пролазе кроз све фазе рада на пројектном задатку, при чему на- ставник наглашава сваки корак, објашњава, иницира дискусију и предлаже решења.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ + обавезне физичке активности			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	16+12	20+15	36+27
Друго полугодиште	16+12	20+15	36+27
Укупно	32 +24	40+30	72+54

ЦИЉ:

Циљ

Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности моторичке вештине и знања из области физичке и здрвствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Посебни оперативни задаци

- Развој основних моторичких способности првенствено гипкости, брзине и координације.
- Стицање и усавршавање моторичких умењаи навика предвиђених програмом физ. васпитања.
- Примена стечених знања , умења и навика у сложенијим условима кроз (игру, такмичења).
- Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности.
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Општи оперативни задаци

- Подстицање раста и развоја и утицања на преавилно држање тела.
- Развој и усавршавање моторичких способности.
- Стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом. физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање.
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинасаног циљем овог васпитног образовног подручја.
- Формирање морално вољних - квалитета личности.
- Оспособљавање ученика да стечена умења знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.
- Стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби. -изведе вежбе и користи их у спорту,рекреацији и различитим животним ситуацијама -упореди резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак.	**ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ**	моторичке вештине,спорт и спортске дисциплине /атлетика	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија Место извођења: спортски терени,сала
Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри	**СПОРТСКА ГИМНАСТИКА**	Основни садржаји Вежбе на тлу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Вежбе у вису. Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биолигија Место извођења: ходник школе,гимнастичка сала,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.		Вежбе на тлу (напредне варијанте). Висока греда.	
Користи елементе технике у игри -примењује основна правила рукомета у игри -учествује на унутародељењским такмичењима.	**ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГАРА** **Рукомет-мини рукомет:**	Основни елементи технике и правила: – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирање на гол -финтирање – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила рукомета-мини рукомета. Препоручени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: -хватање котрљајућих	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		лопти, – дриблинг, – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.	
кретања,вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.	**ПЛЕС И РИТМИКА**	Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Препоручени садржаји Вежбе са обручем. Вежбе са лоптом. Сложени скокови кроз вијачу	индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала. биолигија Место извођења: ходник школе,гимнастичка сала,
објасни својим речима сврху и значај вежбања -користи основну терминологију вежбања -поштује правила	**ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА**	Организује , учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама -примени мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторијама за вежбање -примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама -навија и бодри ученике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин	**ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ** **ЗДРАВСТЕВЕНО ВАСПИТАЊЕ**	часа Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала.	Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности. наведе примере утицаја			

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
физичког вежбања на здравље -разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у случају повреде -чува животну средину током вежбања			
техника и тактика трчања кроса -ферплеј -коришћење и	**АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ, СТРУЧНИ ИЗЛЕТ**	Крос, пешачење, спортски садржаји	Облик рада: групни Методе рада: вербална , демонстративна.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
практиковање крос трчања у свакодневном животу,организација рекреације			Коорелација: биологија,ликовно, информатика. Место извођења: спортски терени, школско двориште.
-наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -чува животну средину током вежбања. Аутоматизује елементарну технику датих спортских грана и побољша координацију и моторику у служби истих.	**ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ**	Основни садржаји: Развијање моторичких способности; Значај физичке активности за здравље.Бадминтон Оријентиринг, такмичење. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.	Облик рада: групни Методе рада: вербална , демонстративна. Коорелација: биологија,ликовно, информатика. Место извођења: спортски терени, школско двориште.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште			20
Друго полугодиште			16
Укупно			36

ЦИЉ:

У реализацији наставе развијају се међупредметне компетенције, а посебно општакомпетенција предмета - активан однос у заједници уз уважавање и поштовање права сваког појединцаАктивности у реализацији програма: сви часови се реализују у радионичарском раду, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; -препозна своје потребе, као и потребе других и да их уважава; -штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; -учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; -наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; -наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; -поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; -препозна ситуације кршења својих права и права других; -идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;	ЉУДСКА ПРАВА	Потребе и права Потребе и жеље. Потребе и права. Права и правила у учионици. Правила рада у учионици, доношење групних правила. Права детета у документима о заштити права Посебност права детета и људска права. Конвенција о правима детета. Врсте права. Показатељи остварености и кршења дечијих права. Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу.	-увођење ученика у наставни предмет и упознавање са значајем грађанског васпитања; -упознавање ученика са садржајем наставног програма и давање јасних упутстава за рад; -повезивање постојећег знања са новим; -упознавање са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу; -препознавање својих права и права других, као и идентификација кршења истих;
-поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; -поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; -искаже свој став о значају правила у функционисањузаједнице; -понаша се у складу са правилима и	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Права и функционисање заједнице Моје заједнице. Школа као заједница. Одлучивање у учионици и школи. Гласање и консензус као демократски начини одлучивања	-дефинисање правила одељенске заједнице и правила школе; -примена различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
дужностима у школи; -наводи начине демократског			техника рада; -разумевање значаја правила у функционисању заједнице;
одлучивања; -препозна одговорност одраслих у заштити права деце; -објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права; -реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ;	ШКОЛА КАО ЗАЈЕДНИЦА	Одговорности и обавезе у заједници Одговорност деце. Одговорности одраслих (родитеља,наставника). Кршење и заштита права Шта могу и коме да се обратим у ситуацијама насиља.	-дефинисање правила одељенске заједнице и правила школе; -примена различитих интерАктивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада; -разумевање значаја правила у функционисању заједнице;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; -прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; -проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; -наводи примере из свакодневног живота предрасуда,стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; -проналазипримере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; -у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције поазличитимосновама и критички их анализира; -препозна и објасни врсте насиља; -прави разлику између безбедног и небезбедногпонашањана друштвеним мрежама; -заштити од дигиталног насиља; -анализира сукоб из различитих углова(препознајепотребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; -аргументујепредности конструктивногначина решавања сукоба;	ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ Права детета	Наши идентитети Наше сличности и разлике (раса, пол, национална припадност, друштвено порекло, вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет). Стереотипи и предрасуде. Дискриминација. Толеранција. Сукоби и насиље Сукоби и начини решавања сукоба. Предности конструктивног решавања сукоба. Врсте насиља: физичко,активно и пасивно, емоционално,социјално, сексуално, дигитално. Реаговање на насиље.Начини заштите од насиља	-осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација, играња улога, студија случаја, дебата, дискусија, пројеката, истраживања, промоција, ... -симулација примера из свакодневног живота: предрасуде, стереотипи, дискриминација и нетолеранција по различитим основама; -коришћење филмова, интернета, као и разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу; -развој конструктивног решавања сукоба;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; -идентификује проблеме у својој школи; -прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; -осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; -активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин);	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Планирање и извођење акција у школи у корист права детета Учешће ученика у школи. Избор проблема. Тражење решења проблема. Израда плана акције. Анализа могућих ефеката акције. Планирање и извођење акције. Завршна анализа акције и вредновање ефеката. Приказ и анализа групних радова.	-идентификација примера грађанског активизма у школи и неговање позитивног става према томе; -прикупљање података о проблему на основу различитих извора и техника; -реализација одабраних акција, као и њихова анализа; -неговање тимског рада; -вредновање ефеката спроведених акција у школи.

ВЕРСКА НАСТАВА

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ВЕРСКА НАСТАВА - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	15	9	
Друго полугодиште	7	5	
Укупно	22	14	36

ЦИЉ:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања. бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса	Увод	• Упознавање са садржајем програма и начином рада • Прелиминарна систематизација	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.
• моћи да именује	Религија и култура старог света	• Религија и култура старог света	**Врсте наставе** Настава се реализује кроз следеће облике наставе:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
неке политеистичке религије. моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века		• Човекова жеђ за Богом и вечним животом • Митови и легенде	• **теоријска настава (35 часова)** • **практична настава (1 час)** **Место реализације наставе** • Теоријска **настава се реализује у учионици**; • Практична настава се **реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;** **Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе** • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.
• моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; • моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру; • моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно	Откривење – Свет Библије	• Божије Откровење • Свето Писмо (настанак, подела)	• Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
време настанка • моћи да разликује Стари и Нови Завет бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;			развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
• моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије • моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле	Стварање света и човека	• Шестоднев • Стварање човека „по икони и подобију“ • Прародитељски грех • Човек изван рајског врта (Каин и	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан • бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; • моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; • моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама; моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом		Авељ, Ноје)	
• моћи да наведе неке од најважнијих	Старозаветна историја спасења	• Аврам и Божији позив	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
старозаветних личности и догађаја • моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом • моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта • моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.		• Исак и његови синови • Праведни Јосиф • Мојсије • Пасха	
• моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију; • моћи да наведе	Закон Божији	• Добијање Божијих заповести на гори Синају • Садржај Десет Божјих заповести	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести; моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;		• Смисао Декалога као припреме за Христа	
• моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана • моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи • моћи да уочи да је Светиња над светињама	Месијанска нада	• Насељавање Обећане земље (Исус Навин, Самсон...) • Цар Давид • Соломон и јерусалимски храм • Псалми Давидови • Старозаветни пророци • Месијанска нада	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
посебно место Божијег присуства • знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију • моћи да наведе неке од староза ветних пророк а • моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије • увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и			

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
пророчких књига моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 5. разреду.			

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	21	21	42
Друго полугодиште	12	18	30
Укупно	33	39	72

ЦИЉ:

- усвајање функционалних знања из страног језика која ће ученику омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља;
- стицање свести о значају сопственог језика и културе, као и позитивног става према другим језицима и културама.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**	**НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА**
-разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; -постави и одговори на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима.	(Unité 1- Salut) Поздрављање, представљање себе и других, давање основних информација о себи и тражење информација о другима	*Salut, ça va ? Ça va, merci !* *Bonsoir ! Bonne nuit !* *Bonjour, Monsieur. Au revoir, Madame.* *A demain. A bientôt.* *Je m'appelle Jean. Je suis français. J'habite à Paris. J'ai onze ans.* *Tu t'appelles comment ?* *Tu habites où ?* *Quel âge as-tu ?* *C'est mon copain/ ma copine / ma mère. Elle s'appelle Jelena.* Личне заменице. Презент глагола *AVOIR* и *ÊTRE* и глагола прве групе. Питање интонацијом. Питање са упитним речима *(comment, où, quel...).* Brojevi 1-100. Присвојни придеви *(mon/ma, ton/ta, son/sa).*	Усмено или писмено поздрављање наставника, вршњака, познаника. Усмено и писмено представљање себе или других, као и тражење информација од других. Иницирање упознавања, посредовање у упознавању. Слушање и читање краћих и једноставних текстова којим се неко представља. Попуњавање краћих формулара подацима о себи. Писање краћих порука, писама, имејлова о себи.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		(Интер)културни садржаји: формално и неформално поздрављање, устаљена правила учтивости, титуле уз презимена особа (*Monsieur, Madame*), имена и надимци, именовање сродства, неких градова и земаља.	
-разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања.	(Unité 1- Salut) Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	*Qui est de service ? Qui est absent ? Excusez-moi Madame, je suis en retard.* *Vous comprenez ? C'est clair ? Vous pouvez répéter, s'il vous plaît ?* *Écoutez ! Répondez ! Lisez ! Ouvrez / fermez vos livres ! Levez les mains ! Faites l'exercice ! C'est fini ? Très bien !*	Слушање и читање налога и упутстава и одговор на њих (комуникација у учионици – упутства за игру, за решавање неког задатка). Усмено давање једноставних упутстава уз адекватну гестикулацију или без ње; писано давање једноставних упутстава.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Императив фреквентних глагола. **(Интер)културни садржаји:** поштовање основних норми учтивости.	
-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) уз помоћ знакова и симбола, или без њих.	(Unité 2 - La fête) Исказивање правила понашања	*Silence. C'est interdit ! Il est interdit de parler en classe. Ne parlez pas !* Именице. Негација (*ne...pas*). Униперсонална конструкција (*il est...).* **(Интер)културни садржаји:** понашање на јавним местима, значење симбола.	Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања који су праћени или нису знаковима и сличицама.
-разуме позив -прихвати или одбије позив најједноставнијим језичким средствима;	(Unité 2 - La fête) Позив и одговор на позив за учествовање у заједничкој активности	*On va au cinéma ? Viens à mon anniversaire ! Tu veux aller à la fête avec moi ? Oui, super ! Désolé,*	Слушање и читање једноставних и кратких позива на неку заједничку активност као што су: позив на рођендан, журку, у бископ.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-упути позив на заједничку активност.		*je ne peux pas.* Лична заменица *ON*. Презент неправилних глагола (*aller, venir, pouvoir, vouloir*). Одричан облик. **(Интер)културни садржаји:** прикладно прихватање и одбијање позива на журку, рођендан.	Кратак одговор на позив. Упућивање и прихватање / одбијање заједничке активности, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.
-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве; -одговара на кратке молбе и захтеве; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин.	(Unité 2 - La fête) Исказивање молбе, захтева и захвалности	*Est-ce que je peux sortir ?* *Tu pourrais répéter ?* *Tu me donnes ton numéro de téléphone ? Voilà ! Merci. Je t'en prie / De rien.* Питање са *Est-ce que*. Кондиционал учтивости (*Tu pourrais...*). **(Интер)културни садржаји:** правила	Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење. Давање једноставног усменог или писаног одговора на исказану молбу или захтев. Изражавање и прихватање захвалности у усменом или писаном облику.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		учтиве комуникације.	
-разуме једноставно исказане честитке и одговра на њих; -упути једноставне честитке.	(Unité 1- Salut, Unité 2 - La fête) Честитање	*Bon anniversaire ! Bonne année ! Bonne fête ! Joyeux Noël ! Bravo ! Merci à toi / à vous !* Придеви (*bon, bonne*). Предлог *à*. **(Интер)културни садржаји:** најзначајнији празници и начин обележавања / прославе.	Слушање и читање кратких и устаљених исказа којима се честита празник, рођендан илои неки други значајан догађај. Одговор на упућену честитку и упућивање кратких честитки у усменом или писаном облику.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; -опише жива бића, предмете, места и појаве једноставним језичким средствима.	(Unité 2 - La fête) Описивање живих бића, места, предмета и појава	*Mon amie s'appelle Ivana. Elle est grande et blonde. Elle a un petit chien. Ma ville et petite et belle. Paris est la capitale de la France. C'est une grande ville.* Описни придеви. Род придева. Презентативи (*c'est, ce sont).* **(Интер)културни садржаји:** култура становања.	Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, диманзијама и осталим најједноставнијим карактеристикама. Давање кратких усмених и писаних описа живих бића, места, предмета и појава.
-разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима; -одговори на питања о уобичајеним активностима		*Je me lève à 7 heures. Je vais à l'école à 8 heures. Je déjeune à midi. Je sors le weekend avec mes amis. Je joue au basket souvent. À quelle heure tu te lèves ?*	Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима и плановима. Састављање порука и спискова у вези са тренутним активностима и способностима.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
једноставним језичким средствима; -опише и планира уобичајене и тренутне активности; -опише шта уме/ не уме да уради.	(Unité 2 - La fête, Unité 3 - Double-click) Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	Презент фреквентних глагола за свакодневне активности (*se lever, se coucher, déjeuner, jouer, sortir*). Одређени члан (*le, la, l', les*). Предлози (*à, de, avec*). Прилози за време (*toujours, souvent*). **(Интер)културни садржаји:** радно време, разонода, живот породице.	
-разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази непосредне потребе, осете и		*Je voudrais de l'eau.* *J'ai faim / soif / sommeil / chaud / froid.* *Non, merci, je n'ai pas faim.* *Je suis contente. J'ai peur.* *Il est malade.*	Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима и осећањима. Саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези са њима. Усмено и писано исказивање својих осећања.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
осећања кратким и једноставним језичким средствима.	(Unité 3 - Double-click, Unité 4 - Le monde des ados) Исказивање потреба, осета и осећања	Кондиционал учтивости (*je voudrais*). Одричан облик. Презент глагола *avoir, être.* **(Интер)културни садржаји:** мимика и гестикулација.	
-разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и даје одговор на њих; -тражи и пружа	(Unité 4 - Le monde des	*La chaise est devant / derrière la table. Le collège est à côté du cinéma. Ma rue est longue. Cette place est grande.*	Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору. Усмено и писано давање упутсава у вези са сналажењем у простору.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**	**НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА**
једноставна и кратка обавештења о простору; -опише непосредни простор у коме се креће.	ados) Исказивање просторних односа и величина	Неодређени члан (*un, une, des*). Предлози (*dans, sur, sous...*). Прилози за место *(ici, là, à côté de*).	Усмено и писано описивање простора као што су: соба, школа, кућа, биоскоп...
-разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену; -тражи и даје кратка обавештења о хронолошком/метеоролошком времену.	(Unité 3 - Double-click) Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	*Quelle heure est-il ? Il est dix heures.* *Quel temps fait-il ? Il fait beau. Il pleut.* *Demain, je vais aller au cinéma.* Униперсоналне конструкције (*Il est..., il fait...).*Бројеви. Блиско будуће време. Парцијално питање са упитним речима *Quel / Quelle.*	Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана, или на метеоролошко време. Усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставне исказе којима се исказује припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; -тражи и даје једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање.	(Unité 3 - Double-click) Изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања	**(Интер)културни садржаји:** клима, разговор о времену, географске дестинације. *C'est à moi. C'est mon livre. Ce n'est pas mon chien.* *À qui est ce chien ?* *C'est ta soeur ? Je n'ai pas de soeur. J'ai un frère.* Конструкција за исказивање припадања (*à moi, à toi, à qui*). Присвојни придеви (*mon/ma, ton/ta, son/sa*). Негација *(ne ... pas de*). **(Интер)културни садржаји:** породица и пријатељи, однос према кућним љубимцима.	Слушање и читање краћих текстова са једноставним исказима за изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања. Усмено или писано изражавање истих.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**	**НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА**
-разуме једноставне исказе којима се изражава допадање / недопадање, слагање / неслагање; -тражи мишљење и изражава допадање / недопадање једноставним језичким средствима.	(Unité 1- Salut) Изражавање допадања / недопадања	*D'accord. Je suis d'accord. Je ne suis pas d'accord. Tu es d'accord ?* *J'aime la musique, danser, Paris.* *Ma chanteuse préférée, c'est Indila.* Именице. Одређени члан (*le, la, l', les*). Конструкција са инфинитивом (*J'aime danser.).* **(Интер)културни садржаји:** причање о укусима (филм, музика, спорт...).	Слушање и читање краћих текстова којима се изражава допадање / недопадање на једноставан начин. Усмено и писано исказивање допадања / недопадања и слагања / неслагања.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставне изразе који се односе на количину; -тражи и даје основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство некога или нечега.	(Unité 3 - Double-click) Изражавање количине и бројева	*Dans ma classe il y a 25 élèves. Je veux un kilo de pommes. Je bois de l'eau. Il y a beaucoup de cafés dans cette ville.* Основни бројеви 1-100. Прилози за количину (*beaucoup, peu, moins, plus*). Партитивни члан (*du, de la, de l', des*). Временска одредница *il y a.* **(Интер)културни садржаји:** друштвено окружење, поручивање у ресторану.	Слушање и читање једноставних текстова који садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона...). Усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	9	11	20
Друго полугодиште	8	8	16
Укупно	17	19	36

ЦИЉ:

Циљ наставе слободне наставне активности Чувари природе је развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, усвајање и примена концепта одрживог развоја и остваривање образовања о квалитету живота. Циљ се остварује кроз низ међупредметних корелација.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: доведе у везу промене у спољашњој средини, укључујући утуцај човека са губитком разноврсности живих бића на Земљи; индетификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	Положај и улога човека у природи	Основни појмови из области животне средине; Одрживи развој; Заштита и очување животне средине; Квалитетан и здрав стил живота	Повезивањем оног што ученик учи са оним што зна, са ситуацијама из живота, повезивањем оног што учи са оним што је учио из других предмета, развијање плана решавања задатог проблема, постављањем релевантних питања себи и другима, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад и пару.
Ученик ће бити у стању да: направи разлику између одговорног и неодговорног односа према природним богатствима и понашања у складу са одрживим развојем.	Природна богатства (ресурси) и одрживо коришћење	Обновљиви, необновљиви природни ресурси; Одрживо коришћење природних ресурса	Повезивањем оног што ученик учи са оним што је учио из других предмета; самосталним прикупљањем и анализирањем информација и података, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.
Ученик ће бити у стању да: препозна изворе загађивања и уочава последице; илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује	Извори и последице загађивања животне средине	Појам, извори и врсте загађивања; Глобалне промене и глобалне последице; Смањење загађења од отпада, рециклажа	Предлагање нових решења, смишљањем нових примера, повезивањем садржаја у нове целине, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
последице таквог деловања.			
Ученик ће бити у стању да: направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима; предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницама	Биодиверзитет	Биодиверзитет; Нестајање врста и заштита	Поређењем важности појединих чињеница и података, смишљањем аргумената, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.

ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Допунска настава се организује за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности – Чита и препричава одабране одломке из текстова – Разликује народну од уметничке књижевности – одреди род књижевног дела – именује стилске фигуре	КЊИЖЕВНОСТ	-Епске песме о св. Сави и Мрњавчевићима -Дескрипција и нарација у књ. делу -Драма и комедија, анализа ликова -Анализа одабраних дела из лектире
– Разликује промењљиве врсте речи – Разликује граматичке категорије рода и броја у једноставним примерима – Употребљава одговарајуће падежне облике – Примењује правописну норму на једноставним примерима	ЈЕЗИК	-Реченични чланови: препознавање и објашњавање -Глаголски облици -Врсте речи -Именичке заменице -Падежи и падежна значења -Правописна вежбања
– издваја делове текста (наслов, пасусе) – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-Изражајно читање и рецитовање одабраних дела

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		18
Друго полугодиште		18
Укупно		36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - разумеју познате исказе који се односе на поздрављање и представљање; **-поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - поштују правила учтиве комуникације.** **- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих.**	**Starter** **Starter**	English alphabet Spelling Cardinal numbers 1-1000 Classroom objects Colours Greetings Introducing yourself to others Classroom language *A/An* *The* Imperative

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобија, допадање и недопадање; - опишу своја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто; - разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у земљама циљне културе и код нас.	**Hello!**	English alphabet Spelling Cardinal numbers 1- 1000 Classroom objects Colours Greetings Introducing yourself to others Classroom language *A/ an* *The* Imperative

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне описе места; - опишу места користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике места; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/нема користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и оријентацију у простору и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	**Home & Place**s	Rooms of a house Places of a house Furniture Appliances House features Ordinal numbers Places in a town Plurals *This / these; that/ those* *there is/ there are* *a/an; some; any; no* Prepositions of place Possessive case (` / `s)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње у садашњости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа; - разумеју једноставне исказе који се односе на интересовања, планове и предлоге и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са туђим интересовањима, плановима и предлозима; - разумеју и описују сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас.	**Every day**	Daily routine Free time activities The time School subjects linkers (first, then, after, next) Present simple Prepositions of time (at, on , in) Adverbs of frequency Question words *must/ mustn`t/ can`t*

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу да ли (и колико) нечега има/ нема, користећи једноставија језичка средства; на једноставан начин наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања /недопадања; - упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства. - уочавају сличности и разлике у начину исхране у земљама циљне културе и код нас.	**All about food**	Food & drinks Food preparation Cooking tools *love/ like/hate*+- *ing* form Countable/ Uncountable nouns *a/an/some/any* Partitives Quantifiers Comparisons

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - опишу неки историјски догађај.	**London was great!**	Famous people & jobs Means of transport Animals *was/ were* Past simple (regular/ irregular verbs) *could* (past ability)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте пригодне честитке; - разумеју и примењујући једноставнија језичка средства опишу начин прославе рођендана и празника; - уоче сличности и разлике у начину прослављања празника и рођендана код нас и у Великој Британији.	**Festivities**	Birthdays Celebrations Present simple (for routines) Presents Numbers Activities Songs Congratulating Sending e-mails & SMS messages

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Допунски рад се организује за ученике који, из објективних разлога, у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја, за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад. Такође бира активности, методе које ће најпре довести до напретка.

Циљ допунске наставе математике у петом разреду јесте: да ученици усвоје основна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању једноставнијих задатака из животне праксе; као и да доприносе развијању менталних способности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – Примени правила дељивости са 2, 3, 5 и декадним јединицама; – Разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди НЗС и НЗД; – препозна и изводи скуповне операције уније, пресека, разлике	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Први део Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_o. Дељење са остатком у скупу N_o (једнакост $a= bq + r,\ 0 \leq r < b$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама Дељивост са 3; Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део Прости и сложени бројеви. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац.
– Анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – Опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – Нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – правилно користи геометријски прибор.		
– Идентификује врсте углова (суседни, упоредни, унакрсни); – Нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунскии конструктивно.	УГАО	Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Нормалне праве; унакрсни углови.
– прочита, запише, упореди разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; – изводи основне рачунске операције са два разломка у истом запису; – реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени аритметичку средину датих бројева;	РАЗЛОМЦИ	Први део Појам разломка облика a/b (a, b Î N). Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и превођење у запис облика a/b (b ≠ 0). Други део Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа). Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера).

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку и дуж користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи и симетралу угла;	ОСНА СИМЕТРИЈА	Осна симетрија у равни. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи. Симетрала угла.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Пружање помоћи у савладавању наставног градива.

Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.

Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; -постави и одговори на једноставна питања личне природе.	Поздрављање, представљање себе и других, давање основних информација о себи и тражење информација о другима	Личне заменице. Презент глагола *AVOIR* и *ÊTRE* и глагола прве групе. Питање интонацијом. Питање са упитним речима (*comment, où, quel...).* Brojevi 1-100. Присвојни придеви (једнина).
-разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања.	Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	Императив најфреквентнијих глагола.
-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) уз помоћ знакова и симбола.	Исказивање правила понашања	Именице (род). Негација (*ne...pas*). Униперсонална конструкција (*il est...*).
-разуме позив -прихвати или одбије позив	Позив и одговор на позив за учествовање у заједничкој	Лична заменица *ON*. Презент неправилних глагола (*aller, venir,*

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
најједноставнијим језичким средствима.	активности	*pouvoir, vouloir*).
-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве; -одговара на кратке молбе и захтеве; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин.	Исказивање молбе, захтева и захвалности	Питање са *Est-ce que*. Кондиционал учтивости (*Tu pourrais*). *Merci / de rien, s'il te / vous plaît*.
-разуме једноставно исказане честитке и одговра на њих; -упути једноставне честитке.	Честитање	Презент глагола прве групе.
-разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; -опише жива бића, предмете, места и појаве једноставним језичким средствима.	Описивање живих бића, места, предмета и појава	Описни придеви (мушки и женски род). Презентативи (*c'est, ce sont*).
-разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима; -одговори на питања о уобичајеним	Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	Презент фреквентних глагола за свакодневне активности и повратних глагола (*se lever, se coucher, déjeuner, jouer, regarder).* Одређени члан (*le, la, l', les*).

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
активностима једноставним језичким средствима.		Предлози (*à, de, avec*).
-разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази непосредне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима.	Исказивање потреба, осета и осећања	Кондиционал учтивости (*je voudrais*). Одричан облик. Презент глагола *avoir, être.*
-разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и даје одговор на њих; -пружа једноставна и кратка обавештења о простору.	Исказивање просторних односа и величина	Неодређени члан (*un, une, des*). Предлози (*dans, sur, sous*). Прилози за место (*ici, là*).
-разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену; -даје кратка обавештења о хронолошком/метеоролошком времену.	Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	Униперсоналне конструкције (*Il est..., il fait...).* Бројеви. Блиско будуће време. Парцијално питање са упитним речима *Quel / Quelle*
-разуме једноставне исказе којима се исказује припадање / неприпадање,	Изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања	Присвојни придеви. Негација (*ne ... pas de*).

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
поседовање / непоседовање; -даје једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање.		
-разуме једноставне исказе којима се изражава допадање / недопадање, слагање / неслагање; -изражава допадање / недопадање једноставним језичким средствима.	Изражавање допадања / недопадања	Именице. Одређени члан (*le, la, l', les*). Конструкција са инфинитивом (*J'aime danser*.).
-разуме једноставне изразе који се односе на количину; -даје основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство некога или нечега.	Изражавање количине и бројева	Основни бројеви 1-100. Прилози за количину (*beaucoup, peu*). Партитивни члан (*du, de la, de l', des*). Временска одредница *il y a*.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ДОДАТНА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Продубљивање и проширивање знања из свих или само појединих програмско-тематских подручја редовне наставе (књижевност, језик и језичка култура)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе пе-сничке слике – разуме стилске фигуре и њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове	КЊИЖЕВНОСТ	-Анализа епске и лирске песме- одлике, комично, ритам, стих, версификација, језичко-стилска средства и класификација. -Анализа драмског дела- одлике, дело и позоришна представа. -Анализа савременог књижевног дела по избору ученика. -Анализа дела са акцентом на визуелним и акустичким ефектима.
– разликује основне функције и значења падежа – употребљава глаголске облике у складу са нормом – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункциј- ских знакова	ЈЕЗИК	-Проста реченица; -Именски предикат, прави и неправи објекат, прилошке одредбе; -Међусобни однос реченица у сложеној, реченични чланови; -Појам променљивости и непроменљивости речи; -Основне функције и значења падежа; -Грађење и основна функција неких глаголских облика.
–користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог –проналази експлицитно и имлицитно садржане информације у књижевном и некњижевном тексту	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-Вежбе у говорништву. Кратко садржајно и јасно излагање пред аудиторијумом;

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОДАТНА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		18
Друго полугодиште		18
Укупно		36

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и интеркултурну компетенцију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - разумеју познате исказе који се односе на поздрављање и представљање; **-поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); - поштују правила учтиве комуникације.** **- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих.**	**Starter**	English alphabet Spelling Cardinal numbers 1- 1000 Classroom objects Colours Greetings Introducing yourself to others Classroom language *A/ an* *The* Imperative

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања и хобија, допадање и недопадање; - опишу своја и туђа интересовања и хобије, допадање и недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто; - разумеју једноставнији опис предмета и опишу њихове карактеристике користећи једноставна језичка средства; - разумеју сличности и разлике у интересовањима и школском животу деце у земљама циљне културе и код нас.	**Hello**	Countries Nationalities Sports Hobbies Family members Appearance Character *Can* Personal subject pronouns Possessive adjectives The verb *to be* The verb *have got* Possessive case (`s/ of …) Adjectives

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне описе места; - опишу места користећи једноставна језичка средства; - упореде и опишу карактеристике места; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу колико нечега има/нема користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставнија питања која се односе на просторне односе и оријентацију у простору и одговоре на њих; опишу просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	**Home & Places**	Rooms of a house Places of a house Furniture Appliances House features Ordinal numbers Places in a town Plurals *This / these; that/ those* *there is/ there are* *a/an; some; any; no* Prepositions of place Possessive case (` / `s)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставне текстове којима се описују сталне, уобичајене радње у садашњости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа; - разумеју једноставне исказе који се односе на интересовања, планове и предлоге и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са туђим интересовањима, плановима и предлозима; - разумеју и описују сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас.	**Every day**	Daily routine Free time activities The time School subjects linkers (first, then, after, next) Present simple Prepositions of time (at, on , in) Adverbs of frequency Question words *must/ mustn`t/ can`t*

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; питају и кажу да ли (и колико) нечега има/ нема, користећи једноставија језичка средства; на једноставан начин наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/ израчуна колико нешто кошта; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања /недопадања; - упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства. - уочавају сличности и разлике у начину исхране у земљама циљне културе и код нас.	**All about food**	Food & drinks Food preparation Cooking tools *love/ like/hate+- ing* form Countable/ Uncountable nouns *a/an/some/any* Partitives Quantifiers Comparisons
- разумеју једноставне текстове којима се описују сталне/уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се доносе на дату комуникативну	**It`s fun!**	Seasons & months Activities The weather Clothes Accessories

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
ситуацију; - опишу сталне/уобичајене и тренутне активности у неколико везаних исказа; - разумеју планове и намере и реагују на њих; - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; - саопште шта они или неко други планира или намерава; - упоређују и уочавају сличности и разлике у начину провођења слободног времена циљне културе и код нас.		Footwear Geographical features Present continuous Prepositions of movement Object personal pronouns Possessive adjectives & pronouns *Be going to / will* the/ - Present continuous (future meaning) *have to/ don`t have to*
- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; - размене информације које се доносе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости;	**London was great!**	Famous people & jobs Means of transport Animals *was/ were* Past simple (regular/ irregular verbs) *could* (past ability)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - опишу неки историјски догађај.		

МАТЕМАТИКА

ДОДАТНА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Стимулисање даровитих ученика, популаризација математике. Припрема ученика за све нивое такмичења и постепено увођење у област професионалне орјентације. Циљ додатне наставе математике у петом разреду јесте: да ученици усвоје математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развитку личности ученика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -формира и графички прикаже скупове и њихове подскупове -изводи скуповне операције -правилно употребљава одговарајуће ознаке -правилно користи разне релације -самостално изводи логичке задатке -самостално решава сложеније задатаке у вези дељивости бројева -исправно користи дијаграм приликом решавања сложенијих логичких задатака	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Први део Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу No. Дељење са остатком у скупу No (једнакост a= bq + r, $0 \leq r < b$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 6,12,15,... Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.
-самостално решава сложеније конструктивне задатаке уз примену осне симерије, транслације и централне симетрије -самостално решава сложеније конструктивне задатаке у вези са правом и кружницом	ГЕОМЕТРИЈА И ИЗОМЕТРИЈСКЕ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ	Тачке и праве; Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација. Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Примена симетрале дужи и конструкција нормале. Примена симетрале угла.
– Примени узајамне односе углова (суседни, упоредни, унакрсни,	УГАО	Угао, врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
углови на трансверзали, углови са паралелним крацима); – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; – реши сложене задатке применом основних својстава паралелограма(једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).		мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
-самостално решава сложеније изразе са разломцима -решава сложеније једначине и неједначине у вези са њима	РАЗЛОМЦИ	Први део Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Децимални запис разломка и превођење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Заокругљивање бројева. Други део Изрази са разломцима (у оба записа) и њихова својства. Сложеније једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна неједнакост $p <(p+q)/2 < q$.
-решава логичке задатаке	ЗАДАЦИ ЛОГИЧКО-КОМБИНАТОРНЕ ПРИРОДЕ	Примена разних метода у решавању задатака
-се успешно сналази и самостално изводи задатаке са такмичења	ЗАДАЦИ СА МАТЕМАТИЧКИХ ТАКМИЧЕЊА	Синтеза целокупног знања из свих математичких области

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ДОДАТНА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Проширивање и продубљивање садржаја из редовне наставе коришћењем различитог дидактичког и наставног материјала, унапређивање језичких вештина и припремање ученика за такмичења.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; -постави и одговори на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима.	Поздрављање, представљање себе и других, давање основних информација о себи и тражење информација о другима	Личне заменице (наглашене и ненаглашене). Презент глагола *AVOIR* и *ÊTRE* и глагола прве групе. Питање интонацијом и инверзијом. Питање са упитним речима (*comment, où, quel...).* Brojevi 1-100. Присвојни придеви (једнина и множина).
-разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања.	Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	Императив правилних и неправилних глагола.
-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) уз помоћ знакова и симбола, или без њих.	Исказивање правила понашања	Именице (род и број). Негација (*ne...pas*). Униперсонална конструкција (*il est...*).

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разуме позив -прихвати или одбије позив најједноставнијим језичким средствима; -упути позив на заједничку активност.	Позив и одговор на позив за учествовање у заједничкој активности	Лична заменица *ON*. Презент неправилних глагола (*aller, venir, pouvoir, vouloir, lire, dire, savoir*). Презент глагола друге и треће групе. Одричан облик.
-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве; -одговара на кратке молбе и захтеве; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин.	Исказивање молбе, захтева и захвалности	Питање са *Est-ce que* / *Qu'est-ce que*. Кондиционал учтивости (*Tu pourrais, je voudrais*).
-разуме једноставно исказане честитке и одговра на њих; -упути једноставне честитке.	Честитање	Описни придеви. Предлог *à* и сажети члан.
-разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; -опише жива бића, предмете, места и појаве једноставним језичким средствима.	Описивање живих бића, места, предмета и појава	Род и број придева. Презентативи (*c'est, ce sont*).

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима; -одговори на питања о уобичајеним активностима једноставним језичким средствима; -опише и планира уобичајене и тренутне активности; -опише шта уме/ не уме да уради.	Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	Презент фреквентних глагола за свакодневне активности и повратних глагола (*se lever, se coucher, déjeuner, jouer, sortir).* Одређени члан (*le, la, l', les*). Предлози (*à, de, avec*). Прилози за време (*toujours, souvent, aujourd'hui, demain*).
-разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази непосредне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима.	Исказивање потреба, осета и осећања	Кондиционал учтивости (*je voudrais*). Одричан облик. Презент глагола *avoir, être.*
-разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и даје одговор на њих; -тражи и пружа једноставна и кратка обавештења о простору; -опише непосредни простор у коме се креће.	Исказивање просторних односа и величина	Неодређени члан (*un, une, des*). Предлози (*dans, sur, sous...*). Прилози за место (*ici, là, à côté de*).

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену; -тражи и даје кратка обавештења о хрон олошком/метеоролошком времену.	Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	Униперсоналне конструкције (*Il est..., il fait...).* Бројеви. Блиско будуће време. Парцијално питање са упитним речима *Quel / Quelle / Quels / Quelles.*
-разуме једноставне исказе којима се исказује припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; -тражи и даје једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање.	Изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања	Конструкција за исказивање припадања (*à moi, à toi, à qui*). Присвојни придеви. Негација (*ne ... pas de*).
-разуме једноставне исказе којима се изражава допадање / недопадање, слагање / неслагање; -тражи мишљење и изражава допадање / недопадање једноставним језичким средствима.	Изражавање допадања / недопадања	Именице. Одређени члан (*le, la, l', les*). Конструкција са инфинитивом (*J'aime danser*.).
-разуме једноставне изразе који се односе на количину; -тражи и даје основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство некога или нечега.	Изражавање количине и бројева	Основни бројеви 1-100. Прилози за количину (*beaucoup, peu, moins, plus, assez. trop*). Партитивни члан (*du, de la, de l', des*). Временска одредница *il y a*.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Одељењски старешина спроводи превентивне активности у раду са ученицима на плану безбедности и заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања, и по потреби решава поједине нивое насиња самостално или у сарадњи са одговарајућим тимовима.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Има стални увид у свој рад и оцене из наставних предмета и владања	Вођење школске документације	Правдање изостанака Праћење успеха ученика Сумирање резултата и предлози оцене из владања Анализа успеха на крају класификационог периода
Унапређује своје целокупно понашање у складу са примењеним мерама Има потребну подршку ако је члан осетљиве групе, социјално нестимулативне средине или има потешкоћа у учењу	Индивидуални рад са ученицима	Васпитавање ученика Спровођење појачаног васпитног рада Упознавање потреба и интересовања, услова живота и рада ученика
Сарађују међусобно, као и са својим наставницима	Рад са одељењем	Уређивање односа у одељењу Однос наставник – ученик Акције и иницијативе
Стиче и примењује културне и хигијенске навике и брине се о свом здравственом стању	Сарадња са стручном и здравственом службом	Посета зубару Систематски прегледи Предавања о болестима зависности, здравој исхрани и личној и општој хигиијени
Познаје правила понашања у школи, своје обавезе и мере за повреде обавеза и примењује их у свакодневном животу	Кодекс понашања	Врсте и облици насиља Ненасилна комуникација Вршњачко насиље Школа без насиља
Проширује своје основношколско знањеРазвија културни однос Оплемењује свој животни амбијент Унапређује и побољшава свој друштвени статус	Ваннаставне активности ученика у школи и ван ње	Рад у секцијама Посете библиотеци, позоришту и биоскопу Уређење школског и животног простора Изласци и дружење

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Усавршавање и неговање писмене културе нарочито обдарених ученика.

Осамостаљивање у раду, коришћењу литературе и развоју личног израза.

Неговање љубави према књизи и књижевности, посете библиотекама и књижевним вечерима.

Афирмација ученика учешћем на литерарним конкурсима.

Подстицање ученика на литерарно стваралаштво са богатијим садржајима, облицима и обимом у односу на редовне часове.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-чита -препричава -уочава структуре књижевног дела -прича о догађајима и доживљајима -описује -уочава језичко-стилских средстава -извештава	Рад на одабраним текстовима	-Упознавање са књижним фондом школске и градске библиотеке -Селекција одговарајућиј прозних и поетских текстова -Сусрет са књижевником или одлазак на књижевно вече -Анализа одабраних текстова -Уочавање битних елемената успешног књижевног дела -Подражавање различитих књижевних врста и стилова -Заједничка посета позоришној или филмској представи
-увежбава технике у писменом саставу -усваја књижевно-теоријских појмова	Припремање радова за изложбе и конкурсе	-Писање и анализа радова за Дан школе и Светог Саву -Периодично прикупљање, читање и анализа ученичких радова и њихово припремање за изложбе и конкурсе -Сарадња са рецитаторском секцијом у обележавању школских прзника

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено изражавање.

Богаћење речника, језичког и стилског израза

Оспособљавање за самостално читање и рецитовање књ. дела

Усавршавање говорне културе ученика у складу са акценатском нормом српског језика

Оспособљавање за успешно наступање пред публиком и учествовање на школским приредбама

Неговање интересовања за усавршавањем језичког израза, као и читалачких навика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Истиче сугестивности у изражавању -Прати текстова звучне читанке и имитација -Открива језичко-стилских чинилаца неопходних за говорну реализацију -Ради на емоционалној динамици текста -Правилно изговара гласова и речи -Акцентује и чита акцентоване текстове -Проналази решења у одређивању пауза	Рад на одабраним текстовима	-Уочавање чинилаца изражајног казивања -Акценатске вежбе -Вежбање интонације и интезитета гласа -Рад на епској песми по избору -Паузе, рефрени, темпо, мимика и гестикулације -Упознавање говорне уметности и елемената доброг рецитовања -слушање и анализа песама у уизвођењу глумаца -Рад на лирској песми по избору -Песме слободног стиха и поетска проза
-Проналази одговарајућег темпа -Изражајно чита и рецитује песме	Припремање за наступ на приредбама	Избор песама и подела задатака за Дан школе -Избор и анализа песама за Нову годину -Избор и увежбавање песама за Светог Саву -Рецитовање одабраних песама у склопу припрема за Осми март

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ РАЗРЕД

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	18	18
Друго полугодиште	18	18
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Основни циљеви и задаци организовања драмске секције су:

- Упознавање са културом драмског стваралаштва
- Неговање говорне и сценске културе ученика
- Развијање талената, природности израза и сценског наступа, креативности и сарадње
- Упознавање са основама драмског истраживања и развијање стваралачке способности ученика
- Богаћење и развијање маште и креативног начина размишљања
- Развијање способности за јавне наступе
- Развијање моћи запажања, слободног размишљања и изражавања
- Развијање критичког става према одређеним друштвеним појавама
- Развијање самоконтроле, досетљивости, као и развијање способности за концентрацију
- Подстицање интересовања за самостално истраживање
- Стицање способности за лепо, течно и креативно импровизовано запажање
- Стицање искуства и навика за колективни рад и живот
- Увежбавање дикције, покрета, интонације и развијање памћења
- Организовање представа које ће ученици изводити пред вршњацима, наставницима и родитељима

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
/	Књижевност/Језичка култура	1.Формирање драмске секције
/	Књижевност/Језичка култура	2. Састављање плана рада за текућу школску годину
Препознаје основне одлике драмског текста	Књижевност/Језичка култура	3. Проучавање текстова
Препознаје основне елементе позоришне представе (подела улога)	Књижевност/Језичка култура	4. Подела улога
Уме јасно да артикулише гласове, чита текст јасно, разумљиво и течно	Језичка култура	5. Организовање читалачке пробе
Препознаје основне елементе позоришне представе (лица и ствари)	Књижевност	6. Груписање лица и ствари – распоредне пробе
Изводи самостално основне сценске покрете	Књижевност/Језичка култура	7. Вежбе покрета и гестова – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске радње	Књижевност/Језичка култура	8. Сценске радње – распоредна проба
Има развијен осећај за ритам и темпо	Књижевност/Језичка култура	9. Вежбе ритма и темпа – распоредна проба
Познаје основне чиниоце позоришне представе (костими, маске)	Књижевност/Језичка култура	10. Костими и маске – распоредна проба
Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	11. Организовање генералне пробе
Познаје основне одлике позоришне представе за децу	Књижевност/Језичка култура	12. Посета позоришту у оквиру посете Сајму књига у Београду
Уочава разлике између дрмаског и осталих типова текстова	Књижевност	13. Избор драмског текста за драмску игру
Оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	14. Дан школе

Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	15. Организовање читалачке пробе
Уме да практично примени до тада стечено знање		16. Груписање лица и ствари на сцени – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске покрете	Књижевност/Језичка култура	17. Вежбе покрета и гестова – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске радње	Књижевност/Језичка култура	18. Сценске радње – распоредна проба
Има развијен осећај за ритам и темпо	Књижевност/Језичка култура	19. Вежбе ритма и темпа – распоредна проба
Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	20. Организовање генералне пробе
Познаје основне одлике живота и дела Светог Саве, оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	21. Припрема програма везаног за живот и дело Светог Саве поводом обележавања школске славе
Уме да препозна добре одлике тимског рада, развија способност за колективни дух, као и осећај припадности одређеној заједници	Књижевност/Језичка култура	22. Анализа рада драмске секције
Препознаје одлике драмског текста у односу на друге типове текстова	Књижевност	23. Проучавање одлика драмских текстова
Познаје основне појмове у оквиру драмске уметности, уме да објасни њихово значење	Књижевност	24. Усвајање основних појмова из драмске уметности
Јасно, течно и разговетно чита текст наглас	Књижевност/Језичка култура	25. Припрема рецитатора за такмичење
Јасно, течно и разговетно чита текст наглас, оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	26. Школско такмичење рецитатора
Јасно, течно и разговетно чита текст	Књижевност/Језичка култура	27. Општинско и Окружно такмичење

наглас, оспособљен је за јавни наступ пред публиком		рецитатора
Уме да разговара о основним одликама драмских текстова и позоришних представа за децу	Књижевност/Језичка култура	28. Организовања сусрета са писцем, глумцем или режисером
Познаје основне карактеристике позоришне представе за децу	Књижевност/Језичка култура	29. Посета градском позоришту
Познаје основне одлике радио-драме	Књижевност	30. Слушање радио-драме
Оспособљен је за самостално писање сценских дела	Књижевност/Језичка култура	31. Стваралачки писмени рад: писање сценских дела (дијалог)
Оспособљен је за самостално писање драмских дела	Књижевност/Језичка култура	32. Стваралачки писмени рад: писање драмских дела (драматизација)
Препознаје добре карактеристике драмског текста	Књижевност/Језичка култура	33. Разговор о драмским тектовима ученика
/	Књижевност/Језичка култура	34. Разматрање извештаја о раду секције
/	Књижевност/Језичка култура	35. Предлог чланова секције за похвале и награде
Поседује знање које је систематско, уобличено и целовито, како практично, тако и теоријско	Књижевност/Језичка култура	36. Завршни час

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	17	17
Друго полугодиште	17	17
Укупно	34	34

ЦИЉ: Изложба

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Ученици описују линије које уочавају у природи, окружењу и уметничким делима. Гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала. Користи одабране садржаје као подстицај за стварање ориги-налних цртежа. Црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући за-мисли, машту, утиске и памћење опаженог.	Линија	Цртање, сликање различитим материјалима и упознавање ученика са различитим ликовним техникама.
Ученик пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима. Гради апстрактне и фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад. Слика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон. Обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком;	Облик	Цртање мртве природе. Сликање на платну. Вајање
Ученици исказују своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.	Слободне активности	Историја уметности итеоријско изучавање културног наслеђа народа и народности. Праћење савременог ликовног живота попут

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Ученици схватају вредност своје културе и културне баштине		изложба и других ликовних манифестација

МУЗИЧКА КУЛТУРА
ХОР

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛТУРА - ХОР – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Образовни циљ обухвата развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума.

Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу – тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.Значајан је утицај музике на здравље (психолошки, социолошки, емоционални развој), тако да и певање у хору значајно доприноси смањењу стреса, агресивности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
изводи музичке примере користећи глас, самостално и у групи; примењује правилну технику певања; примењује различита средства изражајног певања; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич- ком музицирању;	Репертоар школских хорова обухвата одговарајућа дела домаћих и страних аутора разних епоха, као и народне, пригодне, песме савремених дечијих композитора и композиције са фестивала дечијег стваралаштва.	Садржај рада: 1. одабир и разврставање гласова; 2. вежбе дисања, дикције и интонације; 3. хорско распевавање и техничке вежбе; 4. интонативне вежбе и решавање појединих проблема из хорске партитуре (интервалски, хармонски, стилски); 5. музичка и психолошка обрада композиције; 6. увежбавање хорских деоница појединачно и заједно; 7. остваривање програма и наступа према Школском и Годишњем програму рада школе.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИСТОРИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИСТОРИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно		36

ЦИЉ:

Циљ часова историјске секције је да ученик, изучавајући у ширем дијапазону историјске догађаје, појаве, процесе и личности, прошири већ стечена основна историјска знања и компетенције неопхпдне за разумевање савременог света. Да на још виши ниво развије вештине критичког мишљења, да буде реализатор, али својим идејама и креатор пројектне наставе, да израђује презентације, предмете и паное и да при том има одговоран однос према себи, својим друговима-сарадницима, професорима, али и сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум) - Лоцира одређену временску одредницу на временској ленти - Именује периоде прошлости и историјске периоде - Разврстава историјске изворе према њиховој основној подели - Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	**1. ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ**	Основни садржаји: Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва Хронологија - рачунање времена Подела прошлости и периодизација историје Историјски извори - дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају Проширени садржаји: Сродне науке и помоћне историјске науке. Историја око нас Историјске наслеђе - тековине

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. - наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота у праисторији - разликује основне одлике каменог и металног доба - Упознали су се са почецима постанка првог човека и еволуцијом његовог живота и промена у друштву - Упознали су се са праисторијом кроз временску ленту и основним променама са којима су се праисторијски људи сусретали	**2. ПРАИСТОРИЈА**	Основни садржаји: Основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци) Подела праисторије (камено, метално доба) Проширени садржаји: Најважнији праистори-јски локалитети у Европи и Србији (Ласко, Алтамира, Лепенски Вир, Винча...)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. - Лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока - Користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизације Старог истока - Одреди место припа-дника друштвене групе на графичком приказу хијерархијске заједнице - Пореди начине живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку - Наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока - Идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока	**3. СТАРИ ИСТОК**	Основни садржаји: Појам Старог истока, географске одлике, нај-значајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија...) Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење (монархија-царство, краљевства) у цивилизацијама Старог истока Основне одлике привре-де и свакодневни живот: обичаји, занимања, кул-тура исхране, становања Култура и историјско наслеђе народа Старог истока - религија (моно-теизам и политеизам), писмо, књижевност, ум-етност, наука, цивилиза-цијске тековине (мате-матика, архитектура, календар, иригациони систем, саобраћајна средства, медицина, законодавство...) Проширени садржаји: Специфичности египа-тске религије Специфичности религије цивилизација Месопотамије Основне одлике јудаизма Најважније цивилизације народа Далеког истока (Кина, Индија...)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Разликује врсте писма цивилизације Старог истока - Илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет - Изложи, у усменом или писаном облику историјске догађаје исправним хронолошким редом - Прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему - Визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом и цивилизацијом		
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. - Опише особености природних услова и географског положаја	**4. АНТИЧКА ГРЧКА**	Основни садржаји: Појам античке Грчке - географске одлике Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација) Грчки митови (појам, примери) и хомерско доба Колонизација и основне одлике привреде, Полиси-Спарта и Атина, појам полиса, структура друштва, државно уређење Пелопонески рат - узроци и последице Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Античке Грчке - Лоцира на историјској карти најважније циви-лизације и државе Старе Грчке - Приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине - Пореди начин живота различитих друштвених слојева у античкој Грчкој - Индетификује узроке и последице грчко-перси-јских ратова - Истражи основна обе-лежја и значај религије старих Грка - Разликује легенде и митове од историјских чињеница - Наведе значај и после-дице освајањаАлександра Македонског - Илуструје примерима важност утицаја привр-едних, научних и култу-рних достигнућа анти-чке Грчке и хеленисти-чког доба на савремени свет - Користећи дату инфор-мацију или ленту време-на, смести историјску појаву, догађај или лич-ост из историје античке Грче или хеленизма у одговарајући милени-јум, век или деценију - Израчуна временску удаљеност		занимања...) Хеленистичко доба и његова култура Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура...) <u>Проширени садржаји:</u> Пелопонески рат (ток рата, најважнији дога-ђаји и личности) Најистакнутије личности: Драконт, Перикле, Филип Други, Александар Македон-ски, Сократ, Аристотел, Архимед... Грчка митологија, пантеон Седам светских чуда античког доба

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
између поје- диних догађаја - Користи основне историјске појмове		
По завршеној теми области ученик ће бити у стању да прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. - Лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе - Наведе основне разли-ке између римске репу-блике и царства - Разликује узроке од последица најзначајни-јих догађаја у историји античког Рима - Истражи основна обележја и значај религије античког Рима Илустрије примерима важност утицаја привре-дних, културних и науч-них достигнућа Рима на савремени свет - Пореди начине живота припадника различитих	**5. АНТИЧКИ РИМ**	Основни садржаји: Појам античког Рима - географске одлике и периодизација Оснивање Рима (легенда о Ромулу и Рему) Структура друштва и уређења Римске републ-ике Ширење римске државе (освајања и провинције, привреда) Рим у доба царства - принципат и доминат Култура и свакодневни живот (религија, наука, уметност, обичаји, навике, занимања...) Хришћанство - појава и ширење Пад Западног римског царства (почетак Велике сеобе народа, подела царства и пад Западног римског царства) Историјско наслеђе (абецеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, терме, римски бројеви...) Римско наслеђе на територији Србије Проширени садржаји: Етрурци Римска војска Римски градови на територији Србије Најистакнутије личности: Ханибал, Цицерон,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
друштвених слојева у античком риму - Лоцира на историјској карти наајважније локалитете на простору Србије - Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву , догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век и деценију		Јулије Цезар, Клеоптра, Октавијан Август, Константин Велики, Теодосије Римски пантеон Гладијаторске борбе

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ГЕОГРАФИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ГЕОГРАФИЈА - СЕКЦИЈА			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	21	21	21
Друго полугодиште	15	15	15
Укупно	36	36	36

ЦИЉ:

Циљ географске секције из географије је подизање нивоа знања о природно-географским и друштвено-географским објектима,појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима и геопростору.На часовима географске секције ученици:

-повезују значај географије са свакодневним животом

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– ***По завршеној области/теми ученик*** **-повезује постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком;**	**1.Човек и географија**	1.Утицај човека на четири омотача Земље 2.Јован Цвијић	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
•**разликује васионска тела**	**2. Васиона**	3.Људи и звезде 4.Човек и Сунчев систем 5.Блиски сусрет треће врсте 6.Месечеве мене	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
•**<u>разликује</u> одговорно од неодговорног понашања човека према планети Земљи**	**3. Планета Земља**	7.Докази о облику Земље 8.Часовне зоне 9.Милутин Миланковић 10.Грађа Земље израда макета 11.Вулкани и земљотреси 12.Земљотреси- највеће катастрофе 13.Панонска низија 14. Висораван Тибет 15. Фрушка гора 16. Монт Еверест 17.Ђеравица 18.Алпи 19.Килиманџаро 20.Клизишта 21.Алувијална раван 22. Ђердапска клисура 23. Слојеви атмосфере 24. Мали метеоролози-температура ваздуха 25.Мали метеоролози-ветрови 26. Мали метеоролози-падавине 27.Мали метеоролози-инсолација 28.Мали метеоролози-презентација радова ученика 29.Клима-дијаграмБеограда,Ниша и	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Новог Сада 30. Киселе кише 31.Озонске рупе 32.Морске струје 33.Човек и клима 34.Човек и вода 35.Поплаве и бујице 36.Човек и биљни свет	

ТЕХНИКА
И
ТЕХНОЛОГИЈА

Папирно моделарство:
Практична израда по задатку

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Ученици техничке секције треба да покажу способност за конкретно решавање практичних проблема применом стечених знања, што је и један од циљева рада са надареним ученицима. Рад са оваквим ученицима треба да буде интензиван, потпун и захтева велико ангажовање наставника. Тиме се постиже индивидуализација наставе прилагођена интелектуалним способностима ученика. Само тако може се доћи до резултата који ће бити темељ будућег интересовања ученика за технику.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • дефинише; • прецизира проблем; • поставља питања себи и другима;	Евиденција ученика. Упознавање са садржајем секције	• Евиденција ученика. • Упознавање са садржајем секције • Прикупљање података уз помоћ рачунара
• иницира решавање проблема; • планира решење; • самостално прикупља потребне чињенице; • даје идеју за решење;	Од идеје до реализације. Израда скице. Израда техничког цртежа.	• Алгоритам израде предмета • Израда скице • Израда техничког цртежа • Цртање помоћу рачунара
• активира своја предзнања и животна искуства; • изводи практичне и интелектуалне радње; • разумевање смисла практичних радњи;	Израда предмета од хромо папира према датом цртежу	• Преношење мера са цртежа на материјал • Савијање хромо картона и лепљење • Контрола израде готових предмета и самопроцена рада ученика
• прецизира проблем; • поставља питања себи и другима; • показује заинтересованост за сваку идеју;	Завршна обрада	• Облагање и украшавање израђеног предмета • Бојење површина предмета • Естетика
• разумевање смисла практичних радњи; • дискутује са наставником и другим ученицима;	Одбрана рада	• Изложба радова • Поступак одбране радова • Самостална одбрана радова • Самопроцена одбране радова
• самосталност; • прецизира проблем; • планира решење; • изводи практичне и интелектуалне радње;	Припрема ученика за такмичење	• Прктична израда по задатку • Решавање тестова знања • Одбрана радова • Решавање електронских тестова уз помоћ рачунара • Самопроцена ученика у раду

ТЕХНИКА
И
ТЕХНОЛОГИЈА

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА - ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљеви организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су:

- прво - омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља,
- оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и
- треће - подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.

Очекивани ефекти квалитетног рада секције су:

1. за ученике узраста од 6 до 9 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као пешаци,
2. за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и
3. за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера или мотокултиватора.

Секција би се организовала за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • процени како би изгледао живот Људи без саобраћаја; • класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени;	Увод у саобраћају	• Намена саобраћаја и подела • Друмски саобраћај • Коловоз, делове коловоза • Ознаке на коловозу
• класификује саобраћајне знакове; • зна значај знакова опасности; • зна значај знакова наредбе; • зна значај знакова обавештења.	Саобраћајни знаци	• Знакови опасности • Знакови наредбе • Знакови обавештења и допуске табле
• зна шта је раскрсница; • зна поделе раскрснице; • зна правила саобраћаја на раскрсницама;	Раскрснице	• Подела раскрсница • Правила саобрачаја у раскрсницама • Кружни ток • Првенство пролаза
• објашњава коловоз; • правилно се креће по коловозу; • правилно управља бициклу по коловозу; • зна правила саобраћаја у различитим ситуацијама: • зна да објасни брзину кретања возила на коловозу;	Правила саобраћаја	• Кретање пешака по коловозу • Кретање бициклисте по коловозу • Брзина кретања возила на коловозу • Светлосни сигнали • Саобраћајни полицајац • Возила са правим првенством пролаза • Специфичности у саобраћају
• вози бицикал на полигону спретности; • вози бицикал на полигону градске вожње; • зна да користи заштитну опрему.	Полигони спретност	• Вожња по полигону спретности • Вожња по полигону градске вожње
• зна правила саобраћаја; • користи електронске тестове из саобраћаја; • креира тестове знања из саобраћаја:	Припрема и организација такмичења	• Решавање електронских тестова из саобраћаја • Решавање тестова „Шта знаш из саобраћаја“ • Вожња по полигонима

ИНФОРМАТИКА
И
РАЧУНАРСТВО

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ПЕТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Омогућити ученицима од 5. до 8. разреда бављење роботиком и програмиањем на високом нивоу, вршити популаризацију мехатроничких дисциплина међу децом (електроника, машинство, програмирање), укључивати ученике у такмичења (Кодиграње).

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • стећи основна знања из електротехнике, струјним колима, физичким величинама; • научити користити универзалне мерне уређаје за одређивање напона, јачине струје, отпора;	**ЕЛЕКТРОТЕХНИКА**	• Извори напајања, струјно коло, физичке величине. (1) • Унимер – мерење напона, отпора и јачине струје. (1)
• упознати се са основним електронским елементима (диода, отпорник, транзистор); • упознати се са појмом микроконтролера;	**РОБОТИКА**	• Уводно о МБОТ-у и састављање МБОТ-а (1) • Прво покретање МБОТ-а и повезивање са рачунаром (1) • Управљачки уређај – контролер. (1) • Врсте сензора и њихова употреба. (1)
• упознати се са начином управљања окружењем кроз различите примере уређаја; • упознати се са основним и додатним комплетом за конструисање робота;	**ПРОГРАМИРАЊЕ**	• Основе програмирања, алгоритам, услови, петље, променљиве. (6) • Визуелно програмирање (Scratch, Mblock). (12)
• научити основе конструисања робота, механизама, управљачких јединица; • научити основне и напредне начине програмирања робота;	**ТАКМИЧЕЊА**	• Припрема за такмичење Кодиграње. (12)

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	47	34	81
Друго полугодиште	33	30	63
Укупно	80	64	144

ЦИЉ:

Циљеви наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-повеже књижевне термине и текстове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; -чита са разумевањем;парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; -одреди род књижевног дела и књижевну врсту; -прави разликуизмеђу дела лирског, епског и драмског карактера; -разликује ауторску приповетку од романа; -анализира сртуктуру лирске песме (строфа,стих,рима); -уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела:тема,мотив,радња,време и место радње;	КЊИЖЕВНОСТ	ЛИРИКА Лектира 1. Обредне лирске народне песме (избор) 2. Ђура јакшић: Вече 3. Јован Дучић: Село 4. Мирослав Антић: Плава звезда 5. Вељко Петровић: Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје 6. Десанка Максимовић: Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава 7. Стева Раичковић: Хвала сунцу, земњи, трави 8. Милован Данојлић: Овај дечак зове се Пепо Крста 9. Сергеј Јесењин: Песма о керуши Књижевни термини и	Наставник изражајно чита текстове, поставља проблемска питања у вези са текстом, успоставља везе са искуством ученика постављајући одговарајућа питања, подстиче ученике да изразе своје ставове или недоумице о прочитаном. Подстиче, организује, усмерава дискусију о ликовима и идејама књижевног дела. Подстиче ученике да читају и пишу дневник читања. Сарађује са школском библиотеком и локалном библиотеком. Са ученицима посећује школску и локалну библиотеку и разговара о прочитаним делима. Ученик: изражајно чита, одговара на питања, поставља питања, изражава став о прочитаном делу, раздваја битно од небитног, одређује редослед догађаја, успоставља везе између догађаја, тумачи понашање ликова, исказује идеје текста. Драматизује текстове, илуструје текстове, глуми, учествује у дебати, учествује у пројектима, прави презентације. У тумачењу лирских текстова слушају се различите композиције по избору наставника или ученика, а затим ученици процењују која

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; -разликује појам песника и појам лирског субјекта;појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне,визуелне,тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; -анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; -анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; -уочава хумор у књижевном делу;		појмови Врсте строфе према броју стихова у лирској песми; дистих, терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије. Нагласак речи и ритам; рима- парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалнме песме, дитирамб, елегија, обредне песме (коледарске, краљичке, додлске, божићне). ЕПИКА Лектира 1.Народна песма: Смрт Мајке Југовића 2.Народна песма:Марко Краљевић укида свадбарину	композиција најбоље дочарава осећања изражена у лирском делу; ученици илуструју песму или цртају стрип када је лирско-епско дело у питању. У тумачењу епских текстова примењују се рад у пару и групни рад. У тумачењу драмских текстова примењује се игра улога. Текстови по избору ученика се драматизују и изводе на бини, ученици су у улози редитеља, драматурга, сценаристе, глумца и костимографа. У обради народне књижевности и научнопопуларних текстова, а када је потребно и у обради уметничких текстова, ученици се подстичу да на основу усвојених знања из других предмета или искуства сместе дело у одређени историјски и географски контекст и да прикажу изабране аспекте дела прављењем пп-презентација. У мањим групама или у пару ученици повезују наслове прочитаних текстова са књижевним родом и књижевном врстом и умеју да дају образложење класификације. Ученици процењују свој напредак у читању, разумевању текста и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; -илуструје веровања,обичаје,начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; -уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; -препоручи књижевно дело уз кратко образложење; -упореди књижевно и филмско дело,позоришну представу и драмски текст;		3. Петар Кочић: Јаблан 4. Исидора Секулић: Буре (одломак) Бранко Ћопић: Чудесна справа 5. Иво Андрић: Аска и вук 6. Антон Павлович Чехов: Вањка/Итало Калвино: Шума на ауто-путу (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду) 7. Светлана Велмар Јанковић: Сирото ждребе (из Књиге за Марка) Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/ радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман.	драматизовању дела. Ученици у групама представљају табеларно и кроз илустрације преглед књижевних и функционалних појмова.Методе којима се остварују општепредметне и специфичне компентенције: посматрање, слушање, приповедање, описивање, читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова, писање различитих облика текстова, вредновање, коришћење различитих извора информација, истраживање (рад на тексту), стварање, презентовање, израда паноа и power point презентација, прикупљање података, анализа, синтеза, размењивање, критичко процењивање, заузимање става, повезивање са свакодневним животом, примена и коришћење ИКТ технологије.Посветити потребну пажњу ученицима који спорије напредују као и ученицима који раде по ИОП-у.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића) ДРАМА Лектира 1. Коста Трифковић: Избирачица (одломак) 2.Миодраг Станисављевић: И ми трку за коња имамо (одломак) 3. Бранислав Нушић: Аналфабета (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте : комедија-основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет). НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		ТЕКСТОВИ (бирати 2 дела) 1.Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: Божић (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, пропоруше, чарошце (одломци); 2.Владимир Хулпах: Легенде о европским градовима (избор) 3.Никола Тесла: Моји изуми (поглавље по избору) 4.Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца (избор) 5.Гроздана Олујић: Били су деца као и ми (избор) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1.Епске народне песаме о Косовском бою	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		(избор) 2.Епске народне песаме о Марку Краљевићу (избор) 3.Бранислав Нушић: Аутобиографија 4.Анђела Нанети: Мој дека је био трешња 5.Весна Алексић. Каљави коњ 6. Бранко Ћопић: Орлови рано лете 7.Ференц Молнар: Дечаци Павлове улице Допунски избор лектире (бирати 3 дела) 1. Добрица Ерић: Месечеви миљеници 2. Бранислав Петровић: избор из анталогија песама за децу 3. Владимир Стојиљковић: Писмописац 4. Владимир Андрић: Пустолов 5. Тиодор Росић: Приче старог чаробњака	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		6.Борислав Пекић:Сентиментална повест британског царства 7. Вилијем Саројан:Зовем се Арајам 8. Хенрих Сјенкевич: Кроз пустињу и прашуму 10. Џејмс Крис: Тим Талир или Продати смех 11. Џек Лондон: Зов дивљине/Бели очњак 12. Реј Бредбери: Маслачково вино 13. Ивана Брлић Мажуранић: Приче из давнина 14. Владислав Војновић: Приче из главе 15. Јасмина Петровић: Ово је најстрашнији дан у мом животу 16. Александар Поповић: Снежана и седам патуљака, драмска бајка	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
ГРАМАТИКА -повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; -препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; -разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; -дреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; -препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; -резликује реченице по комуникативној функцији;	ЈЕЗИК	ГРАМАТИКА Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи, подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти). Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слогове; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација ; сибиларизација; јотовање; једначење	У пару или мањим групама ученици подвлаче у тексту језичку појаву која се учи, уочавају шта је заједничко истој и својим речима дефинишу појаву. Увежбавају учено кроз различите језичке игре: „Асоцијације“, „ Језичке мозгалице“ итд. Знање се систематизује графичким представљањем односа између језичких појава. Наставник прати рад група и пружа помоћ где је потребно. Групе ученика са наставником процењују степен успешности свог рада. Кроз учење граматичких садржаја истовремено се уче и увежбавају правописна правила. У мањим групама ученици откривају смисао правописних правила, откривају и дефинишу својим речима правописно правило. Ученици постављају питања наставнику, а наставник их наводи да сами открију решење указујући на битне аспекте језичке појаве. Пишу краће текстове у којима ће применити учено правописно правило. Кроз међусобну интеракцију у мањим групама и интеракцију са наставником,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
ПРАВОПИС -доследно примењује правописну норму; -користи правопис(школско издање); ОРТОЕПИЈА - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;		сугласника по звучности; једначење сугласника по месту творбе; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице; придевске заменице. Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат, плусквамперфекат. Независне предикатске реченице-појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда.	ученици уочавају и отклањају правописне грешке у својим радовима и радовима осталих ученика. Са ученицима се дискутује о томе шта су научили, колико су научили, шта им је остало нејасно, ученици процењују колико им је потребно да увежбају примену правила и предлажу план за даље учење.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ваш великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика. ОРТОЕПИЈА Правилан изговор гласова ч, ћ, џ, р. Дуги и кратки акценат.	
-употребљава различите облике усменог и писменог изражавања;препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем ,причање (о догађајима и доживљајима) и	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања. Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме	Наставник са ученицима спонтано води разговоре у вези са темом, исправљајући грешке у говору ученика.Ученици на задату тему говоре сажето и према плану. Ученик напамет казује одабране лирске текстове или делове лирског текста.Ученици пишу наративне и дескриптивне текстове, процењују успешност свог рада и радова других

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
описање; -разликује и гради аугмрнтативе и деминутиве; -саставља обавештење,вест и кратак извештај; -разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; -проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставијем књижевном и неуметничком тексту; -драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста; -говори јасно,поштујући стандарднојезичку норму; -изражајно чита обрађене књижевне текстове.		обрађања. Лексикологија: аугментативи, деминутиви. Правописне вежбе: диктат, допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе; стилске вежбе. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка-по два у сваком полугодишту.	ученика на основу унапред договорених критеријума (одговор на тему, стил, правопис). Организовање активне, стваралачке, проблемске и креативне наставе, уз одговарајуће стручне, обавештајне и логичке методе. Компаративни и аналитичко-синтетички приступ остварењу програмских садржаја. Оперативно планирање за сваки наставни час комбиновати различите облике рада (фронтални, групни, индивидуални), као и методе (монолошка, дијалошка, рад на тексту, писани радови, демонстрација, практичан рад, истраживачки рад, решавање проблема-хериустички приступ и др.) како би подстакли радозналост и интересовање ученика. Прецизним упутствима усмеравати рад ученика и подржавати их у самосталном истраживачком раду. Упућивати их да користе додатне изворе информација (часописе, стручне књиге, речнике, интернет...). Подстицати ученике да у свакодневном животу примењују наученопоштују књижевнојезичку норму.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	12	24	36
Друго полугодиште	12	24	36
Укупно	24	48	72

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - размене једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - формулишу једноставније исказе	I Starter	Речи и изрази који се односе на теме – државе и националности, бројеве (основне и редне), чланове породице, узраст, речи и изразе који се односе на кућу, просторије у кући, намештај, сате, дане, месеце, годишња доба, школске предмете; језичке садржаје *Are you from Spain? - No, I'm not. I'm from Argentina.* ***(to be)****; Can you do martial arts? (****can);*** *Kristy has got three cousins.* ***(have got)****; Where are my gloves? I can't find them.* ***(Subject/Object pronouns)****; This is their classroom. Ours is room A2.* ***(Possessive adjectives/pronouns)*** *Peter is Kim's husband.* ***(Possessive case)****; mouse – mice* ***(Plurals)*** *This is a scarf and these are trousers.* ***(this/these – that/those – there is/ there are);*** *There's a carpet under the coffee tables.* ***(Prepositions of***	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има/нема и чије је нешто.		***place);*** кратки текстови и дијалози који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	
- разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из	II Module 1 My World	Речи и изрази који се односе на теме – речи и изрази који се односе на физички изглед и одећу, активности у слободно време, понашање, осећања и карактер; језичке садржаје *have a great time, make a mistake (**do, have, make, take phrases**); They walk to school every day. He doesn't leave home at 7:00. Does he have lunch at school? Yes, he does. (**Present simple**); They are living with me these days. She isn't sleeping now. (**Present continuous**); How often do you eat pizza? - I*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа;

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.		*usually eat pizza twice a month. (**Adverbs of frequency**); Anna doesn't know. (**Stative verbs**); at 12:00, at night, in June, in 2004, on Tuesday, on 6th April (**Prepositions of time**); Did you have volleyball practice yesterday, Sally? No, I didn't. It used to be on Tuesdays, but coach changed it to Thursdays. (**Past simple – used to**); She was sleeping while he was surfing the Net. (**Past continuous**);* кратки текстови и дијалози који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	CLIL.
- размене појединачне информације и/или	III Module 2, Fit for life	Речи и изрази који се односе на теме –речи и	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:**

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих; - размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; - саопште правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи		изразе који се односе на спортове, активности, спортску опрему, категорије хране, здравствене проблеме и њихово лечење и делове тела; језички садржаји *Have you been to Rome? No, I haven't.* *I've visited Milan, though. (**Present perfect**); She has known him for five years. He has lived here since 2010. I've just finished my homework. I've already done my homework. (**for – since – just – already – never/ever – yet**); How much milk do you drink every day? Three glasses. (**C/U nouns – quantifiers**); Don't go out! Stay home until you feel better. (**Imperative**);* кратки текстови и дијалози који	Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
одговарајућа језичка средства; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену; - питају и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - питају/кажу/израчунају колико нешто кошта: - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагују на		се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
њих; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење.			
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе	IV The First Written Test	Лексика и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 1, 2 и 3; задатке слушања, читања и вођеног писања.	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
обавезе и реагују на њих.			
- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - размене једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопште шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи	V Module 3, Fun time!	Речи и изрази који се односе на теме – речи и изразе који се односе на забавне активности, места за забаву, врсте телевизијског програма, различите врсте филмова и музичке инструменте; језичке садржаје *go roller skating, have a sleepover on Friday night (**go/do/have phrases**); I'll be back in an hour. Don't worry. Look at the sky! It's not going to rain today. John's leaving tomorrow. (**will – going to – present continuous (future meaning**); Both action and fantasy films are great. Neither thrillers nor soap operas are funny. (**both/neither/either**); The film was boring. We were*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражавају мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; - разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима.		*bored.* ***(-ing/-ed adjectives****);* *If/When water reaches 0°C, it freezes. If you study, you'll get good grades.* ***(Conditionals Type 0/1)****;* кратки текстови и дијалози који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи,	VI All things high tech	Речи и изрази који се односе на теме –речи и изразе који се односе на уређаје, занимања, компјутере, компјутерски	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода;

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**	**НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА**
стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.		језик, видео игрице; језичке садржаје *Can I go out? He could/may/might come to the party. You mustn't touch the exhibits. I had to go to the dentist yesterday. You should drink more water. Shall I wash the dishes? (**modals**) I'd love to go shopping with you. We decided to spend a* *day at the exhibition. (**to) infinitive – -ing form**)* кратки текстови и дијалози који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на	VII Module 5 , Be green	Речи и изрази који се односе на теме – речи и изразе који се односе на очување животне средине дивље животиње, кућне послове; језичке садржаје *The news is shocking. The team is playing well. The team are wearing blue jerseys. (**Singular – Plural nouns**); I've booked a room in a hotel. The room costs £50 per night. (**Indefinite/Definite articles**); Mark wants to read a book. - Why don't you give him the one you bought last month? (**One/Ones**); It was such a difficult rescue! It was such bad news! What nice T-shirts! (**Exclamations**); That's the woman who/that works at the school canteen.*	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**	**НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА**
заједничке активности; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.		*(**Relative pronouns**); Would you like something to eat? There isn't anything in the bag. Are there any lions in the zoo? There is nothing to see. (**some/any/no/every & compounds**); Turn off the light when you leave your room. (**Imperative**);* кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	
- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - опишу и упореде жива бића, предмете, места,	VIII The Second Written Test	Лексика и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 5, 6 и 7; задатке слушања, читања	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ;

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
појаве, радње, стања и збивања - изражавају мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.		и вођеног писања.	Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.
- разумеју и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај	IX Module 6 Round we go!	Речи и изрази који се односе на теме – речи и изразе који се односе на места у граду, услуге, знакове на јавним местима, географске појмове, природне појаве, временске прилике, путовања, превозна средства и материјале;	**Наставне методе , поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава;

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - затраже и разумеју обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опишу правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.		језичке садржаје *First, go down Apple Street and turn left into Marple Street. (**Prepositions of place/movement**) The museum is older than the library. The Pacific Ocean is the deepest ocean in the world. (**Comparative – Superlative**) Kate is always early. (**Adverbs**) They've got some lovely woollen scarves here. (**Adjectives/Order of adjectives**) One day, we were walking along the beach. Suddenly, we heard people screaming. (**Linking words**);* кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- честитају, захвале се и извине се користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл.	X Festivities	Речи и изразе који се односе на празнике Ноћ вештица, Ноћ Гаја Фокса, Нову годину, Дан светог Патрика и на Дан мајки; језичке садржаје – кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.	**Наставне методе ,** **поступци , приступи и активности:** Хеуристичка метода; Граматичка метода; Аудио-лингвална метода; Аудио-визуелна метода; Графичка метода; Комуникативни приступ; Рад на тексту; Конверзација; Слушање; Читање; Говор; Писање; Истраживачки задаци; Пројектна настава; Сарадња; Писање састава, имејла и блога; Усвајање и примена ИКТ ; Развијање вештина презентације; Развијање социјалних вештина; Развој међупредметних компетенција; Развијање предузетничког духа; CLIL.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученици ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.			

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	9	12	21
Друго полугодиште	6	9	15
Укупно	15	21	36

ЦИЉ:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.	1.Боја	Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје). Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје).Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст). Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулп- тури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика).Уметничко наслеђе (музеји и експонати).	Наставник може да понуди две или више техника, а да ученици гласају коју ће учити или да се поделе на групе према одабраној техници. Наставник може да подстакне ученике на размишљање и ис- траживање питањима и одабраним информацијама. На пример, причом о томе шта значе боје у неким културама, да ли животиње умеју да сликају, да ли постоји веза између тонова у музици и то- нова у визуелној уметности, које две боје би употребили да изразе одређену емоцију, како су боје добиле своје називе...
Пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; -обликује убедљиву поруку примењујући знања о комуникацији	2.Комуникација	Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).Уметничко наслеђе (уметност некад и сад).Симбол, знак, порука: заштитни знак, грб, реклама,	Кроз ликовно дело цртеж или слику изразити своја осећања или мишљење о ономе шта желимо да представимо. У сарадњи са наставником, психологом или педагогом школе осмислити у одељењу пиктограме за

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-изразити исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; -тумачи једноставне визуелне информације; -објасни зашто је наслеђе културе важно		плакат и билборд, дизајн, пиктограм, стилизација, - Илустрација: илустратори и израда илустрација кроз историју до савремене уметности	правила понашања ученика, наставника, запослених у школи.
– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; -прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном	3.Текстура	Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура).Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).	У овој целини су груписани предлози везани за истражива- ње изражајних могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
техником;			
– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једно-ставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;	4.Уобразиља	Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...). Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења).	У овој целини су груписани предлози везани за разговор о значају маште (уобразиље, имагинације) у уметности, науци и сва- кодневним ситуацијама када је потребно пронаћи решење за неки проблем. И у шестом разреду ученици уче о томе како да пронађу подстицај за развијање креативних идеја. Наставник прво показује репрезентативна остварења светских и домаћих уметника засно-вана на сновима, бајкама, митовима и легендама. Ученици треба самостално да одаберу податке (снове, бајке, митове или легенде) који их подстичу на рад.
користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;	5.Простор	Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфе- ра, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).	Сврха ове теме је да ученици науче како да од доступних материјала направе нешто што ће им користити у свакодневном животу. На пример, од пластичних флаша се могу направити фотеље, клупе, сточићи, полице, жардињере, вазе, лампе, лустери...

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;			Употребни предмети које ученици праве самостално или у заједничком раду не треба да имају само употребну, већ и естетичку вредност.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	9	12	21
Друго полугодиште	6	9	15
Укупно	15	21	36

ЦИЉ:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.	1.Боја	Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје). Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје).Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст). Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулп- тури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика).Уметничко наслеђе (музеји и експонати).	Наставник може да понуди две или више техника, а да ученици гласају коју ће учити или да се поделе на групе према одабраној техници. Наставник може да подстакне ученике на размишљање и ис- траживање питањима и одабраним информацијама. На пример, причом о томе шта значе боје у неким културама, да ли животиње умеју да сликају, да ли постоји веза између тонова у музици и то- нова у визуелној уметности, које две боје би употребили да изразе одређену емоцију, како су боје добиле своје називе...
Пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; -обликује убедљиву поруку примењујући знања о комуникацији	2.Комуникација	Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).Уметничко наслеђе (уметност некад и сад).Симбол, знак, порука: заштитни знак, грб, реклама,	Кроз ликовно дело цртеж или слику изразити своја осећања или мишљење о ономе шта желимо да представимо. У сарадњи са наставником, психологом или педагогом школе осмислити у одељењу пиктограме за

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-изразити исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; -тумачи једноставне визуелне информације; -објасни зашто је наслеђе културе важно		плакат и билборд, дизајн, пиктограм, стилизација, - Илустрација: илустратори и израда илустрација кроз историју до савремене уметности	правила понашања ученика, наставника, запослених у школи.
– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; -прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном	3.Текстура	Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура).Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).	У овој целини су груписани предлози везани за истражива- ње изражајних могућности традиционалних цртачких, вајарских и сликарских техника

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
техником;			
– користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једно-ставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;	4.Уобразиља	Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...). Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења).	У овој целини су груписани предлози везани за разговор о значају маште (уобразиље, имагинације) у уметности, науци и сва- кодневним ситуацијама када је потребно пронаћи решење за неки проблем. И у шестом разреду ученици уче о томе како да пронађу подстицај за развијање креативних идеја. Наставник прво показује репрезентативна остварења светских и домаћих уметника засно-вана на сновима, бајкама, митовима и легендама. Ученици треба самостално да одаберу податке (снове, бајке, митове или легенде) који их подстичу на рад.
користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;	5.Простор	Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфе- ра, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).	Сврха ове теме је да ученици науче како да од доступних материјала направе нешто што ће им користити у свакодневном животу. На пример, од пластичних флаша се могу направити фотеље, клупе, сточићи, полице, жардињере, вазе, лампе, лустери...

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити. – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;			Употребни предмети које ученици праве самостално или у заједничком раду не треба да имају само употребну, већ и естетичку вредност.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛТУРА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	9	10	19
Друго полугодиште	7	10	17
Укупно	16	20	36

ЦИЉ:

- Учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа;
- стицање знања о музичким инструментима;
- Препознавање обрађене теме
- Постизање активног и ангажованог слушања музике – континуирано у дужем трајању,препознавања инструмента, облика, жанра, стила (епохе)
- Развијање естетског укуса, критичких способности и могућности да процењују вредност слушане композиције;
- Разумевање музичког изражавања кроз певање и свирање.Неговање способности извођења музике и осетљивости за муз.вредности
- Подстицање стваралачког ангажовања и активно учешће у музичком животу своје средине.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни	**ЧОВЕК И МУЗИКА**	Средњи век,Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику. Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Палестрина, О. ди Ласо.	**Методе рада**: демонстрацијавербалне методе,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални **Наставна средства**: музички уређај, пројектор ,компјутер и пратећа опрема **Активности ученика и наставника** Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима,рад презентације самосталност у раду. Наставник: Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућивање,давање објашњења,припрема и реализација часа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената		Инструментална музика ренесансе	
-одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; опише разлику у начину добијања звука код исинтрумената са диркама;	**МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ**	Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника,челеста.Народни инструменти	**наставне методе:** демонстрација, вербалне методе,игровне активности. **облици рада:** фронтални,групни,индивидуални **наставна средства:** музички уређај,пројектор ,компјутер и пратећа опрема. Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			повратне информације,сарадња са другима,рад презентације, самосталност у раду. Наставник: Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа.
разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике сред- њег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и	**СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ**	Елементи музичке изражајност: темпо, динамика, тонске боје разли- читих гласова и инструмената.Слушање световне и духовне	**наставне методе**:демонстрација , вербалне методе,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални . **Наставна стердтва:** музички уређај,пројектор,компјутер и пратећа опрема.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
инстру- менте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;		средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.	Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави-активно слушање и препознавање музичких дела Наставник Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа.
изводи музичке примере користећи глас, покрет	**ИЗВОЂЕЊЕ**		**наставне методе:** демонстрација , вербалне методе,игровне

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зави- сности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич- ком музицирању; – користи музичке	**МУЗИКЕ**	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодиј- ских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или	активности,показна метода **облици рада:** фронтални,групни, индивидуални . **наставна средства** : музички инструменти,музички уређај,компјутер и пратећа опрема. Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима, самосталност у раду,уметнички наступи Наставник Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме;Оценом односа преме настави; мотивисање,упућивање,давање објашњења,при-према и реализација часа.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом		на другим инстру- ментима. Свирање из нотног текста дечјих, народних и уметничких компози- ција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим нструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом	
учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других	**МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО**	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, кори-	**Методе рада:** демонстрација,игровне активности,показна метода **Облици рада:** фронтални,групни,индивидуални . **Наставна стердтва:** музички

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво		стећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	инструмент Активности ученика и наставника: Ученик: Ангажовање у настави,давање повратне информације,сарадња са другима,рад презентације, самосталност у раду,уметнички наступи. Наставник Праћење развоја и напредовања ученика у односу на предходни период и сопствене могућности ученика;Праћење остварености циљева у оквиру наставне теме; мотивисање,упућива-ње,давање објашњења,припрема и реализација часа

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИСТОРИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИСТОРИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	**2+10+8**	1+9+6+(1+1+1)	39
Друго полугодиште	**6+9**	6+8+2+2	33
Укупно	**35**	37	72

ЦИЉ:

Циљ наставе историје у 6.разреду је да ученик , изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, упозна основне одлике средњег века стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање историјског простора и времена,историјских процеса и токова и настанка средњевековних држава и цивилижација ,инеопхпдне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - хронолошки **пореди** историјске **догађаје** кроз **ленту времена**, - разуме појам **средњи век,нови век прединдустријско доба** кроз друштво, уређење и историјске појаве - зна **поделу историјских извора** - **разврстава** историјске **изворе** за средњи век према њиховој основној подели - повезује **историјске изворе са установама** у којима се чувају - користи основне историјске **појмове** (стари век, средњи век, повеља, житије) - **пореди** историјске **периоде** стари и средњи век - наведе најзначајније **последице настанка и развоја држава** у	1.Основи проучавања прошлости	Обавезни садржаји: -појам **средњи** и **нови век** (подела-рани и позни и прединстријско доба) **-хронолошки оквири**(почетак и крај-време и догађаји) **-просторни оквири**(где се дешава историја средњег века и прединдустријског доба) **-друштвени оквири**(феудално и друштво прединдустријског доба-ко га чини) **-религија**(хришћанство и ислам) **-градови и универзитети** **-историјски извори**(који су ,подела,где се чувају) Додатни садржаји -како настаје појам“средњи век“	За ову наставну тему предвиђено је 4 часа 2 часа обраде и 1 часа утврђивања, 1 час иницијално тестирање - Са ученицима води се разговор о појму средњег века - Од наставних средстава користимо :уџбеник, историјске карте и атласе, аудио- визуелних средстава преко којих ученици путем слике и текста могу да се упознају са карактеристика средњег века, лента времена. - Улога и значај поделе историјских извора кроз проучавање историје средњег века - Хронолошки след догађаја поређани по хронологији и важности -Поред класичне провере ученика, спровешће се иницијална провера знања ученика градива из 5 разреда.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Европи и Средоземљу у средњем и раном средњем веку (прединдустријско доба које траје од краја средњег века до друге половине 18. Века)			
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - **Именује историјске периоде** и зна **редослед** историјских **појава** - **образлаже узроке и последице** Велике сеобе народа; настанка, ширења и распадања Франачке државе; настанка и развоја Византије и других држава које су стваране кроз период раног средњег века - Ученик ће се упознати са **религијом** у раном средњем веку(Христијанизација, хришћански раскол, ислам)	2.Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	Обавезни садржаји: -Лента времена раног средњег века -Велика сеоба народа (народи,узроци ВСН, правци кретања,државе,последице ВСН,личности) -Франачка држава(Карло Велики) -Византија до 12.века(Јустинијан,Ираклије,Василије) -Хришћанска црква(учвршћивање,организација,монаштво,манастири) -Арабљани и ислам(Мухамед,настанак ислама,основе учења,ширење,арабљанска култура)	Ова наставна тема обрађује се 21 час, 10 обраде и 9 часа утврђивања, 1час провере и час систематизација - Ученици се упознају са почецима настанка европских цивилизација, која преставља спој источне и западне цивилизације - Ученици треба да знају о настанку првих држава на европском копну и о основним променама са којима су се људи сусретали у раном средњем веку(Франачка држава, Византија, Србија и остале балканске земље у раном средњем веку) -Ученици се упознају са правцима сеоба Срба и њихових суседа Ученици се упознају са родословима појединих породица династија - Ученици треба да знају какве су се промене десиле са променама у хришћанској цркви и појави Исламске

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-**Феудално друштво** (структура,друштвене категорије, вазални односи) - Ученик ће упознати **Српске земље и Балканско полуострво** (досељавање Срба и Хрвата, односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земања, христијанизација, ширење писмености) - Ученик ће се упознати са истакнутим **личностима**: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије Други, Краљ Михаило,Ћирило и Методије		-Феудално друштво(настанак и развој,подела,вазални односи) -Словени,досељавање на Балкан,узроци и правци сеобе,подела -Српске земље и суседи од 7. до 12.века(односи са староседеоцима,прве државе и владари,Хрвати,Бугари, Угарска,Самуилово царство,Дукља,Рашка) -Покрштавање Срба и других Јужних Словена <u>Додатни садржаји:</u> -Каролиншка ренесанса -Витезови -Ћирило и Методије -Мирослављево јеванђеље	религије која се разликовала од тада постојећих религија.Користе се слике и филмови с интернета са циљем да ученици сами дођу до закључк и сами изнесу мишљења о сличностимаа и разликама из организације хришћанске цркве - Ученици треба да знају мисионарску делатност Ћирила и Методија, њихове путеве културног и црквеног утицаја -Ученици се упознају аудио- визуелним издањима кроз кратке филмове и презентације с циљем да се ученицима што ближе приближи дато градиво - Интернет сајтови: - Археолошки институт Београд:http//ww.ai.ac.rs/projekti?K=8&id=82 -Истражи Конститонопољ у перо+иоду око 1200.године htp://www.bizantium 1200.com - Историја одевања у Византији:https:modanekadi sad.wordpress.com/istorija/kostima-u-slikama/srednjovekovni-kostim/vizantijski- kostim/
Ученик ће се упознати са различитим **типовима државног**	3.Европа,Средоземље и српске земље у позном средњем веку	<u>Обавезни садржаји:</u> -Развој и структура феудалних	Ова наставна тема ради се у 28 часова 14 часа обраде и 12 часова утврђивања, 1 провера 1 час систематизација

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
уређења (монархија и република) - Ученик ће се упознати са цивилизацијом и народима (Хришћанство, ислам, јудаизам, Крсташки ратови, најзначајнији путописци и њихова путовања Марко Поло и Ибн Батута) - Ученик ће упознати Српске земље и суседе (Краљевина, царство, деспотовина, аутокефална црква, односи са Византијом, Угарском, Бугарском, Венецијом, османска освајања у југоисточној Европи и на Балкану) -Ученик ће упознати свакодневни живот у Европи и српским земљама (двор и дворски живот, живот у селу и граду, облачење, јереси, куга) Опште одлике средњовековне културе		држава(монархија,република,династија,Енглеска,Француска,Свето римско царство,Млетачка република) -Крсташки ратови(узроци,трајање,последице) -свакодневни живот у средњем веку(градови,универзитети,занати) -култура средњег века(области,проналасци,стилови у уметности) -Србија за време Немањића(стварање државе и цркве) -Средњевековна Босна и Дубровник -Друштво и држава у средњем веку -Држава Лазаревића-Моравска Србија,Косовска битка -Деспотовина -Пад под Турску власт -Култура <u>Додатни</u>	- Ученици на основу слика и карти треба да се упознају са основним одликама кроз које су пролазиле Европске државе кроз уређење и привредни развој -Улога и значај Крсташких ратова -Развој средњовековне културе кроз архитектуру и писменост - Српска средњовековна држава, како је текао њен развитак и њени први успеси., престонице, црквени и културни развој -Развој рударства и законодавства Такође, треба да се упознају и са осталим српским државама и њиховим развојима. -Продор Турака на Балкан и њихова освајања - пад српске Деспотовинеи и суседних земаља Ученици до нових сазнања могу долазити на различите начине употребом различитих аудио-визуелних средстава путем презентација, аудио- визуелним средствима, где ученици кроз часове историје обогаћују своје говорне и језичке вештине, јер историјски садржаји богате и оплемењују језички фонд речи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
(верски карактер културе, витешка култура, школе, универзитети, проналасци, писана и визуелна култура Срба, легенда – Косовска, о краљу Артуру) Истакнуте личности : Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар, Кнегиња Милица, Твртко Први Котроманић, Стефан Лазаревић, Ђурађ Бранковић, Балшићи, Мехмед Други Освајач		садржаји: -Јованка Орлеанка -тривијум и квадривијум -Легенда о краљу Артуру,Робину Худу -свакодневни живот у средњем веку у Европи и Србији -Душанов законик -Косовска легенда -Милош Обилић Тамерлан -Ред змаја -Света Гора-Хиландар -Закон о рудницима	Интернет сајтови : Задужбине Немањића : www.zaduzbine-nemanjica.rs Споменици културе Србије:http//spomenicikulture.mi.sanu.ac.rs/timeline.php - Тврђава Голубачки град:http//wwwtvrdjavagolubackigrad.rs/ Filmovi: Srpski junaci srednjeg veka,igrano-dokumentarna serijaRTS-a (2017)https://www.yotube.com/playlist?list=PLG6Mr6sRAxme3nAXx
Ученик ће у прединдустријском добу упознати се са новим . - Хронолошким оквирима, научним и техничким открићима	4.Српски народи његови суседи у позном средњем веку (Прединдустријско доба)	Обавезни садржаји: -Велика географска открића(узроци,проналасци,последице) -Мануфактура,почетак капитализма,градови	Ова наставна тема ради се у 19 часова, 9 часова обраде и 8 часова утврђивања 1 час провере и 1 час систематизације - За ову наставну тему користимо уџбеник, историјски атлас, историјску карту, ЦД са важним личностима и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
нових простора и континената, штампом, банкарством, успоном градова (Фиренца, Атверпен, Венеција) - Упознаје се са новим географским открићима (Северна и Јужна Америка, Африка, Кина, А устралија, први морепловци и њихова путовања - Ученик упознаје опште одлике културе (хуманизам и ренесанса развој књижевности и архитектуре) -Упознавање са реформацијом и противреформацијом (верски ратови, језуити, протестанти и католици) -Упознавање са моћи Османског царства(њихова освајања, уређење, војска, живот Срба под њиховом влашћу,сеобе, улога српске цркве, покрети отпора, положај и		-Хуманизам и ренесанса -Реформација и противреформација -Апсколутистичке монархије (Француска,Шпанија,Енглеска) -Османско царство -Срби у О.Ц. (отпор,ратови,сеобе) -Срби у Х.М. и М.Р. <u>Додатни садржаји:</u> -први путници средњег века -најскупља намирница у средњем веку -намирнице из новог света -Антверпен -Данте, Петрарка,Бокачо -Вартоломејска ноћ -Прогони вештица -Харем -Мехмед паша Соколовић -Ускочки рат -Влашки статути	догађајима везаних за Српску државу - О сазнањима из Српске државе њеног успона и пада сазнајемо и на основу филмова и народног предања - Овим путем ученици индивидуално поред предавања самостално износе своја искуства о неким занимљивим личностима, догађајима и биткама које су често била тема, а ученицима послужила као инспирација да квалитетније стекну више знања о Српској држави, географским открићима, културном препороду хуманизму и ренесанси) - Уоквиру екскурзије или историјског излета често се посећују места на којима постоје материјални остаци о присуству српске средњовековне државе. - Ученици пишу и самостално истражују о српским владарима који су обележиле тај период уздизања српске државе и путеви географских открића личности које су обележиле тај период, као и успон Османског царства кроз њихова освајања - Праве презентације и самостално их презентују. Интернет сајтови : - Версај : http://en.shateauversailles.fr/

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
привилегије, Војна Крајина) -Упознавање ученика са историјским личностима:Јохан Гутемберг, Кристифор Колумбо, Никола Коперник, Галилео Галилеј, Сулејман Величанствени, Леонардо Да Винчи, Мехмед- паша Соколовић, Арсеније Чарнојевић, Исак Њутн		-Привилегија	- Манастири у Србији : http://www.manastiri.rs/ -Сулејман Први Величанствени на сајту „ Историјска библиотека“ :http://www.istorijska biblioteka.com/art:sulejman-i-velicanstveni и широк избор филмова са интернета

ГЕОГРАФИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ГЕОГРАФИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	26	14	40
Друго полугодиште	19	13	32
Укупно	45	27	72

ЦИЉ:

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економскогеографским,интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и у свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– ***По завршеној области/теми ученик ће моћи да:*** – **Успостави везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката,појава и процеса**	**Географија и друштво**	**1.Друштвена географија,** **предмет проучавања и подела**	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
•. Одређује математичко-географски положај на Земљи; •Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте	**Географска карта**	2.Географска и картографска мрежа	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Орјентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	.	3.Географска ширина и географска дужина,часовне зоне 4.Појам карте и њен развој кроз историју 5.Елементи карте-математички, географски и допунски 6.Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти 7.Подела карата према садржају и величини размера 8.Орјентација у простору и орјентација карте,мерење на карти, сателитски и навигациони системи	оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора	**.Становништво**	9.Основни појмови о становништву:демографски развитак и извори података о становништву;Број и распоред	повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-Анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света -Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних,етничких и културних група		становништва на Земљи 10. Миграције становништва 11.Структуре становништва:биолошка 12.Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету	анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-Анализира географски положај насеља -објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету -Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним	**4.НАСЕЉА**	13.Појам и настанак првих насеља 14.Положај и географски размештај насеља 15. Величина и функције насеља 16.Урбанизација 17.Град-унутрашња структура и односи са околним простором;Село и рурални процеси	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
Уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и	**5.Привреда**	18.Привреда,производне делатности и сектори привреде	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
размештај привредних делатности -Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини,Србији,Европи и		19.Пољопривреда и географски простор 20.Индустрија и географски простор 21. Саобраћај, туризам и географски простор 22.Ванпривредне делатности 23.Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету 24.Концепт одрживог	оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
Објашњава политичкогеографску структуру државе -Представљапроцесе који су довели до формирања савремене политичко географске карте Европе	**6.Држава и интеграциони процеси**	25.Појам и настанак првих држава 26.Географски положај	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		државе 27.Величина и компактност територије државе 28.Појам и функција државних граница 29.Главни град 30.Облик владавине 31.Политичкогеографска карта света после Другог светског рата 32. Територијални интегритет и спорови; Интеграциони процеси	- повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања
-Објашњава како се издвајају географске регије	**7.Географија Европе**	33.Положај и границе Европе 34.Природне карактеристике Европе:разуђеност обале 35.Природне карактеристике Европе: рељеф	**Смислено** -Повезивањем оног што се учи са оним што се зна и са ситуацијама из живота - повезивањем онога што се учи са оним што је већ научено из других

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		36.Природне карактеристике Европе:воде 37.Природне карактеристике Европе:клима и биљни свет 38. Становништво Европе 39.Насеља Европе 40. Привреда Европе 41.Географске регије Европе	предмета **Проблемски** -самосталнином прикупљањем и анализирањем података и информација -постављањем релевантних питања себи и другима -решавање задаток проблема **Дивергентно** -предлагањем нових решења, повезивањем садржаја у нове целине **Критички** -поређењем важности појединих чињеница и података -смишљањем аргумената, предвиђањем последица **Кооперативно** -кроз рад и сарадњу са ученицима и наставником, кроз дискусију и размену мишљења користећи све расположиве изворе знања

ФИЗИКА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИКА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Часови лабораторијских вежби**	**Свега**
Прво полугодиште	17	16	7	40
Друго полугодиште	12	16	4	32
Укупно	29	32	11	72

ЦИЉ:

Циљ учења ФИЗИКЕ јесте упознавање ученика са природним појавана и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • разуме да је физика теоријска и екпериментална наука која проучава природу и појаве које се дешавају у њој • образложи како физика истражује природу • покаже да је природа изграђена од материје и да се материја јавља у облику супстанце и у облику физичког поља • протумачи да се све физичке појаве описују физичким законима • објасни да је супстанца облик материје који опажамо својим чулима и набраја неке супстанце (дрво, стакло, вода..) а физичко поље облик материје који не опажамо својим чулима • разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела • разуме да је физичко тело сваки објекат у природи и да је изграђено од супстанције, именује и набраја нека физичка тела	**ТЕМА 1:** **УВОД У ФИЗИКУ**	Основни садржаји: Физика као природна наука и методе којима се она служи (посматрање, мерење, оглед...). Огледи који илуструју различите физичке појаве. (2+0)	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 2 часа обраде и 2 часа утврђивања.** Обрада нових садржаја ће се реализовати коришћењем уџбеника, слика и одговарајућих демонстрационих огледа. Достизање исхода се остварује кроз активност ученика да помоћу два магнета, као и два наелектрисана тела разумеју да је магнетно, односно електрично поље облик материје који ми не опажамо својим чулима. Док ће пажљивим слушањем кроз примере уочити ралику између супстанце и физичког тела. Степен усвојености градива биће утврђен кроз ангажовање ученика на часу, презентације, усмене и писмене провере.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар. • изражава величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) • разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); • процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (тачност мерења); • мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; • одређује средњу вредност мерене величине и тумачи мерење преко појма апсолутне и релативне грешке • изведе лабораторијску вежбу,	**ТЕМА 2:** **МЕРЕЊЕ**	***Основни садржаји:*** Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера. (1+1) Мерење дужине, запремине и времена. Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу. Мерни инструменти. (3+3) **Демонстрациони огледи**. Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (балон, мензура) и времена (часовник, хронометар, секундметар). Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). **Лабораторијске вежбе** 1. Мерење димензија малих тела лењиром са милиметарском поделом. (1) 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. (1) 3. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром. (2) 4. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. (1) 5. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром. (1) 6. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози. (1) ***Проширени садржаји:*** 1.Видеозапис или симулација рада различитих мерила и мерних инструмената на рачунару. 2. Међународни систем мера (SI) и његово коришћење. 3. Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (таблично, графички).	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 5 часова обраде 5 часова утврђивања и 5 часова лабораторијских вежби.** При остваривању ових исхода заинтересовати ученике за мерења и причати на тему заначаја мерења у свакодневном животу. Достизање исхода се остварује коришћењем разних мерила и мерних инструмената. Степен усвојености градива биће утврђен кроз ангажовање ученика на часу, кроз писмене провере, усмене провере и лабораторијске вежбе. Кроз задатке код ученика ће се развити способност посматрања, уочавања,закључивања и генерализације.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу		4. Видеозапис или симулација на рачунару мерења времена, пута, брзине и силе.	
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине • објасни величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање • одређује средњу брзину • решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке	**ТЕМА 3: КРЕТАЊЕ**	***Основни садржаји:*** Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. (1+0) Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). (2+1) Подела кретања према облику путање и брзини тела. Зависност пређеног пута од времена код равномерног праволинијског кретања. (3+2) Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. (1+2) Систематизација и обнављање градива. (0+2) **Демонстрациони огледи.** Кретање куглице по Галилејевом жљебу. Кретање мехура ваздуха (или куглице) кроз вертикално постављену дугу провидну цев са течношћу. ***Проширени садржаји:*** 1. Видеозапис или симулација на рачунару различитих врста кретања у свакодневном животу. 2. Релативна брзина праволинијског кретања. 3. Решавање проблема у вези са израчунавањем брзине праволинијског кретања. 4. Решавање проблема у вези са израчунавањем пута и средње брзине. Завод за унапређивање	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 7 часова обраде и 7 часова утврђивања** Обрада може бити праћена групним радом . Ученицима може бити понуђено да посматрањем утврде да ли се неко тело креће или не, као и да препознају путању неког тела. Сумирањем резултата ових група ученици стичу целовиту слику да нема апсолутног кретања ни апсолутног мировања јер све зависи од тога које тело је узето за референтно, као и то да се сва кретања на основу путање могу поделити на праволинијска и криволинијска. Кроз задатке код ученика ће се развити способност посматрања, уочавања, закључивања, генерализације. Степен усвојености градива биће утврђен кроз ангажовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		образовања и васпитања 5. Таблично и графичко приказивање пређеног пута и брзине у зависности од времена. Коришћење графика.	ученика на часу, усмене провере, писмене провере и презентације.
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање) • разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; • повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); • демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; • демонстрира деформацију тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета,	**ТЕМА 4: СИЛА**	***Основни садржаји:*** Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. (1+1) Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. (3+2) Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. (1+1) Сила Земљине теже (тежина тела). (1+2) Систематизација и обнављање градива. (0+2) **Демонстрациони огледи.** Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. Привлачење и одбијање магнета ***Проширени садржаји:*** 1.Видеозапис или симулација на рачунару	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 6 часова обраде, 6 часова утврђивања и 2 часа лабораторијских вежби.** Ова тема је таква да се поред уџбеника и разних слика предвиђени исходи могу остварити коришћењем жице, гуме, пластике,опруге, магнета, наелектрисаних тела и разних дугих предмета где ће ученици моћи практично да виде како узајамно делују два тела која су у непосредном додиру,као и два тела која нису у непосредном додиру. Помоћу тих тела ученици ће схватити шта је деформација тела, такође ће увидети разлику између еластичности и пластичности и препознати еластичну силу. Степен усвојености градива биће утврђен кроз ангажовање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• тумачи силу као меру узајамног деловања тела одређену интезитетом правцем и смером .		различитих облика меёусобних деловања тела. 2. Резултујућа сила која делује на тело (опругу). 3. Решавање проблема у вези са истезањем еластичне опруге (динамометра) и тежином тега, односно са калибрисањем опруге	ученика на часу, кроз писмене провере, усмене провере и презентације.
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • повезује масу и инерцију • демонстрира појаву инерције тела • разликује масу и тежину • одређује густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине • изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу	**ТЕМА 5: МАСА И ГУСТИНА**	***Основни садржаји:*** Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). (1+0) Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела. (1+0) Маса и тежина као различити појмови. (1+1) Мерење масе тела вагом. (0+1) Густина тела. Одреёивање густине чврстих тела. (1+2) Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. (1+1) Систематизација и обнављање градива. (0+2) **Демонстрациони огледи.** Илустровање инертности тела. Судари двеју кугли (а) исте величине, од истог материјала, (б) различите величине, од истог материјала, (в) исте величине, од различитог материјала. Мерење масе вагом. Течности различитих густина у истом суду - "течни сендвич" **Лабораторијске вежбе** 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. (2) 2. Одређивање	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 5 часова обраде, 7 утврђивања и 3 часа лабораторијских вежби.** Предвиђени исходи ће се остваривати коришћењем уџбеника, слика, табела, шема и мултимедијалних презентација. У оквиру обраде масе и тежине као два различита појма, ученици ће сами уз помоћ интернета истражити колика је јачина гравитационог поља неких планета и утврдити колике би била тежина једног истог тела на различитим планетама. Степен усвојености градива биће утврђен ангажовањем ученика на часу, кроз писмене провере, усмене провере и лабораторијске вежбе.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		густине течности мерењем њене масе и запремине. (1) ***Проширени садржаји:*** 1. Видеозапис или симулација на рачунару примера за инертност тела. 2. Решавање проблема у којима се користе величине (маса, тежина, густина).	
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • демонстрира притисак чврстих тела и течности; • разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности • разуме да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида • наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); • познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане); • изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу	**ТЕМА 6: ПРИТИСАК**	***Основни садржаји:*** Притисак чврстих тела. (1+1) Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. (2+1) Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. (1+1) Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. (1+1) Систематизација и синтеза градива. (0+2) **Демонстрациони огледи.** Зависност притиска од величине додирне површине и од тежине тела. Стаклена цев са покретним дном за демонстрацију хидростатичког притиска. Преношење притиска кроз течност (стаклена цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). Хидраулична преса. Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може "видети", како свећа може да гори под водом ...) **Лабораторијска вежба** 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде (1) ***Проширени садржаји:***	**Ова наставна тема реализоваће се кроз 4 часа обраде,7 часова утврђивања и 1 час лабораторијске вежбе.** Предвиђени исходи ће се остварити коришћењем уџбеника, слика, табела, шема, демонстрационим огледима и мултимедијалним презентацијама. Помоћу барометра мерењем атмосферског притиска ученици долазе до закључка како се атмосферски притисак мења са надморском висином. Степен усвојености градива биће утврђен ангажовањем ученика на часу, кроз писмене провере, усмене провере и лабораторијске вежбе.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		1.Видеозапис или симулација на рачунару различитих примера притиска тела, као и притиска у течности и гасу. 2. Хидростатички притисак (принцип рада водовода, фонтане). 3. Кретање тела у флуидима (кретање подморнице, ваздушног балона). Примена Паскаловог закона. Хидраулична преса. 4. Посета некој лабораторији (кабинету) за физику на факултету, научно истраживачком институту, електрани, фабрици, кабинету у гимназији и др.	Кроз квалитативне и квантитативне задатке код ученика ће се развити способност посматрања, уочавања, закључивања и генерализације.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МАТЕМАТИКА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	31	51	82
Друго полугодиште	21	41	62
Укупно	52	92	144

ЦИЉ:

Циљ наставе математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, занњима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструише углове од 90 ° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова;	Цели бројеви	Појам негативног броја. Скуп Целих бројева (Z). Цели бројеви на бројевној правој. Супротан број. Апсолута вредност целог броја. Упоређивање целих бројева. Основне рачунске операције с целим бројевима и њихова својства.	-Кроз предавање проширити систем N0,природних бројева са нулом на систем целих бројева Z. -Проширивање скупа операција. -Демонстрирати представљање на бројевној правој бројева из скупа Z. -Објаснити:nти-n, пар супротних бројева. -Увести појам : |n| апсолутна вредностn. -Објаснити сабирање кроз конкретне примере, закони сабирања. -Преглед основних својстава (која истичу структуру уређеног прстена), користећи a,b,c као ознаке за променљиве (а не оне којима се истиче знак целог броја). -Постављање питања и усмеравање на закључак. -Пратити рад ученика, обилазити их и давати додатна објашњења. -Преглед и оцена резултата рада на тесту о целим бројевима
Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструише углове од	Троугао	Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама. Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према	-Користити прибор приликом обраде тематских јединица везаних за геометрију. -Дати дефиницију троугла -Осмислити класификацију троуглова према страницама и угловима

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
90 ° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); примени својства троуглова у једноставнијим задацима; одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; правилно користи геометријски прибор.	Троугао	угловима. Однос између страница и углова троугла. Конструкције неких углова 60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). Подударност троуглове (интерпретација). Основна правила о подударности троуглова; закључивање о једнакоси аналогних елемената. Основне конструкције троуглова. Описана кружна линија око троугла и уписана у њега, висина и тежишна дуж. Четири значајне тачке у троуглу и њихова конструкција.	.-Демонстрирати одговарајуће конструкције. -Извести једноставна тврђења о збиру унутрашњих углова троугла и спољашњем угловима троугла. -Осмислити подударност троуглова преко једнакости одговарајућих елемената–страна и углова. -Извести тврдње о значајним тачкама троугла. -Праћење активности ученика на свим пољима рада. -Преглед и оцена резултата рада приликом проверезнања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; прикаже податке у	Рационални бројеви Рационални бројеви	Скуп рационалних бројева (Q). Приказивање рационалних бројева на бројевној правој. Уређеност скупа (Q). Рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази с рационалним бројевима. Једначине и неједначине упознатих облика – решавање и примена. Проценат и примене	-Кроз предавање и дијалог проширити скуп Q +наскупQ-,аналогно проширењу скупа N0 -Демонстрирати предстaвљање на бројевној правој скупа рационалних бројева. -Дељење у систему рационалних бројева осмислитикао множење реципрочним бројем. Демонстрирати принцип рада на одговарајућим примерима. -Истаћи да је дељење једино 0 неизводљиво. -Кроз једначине и неједначине развијати везу множења и дељewa,(ax +b= c решавати у два корака ax= c-b, а затим x= (c-b): a ...) -Појму процента треба посветити посебну пажњукаоначину исказивања количинских односа који се јављају и оваква употреба без „процентног рачуна“ иобразаца. -Проценат схватити као разломак са имениоцем 100. -Праћење активности ученика на свим пољима рада. -Преглед и оцена резултата рада приликомпроверезнања.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); тумачи податке приказане табелом и графички.	Рационални бројеви		
Ученик ће бити у стању да: класификује четвороуглове на основу њихових својстава; конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне	Четвороугао	Четвороугао; врсте четвороуглова (квадрат, правоугаоник, паралелограм, ромб, трапез, делтоид), углови четвороугла Паралелограм, својства; појам централне симетрије. Врсте паралелограма; правоугли паралелограми. Конструкције паралелограма. Трапез, својства, средња линија, врсте трапеза, једнакокраки трапез. Основне конструкције трапеза.	-Дефиниција појмова: квадрат, правоугаоник, ромб, трапез, делтоид.. -Истицати логичку класификацију класа геометријских фигура (квадрат је правоугаоник, правоугаоникје пararелограм). -Демонстрирати одговарајуће конструкције . -Запазити да се четвороугао може разложити на троуглове и искористити за лакше доказивање једнакости дијагонала.правоугаоника, нормалност дијагонала код ромба, узајамно половљење дијагонала исл. -Демонстрирати одговарајуће доказе-Треба се ослањати на карактеристична својства при-конструкцији. Демонстрирати. -Праћење активности ученика на свим пољима рада. -Преглед и оцена резултата рада

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
симетрије и транслације у једноставнијим задацима.			приликом проверезнања
Ученик ће бити у стању да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.	Површина троугла и четвороугла Површина троугла и четвороугла	Појам површине фигуре – површина правоугаоника Једнакост површина фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.	-Једначење површина геометријских фигура осмишљава се на класичан начин, ослањајући се на појмове разложиве и допунске једнакости. Демонстрацијаодговарајућих примера.. -Полазећи од површине правоугаоника допуњавањем и разлагањем, изводе се формуле за површину паралелограма, троугла и трапеза. -Демонстрирати одговарајуће доказе. -Објаснити да кад су странице а иbизражене мерним бројевима, релативно датим дужинским једи-ницама, израз ab схвата се као производ бројева којим се површина изражава преко одговарајућејединице заповршину. -На одговарајућим примерима демонстрирати израчунавање површина четвороугла уз посебно наглашавање битности истоимених јединица. -Објаснити практичну примену. -Праћење активности ученика на свим

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			пољима рада. -Преглед и оцена резултата рада приликом провере-знања

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

БИОЛОГИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

БИОЛОГИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	17	22	39
Друго полугодиште	16	17	33
Укупно	33	39	72

ЦИЉ:

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; – користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; - хумано поступа према организмима које истражује	Јединство грађе и функције као основа живота	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања,	- Огледи - Истраживачки рад - Цртање - Демонстрирање - Примена ИКТ и друге опреме - Индивидуализована настава - Групни начин рада - Рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.	
– направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; – размотри односе	Живот у екосистему	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи –	- Огледи - Истраживачки рад - Цртање - Примена ИКТ и друге опреме - Индивидуализована настава - Групни начин рада - Рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; – илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; – истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода;		ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.	
– идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном	Наслеђивање и еволуција	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална	- Огледи - Истраживачки рад - Цртање - Демонстрирање - Примена ИКТ и друге опреме

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
селекцијом;		варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.	
– групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;	Порекло и разноврсност живог света	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећеличности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.	- Огледи - Истраживачки рад - Демонстрирање - Примена ИКТ и друге опреме - Индивидуализована настава - Групни начин рада - Рад у пару - Цртање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
– прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; – одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; – збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; – повеже узроке нарушавања животне	Човек и здравље	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.	- Истраживачки рад - Примена ИКТ и друге опреме - Индивидуализована настава - Групни начин рада - Рад у пару

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.			

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања (ОТЧ)**	**Свега**
Прво полугодиште	20	20	40
Друго полугодиште	16	16	32
Укупно	36	36	72

ЦИЉ:

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, жи-вотном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; • анализира карактеристике савремене културе становања; • класификује кућне инсталације на основу њихове намене; • класификује врсте саобраћајних објеката према намени; • повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре	Животно и радно окружење	• Значај и развој грађевинарства. • Просторно и урбанистичко планирање. • Култура становања у: урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора. • Кућне инсталације.	У области животно и радно окружење обрађују се садржаји који се односе на грађевинарство као грану технике. Уз помоћ медија потребно је, у најкраћим цртама, приказати историјски развој грађевинарства и повезати га са побољшањем услова живљења (по могућству интерактивно). Потребно је нагласити значај урбанизма и просторног планирања (на основу посматрања планова, макета, слика насеља, треба објаснити значај околине стана са хигијенског и естетског становишта). Препорука је да се користите рачунарске мапе за одређивање положаја грађевинских објеката у односу на околину. Путем посматрања и анализе примера, навести ученике да анализирају и закључују како се култура становања разликује у зависности од врста насеља (рурално и урбано насеље) и стамбених објеката, које су карактеристике и посебности, као и како се одређује распоред просторија у стану са аспекта функционалности, удобности и економичности. Потребно је упознати ученике са врстама и наменом кућних инсталација и правилном употребом. Препорука је да се обезбеде услови за ситуационо учење нпр. Кроз компјутерску симулацију.
• класификује врсте саобраћајних објеката према намени; • повезује неопходност	Саобраћај	• Саобраћајни системи. • Саобраћајни објекти. • Управљање саобраћајном	У односу на програм петог разреда, у области саобраћај садржај је проширен и односи се на саобраћајне објекте, њихову намену, функционисање и организацију саобраћаја.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; • повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; • демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на • саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;		сигнализацијом. • Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.	Посебно обратити пажњу да безбедност учесника у саобраћају зависи и од прописне инфраструктуре (опреме пута, обележавање и сигнализација, квалитет израде саобраћајних објеката) као и прилагођавања постојећим условима (брзина). Препорука је да се кроз примере симулације, а који су доступни на Интернету, ученици уведу у ситуацију да препознају сигурносне ризике и предвиде опасне ситуације у саобраћају. Уз помоћ мултимедијалних примера објаснити како се управља саобраћајем коришћењем ИКТ и колико такво управљање утиче на безбедност путника и робе. Са аспекта безбедности учесника у саобраћају обратити пажњу на учешће пешака и возача бицикла у јавном саобраћају. За реализацију ових садржаја користити мултимедије као и саобраћајне полигоне практичног понашања у саобраћају у оквиру школе. Препоручује се да се, уколико школа нема просторне могућности за израду саобраћајног полигона, користе дворишта, шири ходници или фискултурне сале ради остваривања овог исхода.
• скицира просторни изглед грађевинског објекта; • чита и црта грађевински технички цртеж	Техничка и дигитална писменост	• Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевинарству. • Техничко цртање	У овом делу програма ученици развијају нове интегрисане модалитете техничке и дигиталне писмености. На почетку реализације области укратко поновити која су знања и вештине из техничког цртања ученици усвојили у

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; • користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта иунутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; • самостално креира дигиталну презентацију и представља је; • класификује грађевинске материјале према врсти и својствима		помоћу рачунара. • Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација	претходном разреду. Ученике треба оспособити за рад у рачунарској апликацији за техничко цртање примереној њиховом узрасту и потребама. Објаснити правила и симболе који се користе у техничком цртању у области грађевинарства. Приликом израде техничких цртежа на папиру и помоћу рачунара препоручује се индивидуални облик рада. Ученици треба да развијају вештине визуелног опажања и разумевања релацијских односа између објеката и предмета, стога је примерено задати им да скицирају просторни изглед одређеног грађевинског објекта који им је познат. Представити могућности и рад са једноставним рачунарским апликацијама за 3D приказ грађевинских објеката. Ученицима објаснити појам пресека коришћењем наставних помагала и рачунарске симулације. Упознати ученике са радом у рачунарској апликацији за унутрашње уређење стана наглашавајући функционалност и естетску вредност решења. Како би ученици функционализовали стечена знања предвидите мини пројекат на тему израде скице хоризонталног и вертикалног пресека стана у коме ученици живе и уређење стана према истим. Скица може бити израђена на папиру или помоћу рачунара. Ученици своја решења скице грађевинског објекта и унутрашњег уређења стана самостално представљају током редовне наставе. У оквиру ових активности предвидети

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			коришћење дигиталних презентација које су ученици израдили. Акценат треба да буде на дизајну мултимедијалних елемената презентације, начину представљања решења (ток презентације) и развоју вештине комуникације (контакт са публиком), а нена техници израде презентације. У оквиру ове активности потребно је обезбедити простор за дискусију и давање вршњачке повратне информације на основу успостављених критеријума.
• класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; • повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; • повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; • реализује активност која указује на важност рециклаже; • образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине	Ресурси и производња	• Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. • Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди. • Организација рада у грађевинарству и пољопривреди. • Обновљиви извора енергије и мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије. • Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и	Ово је сложена наставна област јер се у оквиру ње изучавају грађевинарство, пољопривреда, енергетика и екологија надовезује се на знања које су ученици стекли о ресурсима у петом разреду. На почетку рада на овој области упознати ученике, на нивоу обавештености, са основном поделом грађевинских материјала (према пореклу и намени). Врсте, начин производње, основне карактеристике грађевинских материјала и њихову примену објаснити на елементарном нивоу, без улажења у детаље. Препоручљиво је ученицима показати угледне примере појединих грађевинских материјала или своје предавање поткрепити сликама, проспектима или мултимедијом. Упознати ученике са конструктивним елементима грађевинског објекта (темељ, зидови, међуспратна конструкција, степенице и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
њиховог претварања у корисне облике енергије; • правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; • повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; • повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; • описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране;		заштита животне средине. • Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије.	кров) уз међусобно функционално повезивање и начине изградње. Направити везу између конструктивних делова грађевинског објекта и материјала за њихову изградњу. Тежиште дела теме, у вези енергетике, је на рационалној потрошњи енергије за загревање стана/куће. Указати на значај планирања избора материјала за изградњу грађевинског објекта и његове изолације још током пројектовања, са аспекта рационалне потрошње енергије и уштеде топлотне енергије. Повезати значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије. Упознати ученике са врстама грејања у кући/стану. Кроз разговор са ученицима и уз изношење различитих примера из живота, ученике упутити на правилно и безбедно коришћење уређаја за загревање и климатизацију простора у кући/стану, а све са циљем рационалне потрошње енергије. Посебно нагласити значај великих могућности коришћења обновљивих и алтернативних извора енергије за загревање стана/куће. За реализацију овог дела наставне теме користити мултимедију и разне узорке изолационих материјала. На крају ове области ученике поступно увести у свет практичног стваралаштва. Кроз практичан рад ученици стечена теоријска знања претварају у функционална, развијајући алгоритамски начин размишљања од идеје до реализације. Њихов стваралачки рад треба да се заснива на изради модела

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			грађевинске или пољопривредне машине, уређаја или модела који користи обновљиве изворе енергије, уз обавезну примену мера заштите на раду.
• изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду; • самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образлажи избор; • самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализацијемакете/модела користећи ИКТ; • креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; • припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који	Конструкторско моделовање	• Израда техничке документације. • Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије. • Представљање идеје, поступка израде и решења производа. • Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова. • Представљање производа и креирање дигиталне презентације.	У овом делу програма ученици реализују заједничке пројекте примењујући претходно стечена знања и вештине што даје простора за креативну слободу, индивидуализацију наставе и диференцијацију према способностима, полу и интересовањима ученика, могућностима школе и потребама животне средине. За остваривање исхода у овој области потребно је поступно уводити ученике у алгоритме конструкторског моделовања при изради сопственог пројекта, креирању планске документације (листа материјала, неопходан прибор и алат, редослед операција, процена трошкова) до извршавања радних операција, графичког представљања замисли и процене и вредновања. Ученике треба упознати са могућношћу да се сами опредељују за одређену активност у оквиру дате теме која се односи на израду модела разних машина и уређаја у грађевинарству, израду макете грађевинског објекта или стана на основу плана и предлог за његово уређење као и моделовање машина и уређаја у пољопривредној производњи. Потребно је да ученици користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
се обрађује; • израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала ирационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; • учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; • одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну проценутрошкова.			реализације макете/модела користећи ИКТ, израђују макету/модел, поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду. Реализацијом својих пројеката откривају и решавају једноставне техничке итехнолошке проблеме, сазнавајући примену природних законитости у пракси. На тај начин ученици формирају свест о томе како се применом технике и технологије мења свет у коме живе. Уочавају како техника утиче позитивно на околину, а како се, понекад нарушава природни склад и како се могу смањити штетни утицаји на при родно окружење и развијање еколошке свести. У пројекат се може укључити и више ученика уколико је рад сложенији, односно ако се ученици за такав вид сарадње одлуче. Ученици учествују у успостављању критеријума за вредновање, процењују свој рад и рад других и предлажу унапређење постојеће макете/модела. На избор активности, може утицати и опремљеност кабинета алатом и материјалом. У свим сегментима наставе у овој области, код ученика треба развијати предузетнички дух.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања (ОТЧ)**	**Свега**
Прво полугодиште	13	7	20
Друго полугодиште	8	8	16
Укупно	21	15	36

ЦИЉ:

Циљ учења *информатике и рачунарства* је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креаивности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• едитују текст (креирање табела, фуснота, садржаја... на уређају и у облаку) • едитују аудио садржај • едитују видео садржај • креирају интерактивне презентације (хиперлинк) • креирају једноставне анимације • креирају, чувају, објављују и представљају дигиталне садржаје користећи расположиве онлајн/офлајн алате • користе могућности које рачунарске мреже пружају у сфери комуникације и сарадње	ИКТ	• дигитални уређаји и кориснички програми • рад са текстом • рад са сликама • рад са аудио и видео садржајима • рад са мултимедијалним презентацијама	Поновити и дискутовати са ученицима врсте дигиталних уређаја, као и намену програма које су користили у петом разреду. Ученици би требало да знају да наведу и препознају из којих се компоненти састоји стони и/или преносни рачунар и укратко опишу основну улогу сваке од њих. Оспособити ученике за рад у програму за управљање документима на рачунару (који је део оперативног система рачунара), проналажење, копирање/пренос докумената са екстерних уређаја и меморија. Представити функције стандардних дијалога за учитавање, снимање и проналажење датотека. Наставник бира корисничке програме (комерцијалне или слободне) које ће ученици користити. Програми за цртање, обраду текста, израду мултимедијалних презентација, снимање звука и видео-записа, репродукцију звука и видео материјала могу бити инсталирани локално на рачунару или у“облаку” тј. могу се користити преко интернета.
– објасне појам, начин рада и предности рачунарских мрежа; – објасне како раде најважнији мрежни сервиси (попут World Wide Web-a) – објасне како функционише претраживање, како се бирају и рангирају резултати	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	• употреба уређаја на сигуран и одговоран начин у мрежном окружењу • Интернет сервиси • правила безбедног рада на Интернету • претраживање, одабир и преузимање	Представити појам и врсте рачунарских мрежа и увести основне појмове и терминологију из ове области (сервер, клијент, локалне мреже, мреже широког распона, глобална мрежа - Интернет). Подсетити ученике на правила коришћења ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин, сада у мрежном окружењу. Представити ученицима основне

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
претраге – ефикасно користи технологију претраге; • процени квалитет дигиталних садржаја • користи технологију безбедно, етички и одговорно; • разликују основне лиценце за дељење садржаја и поштују ауторска права • препознају прихватљиво/неприхватљиво понашање на мрежи; • спроведу одговарајуће процедуре како би пријавили непримерене дигиталне садржаје или нежељене контакте и потражили помоћ • препознају ризик зависности од технологије • рационално управљају временом које проводе на интернету		садржаја • заштита података и ауторских права	интернет сервисе: сервис електронске поште, www као јавни информациони сервис, дискусионе групе и сервисе за претраживање интернета. Објаснити чему ти сервиси служе, упознати их са планом коришћења ових сервиса. Представити веб као најпознатији интернет сервис. Објаснити да веб функционише тако што су корисницима потребне услуге и њима их пружају уређаји специјализовани за то (сервери). У свакој комуникацији морају да постоје правила, односно протоколи (HTTP и HTTPS) као и правилно навођење и коришћење адреса (домена и УРЛ са једне и IP и MAC адреса са друге стране). Објаснити структуру УРЛ адресе и значење појединих домена edu.rs, gov.rs, .com… Упутити ученике на веб сајт (нпр. http://www.mojaipadresa.info/) путем кога могу да пронађу информације о IP-адреси сајта, као и уређаја који је употребљен за претрагу. Нагласити значај дигиталног трага који посетилац оставља приликом посете неком сајту. Напредне технике претраге у изабраном претраживачу представити на унапред припремљеном скупу веб-страна (претрага према веб адреси сајта), кроз дискусију и практичан рад на вредновању интернет извора (публика којој је сајт намењен, аутор, тачност/прецизност, објективност, актуелност и интернет адреса) подстицати развој критичког мишљења ученика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• коришћењем текстуалног програмском језика опште намене, формира рачунарски програм који за задате нумеричке вредности исписује и/или исцртава одговарајући резултат • у оквиру програма користи промењљиве, петље и потпрограме (процедуре/функције/методе), као и нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности (једнодименизионе) • отклања синтаксне грешке и грешке у раду програма коришћењем исписа међурезултата • објасни појам алгоритма као апстрахованог поступка који је имплементиран програмом • реши базичне алгоритамске проблеме над секвенцама вредности попут рачунања статистика	РАЧУНАРСТВО	• основе програмског језика (Python) • основне аритметичке операције • функције • ниске (стрингови) • структуре података и програмска структура • корњача графика	Представити концепт *текстуалних програмских језика*, укратко, потом изабраног програмског језика, као и неке основне сличности и разлике у односу на визуелни програмски језик који су ученици користили у петом разреду. Укратко представити *едитор* изабраног текстуалног програмског језика и значај поштовања основних правила приликом писања *наредби*. Направити везу између наредби које записујемо текстом и очекиваног дејства те наредбе, на једноставном примеру, као и везу између корака алгоритма и одговарајуће наредбе. Реализацију теме започети приказом израде задатака израчунавањем, применом операција: сабирања, одузимања, множења и (реалног) дељења. Пожељно је бирати задатке који имају реалну примену у стварном животу из области блиских ученицима (спорт, мода), било у другим наставним предметима (математика, физика, биологија, историја, географија и слично). Увести појам израза у програмском језику и његових саставних елемената (бројевних константи, промењљивих и аритметичких оператора, уз пратећи појам типа). Увести *промењљиве* као појам за именовање улазних података и међурезултата израчунавања као и механизам за учитавање вредности улазних података и испис резултата. Промењљиве у почетку третирати на исти начин као у математици и не мењати вредности једном додељеним промењљивима (императивна додела, попут i=i+1, је нов концепт на који је

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
(бројање, минимум, максиму, збир), • секвенцијалног проналажења и инверзија редоследа, као и да у задатку који је формулисан као опис реалног или за мишљеног догађаја препозна могућност примене таквог алгоритма и на основу тога формира програм који представља решење задатка			потребно поново се вратити током обраде итеративних поступака). Ако је приликом уноса података непходна конверзија учитаног текста у број укратко је описати, а детаљно појашњење дати када се буде обрађивала тема рада са текстом. Обратити пажњу на то да се задаци који су у математици обично рађени над конкретним вредностима улазних података сада решавају над симболичким вредностима (у општим бројевима) и дати довољно времена ученицима да савладају ту промену.
• сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; • креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, аудио, видео и мултимедијалне садржаје; • креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; • вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	• ИКТ и дигитална писменост • Рачунарство	При реализацији тематске целине нагласак је на разради пројектног задатка - од израде плана до представљања решења. Наставник планира фазе пројектног задатка у складу са временом, сложеношћу теме, расположивим ресурсима (знања, вештине и ставови које су ученици усвојили након тематских целина ИКТ и Дигитална писменост, техничке опремљености школе и других релевантних фактора). Ученици заједно са наставником пролазе кроз све фазе рада на пројектном задатку, при чему наставник наглашава сваки корак, објашњава, иницира дискусију и предлаже решења. Наставни пројекат подразумева програмирање у текстуалном програмском језику или адаптацију унапред датог програма у циљу решавања пројектног задатка.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
активности за које је био задужен.			Могуће теме наставног пројекта: – како да убедимо тинејџере да се здраво хране? (израда програма који нпр. нуди намирнице различитих група и, на основу одабраних, рачуна калоријску вредност...); – како би могао да изгледа најефикаснији бицикл на свету? (израда програма који прорачунава перформансе бицикла на основу нпр. различите величине точкова...); – шта можемо да учинимо са школским отпадом? (израда програма који прорачунава нпр. зараду од продаје секундарних сировина...) – како би могли да редизајнирамо учионицу па да услови за учење буду бољи? (израда програма који прорачунава нпр. цене кречења различитим врстама материјала или цене раличитог школског мобилијара...); – како да производимо здраву ужину за дефинисани буџет? (израда програма који прорачунава нпр. укупну цену успостављања пластеника са различитим биљним културама).

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ - ОБАВЕЗАН НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	16+12	20+15	36+27
Друго полугодиште	16+12	20+15	36+27
Укупно	32 +24	40+30	72+54

ЦИЉ:

Циљ

Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности моторичке вештине и знања из области физичке и здрвствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Посебни оперативни задаци

- Развој основних моторичких способности првенствено гипкости, брзине и координације.
- Стицање и усавршавање моторичких умењаи навика предвиђених програмом физ. васпитања.
- Примена стечених знања , умења и навика у сложенијим условима кроз (игру, такмичења).
- Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности.
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Општи оперативни задаци

- Подстицање раста и развоја и утицања на преавилно држање тела.
- Развој и усавршавање моторичких способности.
- Стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом. физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање.
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинасаног циљем овог васпитног образовног подручја.
- Формирање морално вољних - квалитета личности.
- Оспособљавање ученика да стечена умења знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.
- Стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту,рекреацији и различитим животним ситуацијама -упореди резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. Комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама	**ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ**	моторичке вештине,спорт и спортске дисциплине /атлетика	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија Место извођења: спортски терени,сала
Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима,	**СПОРТСКА ГИМНАСТИКА**	Основни садржаји Вежбе на тлу.	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.		Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Вежбе у вису. Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте). Висока греда. Прескок.. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).	Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биолигија Место извођења: ходник школе,гимнастичка сала,
Користи елементе технике у игри -примењује основна правила кошарке у игри	**ОСНОВЕ ТИМСКХ И СПОРТСКИХ ИГАРА** **Кошарка**	Основи садржаји Кошарка: Основни елементи технике и правила:	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-учествује на унутародељењским такмичењима		– кретање у основном ставу у одбрани, – контрола лопте у месту и кретању, – вођење лопте, – дриблинг, – хватања и додавања лопте, – шутирања, – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила кошарке. Проширени садржаји Напредни елементи технике, тактике и	синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		правила игре: – дриблинг (сложеније варијанте), – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.	
Кретања,вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.	**ПЛЕС И РИТМИКА**	Основи садржаји Вежбе са вијачом. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Проширени садржаји Састав са обручем. Састав са лоптом. Кратки састав са вијачом.	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала. биолигија Место извођења: ходник школе,гимнастичка сала,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Енглески валцер.	
такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин -користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту	**ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА** **ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ** **ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**	васпитања и спорта. Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). Повезаност физичког вежбања и естетике. Значај вежбања у породици. Планирање вежбања у оквиру дневних активности. Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре	Организује , учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности. наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у		и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице неправилне исхране и прекомерног уношења енергетских напитака. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање. Последице конзумирања дувана.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
случају повреде -чува животну средину током вежбања			
техника и тактика трчања кроса -ферплеј -коришћење и практиковање крос трчања у свакодневном животу,организација рекреације	**АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ И СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ**	Крос, пешачење	Облик рада: групни Методе рада: вербална , демонстративна. Коорелација: биологија,ликовно, информатика. Место извођења: спортски терени, школско двориште
наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -примењује здравствено-хигијенске мере пре,у току и после вежбања -чува животну средину током вежбања.	**ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ**	Основни садржаји: Развијање моторичких способности; Значај физичке активности за здравље. Бадминтон Оријентиринг, такмичење. Стреличарство. Последице неодржавања	Облик рада: групни Методе рада: вербална , демонстративна. Коорелација: биологија,ликовно, информатика. Место извођења: спортски терени, школско двориште.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Аутоматизује елементарну технику датих спортских грана и побољша координацију и моторику у служби истих.		хигијене – хигијена пре и после вежбања. Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.	

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште			20
Друго полугодиште			16
Укупно			36

ЦИЉ:

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
–образложи везу права и одговорности на примеру; –наведе примере за групу права слобода да и заштита од; –аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; –штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;	**ЉУДСКА ПРАВА**	Права и одговорности Моја и твоја права – наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: слобода да и припадајуће одговорности. Посебна група права: заштита од и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и при- падајуће одговорности. Инклузивно образовање –квалитетно образовање за све.	
–идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу,примерима из прошлости, литературе;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Демократско друштво и партиципација грађана Демократско друштво – појам,карактеристике. Грађанин. Дете као грађанин.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
–сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија,грађанин, власт;		Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоратив- на употреба, симболичка употреба, стварна партиципација. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе.	
–образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; –разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративне; –позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција;	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицаја друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Каракте-ристике и последице дигиталног насиља.Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука. Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља. Одговорности ученика и школе.	
–образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; –примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; –препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; –учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; –учествује у спровођењу	**ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ**	Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховимставовима о употреби/злоупотреби интернета и мобилних телефона.Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања.	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
истраживања, прикупљању и обради добије- них података и извођењу закључака; –презентује спроведено истраживање и добијене резултате; –процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропу-сте и грешке; –у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; –учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; –проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.			

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ВЕРСКА НАСТАВА

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ВЕРСКА НАСТАВА - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	15	9	
Друго полугодиште	7	5	
Укупно	22	14	36

ЦИЉ:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	**I – УВОД** **1. Упознавање садржаја програма и начина рада**	Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.
• моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били	**II - ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА**	• Историјске околности пред долазак Христов	**<u>Место реализације наставе</u>** • Теоријска **настава се реализује у учионици**;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе • моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава • моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;	**БОЖИЈЕГ** **2. Историјске околности пред долазак Христов** **3.Јеврејско ишчекивање Месије** **4. Свети Јован Претеча**	• Старозаветна пророштва о доласку Месије Свети Јован Претеча	• Практична настава се **реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;** **<u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u>** • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
			формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима • моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; • моћи да пронађе одређени библијски одељак; • моћи да каже да се	**III - УВОД У НОВИ ЗАВЕТ** **5. Нови Завет је испуњење Старог Завета** **6. Новозаветни списи** **Јеванђелисти**	• Новозаветни списи (настанак, подела,функција, аутори...) Јеванђелисти	• Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Библија користи на богослужењима; моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе;			ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
• моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; • моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; • моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;	**IV - БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС**	• Пресвета Богородица – Благовести • Богородичини празници • Рођење Христово • Христос је Богочовек • Крштење Христово • Христова чуда • Новозаветне заповести и Беседа	Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
• моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога • моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог;		на гори Христос – Онај који је наш „пут, истина и живот“	
• моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; • моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена	**V - ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА**	• Вазнесење и Педесетница • Заједница у Јерусалиму, према извештају из Дела апосолских • Мисионарско дело светог апостола Павла • Гоњења Цркве	

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Црква Христова; • моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота; • моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучeништва; • моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; • моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;		Свети цар Константин и крштење царства	

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	16	24	40
Друго полугодиште	15	17	32
Укупно	31	41	72

ЦИЉ:

Циљ наставе страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језика средства; -постави и одговори на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	Salut, ça va ? Ça va, merci! Comment allez-vous ? Je vais bien, merci!Bonsoir! Bonne nuit ! Bonjour, Monsieur. Au revoir, Madame. A demain. A bientôt. Je m’appelle Jean. Je suis français. J’habite à Lyon. Mon adresse est : 34, rue Jacques Prévert. Tu t’appelles comment ? Tu habites où ? Quel est votre nom ? Quelle est votre adresse ? J’ai douze ans. Je suis née le 14 décembre. Et toi, tu as quel âge ? Quelle est ta date de naissance ? C’est mon copain/ ma copine. Elle s’appelle Jelena. Elle est née à Kragujevac, mais elle vit à Novi Sad. Личне заменице. Садашње време фреквентних глагола. Питање интонацијом. Питање са упитним речима (comment, où,	Језичке активности: Слушање и читање краћих, једноставних текстова који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; реаговање на усмени или писани импулс саговорника и иницирање комуникације; усмено и писано давање информације о себи и другима; усмено и писано тражење информације о другима. Технике/активности: -динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..); слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом -одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		quel...).Основни бројеви. (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости; титуле уз презимена особа (Monsieur, Madame); имена и надимци; начин писања адресе.	
разуме једноставан опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; -опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава и места користећи једноставна језичка средства;	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, ПОЈАВА И МЕСТА	Paul a les yeux bleus et les cheveux blonds. Il est très gentil. C’est mon meilleur ami. Il porte une blouse verte. La vache est un animal domestique, elle donne du lait. La rose a un beau parfum. C’est notre classe. Elle est grande et claire. Dans notre classe il y a un tableau blanc. Dans ma ville il y a un cinéma et un musée. Paris, Lyon et Marseille sont les villes les plus grandes de France. Описни придеви: род, број и место. Поређење	Језичке активности: Слушање и читање једноставних описа бића, предмета, појава и места; усмено и писано описивање бића, предмета, појава и места. Технике/активности: -динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту. -слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		придева.Присвојни придеви.Садашње време фреквентних глагола. (Интер)културни садржаји:најважније географске карактеристике франкофоних земаља; биљни и животињски свет.	која указују на граматичке специфичности(род, број, глаголско време, лице); класирање и упоређивање (волим/не волим, компарације); заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (извештај/дневник са путовања); писање разгледница; мини пројекти
-разуме једноставне предлоге и одговори на њих; -упути једноставан предлог; -пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	On pourrait aller au cinéma demain. Je t’invite à mon anniversaire vendredi soir. Viens avec moi! Dans notre école on organise un atelier de BD et je vais m’inscrire; toi aussi, tu es intéressé ? C’est une bonne idée! Pourquoi pas ? On y va! Très bien! Je t’appelle demain. Désolé, je ne peux pas, je suis occupée. Cela ne m’intéresse pas beaucoup. Кондиционал (pouvoir). Заповедни начин. Негација.	Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова који садрже предлоге; усмено и писано договарање око предлога за учешће у заједничкој активности; писање позива за заједничку активност (нпр. прославу рођендана, спортску активност и сл.); прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања. Технике/активности: -динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..),игре примерене узрасту -слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Садашње време фреквентних глагола. Наглашене личне заменице. (Интер)културни садржаји: разонода;прикладно позивање и прихватање/одбијање позива.	упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности(род, број, глаголско време, лице); писање краћих текстова (позив на рођендан/ журку); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти
-разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; -упути једноставне молбе и захтеве; -затражи ипружи кратко обавештење; -захвали се и звини користећи једноставна језичка средства; -саопшти кратку поруку којом се захваљује;	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	Est-ce que tu pourrais m’aider, s’il te plait ? Tu me passes le sel, s’il te plait ? Oui, bien sûr. Volontiers. Voilà. Merci bien ! Vous êtes très gentil. Je t’en prie/ Je vous en prie. De rien. Pouvez-vous me dire l’heure, s’il vous plait ? Le train arrive à 15h30. A quelle heure commence le concert ? Pardon ? Je suis désolé, je ne sais pas. Excusez-moi ! Питање са est-ce que.	Језичке активности: Слушање и читање једноставнијих исказа којима се нуди/тражи помоћ, услуга, обавештење или се изражава жеља, извињење, захвалност; усмено и писано тражење и давање обавештења; усмено и писано упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу; усмено и писано изражавање захвалности и извињења. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..),игре примерене узрасту; слушање и реаговање на

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Инверзија (у устаљеним изразима). Кондиционал учтивости (tu pourrais...). (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.	команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности(род, број, глаголско време, лице); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти.
-разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања;	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	Répondez aux questions. Complétez les phrases. Ecoutez et répétez. Faites une enquête dans votre classe. Travaillez à deux. Dans ton cahier, classe les adjectifs dans le tableau. Lavez les pommes et les fraises. Coupez les fruits en morceaux. Mettez-les dans un saladier. Faites une ronde. Lance le ballon. Il n’est pas permis d’utiliser le téléphone portable.	Језичке активности: Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за наставну активност, за компјутерску или обичну игру, за употребу апарата/апликација, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком и без ње; усмено давање једноставних упутстава уз адекватну гестикулацију или без ње; писано давање једноставних упутстава. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Заповедни начин. (Интер)културни садржаји:традиционалне /омиљене врсте јела; игре.	примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице); заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (извештај/дневник са путовања, рекламни плакат..); писање краћих текстова(нпр.рецепата); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти;
-разуме честитку и одговори на њу; -упути пригодну честитку	УПУЋИВАЊЕ ЧЕСТИТКИ И ИЗРАЖАВАЊЕ ЗАХВАЛНОСТИ	Bon anniversaire ! Bonne et heureuse année ! Bonne fête ! Joyeux Noël! Bravo, très bien!Merci, à toi / à vous aussi ! Meilleurs vœux ! Je suis désolé ! C’est dommage ! Придеви (bon, bonne). Узвичне реченице.	Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова у којима се честитају празници, рођендани и значајни догађаји или се изражава жаљење; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање пригодних честитки у усменом и писаном облику. Технике/активности: динамично

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
		Предлози (à). (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања /прославе	смењивање техника/активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); писање честитки; решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти
-разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; -размени информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости; -опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/активности користећи неколико	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	Mes grands-parents habitent à la campagne. Nous avons un appartement au troisième étage. Le matin je me lève à 8 heures. Je vais au lit avant minuit. Sa sœur ne vas pas à l’école. Les élèves en France vont à l’école le mercredi matin ou le samedi matin. Qu’est-ce que tu fais ? Je joue aux jeux vidéo.	Језичке активности: Слушање и читање описа у вези са сталним, уобичајеним и тренут-ним догађајима, активностима и способностима; тражење и давање информација о сталним, уобичајеним и тренутним догађајима, активностима и способностима, у усменом и писаном облику; усмено и писано давање краћих описа о сталним, уобичајеним и тренутним догађајима, активностима и способностима. Технике/активности: динамично

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
везаних исказа; - разуме краће текстове у којима се описују		Pendant les vacances d'été, je vais toujours au bord de la mer. Одређени и неодређени члан.Сажети члан (au). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. Садашње време неправилних глагола être, avoir, aller, faire. Прилози за време (toujours, souvent). (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања Qu'est-ce que tu as fait hier après-midi ? Je suis	смењивање техника/активности кроз фронтални,индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре.; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности(род, број, глаголско време, лице); заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, програм приредбе или неке друге манифестације); писање разгледница; писање краћих текстова (опис дневних/недељних активности); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти Језичке активности: Слушање и читање једноставних

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
догађаји у прошлости; -размени информације у вези са догађајима у прошлости; -опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости;	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	allée à la piscine. Tu es arrivée à quelle heure chez Marie ?Il a visité Paris en juillet. Il a fait des photos avec son portable. Jules Verne est né à Nantes. Il a écrit beaucoup de romans d’aventures. Перфекат (passé composé). (Интер)културни садржаји: живот некад и сад.	текстова у којима се описују догађаји и активности у прошлости; усмено и писано описивање догађаја и активности у прошлости. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре;слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичност(род, број, глаголско време, лице); заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (извештај/дневник са путовања); писање разгледница; писање краћих текстова(опис дневних/недељних активности);решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме планове и намере и реагује на њих; -размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; -саопшти шта он/она или неко други планира/намерава;	ИСКАЗИВАЊЕ ПЛАНОВА И НАМЕРА	Il y a un bon film à la télé ce soir, je vais le regarder. Je vais te montrer mon nouveau portable. Vous allez visiter l’exposition ? Qu’est-ce que tu feras ce week-end ? Demain elle ne peut pas sortir, elle doit travailler. Блиско будуће време (futur proche). Просто будуће време (futur simple). Садашње време (за изражавање будућности). (Интер)културни садржаји: свакодневни живот, обавезе и разонода; породични и пријатељски односи.	Језичке активности: Слушање и читање краћих, једноставних текстова у вези са плановима и намерама; усмено и писано договарање о планираним активностима. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор) -уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности(род, број, глаголско време, лице); заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности) -писање краћих текстова (слободно време, план недељних активности) -решавање проблем-ситуација у

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме свакодневне изразе у вези са конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне жеље, потребе, осетеи осећања користећи једноставна језичка средства;	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	J’ai sommeil / chaud / froid. Je ne me sens pas bien. J’ai mal à la tête. Tu es fatigué ? Prends un sandwich/ un verre d’eau/ une orange. Non merci, je n’ai pas soif/ faim. Reposez-vous bien. J’ai peur. Ce n’est rien, ne t’inquiète pas. Je suis très content. Il est un peu triste. C’est excellent Садашње време глагола avoir и être. Садашње време повратних глагола.Заповедни начин. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација;употреба емотикона; емпатија.	разреду, договори и мини пројекти; Језичке активности: Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима и осећањи-ма; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; усмено и писано исказивање интересовања за туђа осећања; усмено и писано исказивање својих осећања и реаговање на туђа. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту. -слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор) -решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих; -разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања; -опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И ВЕЛИЧИНА	La boulangerie se trouve près de la poste. Dans notre ville il y a un grand stade de football. Pour aller à la gare, tournez à droite. La bibliothèque se trouve entre le musée et le collège. Dans la classe, nous avons un tableau noir et un tableau blanc. Le sac est sous la table. La cuisine est en face de la salle à manger.Pour venir au lac, il faut traverser le parc. Неодређени члан (un, une, des).Предлози (dans, sous, sur, devant, derrière, entre) Прилози за место (ici, là, à côté). (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; природа.	Језичке активности: Слушање и читање краћих и једноставних текстова у вези са просторним односима и величинама уз визуелну подршку или без ње; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање просторних односа и величина. Технике/активности: динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални,индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама; -тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства; -опише дневни /недељни распоред активности;	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Quelle heure est-il ? Il est sept heures et demie. Il est neuf heures moins le quart. Quel jour sommes-nous ? Vendredi. Aujourd’hui c’est le 21 mai. A quelle heure finit notre cours ? Le film commence à 20 heures. Nous avons les vacances en janvier. Quel temps fait-il ? Il pleut. Il neige. Il fait beau/ chaud/ froid. Il fait du vent. Dans ma ville il neige souvent l’’hiver. En Provence il fait plus chaud que dans les Alpes. Униперсонални глаголи и конструкције (il est..., il fait...).Основни бројеви.Садашње време неправилних глагола (être, aller, faire). Парцијално питање са (quel/ quelle). (Интер)културни садржаји: климатски услови у франкофоним	Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова у вези са хронолошким временом, метеоролошким приликама и климатским условима; усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности, метеоролошким приликама и климатским условима. Технике/активности:динамично смењивање техника/ активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игрепримерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); -заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (извештај/дневник са путовања); писање разгледница; писање краћих текстова (нпр.временска прогноза); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност; -пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	земљама; типично радно време; Je cherche mon ballon. Leur maison se trouve au bord de la mer. Ce n'est pas mon dictionnaire. C'est votre voiture ? Elle a deux chats et un chien. Je n'ai pas son numéro de téléphone. C'est à moi. A qui est ce portable? A toi ou à Pierre? Конструкција за исказивање припадања (à moi, à toi, à qui). Присвојни придеви. Негација(ne/ n'... pas). (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.	Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова у којима се саопштава шта неко има/нема или чије је нешто; тражење и давање информација у вези са поседовањем и припадањем. Технике/активности: динамично смењивање техника/активности кроз фронтални,индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре.;слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности(род, број, лице); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; -опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА, ДОПАДАЊА, НЕДОПАДАЊА	Qu’est-ce que tu aimes faire quand tu n’es pas à l’école ? J’aime jouer aux jeux vidéo. Quel est ton sport préféré ? J’aime le tennis. Je n’aime pas le judo. Elle adore le chocolat. Cette BD me plait. Одређени члан (le, la, l’, les). Садашње време фреквентних глагола. Конструкција са инфинитивом (j’aime jouer...).Негација (ne/ n’... pas). (Интер)културни садржаји: интересовања, хобији, забава, разонода, спорт и рекреација; уметност (књижевност за младе, стрип, музика, филм)	Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова у вези с нечијим интересовањима, хобијима, активностима и стварима које му/јој се свиђају/не свиђају; размена информација у вези са својим и туђим интересовањима, хобијима, активностима и стварима које му/јој се допадају/не допадају; усмено и писано описивање интересовања, хобија, активности и ствари које му/јој се допадају/не допадају. Технике/активности: динамично смењивање техника/активности кроз фронтални, индивидуални, рад у пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом;разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
-разуме једноставне изразе који се односе на количину нечега; -пита и саопшти колико нечега има/нема користећи једноставна језичка средства; -пита/каже/израчуна колико нешто кошта, -састави списак за куповину; -на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	Dans le parc il y a 4 enfants : deux garçons et deux filles. Combien coûte cette trousse ? 5 euros. Il faut acheter deux baguettes à la boulangerie. J’ai acheté deux bouteilles d’eau minérale. Je voudrais un kilo de tomates et deux kilos de bananes. Dans le frigo il y a du jambon, mais il n’y a plus de fromage. Je mange beaucoup de fruits.	специфичности(род, број, глаголско време, лице);заједничкоављење илустрованих и писаних материјала (програм приредбе или неке друге манифестације);писање краћих текстова(омиљени спортиста /глумац/музичар..); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти Језичке активности: Слушање и читање једноставних текстова који говоре о количини нечега; усмено и писано постављање питања и давање одговора у вези са количином; слушање и читање текстова на теме куповине и поруџбине у ресторану; играње улога ради симулације ситуација у којима се нешто купује, наручује; писање списка за куповину; размена информација о ценама производа и рачунање цена; изражавање количине у мерама. Технике/активности:динамично смењивање техника/активности кроз фронтални,индивидуални, рад у

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
јело и/или пиће у ресторану; -изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми..)		Основни бројеви. Паритивни члан и партитивно DE. Прилози (beaucoup, peu, moins, plus). Упитне речи (combien). Презентатив il y a. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валута, намирнице и производи специфични за циљну културу	пару/групи (мини-дијалози, игра по улогама, симулације..), игре примерене узрасту; слушање и реаговање на команде наставника; вежбе слушања према упутствима наставника или са аудио записа; повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом; разумевање писаног језика (одговарање на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор); писање краћих текстова (нпр.списак за куповину); решавање проблем-ситуација у разреду, договори и мини пројекти;

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ - ИЗБОРНИ ПРОГРАМ			
	Часови обраде	**Часови утврђивања**	**Свега**
Прво полугодиште	9	11	20
Друго полугодиште	5	11	16
Укупно	14	22	36

ЦИЉ:

Циљ наставе слободне наставне активности Чувари природе је развијање пожељног понашања у складу са принципима одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину, природу и биодиверзиет. Циљ се остварује кроз низ међупредметних корелација.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Ученик ће бити у стању да: примени образовање за заштиту и одрживост животне средине, илуструје примерима међусобани утицај живих бића и узајаман однос са животном средином.	Одрживост, животна средина и утицај човека	Повезаност живог света; Утицај човека на одрживост животне средине	Повезивањем оног што ученик учи са оним што зна, са ситуацијама из живота, коришћење ИКТ, истраживачки рад, домонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.
Ученик ће бити у стању да: препозна изворе загађења и уочава последице; развија вредности, ставове, вештине и понашање у складу са одрживим развојем, повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине.	Одговоран однос према одрживости животне средине	Глобалне промене у животној средини и њихове последице; Загађење и заштита од загађења; Комунална хигијена; Рециклажа	Повезивањем оног што ученик учи са оним што је учио из других предмета, постављањем релевантних питања себи и другима, предлагањем нових решења, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.
Ученик ће бити у стању да: на основу стечених знања препозна и	Одговоран однос према здрављу	Очување здравља; Исхрана; Здравствена култура	Поређењем важности појединих чињеница и података, смишљањем аргумената, коришћење ИКТ,

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
изабере квалитетан и здрав стил живота.			истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.
Ученик ће бити у стању да: направи разлику између одговорног и неодговорног односа према животињама; уочи, анализира и решава проблеме.	Одговоран однос према животињама	Права животиња; Кућни љубимци; Угроженост животиња; Брига о животињама	Кроз дискусију и размену мишљења, уважавајући аргументе саговорника, развијање плана решавања задатог проблема, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.
Ученик ће бити у стању да: примени рационално коришћење природних ресурса, развија потребу за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине, природе и биодиверзитета.	Одговоран однос према разноврсности живог света	Заштићене биљке и животиње Србије; Обележавања Дана планете и Светског дана заштите животне средине	Самосталним прикупљањем и анализирањем информација и података, коришћење ИКТ, истраживачки рад, демонстрирање, индивидуализована настава, групни начин рада, рад у пару.

ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Допунска настава се организује за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности – Чита и препричава одабране одломке из текстова – Разликује народну од уметничке књижевности – одреди род књижевног дела – именује стилске фигуре	КЊИЖЕВНОСТ	-Дескрипција и нарација у књ. делу -Драма и комедија, анализа ликова -Анализа одабраних дела из лектире
– Разликује промењиве врсте речи – Разликује граматичке категорије рода и броја у једноставним примерима – Употребљава одговарајуће глаголске облике – Примењује правописну норму на једноставним примерима	ЈЕЗИК	-Глаголски облици -Врсте речи -Гласови и гласовне промене -Именичке и придевске заменице -Правописна вежбања
– издваја делове текста (наслов, пасусе) – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-Изражајно читање и рецитовање одабраних дела

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	
Друго полугодиште	15	
Укупно	36	

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и** **увежбавају:**
- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;	I Starter	- Речи и изразе који се односе на теме – државе и националности, бројеве (основне и редне), чланове породице, узраст, речи и изразе који се односе на кућу, просторије у кући, намештај, сате, дане, месеце, годишња доба, школске предмете; језичке садржаје -кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;	II Module 1 My World	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на физички изглед и одећу, активности у слободно време, понашање, осећања и карактер; језичке садржаје -кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- опишу у неколико краћих, везаних	III Module 2 Fit for life	Речи и изразе који се односе на теме –речи и

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
исказа- разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих; - размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену; - питају/кажу/израчунају колико нешто кошта: - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагују на њих;		изразе који се односе на спортове, активности, спортску опрему, категорије хране, здравствене проблеме и њихово лечење и делове тела; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих.	IV The First Written Test	Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 1, 2 и 3; задатке слушања, читања и вођеног писања.
- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места,	V Module 3 Fun time!	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на забавне активности, места за забаву, врсте телевизијског програма, различите врсте филмова и музичке инструменте; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и**

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
појава, радњи, стања и збивања; - разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих;		**пишу);** сличности и разлике у културама.
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење;	VI Module 4 All things high tech	Речи и изразе који се односе на теме –речи и изразе који се односе на уређаје, занимања, компјутере, компјутерски језик, видео игрице; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места,	VII Module 5 Be green!	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на очување животне средине дивље животиње, кућне послове; кратке текстове и дијалоге који се односе на

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
појава, радњи, стања и збивања; - разумеју и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - разумеју једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;		теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања - изражавају мишљење, слагање/неслагање и дају кратко	VIII The Second Written Test	Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 5, 6 и 7; задатке слушања, читања и вођеног писања.

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и** **увежбавају:**
образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.		
- разумеју и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - опишу правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;	IX Module 6 Round we go	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на места у граду, услуге, знакове на јавним местима, географске појмове, природне појаве, временске прилике, путовања, превозна средства и материјале; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
- честитају, захвале се и извине се користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;	X Festivities	Речи и изразе који се односе на празнике Ноћ вештица, Ноћ Гаја Фокса, Нову годину, Дан светог Патрика и на Дан мајки; језичке садржаје – кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ФИЗИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИКА –ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Помоћ ученицима који теже усвајају наставне садржаје физике, показују слабије резултате и којима је такав облик помоћи потребан, као и ученицима по прилагођеном програму. Развијање способности решавања задатака као предуслов успешног наставка школовања.

ИСХОДИ По завшетку разредаученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме чиме се бави физика и где је њена примена у окружењу,разликује супстанције и физичка тела	Увод	-Физичка тела и супстанције
-препознаје основне справе за мерење и њихове јединице -мери тежину,дужину време,запремину -изражава физичке величине одговарајућим јединицама међународног система мера и разликује основне и изведене физичке величине ,претвара веће јединице у мање и обрнуто користи префиксео (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената -одређује средњу вредност измерене величине и грешку мерења	Мерење	-Основне и изведене физичке величине и њихове јединице, међународни систем мера -Мерење дужине, запремине и времена -Појам средње вредности мерене величине и грешка при мерењу
-разликује основне појмове везане за кретање (брзина, пређени пут, време) -разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину	Кретање	-Равномерно праволинијско кретање -Брзина код равномерног праволинијског кретања -Елементи равномерног праволинијског кретања (путања, пређени пут и време) -Претварање мерних јединица -Средња брзина -Релативна брзина
- разликује силу земљине теже од	Сила	-Сила као мера узајамног деловања тела

ИСХОДИ По завшетку разредаученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
тежине тела -демонстрира појаву инерције тела, деформацију тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних теела и узајамно деловање магнета -објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања , деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо , електрично и магнетно деловање)		-Претварање мерних јединица -Сила земљине теже (Тежина тела) -Решавање зедатака по избору ученика
-разликује масу и густину -разликује масу и тежину и препознаје их у свакодневном животу -повезује масу и инерцију	Маса и густина	-Маса тела, претварање мерних јединица -Маса и тежина као различити појмови -Решавање задатака по избору ученика -Густина чврстих тела и густина течности
-разликује притисак чврстих тела и притисак у мирној течности -препознаје примену хидростатичког притиска– разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање по снегу...); познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане);	Притисак	-Притисак чврстих тела -Притисак у мирној течности , хидростатички притисак -Решавање задатака по избору ученика

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ наставе математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, занњима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Постављају питања. - Решавају задатке у свескама и натабли. -Размишљају, одговарају, коментаришу, раде домаће...	Цели бројеви	Појам негативног броја. Цели бројеви на бројевној правој. Супротан број. Апсолута вредност целог броја. Упоређивање целих бројева. Основне рачунске операције с целим бројевима и њихова својства.
- Постављају питања. - Решавају задатке у свескама и натабли. -Размишљају, одговарају, коментаришу, раде домаће..	Рационални бројеви	Скуп рационалних бројева (Q). Рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази с рационалним бројевима. Проценат
-Схватају појам троугла -Разликују врсте троуглова -Умеју да конструишу троугао -Умеју да израчунају углове	Троугао	Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама. Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Конструкције неких углова 60°, 120°, 30°, 45°,). Основне конструкције троуглова. Описана кружна линија око троугла и уписана у њега, висина и тежишна дуж.
-Знају шта је четвороугао. -Умеју да конструишу четвороугао. -Знају да израчунају углове четвороугла -Разликују врсте четвороуглова	Четвороугао	Четвороугао; врсте четвороуглова (квадрат, правоугаоник, паралелограм, ромб, трапез, делтоид), углови четвороугла Паралелограм, својства; појам централне симетрије. Врсте паралелограма; правоугли паралелограми. Трапез, својства, средња линија, врсте трапеза, једнакокраки трапез. Основне конструкције трапеза.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Рачунају површину правоугаоника и квадрата. -Знају формуле за површину одговарајућих фигура. -Израчунавају површину на основу датих елемената	Површина Троугла и четвороугла	Појам површине фигуре – површина правоугаоника Једнакост површина фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ДОПУНСКА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Пружање помоћи у савладавању и бољем разумевању наставних садржаја:

-оспособљавање ученика за коришћење све четири језичке вештине страног језика: слушање, читање, писање и говор.

-оспособљавање ученика, уз помоћ наставника, за употребу граматичких форми и лексичких структура, помоћ у правилном читању, разумевању текста и спеловању.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме уз помоћ наставника краће текстове/дијалоге који се односе на поздрављање/представљање -поздрави и отпоздрави -представи себе и другог користећи најједноставнија језичка средства -постави и одговори на једноставна питања личне природе	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** личне заменице: ррезент глагола на –ER; презент глагола ETRE и AVOIR; питање интонацијом; питање са упитним речима (comment, où, quel...); основни бројеви. **Лексика**: вокабулар везан за представљање, поздрављање, давање информација личне природе. **(Интер)културни садржаји**: устаљена правила учтивости; титуле уз презимена особа (Monsieur, Madame); имена и надимци; начин писања адресе.
-разуме уз помоћ наставника једноставан опис особа, предмета, или места - опише особе, предмете или места користећи најједноставнија језичка средства;	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, ПОЈАВА И МЕСТА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** описни придеви: род, број и место; поређење придева; присвојни придеви; садашње време фреквентних глагола. **Лексика:** боје, одећа **(Интер)културни садржаји**: најважније географске карактеристике франкофоних земаља;
-разуме једноставне предлоге и одговори на њих; -упути једноставан предлог;	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** кондиционал (pouvoir); заповедни начин. Негација; садашње време фреквентних глагола; наглашене личне заменице. **Лексика:** спорт и забава

		(Интер)културни садржаји: разонода;прикладно позивање и прихватање/одбијање позива.
-разуме једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; -упути једноставне молбе и захтеве; -затражи и пружи кратко обавештење; -захвали се и извини користећи најједноставнија језичка средства;	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** питање са est-ce que; инверзија (у устаљеним изразима); кондиционал учтивости (tu pourrais...). **Лексика:** изрази захвалности, извињења, честитања **(Интер)културни садржаји**: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.
-разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје једноставна упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања;	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** заповедни начин. **Лексика:** корисни изрази на часу (слушај, повежи, споји, устани, изађи, устани, седи....); упутства за спремање неког јела **(Интер)културни садржаји**: традиционалне/омиљене врсте јела; игре.
-разуме честитку и одговори на њу; -упути пригодну честитку	УПУЋИВАЊЕ ЧЕСТИТКИ И ИЗРАЖАВАЊЕ ЗАХВАЛНОСТИ	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** придеви (bon, bonne); узвичне реченице; предлози (à). **Лексика:** празници и изрази везани за честитање **(Интер)културни садржаји**: најзначајнији празници и начин обележавања /прославе

-разуме уз помоћ наставника једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; -размени информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости;	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** одређени и неодређени члан; сажети члан; садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне; садашње време неправилних глагола être, avoir, aller, faire; прилози за време (toujours, souvent). **Лексика**: вокабулар везан за обављање школских и ваншколских активности **(Интер)културни садржаји**: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања
- разуме уз помоћ наставника краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости; -размени информације у вези са догађајима у прошлости;	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** перфекат (passé composé). **Лексика**: вокабулар везан за обављање школских и ваншколских активности **(Интер)културни садржаји**: живот некад и сад.
-разуме планове и намере и реагује на њих; -размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; -саопшти шта он/она или неко други планира/намерава;	ИСКАЗИВАЊЕ ПЛАНОВА И НАМЕРА	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** блиско будуће време (futur proche); просто будуће време (futur simple); садашње време (за изражавање будућности). **Лексика:** вокабулар везан за обављање школских и ваншколских активности **(Интер)културни садржаји**: свакодневни живот, обавезе и разонода; породични и пријатељски односи.

-разуме свакодневне изразе у вези са конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне жеље, потребе, осетеи осећања користећи једноставна језичка средства;	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** садашње време глагола avoir и être; садашње време повратних глагола; заповедни начин**.** **Лексика:** сензације **(Интер)културни садржаји**: мимика и гестикулација;употреба емотикона; емпатија.
-разуме једноставна питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих; -разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања; -опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И ВЕЛИЧИНА	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** неодређени члан (un, une, des); предлози (dans, sous, sur, devant, derrière, entre);прилози за место (ici, là, à côté). **Лексика:** просторије и намештај у кући/школи **(Интер)културни садржаји**: јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; природа.
-разуме једноставна обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама; -тражи и даје информације о хронолошком времену и метеоролошким приликама користећи једноставна језичка средства; -опише дневни /недељни распоред активности;	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** униперсонални глаголи и конструкције (il est..., il fait...); основни бројеви; садашње време неправилних глагола (être, aller, faire); парцијално питање са упитним речима (quel/ quelle). **Лексика:** годишња доба**,** временска прогноза **(Интер)културни садржаји**: климатски услови у франкофоним земљама; типично радно време

-разуме једноставне изразе који се односе на поседовање и припадност; -пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** конструкција за исказивање припадања (à moi, à toi, à qui); присвојни придеви; негација(ne/ n'... pas). **Лексика:** породица, школске и личне ствари **(Интер)културни садржаји**: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.
-разуме једноставне исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; -опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА, ДОПАДАЊА, НЕДОПАДАЊА	**Фонетика:** акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** одређени члан (le, la, l', les). Садашње време фреквентних глагола. Конструкција са инфинитивом (j'aime jouer...). Негација (ne/ n'... pas). **Лексика:** слободно време **(Интер)културни садржаји**: интересовања, хобији, забава, разонода, спорт и рекреација; уметност (књижевност за младе, стрип, музика, филм)
-разуме једноставне изразе који се односе на количину нечега; -пита и саопшти колико нечега има/нема користећи једноставна језичка средства; -пита/каже/израчуна колико нешто кошта, -састави списак за куповину; -на једноставан начин затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану; -изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми..)	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	**Фонетика**: акценат, ритам, интонација, гласови, назални вокали, везивање; **Граматика:** основни бројеви.**; п**рилози (beaucoup, peu, moins, plus); упитне речи (combien).**; п**резентатив il y a. **Лексика:** намирнице **(Интер)културни садржаји**: друштвено окружење; валута, намирнице и производи специфични за циљну културу

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Продубљивање и проширивање знања из свих или само појединих програмско-тематских подручја редовне наставе (књижевност, језик и језичка култура)

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике – разуме стилске фигуре и њихову улогу у књижевноуметничком тексту – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове	КЊИЖЕВНОСТ	-Анализа епске и лирске песме- одлике, комично, ритам, стих, версификација, језичко-стилска средства и класификација. -Анализа драмског дела- одлике, дело и позоришна представа. -Анализа савременог књижевног дела по избору ученика. -Анализа дела са акцентом на визуелним и акустичким ефектима.
– разликује гласовне промене и одступања – употребљава глаголске облике у складу са нормом – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова	ЈЕЗИК	Подела речи по настанку. Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи, подела гласова. Гласовне промене. Заменице: неличне именичке заменице; придевске заменице. Грађење и основна значења глаголских времена. Независне предикатске реченице
– користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог – проналази експлицитно и	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Лексикологија: аугментативи, деминутиви. Богаћење речника: лексичко-семантичке вежбе; стилске вежбе.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
имлицитно садржане информације у књижевном и некњижевном тексту		

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	
Друго полугодиште	15	
Укупно	36	

ЦИЉ:

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:**
- у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - формулишу исказе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има/нема и чије је нешто.	I Starter	- Речи и изразе који се односе на теме – државе и националности, бројеве (основне и редне), чланове породице, узраст, речи и изразе који се односе на кућу, просторије у кући, намештај, сате, дане, месеце, годишња доба, школске предмете; језичке садржаје -кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи	II Module 1 My World	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на физички изглед и одећу, активности у слободно време, понашање, осећања и карактер; језичке садржаје -кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
једноставнија језичка средства.		
- размене једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе; - саопште правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; - питају и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - питају/кажу/израчунају колико нешто кошта: - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење.	III Module 2 Fit for life	Речи и изразе који се односе на теме –речи и изразе који се односе на спортове, активности, спортску опрему, категорије хране, здравствене проблеме и њихово лечење и делове тела; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:**
- размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагују на њих.	IV Th e First Written Test	Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 1, 2 и 3; задатке слушања, читања и вођеног писања.
- размене једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопште шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања	V Module 3 Fun time!	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на забавне активности, места за забаву, врсте телевизијског програма, различите врсте филмова и музичке инструменте; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:**
- изражавају мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење; - изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања		
- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.	VI Module 4 All things high tech	Речи и изразе који се односе на теме –речи и изразе који се односе на уређаје, занимања, компјутере, компјутерски језик, видео игрице; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.
- опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања - пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи	VII Module 5 Be green!	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на очување животне средине дивље животиње, кућне послове; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:
ситуационо прикладне комуникационе моделе.		
- разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања - изражавају мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење; - упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.	VIII The Second Written Test	Лексику и језичке структуре које се односе на тему и наведене комуникативне функције, а које су се радиле у наставним темама 5, 6 и 7; задатке слушања, читања и вођеног писања.
- пруже једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - затраже и разумеју обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опишу правац кретања и просторне	IX Module 6 Round we go	Речи и изразе који се односе на теме – речи и изразе који се односе на места у граду, услуге, знакове на јавним местима, географске појмове, природне појаве, временске прилике, путовања, превозна средства и материјале; кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);**

ИСХОДИ **По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ** **Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:**
односе једноставним, везаним исказима; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања		сличности и разлике у културама.
- честитају, захвале се и извине се - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања	X Festivities	Речи и изразе који се односе на празнике Ноћ вештица, Ноћ Гаја Фокса, Нову годину, Дан светог Патрика и на Дан мајки; језичке садржаје – кратке текстове и дијалоге који се односе на теме **(слушају, читају, говоре и пишу);** сличности и разлике у културама.

ФИЗИКА

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФИЗИКА – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно		36

ЦИЉ:

Циљ часова ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ је да ученик: изучава изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, из воде прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.), упознаје нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложене физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес, проширује већ стечена основна знања и компетенције неопхпдне за разумевање савремене науке. Да буде реализатор, али својим идејама и креатор пројектне наставе, да израђује презентације, предмете и паное и да при том има одговоран однос према себи, својим друговима-сарадницима, професорима, али и сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

НАПОМЕНА: Додатна настава из физике организује се у шестом разреду са по једним часом недељно.Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање. Корисно је да наставник позове истакнуте стручњаке да у оквиру додатне наставе одрже популарна предавања

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сарадњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • разуме да је физика теоријска и експериментална наука која проучава природу и појаве које се дешавају у њој • образложи како физика истражује природу • покаже да је природа изграђена од материје и да се материја јавља у облику супстанце и у облику физичког поља • протумачи да се све физичке појаве описују физичким законима • објасни да је супстанца облик материје који опажамо својим чулима и набраја неке супстанце (дрво, стакло, вода..) а физичко поље облик материје који не опажамо својим чулима • разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела • разуме да је физичко тело сваки објекат у природи и да је изграђено	**ТЕМА 1:** **УВОД У ФИЗИКУ**	1,2. Занимљиви огледи из различитих области физике

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
од супстанције, именује и набраја нека физичка тела		
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сарадњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар. • изражава величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI) • разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); • процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (тачност мерења); • мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; • одређује средњу вредност мерене	**ТЕМА 2:** **МЕРЕЊЕ**	3. Међународни систем мера и његово коришћење 4. Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (таблично и графички). 5. Симулација на рачунару или видео запис рада различитих мерила и мерних инструмената. 6. Мерење. Претварање јединица. Задаци

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
величине и тумачи мерење преко појма апсолутне и релативне грешке • изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу		
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сарадњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине • објасни величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање • одређује средњу брзину • решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке	**ТЕМА 3: КРЕТАЊЕ**	7.Симулација на рачунару различитих врста кретања у свакодневном животу. 8. Релативна брзина праволинијског кретања 9,10. Решавање проблема у вези са израчунавањем брзине праволинијског кретања (задаци). 11,12. Решавање проблема у вези са израчунавањем пута и средње брзине праволинијског кретања (задаци). 13,14. Таблично и графичко приказивање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
		пређеног пута и брзине у зависности од времена. Коришћење графика
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сарадњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање) • разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; • повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); • демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и	**ТЕМА 4: СИЛА**	15. Симулација на рачунару или видео запис различитих облика међусобног деловања тела. 16,17. Резултујућа сила која делује на тело (опругу) 18,19,20. Сила (задаци) 21,22. Решавање проблема у вези са калибрисањем опруге.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; • демонстрира деформацију тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, • тумачи силу као меру узајамног деловања тела одређену интезитетом правцем и смером		
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сарадњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • повезује масу и инерцију • демонстрира појаву инерције тела • разликује масу и тежину • одређује густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине	**ТЕМА 5:** **МАСА И ГУСТИНА**	23. Симулација на рачунару или видео запис примера за инертност тела. 24-29. Решавање проблема у којима се користе маса и густина.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
• изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу		
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • прошири своје знање и самостално, са друговима и у сардњи са предметним наставником прикупља материјал и ради на изради презентације сваке наставне јединице или задатих предмета на радионици. • демонстрира притисак чврстих тела и течности; • разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности • разуме да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида • наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице	**ТЕМА 6:** **ПРИТИСАК**	30. Симулација на рачунару или видео запис различитих примера притиска тела као и притиска у течности и гасу. 31,32. Хидростатички притисак. 33-35 Притисак 36. Посета некој лабораторији (кабинету) за физику на факултету, електрани, фабрици, научноистраживачком институту, кабинету у гимназији

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
аутомобила, ходање по снегу...); • познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане); • изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу		

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МАТЕМАТИКА

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МАТЕМАТИКА – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ наставе математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, занњима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Умеју да израчунавају вредност сложених израза,поштују приоритет операција и приоритет заграда -Рачунају вредности израра са апсолутномвредношћу -Решавају једначине и неједначине са апсолутномвредношћу и на адекватан начин представљајурешење -Користе знање о простим бројевима из петогразреда у логичким задацима са такмичења -Раде задатке од ранијих година са такмичења, као инасградне и конкурсне задатке из математичкоглиста	Цели Бројеви	Појам негативног броја. Скуп Целих бројева (Z). Цели бројеви на бројевној правој. Супротан број. Апсолута вредност целог броја. Упоређивање целих бројева. Основне рачунске операције с целим бројевима и њихова својства.
-Умеју да рачунају вредност сложеног израза у скупу Q -Представљају решење неједначине са апсолутном вредношћу на бројевној правојој -Повезују раније стечено знање о разломцима и целим бројевима са новим -Израчунавају процентни износ, проценат(повећања,смањења)и процентни износ	Рационални бројеви	Скуп рационалних бројева (Q). Приказивање рационалних бројева на бројевној правој. Уређеност скупа (Q). Рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази с рационалним бројевима. Једначине и неједначине упознатих облика – решавање и примена. Проценат и примене
-Израчунавају углове троугла користећи својстватроугла и раније знање о угловима	Троугао	Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама. Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према угловима.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Одређују дужине страница троугла на примењујућиосновне неједнакости за странице троугла -Конструишу све врсте троуглова и њихове значајнетачке -Рачунају странице и углове правоуглог троугла са карактеристичним угловима(30°,45 °, 60°) -Поступно доказују подударност троуглова	Троугао	Однос између страница и углова троугла. Конструкције неких углова 60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). Подударност троуглове (интерпретација). Основна правила о подударности троуглова; закључивање о једнакоси аналогних елемената. Основне конструкције троуглова. Описана кружна линија око троугла и уписана у њега, висина и тежишна дуж. Четири значајне тачке у троуглу и њихова конструкција.
-Знају својства четвороугла и примењују них узадацима -Умеју да конструишу четвороугао на основу податакакоји нису непосредно дати -Знају да израчунају углове четвороугла	Четвороугао	Четвороугао; врсте четвороуглова (квадрат, правоугаоник, паралелограм, ромб, трапез, делтоид), углови четвороугла. Паралелограм, својства; појам централне симетрије. Врсте паралелограма; правоугли паралелограми. Конструкције паралелограма. Трапез, својства, средња линија, врсте трапеза, једнакокраки трапез. Основне конструкције трапеза.
-Рачунају површину свих равних фигура -Умеју да конвертују мерне јединице у веће и мање оддатих -Користећи својства троугла и четвороугла рачунајуповршине тражених фигура -Вежбају задатке са такмичења	Површина четвороугла и троугла	Појам површине фигуре – површина правоугаоника Једнакост површина фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Проширивање и продубљивање садржаја из редовне наставе коришћењем различитог дидактичког и наставног материјала, унапређивање језичких вештина и припремање ученика за такмичења.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме краће непознате текстове/дијалоге на глобалном нивоу који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог -постави и одговори на једноставна питања личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; -самостално пише о себи и другима;	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ И ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; самостално писање краћих састава на задату тему уз употребу познатог вокабулара или задатих речи (представити себе/другог); унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: личне заменице; садашње време фреквентних глагола; глаголи са завршетком на –LER/-TER.;питање интонацијом; питање са упитним речима (comment, où, quel...); основни бројеви. (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости; титуле уз презимена особа (Monsieur, Madame); имена и надимци; начин писања адресе.
-разуме краће непознате текстове/дијалоге на глобалном нивоу који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; -опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава и места у неколико везаних исказа;	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, ПОЈАВА И МЕСТА	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; самостално писање краћих састава на задату тему уз употребу познатог вокабулара или задатих речи (описати себе/другог; описати неко место/написати дневник са путовања; описати кућног љубимца/омиљену

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
		животињу); унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: описни придеви; род, број и место;придеви који немају множину; поређење придева; неправилна компарација;присвојни придеви; показни придеви ;садашње време фреквентних глагола 1.и 2.групе. (Интер)културни садржаји:најважније географске карактеристике франкофоних земаља; биљни и животињски свет.
-разуме јасно изражене предлоге и одговори на њих; -упути једноставан предлог; -пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање; -самостално пише краће поруке/мејлове у којима прихвата/одбија позив за учешће у некој активности;	ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; самостално писање краћих порука/мејлова на задату тему уз употребу познатог вокабулара или задатих речи (прослава рођендана, организовање журке, гледање филма, бављење спортом/ рекреацијом); унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: кондиционал pouvoir/devoir; заповедни начин; негација; садашње време фреквентних глагола 1.и 2.групе; наглашене личне заменице. (Интер)културни садржаји: разонода;прикладно позивање и

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
		прихватање/одбијање позива.
-разуме краће непознате текстове/дијалоге или поруке на глобалном нивоу у којима се изражавају молбе , захтеви , обавештења, извињења, честитања, захвалности; -упути молбе и захтеве и реагује на њих; -затражи и пружи кратко обавештење; -захвали се, извини и саопшти јасну поруку којом изражава честитање или жаљење поводом неког догађаја;	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног;развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијам; проширивање лексике; самостално осмишљавање краћих дијалога у вези са тражењем неке услуге/помоћи /давањем обавештења/ честитањем празника/рођендана/ изражавањем жаљења уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: питање са est-ce que; инверзија (у устаљеним изразима); кондиционал учтивости (tu pourrais...). (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.
-разуме и следи упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -даје упутства из домена свакодневног живота и личних интересовања; -самостално пише краћа упутства;	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	Језичке активности:унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушано;.развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; самостално писање краћих упутстава уз употребу познатог вокабулара или задатих речи у вези са неком игрицом/рецептом за прављење јела/спортском активношћу; унапређење комуникације на страном језику.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
		Граматички садржаји: заповедни начин; неодређени члан; партитивни члан; партитивно DE. (Интер)културни садржаји: традиционалне/омиљене врсте јела; игре.
-разуме честитку и одговори на њу; -упути пригодну честитку; -опише празнике/начин прославе;	УПУЋИВАЊЕ ЧЕСТИТКИ И ИЗРАЖАВАЊЕ ЗАХВАЛНОСТИ	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; описивање празника у нашој земљи и у Француској уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: придеви (bon, bonne); узвичне реченице;предлози (à). (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања /прославе
-разуме краће непознате текстове/дијалоге/мејлове на глобалном нивоу у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; -размени информације које се односе на опис догађаја и радњи у садашњости; -опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/активности користећи неколико везаних исказа;	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; писање састава на задату тему уз употребу познатог вокабулара или задатих речи (слободно време и разонода); унапређење комуникације на страном језику.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-самостално пише о својим активностима; -разуме краће непознате текстове/дијалоге/мејлове на глобалном нивоу у којима се описују догађаји у прошлости; -размени информације у вези са догађајима у прошлости; -опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости; -прати хронологију догађаја; -самостално пише о својим активностима;	ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	Граматички садржаји: одређени и неодређени члан; сажети члан ;садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. садашње време неправилних глагола 1.2.и 3.групе;прилози за време (toujours, souvent). (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања. Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; описивање свакодневних активности у прошлости уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: Перфекат (passé composé). Неправилни партиципи.Глаголи који се мењају и са AVOIR и са ETRE. (Интер)културни садржаји: живот некад и сад.
-разуме планове и намере и реагује на њих; -размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; -саопшти шта он/она или неко други планира/намерава; -опише своје планове за будућност;	ИСКАЗИВАЊЕ ПЛАНОВА И НАМЕРА	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; описивање планова и намера у будућности уз употребу познатог вокабулара

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме свакодневне изразе у вези са конкретним жељама, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне жеље, потребе, осете и осећања користећи једноставна језичка средства;	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: блиско будуће време (futur proche); просто будуће време (futur simple); садашње време (за изражавање будућности). (Интер)културни садржаји: свакодневни живот, обавезе и разонода; породични и пријатељски односи. Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама, проширивање лексике, осмишљавање краћих дијалога у вези са потребама и осетима уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: садашње време глагола avoir и être;
-разуме питања која се односе на положај предмета и бића у простору и правац кретања, и одговори на њих; -разуме обавештења о положају предмета и бића у простору и правцу кретања; -опише специфичније просторне односе и величине;	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И ВЕЛИЧИНА	Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; описивање радног /школског простора уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-описује своје окружење; -разуме обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама; -тражи и даје информације у неколико везаних исказа о хронолошком времену и метеоролошким приликама; -опише дневни /недељни распоред активности; -упоређује климатске прилике међу земљама; -разуме изразе који се односе на поседовање и припадност; -пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто; -разуме изразе који се односе на поседовање и припадност; -пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	страном језику. Граматички садржаји: неодређени члан (un, une, des); предлози (dans, sous, sur, devant, derrière, entre); прилози за место (ici, là, à côté). (Интер)културни садржаји: јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; природа. Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; описивање дневних/недељних активности уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; упоређивање климатских прилика у нашој и другим земљама; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: униперсонални глаголи и конструкције (il est..., il fait...); основни бројеви; садашње време неправилних глагола 1.2.и 3.групе; парцијално питање са упитним речима (quel/ quelle). (Интер)културни садржаји: климатски услови у франкофоним земљама; типично радно време; Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме исказе који се односе на описивање интересовања, изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; -опише своја и туђа интересовања и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; -пише краће саставе на тему омиљене активности;	ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА, ДОПАДАЊА, НЕДОПАДАЊА	основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; осмишљавање краћих дијалога у којима се изражава припадање/поседовање уз употребу познатог вокабулара или задатих речи; унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: конструкција за исказивање припадања (à moi, à toi, à qui); присвојни придеви; негација(ne/ n’... pas). употреба предлога DE (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини. Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; прављење листе омиљених ствари(волим/ не волим/ мрзим..); писање краћих састава на тему омиљеног филма/књиге/спорта уз употребу познатог вокабулара или задатих речи, унапређење

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме изразе који се односе на количину нечега; -пита и саопшти колико нечега има/нема; -пита/каже/израчуна колико нешто кошта, -састави списак за куповину; -затражи артикле у продавници и наручи јело и/или пиће у ресторану; -изрази количину у најшире заступљеним мерама (грами, килограми..)	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	комуникације на страном језику. Граматички садржаји: одређени члан (le, la, l’, les); садашње време фреквентних глагола; конструкција са инфинитивом (j’aime jouer...). негација (ne/ n’... pas). (Интер)културни садржаји: интересовања, хобији, забава, разонода, спорт и рекреација; уметност (књижевност за младе, стрип, музика, филм); Језичке активности: унапређење способности разумевања текстова након читања и слушања и развијање способности закључивања на основу прочитаног/ одслушаног; развијање способности употребе граматичких јединица у различитим ситуацијама; проширивање лексике; осмишљавање дијалога у вези са куповином намирница /поручивањем у ресторану уз употребу познатог вокабулара или задатих речи, унапређење комуникације на страном језику. Граматички садржаји: основни бројеви; прилози (beaucoup, peu, moins, plus); употреба предлога DE; неодређени члан. партитивни члан. партитивно DE; упитне речи (combien). презентатив il y a. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; валута, намирнице и производи специфични за циљну културу

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	19	19
Друго полугодиште	17	17
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Час одељењског стрешине има за циљ да подстакне социјални развој ученика, способност за тимски рад и сарадњу ученика у одељењу. Ови часови се одржавају једном седмично по утврђеном распореду. Садржај се креира на основу потребе ученика и одељења у целијни.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- Формирање руководста одељењскњ заједнице - Ученици знају и прдржавају се правилима и прописима школе	Формирање одељењске заједнице, правила и прописи	Усвајање плана и програма рада одељенског старешине. Избор руководства одељенске заједнице
		Чување школске имовине
		Праћење и поштовање кућног реда школе
- Знају критеријуме оцењивања - Дисциплинвано се понашају - Поштују кућни ред школе - Поштују бонтон и кодекс облачења - Препознају примере добре праксе	Критеријуми оцењивања, правила понашања, конкретне ситуације, примери добре праксе	Критеријуми оцењивања
		Сређивање паноа у учионици
		Организовање „Дечије недеље“
		Кодекс облачења ученика у школи
		Сређивање документације
		Решавање проблема у одељењу
		Анализа постигнутог успеха на крају првог класификационог периода
- Учествују у културне делатности школе - Друже се, међусобно се помажу - Знају штетна дејства опијатних средстава и шта је добро, а шта није за њихов развој..	Културне делатности, саобраћајна култура, клима у одељењу, активности за стварање здравог језгра одељења	Припрема за Дан школе
		Саобраћајна култура
		Еколошко и здравствено васпитање
		Право и лажно другарство
		Активности за стварање здравог језгра у одељењу
		Нова година код нас и у свету-разговор
		Организовање помоћи слабијим ученицима
		Активности око прославе Дана духовности(Св. Саве)
		Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта
- Имају правилну исхрану и физички развој - Друже се, међусобно се помажу - Испуњавају своје обавезе на време..	Понашање, такмичења, правилна исхрана, здравствено васпитање, бонтон, успех ученика и помоч за ученике где је потребна...	Сређивање документације
		Здрава исхрана- како се хранимо
		Праћење рада ученика на школском такмичењу
		Помоћ вршњацима
		Сарадња са стоматологом и дечијим лекаром
		Мере за побољшање успеха
		Слободно време и обавезе у школи
		Праћење рада ученика на општинском такмичењу
		Анализа постигнутог успеха на крају првог класификационог периода
		Договор око екскурзије, кодекс понашања на екскурзији.
		Мере за побољшање успеха и дисциплине
		Одржавање хигијене и здравствено васпитање
		Утисци са екскурзије, презентација
		Праћење рада ученика на свим нивоима такмичења
		Хуманост на делу-разговор
		Културно понашање-бонтон
		Анализа успеха и дисциплине на крају другог полугодишта

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Усавршавање и неговање писмене културе нарочито обдарених ученика.

Осамостаљивање у раду, коришћењу литературе и развоју личног израза.

Неговање љубави према књизи и књижевности, посете библиотекама и књижевним вечерима.

Афирмација ученика учешћем на литерарним конкурсима.

Подстицање ученика на литерарно стваралаштво са богатијим садржајима, облицима и обимом у односу на редовне часове.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-чита -препричава -уочава структуре књижевног дела -прича о догађајима и доживљајима -описује -уочава језичко-стилских средстава -извештава	Рад на одабраним текстовима	-Упознавање са књижним фондом школске и градске библиотеке -Селекција одговарајућиј прозних и поетских текстова -Сусрет са књижевником или одлазак на књижевно вече -Анализа одабраних текстова -Уочавање битних елемената успешног књижевног дела -Подражавање различитих књижевних врста и стилова -Заједничка посета позоришној или филмској представи
-увежбава технике у писменом саставу -усваја књижевно-теоријских појмова	Припремање радова за изложбе и конкурсе	-Писање и анализа радова за Дан школе и Светог Саву -Периодично прикупљање, читање и анализа ученичких радова и њихово припремање за изложбе и конкурсе -Сарадња са рецитаторском секцијом у обележавању школских прзника

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште		20
Друго полугодиште		16
Укупно		36

ЦИЉ:

Развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено изражавање.

Богаћење речника, језичког и стилског израза

Оспособљавање за самостално читање и рецитовање књ. дела

Усавршавање говорне културе ученика у складу са акценатском нормом српског језика

Оспособљавање за успешно наступање пред публиком и учествовање на школским приредбама

Неговање интересовања за усавршавањем језичког израза, као и читалачких навика.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Истиче сугестивности у изражавању -Прати текстова звучне читанке и имитација -Открива језичко-стилских чинилаца неопходних за говорну реализацију -Ради на емоционалној динамици текста -Правилно изговара гласова и речи -Акцентује и чита акцентоване текстове -Проналази решења у одређивању пауза	Рад на одабраним текстовима	-Уочавање чинилаца изражајног казивања -Акценатске вежбе -Вежбање интонације и интезитета гласа -Рад на епској песми по избору -Паузе, рефрени, темпо, мимика и гестикулације -Упознавање говорне уметности и елемената доброг рецитовања -слушање и анализа песама у уизвођењу глумаца -Рад на лирској песми по избору -Песме слободног стиха и поетска проза
-Проналази одговарајућег темпа -Изражајно чита и рецитује песме	Припремање за наступ на приредбама	Избор песама и подела задатака за Дан школе -Избор и анализа песама за Нову годину -Избор и увежбавање песама за Светог Саву -Рецитовање одабраних песама у склопу припрема за Осми март

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

ФОНД ЧАСОВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ - ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	18	18
Друго полугодиште	18	18
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Основни циљеви и задаци организовања драмске секције су:

- Упознавање са културом драмског стваралаштва
- Неговање говорне и сценске културе ученика
- Развијање талената, природности израза и сценског наступа, креативности и сарадње
- Упознавање са основама драмског истраживања и развијање стваралачке способности ученика
- Богаћење и развијање маште и креативног начина размишљања
- Развијање способности за јавне наступе
- Развијање моћи запажања, слободног размишљања и изражавања
- Развијање критичког става према одређеним друштвеним појавама
- Развијање самоконтроле, досетљивости, као и развијање способности за концентрацију
- Подстицање интересовања за самостално истраживање
- Стицање способности за лепо, течно и креативно импровизовано запажање
- Стицање искуства и навика за колективни рад и живот
- Увежбавање дикције, покрета, интонације и развијање памћења
- Организовање представа које ће ученици изводити пред вршњацима, наставницима и родитељима

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
/	Књижевност/Језичка култура	1.Формирање драмске секције
/	Књижевност/Језичка култура	2. Састављање плана рада за текућу школску годину
Препознаје основне одлике драмског текста	Књижевност/Језичка култура	3. Проучавање текстова
Препознаје основне елементе позоришне представе (подела улога)	Књижевност/Језичка култура	4. Подела улога
Уме јасно да артикулише гласове, чита текст јасно, разумљиво и течно	Језичка култура	5. Организовање читалачке пробе
Препознаје основне елементе позоришне представе (лица и ствари)	Књижевност	6. Груписање лица и ствари – распоредне пробе
Изводи самостално основне сценске покрете	Књижевност/Језичка култура	7. Вежбе покрета и гестова – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске радње	Књижевност/Језичка култура	8. Сценске радње – распоредна проба
Има развијен осећај за ритам и темпо	Књижевност/Језичка култура	9. Вежбе ритма и темпа – распоредна проба
Познаје основне чиниоце позоришне представе (костими, маске)	Књижевност/Језичка култура	10. Костими и маске – распоредна проба
Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	11. Организовање генералне пробе
Познаје основне одлике позоришне представе за децу	Књижевност/Језичка култура	12. Посета позоришту у оквиру посете Сајму књига у Београду
Уочава разлике између дрмаског и осталих типова текстова	Књижевност	13. Избор драмског текста за драмску игру
Оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	14. Дан школе

Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	15. Организовање читалачке пробе
Уме да практично примени до тада стечено знање		16. Груписање лица и ствари на сцени – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске покрете	Књижевност/Језичка култура	17. Вежбе покрета и гестова – распоредна проба
Изводи самостално основне сценске радње	Књижевност/Језичка култура	18. Сценске радње – распоредна проба
Има развијен осећај за ритам и темпо	Књижевност/Језичка култура	19. Вежбе ритма и темпа – распоредна проба
Уме да практично примени до тада стечено знање	Књижевност/Језичка култура	20. Организовање генералне пробе
Познаје основне одлике живота и дела Светог Саве, оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	21. Припрема програма везаног за живот и дело Светог Саве поводом обележавања школске славе
Уме да препозна добре одлике тимског рада, развија способност за колективни дух, као и осећај припадности одређеној заједници	Књижевност/Језичка култура	22. Анализа рада драмске секције
Препознаје одлике драмског текста у односу на друге типове текстова	Књижевност	23. Проучавање одлика драмских текстова
Познаје основне појмове у оквиру драмске уметности, уме да објасни њихово значење	Књижевност	24. Усвајање основних појмова из драмске уметности
Јасно, течно и разговетно чита текст наглас	Књижевност/Језичка култура	25. Припрема рецитатора за такмичење
Јасно, течно и разговетно чита текст наглас, оспособљен је за јавни наступ пред публиком	Књижевност/Језичка култура	26. Школско такмичење рецитатора
Јасно, течно и разговетно чита текст	Књижевност/Језичка култура	27. Општинско и Окружно такмичење

наглас, оспособљен је за јавни наступ пред публиком		рецитатора
Уме да разговара о основним одликама драмских текстова и позоришних представа за децу	Књижевност/Језичка култура	28. Организовања сусрета са писцем, глумцем или режисером
Познаје основне карактеристике позоришне представе за децу	Књижевност/Језичка култура	29. Посета градском позоришту
Познаје основне одлике радио-драме	Књижевност	30. Слушање радио-драме
Оспособљен је за самостално писање сценских дела	Књижевност/Језичка култура	31. Стваралачки писмени рад: писање сценских дела (дијалог)
Оспособљен је за самостално писање драмских дела	Књижевност/Језичка култура	32. Стваралачки писмени рад: писање драмских дела (драматизација)
Препознаје добре карактеристике драмског текста	Књижевност/Језичка култура	33. Разговор о драмским тектовима ученика
/	Књижевност/Језичка култура	34. Разматрање извештаја о раду секције
/	Књижевност/Језичка култура	35. Предлог чланова секције за похвале и награде
Поседује знање које је систематско, уобличено и целовито, како практично, тако и теоријско	Књижевност/Језичка култура	36. Завршни час

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	17	17
Друго полугодиште	17	17
Укупно	34	34

ЦИЉ: Изложба

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Ученици показујуинтересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло-тамно, облик-боја, простор, композиција. Посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности.	Светлина	Цртање, сликање различитим материјалима и упознавање ученика са различитим ликовним техникама. Рад са угљеним штапићима.
Ученици развију способности за креативно и апстрактно мишљење. Ученици развијају сензибилитет за опажање и мешање боја. Примењују законе хармоније на својим радовима.	Боја	Сликање на платну. Рад на репродукцијама.
Ученици исказују своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности. Ученици схватају вредност своје културе и културне баштине. развијају љубав према ликовном наслеђу. оспособљавају се за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развију интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења.	Слободне активности	Историја уметности итеоријско изучавање културног наслеђа народа и народности. Праћење савременог ликовног живота попут изложба и других ликовних манифестација

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ХОР

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

МУЗИЧКА КУЛТУРА - ХОР – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Образовни циљ обухвата развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума.

Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу – тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, развијање одговорности, стицање самопоуздања, саваладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.Значајан је утицај музике на здравље (психолошки, социолошки, емоционални развој), тако да и певање у хору значајно доприноси смањењу стреса, агресивности.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
изводи музичке примере користећи глас, самостално и у групи; примењује правилну технику певања; примењује различита средства изражајног певања; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич- ком музицирању;	Репертоар школских хорова обухвата одговарајућа дела домаћих и страних аутора разних епоха, као и народне, пригодне, песме савремених дечијих композитора и композиције са фестивала дечијег стваралаштва.	Садржај рада: 1. одабир и разврставање гласова; 2. вежбе дисања, дикције и интонације; 3. хорско распевавање и техничке вежбе; 4. интонативне вежбе и решавање појединих проблема из хорске партитуре (интервалски, хармонски, стилски); 5. музичка и психолошка обрада композиције; 6. увежбавање хорских деоница појединачно и заједно; 7. остваривање програма и наступа према Школском и Годишњем програму рада школе.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИСТОРИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИСТОРИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	**20**	20
Друго полугодиште	**16**	16
Укупно	**36**	36

ЦИЉ:

- проширивање и продубљивање знања о средњем веку и основних одлика феудализма

- проширивање знања о личностима које су обележиле средњи век - проширивање знања о улози религије у средњем веку;

- шире упознавање културних достигнућа средњег века;

- шире упознавање културних достигнућа јужнословенских народа;

- развијање љубави према националној средњовековној историји;

- оспособљавање ученика за самостални рад;

- развијање самосталности и иницијативности;

- самоучење.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-Ученици ће стећи шире знање из историје средњег века у вези са историјским изворима,класификацијом ,препознавањем и помоћним историјским наукама	1.Основи проучавања прошлости	Обавезни и проширени садржаји из уџбеника,истраживање интернет сајтова историјског садржаја, интернет странице музеја и њихове виртуелне туре,интернет странице архива и библиотека,као и различитих видео садржаја кроз самостално истраживање
-Ученици ће самостално истражити неке аспекте цивилизације раног средњег века, Европе,,Средоземља и народа Западног Балкана,посебно Срба -Самостално истраживање о веродостојности података са Википедије	2.Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	Интернет сајтови:Историјске библиотеке,Знање.орг, Википедија -Документарни филмови на тему средњег века и играни (сличности и разлике,тачност података,занимљиво представљање садржаја,3д презентације европских градова,анализа сликовних и документарних извора,докумената
-Самостално истраживање и презентација резултата кроз заједничко излагање и јавни наступ,дебата	3.Европа,Средоземље и српске земље у позном средњем веку	Средњевековни градови,тврђаве,наоружање Српски средњи век- Златне виљушке и Царство
-Самостално истраживање и презентација резултата кроз заједничко излагање и јавни наступ,дебата Ученици ће развити способност за самостални и истраживачки рад и решавање проблемских ситуација из средњовековне историје	4.Српски народи његови суседи у позном средњем веку (Прединдустријско доба)	Последице Великих географских открића од краја средњег века до данас,намирнице које су стигле,обичаји,судбине покорених народа Хуманизам и ренесанса Реформација Турска-освајање Балкана-последице у менталитету,језику,храни,Турска у 21.веку Паралела између срба у Турској и Срба под Хабсбуршком и Млетачком влашћу-свакодневни живот

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ГЕОГРАФИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ГЕОФРАФСКА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	21
Друго полугодиште	15	15
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ географске секције је да омогући ученицима лакшу социјализацију, већу активност, могућност да испоље своје способности и афинитете,као и своју креативност.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Успоставља везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса;	**Друштво и географија**	1.Теренски рад-упознавање са 4 омотача у окружењу
		2.Теренски рад-упознавање са друштвеном географијом у окружењу
одређује математичкогеографски положај на Земљи;	**Картографија**	3.Одређивање гш и гд на географској карти
		4.Израда картографске мреже- практични рад
		5. Израда картографских знакова-макете
оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе;		6. Теренски рад- Орјентација у простору(помоћу Сунца, ручног сата, компаса
анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;	**Становништво**	7. Теренске вежбе-прикупљање,обрада и анализа података о природном кретању становништва
		8. Теренске вежбе-прикупљање,обрада и анализа података о механичком кретању становништва
		9. Презентација и анализа рада са терена о природном и механичком кретању становништва
доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима;	**Насеља**	10. Презентација типова насеља у окружењу

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
		11. Старост и порекло имена градова у округу-есеј
		12. Порекло, име и изглед села у коружењу-есеј
		13. Мешовита насеља у окружењу-есеј
илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.	**Привреда**	14. Природни ресурси у окружењу-есеј
		15. Привредне делатности о вашој средини-есеј
		16. Прикупљање података о заступљености појединих привредних делатности у вашој средини
		17. Анализа прикупљених података о заступљености појединих привредних делатности у вашој средини
		18. Производне делатности у окружењу-есеј
		19. Непроизводне делатности у окружењу-есеј
		20. Саобраћајна повезаност вашег града са осталим градовима-есеј, презентација
		21. Еколошки проблеми у окружењу-есеј
Објашњава политичкогеографску структуру државе Представљапроцесе који су довели до формирања савремене политичко	**Држава и интеграциони процеси**	22. Цртање карата подручја првих цивилизација

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
географске карте Европе и света		
		23. „Плодни полумесец“- цртање карте
		24. Обележавање државних граница на немој карти Европе и света
		25. Обележавање главних градова на немој карти Европе и света

		26. Кризна жаришта у Европи и свету-презентација
		27. Патуљасте државе- презентација
Објашњава како се издвајају географске регије	**Географија Европе**	28. Израда презентација и мултимедијалног садржаја о регијама и државама Европе
		29. Презентација-Алпи
		30. Презентација-активни вулкани у Европи
		31. Есејски рад,презентација-Маслина-Медитеран
		32. Презентација-Река Дунав
		33. Презентација-ледничка језера у Европи
		34. Народи Европе- есеј
		35. Језици народа Европе-есеј
		36. Очување животне средине Европе-презентација, есеј

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

БИОЛОГИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

БИОЛОГИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ је развијање љубави према природи, културног односа према природним и радом створеним вредностима, осећаја за лепо, подстицање радозналости, креативности, одговорности, сарадње, критичког мишљења.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Ученик ће бити у стању да: користи лабараторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање препарата, цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама, размотри односе међу члановима једне популације као и односе између различитих популација на конкретним примерима, користи ИКТ.	Разноврсност живог света, грађа и животни процеси	Биолошки кабинет; Лабараторијски прибор; Микроскопски препарат; Микроскоп; Микроскопирање; Грађа ћелије; Једноћелијски, вишећелијски организми; Грађа биљака; Биљке мога краја; Размножавање биљака; Животна форма и адаптације; Ланци исхране; Трофичка пирамида; Дрво живота
Ученик ће бити у стању да: направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу, предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, користи ИКТ.	Развој културних навика и љубави према природи	Одгајање биљака у школском простору
Ученик ће бити у стању да: предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, илуструје примерима деловања људи на животну средину и процењује последице таквог деловања, направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном	Развој радних навика ученика	Израда збирки хербаријума и инсектаријума; Израда паноа и презентација

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
окружењу, користи ИКТ.		
Ученик ће бити у стању да: прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања. Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекције, користи ИКТ.	Развој и унапређење хигијенских навика	Болести изазване бактеријама и животињама

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљеви организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су:

- прво - омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља,
- оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и
- треће - подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.

Очекивани ефекти квалитетног рада секције су:

4. за ученике узраста од 6 до 9 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као пешаци,
5. за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и
6. за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера или мотокултиватора.

Секција би се организовала за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • процени како би изгледао живот Људи без саобраћаја; • класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени;	Увод у саобраћају	• Намена саобраћаја и подела • Друмски саобраћај • Коловоз, делове коловоза • Ознаке на коловозу
• класификује саобраћајне знакове; • зна значај знакова опасности; • зна значај знакова наредбе; • зна значај знакова обавештења.	Саобраћајни знаци	• Знакови опасности • Знакови наредбе • Знакови обавештења и допуске табле
• зна шта је раскрсница; • зна поделе раскрснице; • зна правила саобраћаја на раскрсницама;	Раскрснице	• Подела раскрсница • Правила саобрачаја у раскрсницама • Кружни ток • Првенство пролаза
• објашњава коловоз; • правилно се креће по коловозу; • правилно управља бициклу по коловозу; • зна правила саобраћаја у различитим ситуацијама: • зна да објасни брзину кретања возила на коловозу;	Правила саобраћаја	• Кретање пешака по коловозу • Кретање бициклисте по коловозу • Брзина кретања возила на коловозу • Светлосни сигнали • Саобраћајни полицајац • Возила са правим првенством пролаза • Специфичности у саобраћају
• вози бицикал на полигону спретности; • вози бицикал на полигону градске вожње; • зна да користи заштитну опрему.	Полигони спретност	• Вожња по полигону спретности • Вожња по полигону градске вожње
• зна правила саобраћаја; • користи електронске тестове из саобраћаја;	Припрема и организација такмичења	• Решавање електронских тестова из саобраћаја • Решавање тестова „Шта знаш из саобраћаја“ • Вожња по полигонима

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
• креира тестове знања из саобраћаја:		

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ТЕХНИЧКА СЕКЦИЈА

Папирно моделарство:
Практична израда по задатку

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Ученици техничке секције шестог разреда, треба да покажу способност за конкретно решавање практичних проблема применом стечених знања у грађевинарству и архитектури, што је и један од циљева рада са надареним ученицима. Рад са оваквим ученицима треба да буде интензиван, потпун и захтева велико ангажовање наставника. Тиме се постиже индивидуализација наставе прилагођена интелектуалним способностима ученика. Само тако може се доћи до резултата који ће бити темељ будућег интересовања ученика за технику.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • дефинише; • прецизира проблем; • поставља питања себи и другима;	Евиденција ученика. Упознавање са садржајем секције	• Евиденција ученика. • Упознавање са садржајем секције • Прикупљање података уз помоћ рачунара
• иницира решавање проблема; • планира решење; • самостално прикупља потребне чињенице; • даје идеју за решење;	Од идеје до реализације. Израда скице. Израда техничког цртежа у грађевинарству.	• Алгоритам израде макете • Израда скице • Израда техничког цртежа • Цртање помоћу рачунара
• активира своја предзнања и животна искуства; • изводи практичне и интелектуалне радње; • нуди решења; • разумевање смисла практичних радњи;	Израда предмета од хромо папира према датом цртежу	• Преношење мера са цртежа на материјал • Савијање хромо картона и лепљење • Контрола израде готових макета грађевинских објеката и самопроцена рада ученика
• прецизира проблем; • поставља питања себи и другима; • показује заинтересованост за сваку идеју;	Завршна обрада	• Облагање и украшавање израђених грађевинских објеката • Бојење површина израђених макета • Естетика
• разумевање смисла практичних радњи; • дискутује са наставником и другим ученицима;	Одбрана рада	• Изложба радова • Поступак одбране радова • Самостална одбрана радова • Самопроцена одбране радова
• самосталност; • планира решење; • изводи практичне и интелектуалне радње;	Припрема ученика за такмичење	• Прктична израда по задатку • Решавање тестова знања • Одбрана радова • Решавање електронских тестова уз помоћ рачунара • Самопроцена ученика у раду

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА

Роботика и програмирање

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ШЕСТИ РАЗРЕД

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ФОНД ЧАСОВА

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	20	20
Друго полугодиште	16	16
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Омогућити ученицима од 5. до 8. разреда бављење роботиком и програмиањем на високом нивоу, вршити популаризацију мехатроничких дисциплина међу децом (електроника, машинство, програмирање), укључивати ученике у такмичења (Кодиграње).

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: • стећи основна знања из електротехнике, струјним колима, физичким величинама; • научити користити универзалне мерне уређаје за одређивање напона, јачине струје, отпора;	**ЕЛЕКТРОТЕХНИКА**	• Извори напајања, струјно коло, физичке величине. (1) • Унимер – мерење напона, отпора и јачине струје. (1)
• упознати се са основним електронским елементима (диода, отпорник, транзистор); • упознати се са појмом микроконтролера;	**РОБОТИКА**	• Уводно о МБОТ-у и састављање МБОТ-а (1) • Прво покретање МБОТ-а и повезивање са рачунаром (1) • Управљачки уређај – контролер. (1) • Врсте сензора и њихова употреба. (1)
• упознати се са начином управљања окружењем кроз различите примере уређаја; • упознати се са основним и додатним комплетом за конструисање робота;	**ПРОГРАМИРАЊЕ**	• Основе програмирања, алгоритам, услови, петље, променљиве. (6) • Визуелно програмирање (Scratch, Mblock). (12)
• научити основе конструисања робота, механизама, управљачких јединица; • научити основне и напредне начине програмирања робота;	**ТАКМИЧЕЊА**	• Припрема за такмичење Кодиграње. (12)

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ШЕСТИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК– ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
	Број часова	**Укупно**
Прво полугодиште	21	21
Друго полугодиште	15	15
Укупно	36	36

ЦИЉ:

Циљ ваннаставних активности француског језика је да ученик развије свест о себи, стваралачке способности, критичко мишљење, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања и самоиницијативе. Циљ је заинтересовати ученике за француски језик, француску културу и обичаје и оспособити их да знају да се снађу у аутентичним животним ситуацијама.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давања информације личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; -размени једноставније информације личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ	Слушање и читање једноставнијих текстова који се односе на поздрављање и представљање (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима. **(Интер)културни садржаји**: устаљена правила учтиве комуникације; титуле уз презимена особа (Monsieur, Madame); имена, презимена и надимци; родбина и родбинске везе; начин писања адресе; формално и неформално представљање.
-разуме једноставније текстове које се односе на опис споменика, замкова, палата, катедрала, цркве и сл. који представљају важан део француског националног наслеђа; -лоцира на историјској карти најзначајније градове у Француској; - наведе на матерњем језику основне податке о некој личности или споменику за које показује интересовање.	ЗНАМЕНИТОСТИ-ОБЕЛЕЖЈА ФРАНЦУСКЕ ИСТОРИЈЕ	Презентовање у групама или пару француских градова; Прављење паноа са најзначајнијим знаменитостима; Гледање краћих филмова са различитим француским градовима; Квиз. **(Интер)културни садржаји**: Најважније историјске и географске карактеристике Француске.
-разуме општи смисао и главне информације у једноставнијим књижевним текстовима;	БИБЛИОКРЕАТИВНА РАДИОНИЦА	Читање једноставнијих поетских и прозних текстова; Организовање такмичења по групама.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-разуме основни смисао најједноставније конверзације тј. предмет разговора који прати; -повезује неколико краткихисказа у везани текст о књижевним темама; -саопштава на матерњем језику основну тему и најопстији садржај кратког писаног текста на страном језику; -разуме општи смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима.		**(Интер)културни садржаји**: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.
-разуме основни смисао кратких аудио-визуелних записа о познатим темама; -разуме општи смисао и најважније информације у једноставним информативним текстовима (новине, кратке репортаже, друштвене мреже).	ФРАНЦУСКИ МЕДИЈИ, ИНТЕРНЕТ И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ	Читање једноставнијих новинских чланака; Организовање такмичења по групама. **(Интер)културни садржаји**: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.
-познаје основне одлике свакодневног живота циљних култура; -уочи сличности и разлике у школском систему између своје и циљне културе.	ШКОЛСКИ ЖИВОТ И ШКОЛСКИ СИСТЕМ	Прављење распореда часова на француском; Организовање дневних активности. **(Интер)културни садржаји**: живот у школи-наставне и ваннаставне активности.
-говори о основним одликама и обичајима циљних култура на матерњем језику;	ОБИЧАЈИ И ТРАДИЦИЈА	Слушање о читање о обичајима и традицији циљне културе; Гледање краћих филмова или видео записа;

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-упореди и опише сличности и разлике у својој и циљној култури.		Игре; Презентовање неког обичаја. **(Интер)културни садржаји**: најзначајнији празници и начин обележавања.
-познаје регије и државе у којима се страни језик користи као већински -разуме смисао промовисања и поштовања језичке и културне шароликости.	СВЕТСКИ ДАН ЈЕЗИКА И ДАНИ ФРАНКОФОНИЈЕ	Израда паноа, постера или презентација. **(Интер)културни садржаји**: језичка разноликост; превазилажење културолошких разлика;
-наведе најпознатије француске брендове. - познаје начин одевања Француза	МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ	Креирање неких одевних комада; Организовање модне ревије. **(Интер)културни садржаји**: мода некад и сад; Париз као престоница моде; мода код нас и у свету.
-наведе најпознатије специјалитете циљне културе; -прави разлику између гастрономских навика своје и циљне културе; -разуме основни смисао кратких телевизијских емисија или других аудио-визуелних записа на тему исхране.	ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ	Игра по улогама (у француском ресторану); Решавање укрштених речи; Анкета о гастрономским навикама и омиљеним јелима. **(Интер)културни садржаји**: традиционалне/ омиљене врсте јела; Намирнице и производи специфични за циљну културу.
-разуме основни смисао песама; -разуме појединачне речи и једноставне фразе у модерној музици; -наведе најпознатије савремене	САВРЕМЕНА ФРАНЦУСКА МУЗИКА	Слушање модерних француских песама; Организовање избора за најлепшу песму. **(Интер)културни садржаји**: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
француске певаче; -говори о својим музичким укусима, исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање.		
-разуме основни смисао аудио-визуелних записа о познатим темама	ФРАНЦУСКИ ФИЛМ	Гледање модерних француских филмова. Дискусија о филму. **(Интер)културни садржаји**: правила учтиве комуникације дружење и пријатељски односи.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

ЕКСКУРЗИЈЕ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	➢ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	➢ развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. ➢ стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ➢ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепота места и околине; ➢ развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	По завршетку екскурзије ученик ће бити у стању да: - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из непосредног окружења;

	- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - групише предмете и бића са заједничким својством; - разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе. - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања

	тела и правилно држи тело; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других;
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	- причање о доживљајима - описивање (објеката, природе, животиње...)
Математика	- упоређивање предмета и бића по величини - груписање предмета и бића према заједничким особинама - разликовање новчаних апоена
Биологија	
Историја	
Свет око нас	– уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије; – посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); – упознавање с прошлошћу и културном баштином (посета Завичајном музеју и Музеју воштаних фигура у Јагодини) – посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); – развијање способности оријентације у простору и времену;
....	
Грађанско васпитање	- усвајање правила понашања према другима
Чувари природе	- усвајање правилног понашања према биљкама и животињама
Физичко и здравствено васпитање	- правилно држање тела приликом различитих врста кретања - коришћење различитих моторичких вештина
...	
Ваннаставне активности	
Пројектна настава	

КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	- слободна игра и шетња у поподневним часовима
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	- вожња возићем кроз зоолошки врт
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	➢ Извештавање – Био сам на екскурзији ➢ Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије ➢ Израда паноа

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – манастир Манасија – манастир Раваница – Јагодина - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 %
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	мај 2020.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Непосредно упознавање ученика с појавама и односима у природној и друштвеној средини Београда, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа главног града и привредним достигнућима.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима Београда
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Уочавање узрочно-последничних односа у конкретним природним и друштвеним условима
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према : националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама, као и позитивним социјалним односима
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученици ће: - умети да пронађу јасно исказане информације у тексту о Београду -користе различите облике усменог и писменог изражавања при томе учествоваће у разговору и правилно слушати саговорнике -знати да разврстају новац преко различитих апоена -знати да користе часовник и јединице за време у свакодневном животу -Знати да остваре права и изврше обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада;такође да уважавају различитост других и прихвате последице када прекрше правила понашања групе - препозна грб, заставу и химну, симболе -Разликује облике рељефа Београда, као и облике површинских вода Саве и Дунава; - моћи да пруже основне информације о Музеју ваздухопловства у Београду ; -поштују одређена правила приликом певања у групи -знати да се понашају у складу са Правилником о извођењу екскурзије -моћи да комбинују усвојене моторичке вештине у игри и на екскурзији;
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	Упознавање са прошлошћу и културном баштином Београда (обилазак Авалског торња-симбола Београда, културно историјских споменика – Споменик незнаном јунаку, Калемегдан, Ваздухопловног музеја,) што би имало за циљ увођење ученика у нашу ближу и даљу прошлост. Уочавање облика рељефа и површинских вода у

	Београду и околини Развијање способности оријентације у простору и времену. Ученици би уочавали значај путева и важнијих саобраћајних средстава којима се људи служе. Упознавање са ликом и делом Светог Саве, првог српског архиепископа и просветитеља посетом Храма Светог Саве
Српски језик	Пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту ; Користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, писање , описивање; Учествује у разговору и правилно слуша саговорнике;
Математика	Изрази одређену суму новца преко различитих апоена; Користи јединице за време у једноставним ситуацијама;
Свет око нас	Оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; Сарађује са другима из групе на заједничким активностима; Препозна грб, заставу и химну и примерено се понаша према симболима; Примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; Одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице; Разликује облике рељефа у свом насељу и околини; Разликује облике и делове површинских вода
Ликовна култура	Пружи основне информације о одабраном музеју;
Музичка култура	Пева по слуху песме различитог садржаја и расположења;
....	
Грађанско васпитање	Успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; Договара се и одлучује у доношењу правила групе и понаша се у сладу са њима; Саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; Понаша се у сладу са Правилником о безбедности ученика;
Физичко и здравствено васпитање	Комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном живот; Повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље;

...	
Ваннаставне активности	Дружење са вршњацима, организовање изложбе
Пројектна настава	Садржаји који ће се реализовати кроз Пројектну наставу планирани су Планом и програмом наставе и учења за 2.разред школе
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Слободна игра и шетња у поподневним часовима
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Певање научених песама
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Презентација изведене екскурзије родитељима Изложба слика- израда паноа у учионици Ликовни радови на тему -Мој доживљај са екскурзије – урађен пано у учионици

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Београд (Авалски торањ -Споменик незнаном јунаку-Музеј ваздухопловства – Храм Светог Саве - Калемегдан) -Свилајнац Ручак за ученике у Београду између 14 и 15 часова
ТРАЈАЊЕ	Једнодневна екскурзија
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Најмање 60% ученика
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, стручни вођа пута, одељењске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средствима родитеља кроз више месечних рата
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Задужена је агенција која ће се изабрати по Закону о јавним набавкама
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Мај месец,2020.године

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	➢ Развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. ➢ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	➢ Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ➢ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ Упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепота места и околине; ➢ разијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Стваралачки рад – прочитао сам о личностима и знаменитостима локација које ћемо посетити.
Математика	Примена стеченог знања о јединицама за време, новац (стари новац)
Природа и друштво	Облици отпора српског народа против окупатора (Први српски устанак, Први светски рат). Извори лековите воде у Буковичкој бањи.
Музичка култура	Певање обрађених песама
Физичко и здравствено васпитање	Правилно држање тела, лична хигијена, хигијена руку
Народна традиција	Историјскиизвори: усмени и писани, материјални...
Грађанско васпитање	Правилан однос према себи и другима
Чувари природе	Брига о природи и правилно одлагање смећа
Час одељењског старешине	Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа
Ваннаставне активности	
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Игре у парку Буковичке бање
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	➢ Извештавање – Био сам на екскурзији ➢ Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије ➢ Израда паноа – Упознали смо културно – историјске знаменитости и личности Србије

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Покајница – Топола – Аранђеловац – Орашац - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 %
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	мај 2020.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	➢ развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. ➢ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу Ниша и околине ;
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	➢ стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ➢ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепота места и околине – Ниша и његове околине; ➢ разијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Српски језик	Стваралачки рад – прочитао сам о личностима и знаменитостима града Ниша Користи податке из различитих извора, чита тумачи и повезује са претходним знањем

Математика	Примена стеченог знања о јединицама за време, новац (стари новац)
Природа и друштво	Облици отпора српског народа против Турака (Чегар, Ћеле кула) Негује своју националну културну баштину и активно учествује у дијалогу промовишучи позитивне вредности друштва.
Музичка култура	Певање обрађених песама Активно и конструктивно учествије у раду групе поштујући правила заједничког рада.
Физичко и здравствено васпитање	Правилно држање тела, лична хигијена, хигијена руку. Познаје основне карактеристике неких болести и преношења, као и шта их изазива и примењује мере превенције личне хигијене.
Грађанско васпитање	Правилан однос према себи и другима. Уважава саговорника и изражава своје ставове, мишљења и осећања на конструктиван начин.
Чувари природе	Брига о природи и правилно одлагање смећа. Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у којој се налазе.
ЧОС	Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа. Уме да представи и обликује одређење информације користећи могућности ИКТ средства.
Ваннаставне активности	Толеранција према разликама. Има позитиван став према поштовању људских права, као и да уме да препозна њихово кршење.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Игре у парку Нишке бање
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња возићем кроз Нишку Бању и тврђаву
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	➢ Извештавање – Био сам на екскурзији ➢ Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије ➢ Израда паноа – Упознали смо Ниш и околину

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Чегар – Ниш – Нишка Бања – Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 % ученика
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	мај 2020.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Упознати се са природним и географским богатствима источне Србије. Упознати се са друштвеним и економским одликама источне Србије. Упознати се са културном баштином источне Србије. Упознати се са уметничким стваралаштвом људи источне Србије. Упознати се са биљним и животињским светом источне Србије.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе. Побољшавање социјализације ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу. Подучавање ученика за стварање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. Подстицање ученика на рекреацију,шетњу и бављење спортским активностима у циљу правилног физичког и психичког развоја.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; Подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; Подстицање групног рада, договарања и сарадње са

	вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности; Развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге; Формирање навика редовне и правилне исхране.
ИСХОДИ **(операционализовано)**	Ученик ће бити у стању да: - Уважавати националне вредности које се односе на српску културно-историјску баштину. - Илустровати особине личности, историјске догађаје, изглед рељефа, хидрологију, биљни и животињски свет, типове насеља, привредне објекте, пејзаже, припродне и географске средине коју упозна боравећи на том простору. - Критички да просуђује лош утицај прегласне музике на здравље. - Да повеже стечена знања на екскурзији о природи и друштву са географијом као науком. - Да лоцира на географској карти саобраћајнице, градове, планине, реке, регије које је посетио на екскурзији. - Да користи дневне метеоролошке извештаје са интернета и планира своје активности у складу са њима. - Да опише разноврсност биљног и животињског света и утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста. - Да одреди проценат ученика који су били на екскурзији у односу на укупан број ученика петог разреда. - Да израчуна колико је километара удаљеност од Свилајнца до Неготина. - Да процени како би изгледао живот без саобраћаја. - Да се одговорно понаша као путник у аутобусу. - Да предвиђа како неправилна исхрана и неактивност утиче на њихово здравље. - Да самостално и у групи изради презентацију, графикон, дијаграм.

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик и књижевност	Упознавање са говорним подручјем људи источне Србије.
Математика	Израда задатака (Одређивање броја ученика на екскурзији у односу на укупан број ученика школе и километраже од Свилајнца до Неготина).
Биологија	Човек и здравље. Здрава исхрана и унос воде. Биљни и животињски свет источне Србије. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину источне Србије.
Историја	Обилазак Лепенског вира, Феликс ромулијане, Виминацијума, живот Хајдук Вељка Петровића.
Географија	Човек и географија. Одговорност човека према планети Земљи. Човек и рељеф. Постанак рељефа, планине, низије, котлине. Метеорологија. Воде на копну. Распрострањеност биљног и животињског света на Земљи. Насеља, становништво, привреда.
Ликовна култура	Уметност некад и сад. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици и линије из природе и окружења, уметничка дела, етно наслеђе). Сликање пејзажа, руралних и урбаних средина, знаменитих грађевина.
Грађанско васпитање	Одговоран однос према себи и другима. Толеранција према разликама.
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена, значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху, правилна исхрана.
Техника и технологија	Употреба модерне технологије (телефона, таблета)
Информатика и рачунарство	Дигитална писменост. Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја.
Ваннаставне активности	Школске новине. Извештај са екскурзије са занимљивим фотографијама. Информатичка секција. Израда презентације Географска секција. Привредни објекти Западне Србије и туристички потенцијали. Биолошка секција - прикупљање биљака.
Пројектна настава	Тема:Ђердапска клисура Циљ:Уочавање повезаности природе и друштва на примеру Ђердапске клисуре. Мотивисти ученике да се одговорно понашају према свом здрављу и природној средини.

	Међупредметне компетенције: Одговоран однос према околини, сарадња, дигитална компетенција. Међупредметна корелација: Географија, биологија, чувари природе, грађанско васпитање, час одељењске заједнице, техника и технологија, информатика и рачунарство, физичко и здравствено васпитање, француски и енглески језик, физика, математика, српски језик, историја. Исходи пројектне наставе: • уочавају значај сарадње за остваривање заједничких циљева • спремни су да се ангажују на реализацији заједничких циљева • преузимају појединачну одговорност за заједничка постигнућа Исходи пројекта: Ученици ће бити у стању да : • наведу факторе загађивања земљишта, воде и ваздуха и предвиђају последице њиховог дејства. • процењују ризике и добити од употребе различитих супстанци по околину и здравље људи и одговорно поступају са њима. • тумаче утицај туризма и саобраћајне инфраструктуре на пиридну средину Ђердапске клисуре. • наведу примере за заштиту живог света Ђердапске клисуре и активно учествују у очувању природе. Задаци: 1. Истражити географски положај, рељеф, климу, биљни и животињски свет Ђердапске клисуре 2. Препознати позитивне и негативне факторе туризма на природну средину Ђердапске клисуре Облик рада: групни Активности • Прикупљање података Групе имају исте задатке, али се разликују извори из којих прикупљају податке:

	1. штампани медији (дневна и периодична штампа, дечји и стручни часописи) 2. електронски медији 3. непосредни контакт/усмено (са комшијама, породицом, мештанима Ђердапске клисуре, туристичким радницима и сл.) Подела активности • Рад на прикупљеним подацима (сређивање и анализа података; издвајање кључних података; табеларно приказивање, израда графикона, дефинисање закључака и наредних корака). • Избор начина презентовања сређених података (ППТ, пано, писани извештај, усмено излагање...). • Презентовање (ППТ, гостовања, објављен чланак у школском листу или сајту) • Сумирање (наставник са ученицима сумира и изводи закључке који воде ка наредним задацима). Временска динамика: Две недеље пре екскурзије, сама екскурзија и две недеље после екскурзије (око месец дана). Ресурси: Интернет, школска библиотека, фотографије са екскурзије, видео записи, забелешке... Праћење и вредновање: Ученици и наставник: - дефинишу шта ће све бити праћено и вредновано - одређују ко ће, кад и како вршити процену (самопроцена, међусобна, од стране наставника) - дефинишу критеријуме вредновања
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Обилазак Музеја С. С. Мокрањца и слушање његовог музичког стваралаштва, посета Куће В. Петровића, гледање филма о Лепенском виру, упознавање и дружење.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња и рекреација
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Плес и игра у дискотеци

АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије Израда паноа – Упознали смо источну Србију Извештај за школске новине о посети источне Србије

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Гамзиград (Феликс Ромулијана) – Неготин (Музеј С.С.Мокрањца и Конак Хајдук Вељка Петровића – хидроелектрана Ђердап 1 – Кладово (вечера, дискотека, ноћење; доручак) – Лепенски вир (археолошко налазиште) – Сребрно језеро (ручак) – Костолац (Археолошки парк – Limes park - Viminacium Adventure) – Велика Плана – Свилајанц.
ТРАЈАЊЕ	два дана
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Стручни вођа пута и одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средства родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа у сарадњи са туристичком агенцијом
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Април 2020.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини Западне Србије, упознавање културног наслеђа Текериша,Тршића,Троноше,Бранковине,богате историјске прошлости ваљевског краја кроз музејску поставку у Народном музеју,као и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе. Побољшавање социјализације ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу. Подучавање ученика за стварање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. Подстицање ученика на рекреацију,шетњу и бављење спортским активностима у циљу правилног физичког и психичког развоја.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање објекта и феномена у природи Западне Србије; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима (Цер,Ваљевска котлина,Дивчибаре); развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи у Јадру (Тршић) Комплекс представља село динарског типа19.века и својеврстан је музеј на отвореном.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученик ће: - Уважавати националне вредности које се односе српску културно историјску баштину. - Илустровати особине личности,историјске догађаје,изглед рељефа,хидрологију,биљни и

	животињски свет,типове насеља,привредне објекте,пејзаже, припродне и географске средине коју упозна боравећи на том простору. - Критички да просуђује лош утицај прегласне музике на здравље. - Да повеже стечена знања на екскурзији о природи и друштву са географијом као науком. - Да лоцира на географској карти саобраћајнице,градове,планине,реке,регије које је посетио на екскурзији. - Да користи дневне метеоролошке извештаје са интернета и планира своје активности у складу са њима - Да опише разноврсност биљног и животињског света и утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста. - Да одреди проценат ученика који су били на екскурзији у односу на укупан број ученика шестог разреда. - Да израчуна колико је километара удаљеност од Свилајнца до Ваљева користећи време и просечну брзину кретања аутобуса. - Да процени како би изгледао живот без саобраћаја. - Да се одговорно се понаша као путник у аутобусу. - Да предвиђа како неправилна исхрана и неактивност утиче на њихово здравље. - Да самостално и у групи изради презентацију,графикон,дијаграм.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Вук Стефановић Караџић; Живот и обичаји народа српског,Десанка Максимовић : О пореклу Језичка култура- Основни облици усменог и писменог изражавања.
Математика	Рационални бројеви.Проценти.
Биологија	Човек и здравље.Здрава исхрана и унос воде.Штетност дуванског дима,енергетских напитака и психоактивних супстанци. Живот у екосистему.Жива бића из непосредног окружења.Позитиван и негативан утицај људи на

	жива бића и животну средину.Значај врста за човека(самоникло,јестиво,отровно...).
Историја	Церска битка и Први светски рат.Степа Степановић,Живојин Мишић,Радомир Путник...
Географија	Човек и географија.Одговорност човека према планети Земљи.Човек и рељеф.Постанак рељефа,планине ,низије ,котлине,релативна и надморска висина.Метеорологија.Воде на копну.Распрострањеност биљног и животињског света на Земљи.Насеља,становништво,привреда.
Физика	Кретање у свакодневном животу.Појмови и величине којима се описује кретање
Грађанско васпитање	Процеси у савременом свету.Толеранција.
Чувари природе	Очување и заштита природе.Рециклажа.
Физичко и здравствено васпитање	Физичко вежбање и спорт.Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела).Планирање дневних активности. Здравствено васпитање.Вежбање и играње на чистом ваздуху- чување околине приликом вежбања.Утицај правилне исхране на здравље и развој људи.
Техника и технологија	Саобраћај.Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Животно и радно окружење.Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.
Информатика и рачунарство	Дигитална писменост.Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин.Претраживање интернета,одабир резултата и преузимање садржаја.
Музичка култура	Слушање музике.Слушање дела традиционалне народне музике.
Енглески језик	Описивање живих бића ,предмета ,места и појава.
Француски језик	Исказивање молбе,захтева и захвалности.Позив за учешће у заједничкој активност.
Ликовна култура	Облик.Линија.Ритам.Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици и линије из природе и окружења,уметничка дела,етно наслеђе). Комуникација.Уметничко наслеђе(уметност некада и сад).Простор.Поставка изложбе.
Ваннаставне активности	Школске новине.Извештај са екскурзије са занимљивим фотографијама. Информатичка секција.Израда презентације Географска секција.Привредни објекти Западне Србије и Туристички потенцијали. Биолошка секција- прикупљање биљака и израда хербаријума.
Пројектна настава	*Тема;*

	Дивчибаре-бисер Западне Србије и ваљевског краја *Циљ;* Уочавање повезаности природе и друштва на примеру Дивчибара.Мотивисти ученике да се одговорно понашају према свом здрављу и природној средини. *Међупредметне компетенције:* Одговоран однос према околини, сарадња, дигитална компетенција. *Међупредметна корелација:* Географија,биологија,чувари природе,грађанско васпитање,час одељењске заједнице,техника и технологија,информатика и рачунарство,физичко и здравствено васпитање,француски и енглески језик,физика,математика,српски језик,историја. *Исходи пројектне наставе:* • уочавају значај сарадње за остваривање заједничких циљева • су спремни да се ангажују на реализацији заједничких циљева • преузимају појединачну одговорност за заједничка постигнућа *Исходи пројекта:* Ученици ће бити у стању да : • наведу факторе загађивања земљишта, воде и ваздуха и предвиђају последице њиховог дејства. • процењују ризике и добити од употребе различитих супстанци по околину и здравље људи и одговорно поступају са њима. • тумаче утицај туризма и саобраћајне инфраструктуре на прирдну средину Дивчибара. • наведу примере за заштиту живог света Дивчибара и активно учествују у очувању природе. *Задаци* 1.Истражити географски положај,рељеф,климу,биљни и животињски свет Дивчибара

	2.Препознати позитивне и негативне факторе туризма на природну средину Дивчибара *Облик рада* : групни *Активности* • **Прикупљање података** Групе имају исте задатке, али се разликују извори из којих прикупљају податке: 3. штампани медији (дневна и периодична штампа, дечји и стручни часописи – у зависности од узраста) 4. електронски медији 3. непосредни контакт/усмено (са комшијама, породицом, релевантним представницима на Дивчибарима ,туристичким радницима,мештанима и сл.) .Подела активности • **Рад на прикупљеним подацима** (сређивање и анализа података; издвајање кључних података; табеларно приказивање, израда графикона, дефинисање закључака и наредних корака). • **Избор начина презентовања сређених података** (ппт, пано, писани извештај, усмено излагање...). • **Презентовање** (ППТ, гостовања, објављен чланак у школском листу или сајту) • **Сумирање** (наставник са ученицима сумира и изводи закључке који воде ка наредним задацима). *Временска динамика:* Две недеље пре екскурзије ,сама екскурзија и две недеље после екскурзије (око месец дана). *Ресурси:* Интернет,школска библиотека,фотографије са екскурзије,видео записи ,забелешке... *Праћење и вредновање:* Ученици и наставник: - дефинишу шта ће све бити праћено и вредновано - одређују ко ће, кад и како вршити процену (самопроцена, међусобна, од стране наставника)

	- дефинишу критеријуме вредновања
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Читање одабраних песама Десанке Максимовић. Слушање традиционалне народне музике. Дружење ,игре стратегије...
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња,рекреација,одмор...
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Модерни плес у дискотеци.
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Презентација пројекта Дивчибаре –бисер Западне Србије и ваљевског краја Извештај за Школске новине Интервју локалној телевизији о утисцима са изведене екскурзије.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Текериш – Тршић (Научно образовно – културни центар „Вук Караџић“ у Тршићу) - Троноша-Дивчибаре-Бранковина-Ваљево-Свилајнац.
ТРАЈАЊЕ	Дводневна екскурзија .
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	До 100 ученика .
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Поред директора школе носиоци припреме,организације ,извођења екскурзије су ; стручни вођа пута,одељењске старешине или други наставник који изводи наставу у одређеном одељењу,Разредно веће шестог разреда,Агенција којој се додели организација и извођење екскурзије,представник агенције током путовања,лекар пратилац или лекарска служба.
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Екскурзија ученика се заснива на личној финансији њихових родитеља,изузев ученика гратиса које одобрава агенција.
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Детаљи техничке организације екскурзије биће саставни део тендерске документација: - Агенција мора да поседује одговарајућу

	лиценцу Министарства трговине и туризма и услуга и да испуњава друге услове прописане Законом о туризму,као и референце које доказују искуство у ђачком и омладинском туризму. - Превоз мора да буде у аутбусима са клима уређајима,да су удобни и не старији од седам година. - Полазак не сме да буде раније од 7 00 , а повратак најкасније до 20 00 часова. - Агенција мора да обезбеди најмање једног свог представника који ће бити на располагању током реализације екскурзије. - Да у цену аранжмана буду обухваћене и цене улазница за посету поменутих локалитета. - Да плаћање буде у више рата ,до девет распоређених по месецима.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	- Реализација у мају месецу 2020.године

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; - развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; - очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Значај гимназије у Сремским Карловцима
Ликовна култура	Витраж и архитектура
Биологија	Биљни и животињски свет Фрушке Горе, обилазак зоо врта Палић у Суботици и упознавања са животињама којих нема код нас и обилазак ергеле у близини дворца Фантаст
Историја	- обилазак средњовековних, нововековних локалитета (Сремски Карловци, Владичански двор,Градска црква,Богословија,чесма Три лава,манастир Крушедол, Петроварадинска тврђава и град Нови Сад- центар града,Дунавска и Змај Јовина улица,Градска кућа,Катедрала, споменик Светозару Милетићу,Дворац Дунђерски, град Суботица- Градска кућа, градско језгро-споменик Јовану Ненаду, Фонтана, Рајхлова палата); - обилазак установа културе у Републици Србији (Гимназија у сремским КарловцимаСрпско народно позориште у Новом Саду,позориште у Суботици)
Хемија	- обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у области прехрамбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике и др.); - обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране); - обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).
Математика	Проценат(израда задатака-одређивање броја ученика који је кренуо на екскурзију у односу на укупан број ученика).
Грађанско васпитање	Правилан однос према себи и другима
Чувари природе	Упознавање ученика са угроженим врстама Палићког језера
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена, значај физичке активности, боравак на свежем ваздуху и правилна исхрана.
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	-учи и усваја нова знања из области културе и друштва;
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	-шетња, рекреација;

ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	-слободно време, међусобно дружење, дискотека;
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	-презентовање прикупљених података са екскурзије путем паноа, CD- презентација, DVD- а и слично;

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Манастир Крушедол-Сремски Карловци-Петроварадинска тврђава-Нови Сад-Дворац Фантаст -Суботица(смештај, дискотека и ноћење)-Палић(зооврт,шетња)-Нови Сад-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	2 дана
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80%
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Стручни вођа пута и разредне старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	родитељи
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа, Савет родитеља и изабрана агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Април 2020г.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Упознати се са природним и географским богатствима Западне Србије; Упознати се са друштвеним и економским одликама Западне Србије; Упознати се са културном баштином Златибора , Таре и Западне Србије. Упознати се са књижевним и ликовним стваралаштвом људи Западне Србије. Упознати се са биљним и животињским светом Златибора и Таре.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

ИСХОДИ (операционализовано)	
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	
Математика	Проценат(израда задатака-одређивање броја ученика који је кренуо на екскурзију у односу на укупан број ученика).
Биологија	Биљни и животињски свет Златибора и Таре,разноврсност и прилагођеност средини у којој живе. Утицај човека на предео Златибора и Таре.
Историја	
Музичка култура	Певање обрађених песама
Ликовна култура	Сликање пејзажа,уметничка галерија у Чачку
Грађанско васпитање	Правилан однос према себи и другима
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена,значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху,правилна исхрана
...	
Ваннаставне активности	Толеранција према разликама
Пројектна настава	Биологија(Златибор и Тара –Утицај човека)
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња Шарганском осмицом,гледање филма у Дрвенграду
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дискотека
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије(сликање пејзажа) Израда паноа – Упознали смо Златибор и околину

НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – утицај човека на предео Златибора и Таре

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-манастир Рача-Мокра гора(Шарганска осмица,Дрвенград-Мећавник)-Златибор(смештај,вечера,дискотека,ноћење,доручак)-Сирогојно-ручак-Златибор(слободно време-шетња,вечера,дискотека,ноћење,доручак)-Ужице(историјски музеј)-Овчар бања(манастир Благовештење,ручак)-Чачак(Народни музеј,Уметничка галерија)-Крагујевац-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	3 дана
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа,туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Април 2020.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окру -развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилазижењу;
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; - задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; - очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; - упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; - упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; -развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;- оспособљавање

	ученика за безбедан и правилан боравак у природи; - развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; - подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;- формирање навика редовне и правилне исхране; - навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; - разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Након наставе у природи ученик ће бити у стању да: Влада основном техником читања и писања ћириличног писма. Разуме оно што прочита. Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору. Прича шта је доживео и описује ствари из непосредног окружења. Пише читко и уредно. Одређује међусобни положај предмета и бића у односу на тло. Упоређује предмете и бића по величини. Прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине. Разликује новчане апоене од 100 динара у поређује њихову вредност са мањим новчаницама. Мери одређена растојања кораком. Препозна и искаже радост, тугу, старх и бес. Правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном водом и одласком у тоалет. Сарађује са вршњацима у заједничким активностима. Одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља. Чува своју и имовину других. Сналази се у простору. Уочава разноврсност биљака и животиња.

	Штеди воду и одлаже отпад на одређена места. Црта на различитим подлогама и форматима папира. Посматра и црта по виђењу. Разликује звукове и тонове. Пева по слуху уз покрет песме различитог садржаја и расположења. Правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања. Одржава равнотежу у различитим кретањима. Игра дечји и народни плес. Поштује правила игре. Уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања. Преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву. Комуницира слушајући саговорника и износи своје мишљење. Користи телефон за кмуникацију са родитељима и слање фотографија. Чува свој новац и прадилно га распоређује. Може да израчуна повраћај новца приликом куповине.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Речи и реченице као говорне и писане целине. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Писање(преписивање, самостално писање и диктат). Вођени и слободни разговор. Причање, препричавање и описивање. Богаћење речника. Игре за развијање слушне пажње. Краћа текстуална целин: о сопственом искуству, о доживљају о сликама поводом књижевног текста.
Математика	Просторне релације. Величина предмета и бића. Бројање: писање и читање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20.
Свет око нас/природа и друштво	Правилно понашање појединца и групе. Основне животне потребе: дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом. Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.

	Безбедно понашање у саобраћају. Кретање и сналажење у простору: напред-назад, лево-десно, горе-доле... Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Изглед земљишта: равнице, брда, планине. Изглед и делови тела биљке. Изглед и делови тела животиње. Одговорни однос човека према животној средини.
Ликовна култура	Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Облици из природе. Положај облика у простору и у равни. Кретање бића и машина.
Музичка култура	Звук и тон. Тишина и одсуство звука. Музика и здравље. Држање тела и дисање, правилан начин певања. Певање песама по слуху различитих садржаја. Певање песама уз покрет. Креирање сопствених покрета уз музику.
Физичко и здравствено васпитање	Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости и кординације. Ходање. Техника трчања. Вежбе скакања и прескакања. Бацање лоптица из кретања. Основни ставови и положаји. Ходање по линији. Чувам своје и туђе ствари. Некад изгубим, некад победим. Моје здравље. Лична хигијена. Нигијена простора. Заједно за столом.
Пројектна настава	Пројекат „Од њиве до трпезе“- Житарице које се гаје на Дивчибару. Остатак ученика добија задатак да сазна које се житарице гаје у нашем крају.
Изборни програми	Грађанско васпитање: Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, туга, страх, бес). Група као заједница. Вредности групе (одговорност, солидарност, поштовање, толерантност, поштење). Уважавање различитости. Правила у групи. Уважавање саговорника.

Ваннаставне активности	
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Покажи шта знаш (певање, глума, имитација) Додела диплома и признања за остварене резултаате на настави у природи.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Ходање и шетње у природи. Трчање Спортске игре (Између две ватре, Елечкиње-барјачкиње, мали фудбал, полигони са препрекама, бацање и хватање лопте)
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дискотека Маскенбал “Шиз-фриз” Музичке столице Избор за мис Пиџамијада
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	Процена успешности изведене наставе у природи. Приказ презентације са раеализоване наставе у природи (Лепоте природе, интересантни облици рељефа, Занимања људи, Наше најлепше фотографије...). Прављење паноа у учионици и холу школе. Преношење искустава деце за другаре који нису били на настави у природи. Наставак рада на пројекту „Од њиве до трпезе“

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Чачак-Пожега-Косјерић-Дивчибаре Дивчибаре: Центар дечјих одмаралишта “Стеван Филиповић”
ТРАЈАЊЕ	Седам дана (7дана-седам пуних пансиона)
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	На нивоу разреда 80% ученика, а на нивоу одељењу 60% уз писмену сагласност родитеља.
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, стручни вођа пута и наставник разредне наставе.
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средствима родитеља, осим гратис ученика које одобрава агенција на основу одговарајућег бројног стања.
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Туристичка агенција изабрана на јавном тендеру од стране Савета родитеља.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Почетак априла 2020.године.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окру -развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилазижењу;
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; - стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; - развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; - социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; - задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; - очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; - упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; - упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; -развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
	- развијање свести о потреби заштите, неговања,

ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; - развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; - подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;- формирање навика редовне и правилне исхране; - навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; - разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Након наставе у природи ученик ће бити у стању да: – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – поштује и примењује основна правописна правила; – влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама; – изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – користи јединице за време у једноставним

	ситуацијама; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља;– примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – разврста отпад на предвиђена места; – повеже резултате рада са уложеним трудом; – изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; – користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; – идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. – одржава равнотежу у различитим кретањима; – изведе дечји и народни плес; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим

	никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;– одржава личну хигијену; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; – искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; – препозна и уважи осећања и потребе других; – наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; – разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; – сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; - користи телефон за комуникацију са родитељима и слање фотографија.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Тоде Николетић: Шума живот значи Првоаприлска песма Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање.
Математика	Римске цифре I, V, X, L, C Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).

Свет око нас/природа и друштво	Правилно понашање појединца и групе. Типови насеља: село, град. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Занимања људи у граду и селу. Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.
Ликовна култура	Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика. Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...). Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук). Замишљања (стварност и машта). Простор (обликовање простора –соба). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору).
Музичка култура	Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.

Физичко и здравствено васпитање	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Елементарне игре са трчањем. Узмак корацима уз косу површину. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита. Народно коло и дечији плес по избору. Основни ритмички покрети са реквизитима. Чувам своје и туђе ствари. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристојно. Лична хигијена. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.
Пројектна настава	Пројекат „“-
Изборни програми	Грађанско васпитање: Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост. Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Различити смо, али су нам права иста. Знам како и коме да се обратим за помоћ. Како комуницирамо у групи? Насилна и ненасилна комуникација. Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи.
Ваннаставне активности	
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Покажи шта знаш (певање, глума, имитација) Додела диплома и признања за остварене резултаате на настави у природи.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Ходање и шетње у природи. Трчање Спортске игре (Између две ватре, Елечкиње-барјачкиње, мали фудбал, полигони са препрекама, бацање и хватање лопте)

ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дискотека Маскенбал “Шиз-фриз” Музичке столице Избор за мис Пицамијада
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	Процена успешности изведене наставе у природи. Приказ презентације са раеализоване наставе у природи (Лепоте природе, интересантни облици рељефа, Занимања људи, Наше најлепше фотографије...). Прављење паноа у учионици и холу школе. Преношење искустава деце за другаре који нису били на настави у природи. Наставак рада на пројекту „Од њиве до трпезе“

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу. Сварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота. Развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог, психофизичког и социјалног развоја. Социјализација и стицање искустава у колективном животу. Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена. Развијање еколошке свести.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Развијање способности сналажења, орјентисања у простору и времену. Упознавање природно – географских, културно – историјских знаменитости и лепоте места и околине. Упознавање са начином живота, радом људи и биљним и животињским светом. Упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање правилних, хигијенско – здравствених навика и подстицање самосталности у личној хигијени. Развијање свести о потреби заштите, неговања и чувања природне животне средине. Подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке. Формирање навика редовне и правилне исхране. Навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна. Разумевање и уважавање различитости међу појединцима. Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Уочавање лепоте природе и описивање опаженог. Писање стихова и састава о биљкама и животињама. Велико слово у писању географских појмова. Богаћење речника.
Математика	Решавање задатака са мерама за дужину, време и новчаним јединицама. Решавање текстуалних задатака са појмовима из природе. Уочавање и упоређивање геометријских облика у природи.
Свет око нас/природа и друштво	Сналажење и орјентација у природи. Упознавање са биљним и животињским светом Дивчибара. Упоређивање рељефа планинског и равничарског краја. Обилазак пијаце, цркве, видиковца,ски стазе и језера.
Ликовна култура	Цртање облика из природе; ликовно приказивање светлости и сенке и положаја облика из природе. Прављење плаката за заштиту и очување природне средине Дивчибара.
Музичка култура	Слушање и певање изворних песама дивчибарског краја.
Физичко и здравствено васпитање	Вежбе дисања и загревања у природи; пешачење и прескакање природних препрека. Такмичарске и елементарне игре на спортским теренима. Осмишљавање плесних корака уз изворну песму краја.
Пројектна настава	
Изборни програми	Уочавање и описивање природних појава везаних за пролеће у шуми и на ливади. Уочавање пролећног лековитог биља и прављење хербаријума.
Ваннаставне активности	Развијање радне и естетске културе код ученика. Играмо, певамо и глумимо.
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Неговање сарадње и другарских односа кроз групни рад. Презентовање стечених знања о културним и историјским знаменитостима краја.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Јутарње вежбе, пешачење, трчање у природи, спортске и елементарне игре и игре спретности и издржљивости.

ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Културно – забавни програм: Покажи шта знаш (представљање ученика) Игре спретности Плесне игре Маскембал Модна ревија Шиз-фриз
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	Приказивање слика, снимака, изношење утисака са наставе у природи. Израда паноа од фотографија насталих на настави у природи. Презентација радова за ученике и родитеље. Сличности и разлике делатности људи у различитим пределима Србије (равница-планина). Изложба хербаријума.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Мањен – Дивчибаре - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	7 дана
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	60 % ученика
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Април 2020.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	➢ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу Дивчибара; ➢ развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; ➢ развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	➢ очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; ➢ стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ➢ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; ➢ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте Дивчибара и околине ; ➢ упознавање са начином живота и рада људи у брдско планинским пределима на планини Маљен; ➢ упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева Дивчибара, уочавање њихове повезаности и променљивости; ➢ упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; ➢ разијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;

ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; ➢ развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; ➢ подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; ➢ формирање навика редовне и правилне исхране; ➢ навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; ➢ разумевање и уважавање различитости међу појединцима; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Српски језик	Животиње планинских предела – опис дивљих животиња; Извештај са Маљена – стваралачки рад Познаје различите облике комуникације (усмену, писану, невербалну, телефоном, путем интернета..)
Математика	Решавање проблемских задатака састављањем израза са четири рачунске радње; Јединице мере за дужину и површину
Природа и друштво	Делатности људи у различитим крајевима; Природна богатства, њихово коришћење и рециклажа. Практикује активности које подстичу на разврсрставање одпада, рециклажа као и да зна да повезује значај тих активности за свој будући живот и живот будућих генерација.
Ликовна култура	Композиција боја – пролеће, цветна ливада, шума Препознаје, развија сопствене стрваралачке способности и креативност представљајући сликом.
Музичка култура	Певање и свирање дечијих песама Активно учествује у раду групе изводећи научене дечије песме.
Физичко и здравствено	Правилна исхрана; ритам рада и одмора; прва

васпитање	помоћ; различити облици кретања у природи; трим трчање и ходање Разуме утицај природних појава на здравље избегавајући опасне ситуације и својим понашањем промовише здрав стил живота.
Грађанско васпитање	Ненасилна комуникација- жирафа и змија; Права, дужност и правила;
Чувари природе	Биљке – разлике и сличности крајева
Ваннаставне активности	Учимо о пријатељству, како да правилно искористимо слободно време
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Додела награда, приредба
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	➢ Пешачење, трчање стазама Дивчибара; ➢ Спортске игре без граница ➢ Јутарња фискултура ➢ Игре спретности
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Културно – забавни програм: ➢ Покажи шта знаш (представљање ученика) ➢ Игре спретности ➢ Плесне игре ➢ Маскембал ➢ Модна ревија ➢ Шиз-фриз
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	➢ Приказивање слика, снимака, изношење утисака са наставе у природи ➢ Израда паноа од фотографија насталих на настави у природи ➢ Презентација радова за ученике и родитеље ➢ Сличности и разлике делатности људи у различитим пределима Србије (равница-планина)

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Мањен – Дивчибаре - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	7 дана
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	60 % ученика
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, стручни вођа пута, одељенске старешине
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Април 2020.

Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Свилајнац

СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

Анекс Школског програма 2018 - 2022.

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Проширивање постојећих и стицање нових знања ученика о животу и раду писаца Вука Караџића и Доситеја Обрадовића.. Упознавање са позориштем као културном установом. Упознавање ученика са сценским извођењем драме као једним од књижевних родова.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање љубави према књигама и читању. Развијање одговорног односа према културој баштини и позоришној уметности.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање појединих књижевних опуса писаца, као и њихових биографија, и историјског развоја драмског стваралаштва.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према културним вредностима и институцијама културе. Развој читалачких навика. Развијање интересовања за дела са естетским вреденостима.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученик ће бити у стању да: - упореди позоришну представу и драмски текст - напредује у стицању читалачких компетенција - наведе примере личне добити од читања - уважава културне вредности - негује културноисторијску баштину
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Посета позоришту и гледање представе намењене узрасту ученика од 5. до 8. разреда. Обилазак Музеја Вука и Доситеја и Музеја позоришне уметности у Београду. Подстицање ученика на испољавање позитивних емоционалних доживљаја гледањем представе и ишчитавањем одломака из књига.
Пројектна настава	

КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Гледање позоришне представе и поставке у музејима
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња и слободно време.
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дружење вршњака.
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Писање на редовним часовима вести, извештаја или репортаже о стручној екскурзији у зависности од узраста ученика. Израда паноа са ученичким радовима и фотографијама на часовима секција.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд (Музеј Вука и Доситеја и Музеј позоришне уметности, Позориште за децу, слободно време: Ушће, Калемегдан) - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	Један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Ученици 5-8. разреда
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Стручни вођа пута и предметни наставници српског језика и књижевности
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средства ротитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Управа Школе
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Новембар

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Проширивање постојећих и стицање нових знања ученика о животу и раду писаца. Упознавање са позориштем као културном установом. Упознавање ученика са сценским извођењем драме као једним од књижевних родова.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање љубави према књигама и читању. Развијање одговорног односа према културој баштини и позоришној уметности.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање појединих књижевних опуса писаца и њихове повезаности са драмским стваралаштвом.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према културним вредностима и институцијама културе. Развој читалачких навика. Развијање интересовања за дела са естетским вреденостима.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученик ће бити у стању да: - упореди позоришну представу и драмски текст - напредује у стицању читалачких компетенција - наведе примере личне добити од читања - уважава културне вредности - негује културноисторијску баштину
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Посета позоришту. Обилазак Сајма књига. Подстицање ученика на испољавање позизивних емоционалних доживљаја гледањем представе и ишчитањем одломака из књига.
Пројектна настава	/
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Гледање позоришне представе.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња и слободно време.

ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дружење вршњака.
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Писање на редовним часовима вести, извештаја или репортаже о стручној екскурзији у зависности од узраста ученика. Израда паноа са ученичким радовима и фотографијама на часовима секција.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд (Сајам књига, Позориште, слободно време) - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	Један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Ученици 5-8. разреда
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Стручни вођа пута и предметни наставници српског језика и књижевности
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средства ротитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Управа Школе
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Октобар

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Проширивање постојећих и стицање нових знања ученика о животу и раду писаца. Упознавање са позориштем и библиотеком као културним установама. Проширивање знања о Светом Сави. Упознавање ученика са сценским извођењем драме као једним од књижевних родова.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање љубави према књигама и читању. Развијање одговорног односа према културој баштини и позоришној уметности.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање живота и рада Светог Саве и историјског значај Народне библиотеке као јединствене културне установе нађ овим просторима. Упознавање садрамским остварењима намењеним деци и омладини.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према културним вредностима и институцијама културе. Развој читалачких навика. Развијање интересовања за дела са естетским вреденостима.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученик ће бити у стању да: - упореди позоришну представу и драмски текст - напредује у стицању читалачких компетенција - наведе примере личне добити од читања - уважава културне вредности - негује културноисторијску баштину
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Посета позоришту и гледање представе. Обилазак Народне библиотеке и Храма Светог Саве. Подстицање ученика на испољавање позитивних емоционалних доживљаја гледањем представе и ишчитавањем одломака из књига.
Пројектна настава	

КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Гледање позоришне представе, поставке у библиотеци и екстеријера и ентеријера Храма.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња и слободно време.
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Дружење вршњака.
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Писање на редовним часовима вести, извештаја или репортаже о стручној екскурзији у зависности од узраста ученика. Израда паноа са ученичким радовима и фотографијама на часовима секција.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд (Народна библиотека, Храм Светог Саве, Позориште, слободно време: Ушће) - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	Један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Ученици 5-8. разреда
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Стручни вођа пута и предметни наставници српског језика и књижевности
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Средства ротитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Управа Школе
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Новембар

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ИСТОРИЈСКЕ СЕКЦИЈЕ ЗА 5, 6, 7, 8 РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	❖ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; ❖ развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима; ❖ Упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљуостваривањаобразовно васпитне улоге школе
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	❖ Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ❖ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепота места и околине; ➢ развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у престоници.

ИСХОДИ (операционализовано)	❖ повезивање школског градива са виђеним и наученим историјским подацима и социјалном средином ❖ ученик је усвоји низ информација, упознао је разне музејске артефакте, разгледао грађевине, имао један несвакидашњи доживљај.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	❖ обилазак Београда, престонице Републике Србије (Разгледање града, Краљевског и Белог двора) ❖ обилазак установа културе у Републици Србији (Музеј Вука и Достеја) и (Музеј позоришне уметности) ❖ упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја спомен-кућа знаменитих људи) ❖ Обилазак Чукур-чесме ❖ Шетња Улицом кнеза Михаила ❖ подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја ❖ ТЦ Ушће - одмор и слободно време за ручак
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Активно учешће у разгледању грађевина, артефакара, дворова, учешће у радионици коју са ученицима изводе кустоси Музеја позоришне уметности; Разговор са кустосима.
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Активности ученика у Музеју позоришне уметности и аутобусу
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	➢ Извештавање – Био сам на екскурзији ➢ Израда паноа – Упознали смо културно – историјске знаменитости и личности Србије

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд (Краљевски и Бели двор, Музеј Вука и доситеја, Музеј позоришне уметности, Чукур- чесма) - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Наставници историје и стручно лице испред агенције; Дворски водч, Ученици; Кустоси музеја
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	април-мај 2020

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ИЗЛЕТА ГЕОГРАФСКЕ СЕКЦИЈЕ

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Циљ стручног излета је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини Баната, упознавање са Белоцрквански језерима,начином постанка језерских басена , изгледом Делиблатске пешчаре и еолским облицима рељефа,богатом историјскм прошлошћу Вршца и панонским типом градова и других насеља ,као и са привредним потенцијалима Баната, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе. Побољшавање социјализације ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу. Подучавање ученика за стварање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима. Подстицање ученика на рекреацију,шетњу и бављење спортским активностима у циљу правилног физичког и психичког развоја.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Проучавање објекта и феномена у природи Банта; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима (Белоцрквансака језера,Делиблатска пешчара,Вршац); развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи у Банату (вршачки виногради,винарије,Хемофарм...)
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развијање позитивног односа према: националним, културним,еколошким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученик ће: - Уважавати националне вредности које се односе српску културно историјску баштину.

	- Илустровати особине личности,историјске догађаје,изглед рељефа,хидрологију,биљни и животињски свет,типове насеља,привредне објекте,пејзаже, припродне и географске средине коју упозна боравећи на том простору. - Критички да просуђује лош утицај прегласне музике на здравље. - Да повеже стечена знања на излету о природи и друштву са географијом као науком. - Да лоцира на географској карти саобраћајнице,градове,планине,реке,регије које је посетио на излету. - Да користи дневне метеоролошке извештаје са интернета и планира своје активности у складу са њима - Да опише разноврсност биљног и животињског света и утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста. - Да одреди проценат ученика који су били на излету у односу на укупан број ученика од петог до осмог разреда. - Да израчуна колико је километара удаљеност од Свилајнца до Вршца користећи време и просечну брзину кретања аутобуса. - Да процени како би изгледао живот без саобраћаја. - Да се одговорно се понаша као путник у аутобусу. - Да предвиђа како неправилна исхрана и неактивност утиче на њихово здравље. - Да самостално и у групи изради презентацију,графикон,дијаграм.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	Јован Стерија Поповић познати комедиограф рођен је у Вршцу.Позната дела :Тврдица,Покондирена тиква...
Математика	Рационални бројеви.Проценти.
Биологија	Човек и здравље.Здрава исхрана и унос воде.Штетност дуванског дима,енергетских напитака и психоактивних супстанци. Живот у екосистему.Жива бића из непосредног

	окружења.Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.Значај врста за човека(самоникло,јестиво,отровно...).Специјални резерват природе- Делиблатска пешчара.
Историја	Хабсбуршка монархија,миграције становништва
Географија	Човек и географија.Одговорност човека према планети Земљи.Човек и рељеф.Постанак рељефа,планине ,низије ,котлине,релативна и надморска висина.Метеорологија.Воде на копну.Распрострањеност биљног и животињског света на Земљи.Насеља,становништво,планска колонизација Војводине,привреда.
Физика	Кретање у свакодневном животу.Појмови и величине којима се описује кретање
Грађанско васпитање	Процеси у савременом свету.Толеранција.
Чувари природе	Очување и заштита природе.Рециклажа.
Физичко и здравствено васпитање	Физичко вежбање и спорт.Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела).Планирање дневних активности. Здравствено васпитање.Вежбање и играње на чистом ваздуху- чување околине приликом вежбања.Утицај правилне исхране на здравље и развој људи.
Техника и технологија	Саобраћај.Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Животно и радно окружење.Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.
Информатика и рачунарство	Дигитална писменост.Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин.Претраживање интернета,одабир резултата и преузимање садржаја.
Музичка култура	Слушање музике.Слушање дела традиционалне народне музике.
Енглески језик	Описивање живих бића ,предмета ,места и појава.
Француски језик	Исказивање молбе,захтева и захвалности.Позив за учешће у заједничкој активност.
Ликовна култура	Облик.Линија.Ритам.Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици и линије из природе и окружења,уметничка дела,етно наслеђе). Комуникација.Уметничко наслеђе(уметност некада и сад).Простор.Поставка изложбе.Слкар Паја Јовановић рођен је у овом граду.
Ваннаставне активности	Школске новине.Извештај са излета са занимљивим фотографијама. Информатичка секција.Израда презентације Географска секција.Привредни објекти Вршца Србије и туристички потенцијали Баната.

	Биолошка секција- биљни и животињски свет Баната.
Пројектна настава	*Тема;* **Делиблатска пешчара- српска Сахара** *Циљ;* Уочавање повезаности природе и друштва на примеру Делиблатске пешчаре.Мотивисти ученике да се одговорно понашају према свом здрављу и природној средини. *Међупредметне компетенције:* Одговоран однос према околини, сарадња, дигитална компетенција. *Међупредметна корелација:* Географија,биологија,чувари природе,грађанско васпитање,час одељењске заједнице,техника и технологија,информатика и рачунарство,физичко и здравствено васпитање,француски и енглески језик,физика,математика,српски језик,историја. *Исходи пројектне наставе:* • уочавају значај сарадње за остваривање заједничких циљева • су спремни да се ангажују на реализацији заједничких циљева • преузимају појединачну одговорност за заједничка постигнућа *Исходи пројекта:* Ученици ће бити у стању да : • наведу спољашње факторе који су утицали на стварање Делиблатске пешчаре (еолска ерозија и Кошава) • процењују ризике и добити од употребе различитих супстанци по околину и здравље људи и одговорно поступају са њима. • тумаче утицај туризма и саобраћајне инфраструктуре на пиродну средину пешчаре,утицај затрављивања на природни екосистем . • наведу примере за заштиту живог света пешчаре и активно учествују у очувању природе.

	Задаци 1.Истражити географски положај,настана,климу,биљни и животињски свет Делиблатске пешчаре 2.Препознати позитивне и негативне факторе туризма на природну средину Делиблатске пешчаре *Облик рада* : групни *Активности* • **Прикупљање података** Групе имају исте задатке, али се разликују извори из којих прикупљају податке: 5. штампани медији (дневна и периодична штампа, дечји и стручни часописи – у зависности од узраста) 6. електронски медији 3. непосредни контакт/усмено (са комшијама, породицом, стдудентима географије и биологије,наставницима ,туристичким радницима,мештанима и сл.) .Подела активности • **Рад на прикупљеним подацима** (сређивање и анализа података; издвајање кључних података; табеларно приказивање, израда графикона, дефинисање закључака и наредних корака). • **Избор начина презентовања сређених података** (ппт, пано, писани извештај, усмено излагање...). • **Презентовање** (ППТ, гостовања, објављен чланак у школском листу или сајту) • **Сумирање** (наставник са ученицима сумира и изводи закључке који воде ка наредним задацима). *Временска динамика:* Две недеље пре излета ,време проведено на излету и две недеље после излета (око месец дана). *Ресурси:* Интернет,школска библиотека,фотографије са екскурзије,видео записи ,забелешке... *Праћење и вредновање:* Ученици и наставник: - дефинишу шта ће све бити праћено и

	вредновано - одређују ко ће, кад и како вршити процену (самопроцена, међусобна, од стране наставника) - дефинишу критеријуме вредновања
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Слушање музике у аутобусу. Дружење ,игре стратегије...
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња,рекреација,одмор...
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Занимљиве игре
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Презентација пројекта Делиблатска пешчара-српска Сахар Извештај за Школске новине Интервју локалној телевизији о утисцима са изведене екскурзије.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Бела Црква – Белоцркванска језера- Делиблатска пешчара- Вршац - Свилајнац.
ТРАЈАЊЕ	Једнодневни излет
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	До 100 ученика .
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Поред директора школе носиоци припреме,организације ,извођења излета су ; стручни вођа пута,наставници географије ,Стручно веће наставника географије,Агенција којој се додели организација и извођење екскурзије,представник агенције током путовања.
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Стручни излет ученика се заснива на личној финансији њихових родитеља,изузев ученика гратиса које одобрава агенција.
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Детаљи техничке организације екскурзије биће саставни део тендерске документација: - Агенција мора да поседује одговарајућу лиценцу Министарства трговине и туризма и услуга и да испуњава друге услове прописане Законом о туризму,као и референце које доказују искуство у ђачком и омладинском туризму. - Превоз мора да буде у аутобусима са клима уређајима,да су удобни и не старији од седам година. - Полазак не сме да буде раније од 7 00 , а повратак најкасније до 20 00 часова. - Агенција мора да обезбеди најмање једног свог представника који ће бити на располагању током реализације екскурзије. - Да у цену аранжмана буду обухваћене и цене улазница за посету поменутих локалитета. - Да плаћање буде у више рата ,до девет распоређених по месецима.
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	- Реализација у октобру месецу 2019.године

ИЗЛЕТ БИОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	-Упознавање флоре и фауне Специјалног резервата природе – Увац са свим особеностима и карактеристикама ретких биљних и животињских врста. -Упознати ученике о значају и улози биљног и животињског света за одрживост живих бића уопште; -Уочавање значаја природних добара
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	-Указати на улогу и битност слободних шетњи у природи на јачање здравља, -Подстицати ученике да воде рачуна о личној хигијени, нарочито руку током путовања и у оним тренуцима када вода и средства за одржавање чистоће нису у непосредној близини. - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; -Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; -социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	-проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и еколошке навике; -развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	-очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; -подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; -развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању

	личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; -подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученици треба да: - Увиде какве су промене настале утицајем људи с обзиром на губитак разноврсности живих бића на земљи. - Направе разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима - Предложе акције бриге о биљкама и животињама у Специјалном резервату природе-Увац - Илуструју примерима деловање људи на животну средину и процењују последице таквих дејстава
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Географија	Географске одлике (Географски положај, надморска висина, рељеф и обилазак Ледене пећине)
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена,значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху,правилна исхрана
Пројектна настава	Биологија(Специјални резерват природе-Увац– Утицај човека)
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња бродом
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња до видиковца кроз шуму
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Слободно време после повратка са видиковца у забавном парку
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије(сликање пејзажа) Израда паноа – Упознали смо Специјални резерват природе-Увац и околину Извештавање – утицај човека на Специјални резерват природе-Увац

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Специјални резерват природе Увац-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	1 дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, наставници биологије
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа,туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Мај 2020.

ИЗЛЕТ БИОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	-Упознавање флоре и фауне Специјалног резервата природе – Царска бара са свим особеностима и карактеристикама ретких биљних и животињских врста. -Упознати ученике о значају и улози биљног и животињског света за одрживост живих бића уопште; -Уочавање значаја природних добара
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	-Указати на улогу и битност слободних шетњи у природи на јачање здравља, -Подстицати ученике да воде рачуна о личној хигијени, нарочито руку током путовања и у оним тренуцима када вода и средства за одржавање чистоће нису у непосредној близини. - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; -Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; -социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	-проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и еколошке навике; -развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	-очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; -подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; -развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању

	личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; -подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученици треба да: - Увиде какве су промене настале утицајем људи с обзиром на губитак разноврсности живих бића на земљи. - Направе разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима - Предложе акције бриге о биљкама и животињама у Специјалном резервату природе-Царска бара - Илуструју примерима деловање људи на животну средину и процењују последице таквих дејстава
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Географија	Географске одлике (Географски положај, надморска висина, рељеф)
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена,значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху,правилна исхрана
Пројектна настава	Биологија(Специјални резерват природе-Царска бара–Утицај човека)
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња бродом
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња до видиковца кроз шуму
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Слободно време после повратка са видиковца у забавном парку
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије(сликање пејзажа) Израда паноа – Упознали смо Специјални резерват природе-Царска бара и околину Извештавање – утицај човека на Специјални резерват природе-Царска бара

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Специјални резерват природе Царска бара-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	1 дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, наставници биологије
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа,туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Мај 2021.

ИЗЛЕТ БИОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	-Упознавање флоре и фауне Специјалног резервата природе – Засавица са свим особеностима и карактеристикама ретких биљних и животињских врста. -Упознати ученике о значају и улози биљног и животињског света за одрживост живих бића уопште; -Уочавање значаја природних добара
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	-Указати на улогу и битност слободних шетњи у природи на јачање здравља, -Подстицати ученике да воде рачуна о личној хигијени, нарочито руку током путовања и у оним тренуцима када вода и средства за одржавање чистоће нису у непосредној близини. - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; -Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; -социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	-проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и еколошке навике; -развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	-очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; -подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; -развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању

	личне хигијене и бриге, формирање навика редовне и правилне исхране; -подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученици треба да: - Увиде какве су промене настале утицајем људи с обзиром на губитак разноврсности живих бића на земљи. - Направе разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима - Предложе акције бриге о биљкама и животињама у Специјалном резервату природе-ЗасавицаИлуструју примерима деловање људи на животну средину и процењују последице таквих дејстава
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Географија	Географске одлике (Географски положај, надморска висина, рељеф)
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена,значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху,правилна исхрана
Пројектна настава	Биологија(Специјални резерват природе-Засавица–Утицај човека)
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња бродом
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња до видиковца кроз шуму
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Слободно време после повратка са видиковца у забавном парку
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије(сликање пејзажа) Израда паноа – Упознали смо Специјални резерват природе-Засавица и околину Извештавање – утицај човека на Специјални резерват природе-Засавица

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Специјални резерват природе Засавица-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	1 дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, наставници биологије
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа,туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Мај 2022.

ИЗЛЕТ БИОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	-Упознавање флоре и фауне Ратног острва са свим особеностима и карактеристикама ретких биљних и животињских врста. -Упознати ученике о значају и улози биљног и животињског света за одрживост живих бића уопште; -Уочавање значаја природних добара
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	-Указати на улогу и битност слободних шетњи у природи на јачање здравља, -Подстицати ученике да воде рачуна о личној хигијени, нарочито руку током путовања и у оним тренуцима када вода и средства за одржавање чистоће нису у непосредној близини. - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; -Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; -социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	-проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и еколошке навике; -развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге, формирање навика редовне

	и правилне исхране; подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	Ученици треба да: - Увиде какве су промене настале утицајем људи с обзиром на губитак разноврсности живих бића на земљи. - Направе разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима - Предложе акције бриге о биљкама и животињама на Великом ратном острву и ушћу Саве у Дунав - Илуструју примерима деловање људи на животну средину и процењују последице таквих дејстава
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Географија	Географске одлике (Географски положај, надморска висина, рељеф)
Физичко и здравствено васпитање	Лична хигијена,значај физичке активности и боравка на свежем ваздуху,правилна исхрана
Пројектна настава	Биологија(Велико ратно острво –Утицај човека)
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Вожња бродом, панорамско разгледање Београда
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња Земунским кејом
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Слободно време у Топчидерском парку
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Извештавање – Био сам на екскурзији Ликовно представљање – Доживљај са екскурзије(сликање пејзажа) Израда паноа – Упознали смо Велико ратно острво и околину Извештавање – утицај човека на Велико ратно острво и ушће Саве у Дунав)

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Београд(Велико ратно острво, Земунски кеј и Топчидерски парк)-Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	1 дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	80 посто
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, наставници биологије
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Школа,туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Мај 2023.

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ МЛАДИХ ФИЗИЧАРА ЗА 6,7,8 РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	❖ проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; ❖ развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	❖ Стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; ❖ социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	➢ очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; ➢ подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; ➢ подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	➢ упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепота места и околине; ➢ развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; ➢ оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи.
ИСХОДИ (операционализовано)	❖ повезивање школског градива са физичком и социјалном средином ❖ ученик је обогаћен низом доживљаја, самоуверен, сигурније у своје мануелне способности
НАСТАВНИ	❖ обилазак Београда, престонице Републике

САДРЖАЈИ	Србије (Музеј Николе Тесле) ❖ обилазак установа културе у Републици Србији (Музеј илузија, Фестивал науке) ❖ упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја спомен-кућа знаменитих људи – научника) ❖ подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Активно учешће у извођењу огледа на Фестивалу науке
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	Шетња
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Активности ученика у Музеју илузија
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	➢ Извештавање – Био сам на екскурзији ➢ Израда паноа – Упознали смо културно – историјске знаменитости и личности Србије

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд (Музеј Николе Тесле, Музеј илузија, Фестивал науке) - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	стручни вођа пута, наставници физике
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	средствима родитеља
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	школа, туристичка агенција
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Новембар (децембар 2019)

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ИЗ ХЕМИЈЕ 7. и 8. РАЗРЕДА

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Циљ стручне ескурзије из хемије јесте да се омогући да ученици стекну научну хемијску писменост ван школског простора: • развијање функционалне хемијске писмености ; • разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појмова, теорија, модела и закона; • развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима и животној средини; - развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	- развијање способности комуницирања коришћењем хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина; - развијање способности за извођење једноставних хемијских истраживања; - развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема; - развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	- разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - развијање свести о важности одговорног односа према животној средини, одговарајућег и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	- идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; - правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; - експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; - повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и

	различитим професијама; - налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	- извођење лабораторијских вежби на Природно-математичком факултету (Институт за хемију); - обилазак Акваријума на ПМФ-у - посматрање лабораторијских вежби у Првој крагујевачкој гимназији (ученици специјалног одељења биологије и хемије); - професионална оријентација; - обилазак предузећа у области прехрамбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике и др.
Међупредметне компетенције	➢ компетенција за целоживотно учење ➢ комуникација ➢ рад са подацима и информацијама ➢ дигитална компетенција ➢ решавање проблема ➢ сарадња ➢ одговорно учешће у демократском друштву ➢ одговоран однос према здрављу ➢ предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
Пројектна настава	- Наставник планира и припрема пројектну наставу самостално и у сарадњи са колегама због успостављања корелација са предметима. Формирање појмова треба базирати на демонстрационим огледима и лабораторијским вежбама.
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	- обилазак Крагујевца
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	- развијање способности оријентације у простору и времену; - пешачење, шетња..
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	- слушање музике, квиз....
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	- израда презентација од фотографија и видео клипова који су ученици снимали за време стручне посете; - извођење експеримената поводом Дана школе (по узору Природно- математичког факултета и Прве крагујевачке гимназије) , чиме се стручни излет представља свим ученицима школе.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Крагујевац - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	Један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Ученици 7. и 8. разреда
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, предметни наставници хемије, родитељи ученика, ученици и туристичка агенција
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Родитељи ученика
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Директор школе, секретар школе, предметни наставници хемије, туристичка агенција....
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Током школске године 2019/2020.

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	Стицања знања, указивање на свест о вежбању
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	Васпитање воље, карактера и свесне дисциплине, позитиван однос према раду, развијање интересовања за физичко вежбање.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	Свестрана физичка осбособљеност за рад, стицање знања о спорту и значају физичког вежбања
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	Развој креативности и одговорности за понашање у групи..
ИСХОДИ (операционализовано)	Користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности. Разликује здраве и нетдраве начине исхране, чува животну сртедину. Наведе примере и утицаје физичког вежбања на здравље. Примењује научено у физичком и здравственом васпитању.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	Спорт и рекреација. Упознавање спортских објеката,
Српски језик	----------
Математика	----------
Биологија	Здрави начини исхране
Историја	Историја спортова, факултета и олимпизма у свету и Србији
Географија	Упознавање Београда
....	
Грађанско васпитање	----------
Чувари природе	
Физичко и здравствено васпитање	Рекреација ученика, упознавање са тренингом борилачких и веслачких спортова
...	----------
Ваннаставне активности	----------

Пројектна настава	----------
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	----------
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	РЕкреација ученика, шетња и дружење, упознавање са тренингом борилачких и веслачких спортова
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	Анимација приликом путовања.
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	Прављење паноа, презентација другим ученицима путем вршњачке едукације.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац-Аваски торањ - Факултет спорта и физичког васпитања у Београду- Ада циганлија (веслачки клуб Црвена Звезда).
ТРАЈАЊЕ	15.5.2020. године 7:30-20:00 часова.
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	100 ученика.
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Наставници физичког и здравственог васпитања.
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Родитељи ученика.
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Агенција која добије на тендеру з астручни излет
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	15.5.2020. године 7:30-20:00 часова.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ОД V-VI РАЗРЕДА
САЈАМ АУТОМОБИЛА

ОБРАЗОВНИ ЦИЉЕВИ	- стварање основа за усвајање знања, о превозним средствима – аутомобилима; - проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о моторима аутомобила; - развијање еколошке свести о моторима аутомобила, који најмање загађују природу.
ВАСПИТНИ ЦИЉЕВИ	- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ	- упознавање са карактеристикама аутомобила разних произвођача; - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке различитих мотора аутомобила;
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ	- разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
ИСХОДИ (операционализовано)	- зна да објасни превозно средство – аутомобил; - зна карактеристике аутомобила разних произвођача; - зна како ради мотор са унутрашњим сагоревањем; - зна за различите погоне мотора аутомобила.
НАСТАВНИ САДРЖАЈИ	
Српски језик	- зна да води разговор на задату тему; - правилно се изражава.
Математика	- зна да процени цену аутомобила; - зна да израчуна дужину путовања екскурзије.
Биологија	- зна узрок загађења рада аутомобила;
Историја	- зна историју настанка аутомобила;
Географија	- повезује путовање са географским појмовима;
Физика	- зна да упоређује брзину кретања;

Хемија	- зна хемијски процес сагоревања горива;
Техника и технологија	- зна да је ауто путничко возило; - разликује моторе аутомобила, ОТО – ДИЗЕЛ; - уме да процени који мотор аутомобила најмање загађује атмосферу.
Информатика и рачунарство	- зна да пронађе произвођаче аутомобила на Интернету; - зна да преузме различите садржаје са разних сајтова аутомобила; - зна да уради презентацију одређенох аутомобила, слика видео снимак итд...
Енглески језик	- преводи страну стручну литературу везану за аутомобиле,
Грађанско васпитање	- правилно се понаша и зна шта је грађанска послушност; - исправно поступа на различитим местима екскурзије: - разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
Чувари природе	- зна да чува животну средину;
Физичко и здравствено васпитање	- пешачење, шетња, издржљивост; - правилно ходање, седење у аутобусу.
Ваннаставне активности – Саобраћајна секција	- зна зашто све ауто служи у саобраћају; - зна правила кретања аутомобила на путевима.
Пројектна настава	- учествовање у пројектној настави везано за аутомобиле и моторима аутомобила седми и осми разред, техника и технологија: - дијагностика аутомобила осми разред (електроника) техника и технологија.
КУЛТУРНЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	- обилазак Београда, престонице Републике Србије (Природњачки музеј, Ботаничка башта "Јевремовац", Калемегдан, зоолошки врт, Музеј југословенске кинотеке, Музеј Николе Тесле, Кнез Михајлова, Музеј савремене уметности и др.);
СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	- развијање способности оријентације у простору и времену; - пешачење, шетња..
ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	- слушање музике, квиз....
АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ УЧЕНИЦИ СА НАСТАВНИЦИМА	- израда презентација од фотографија и видео клипова који су ученици снимали за време посте сајма

РЕАЛИЗОВАТИ У НАСТАВНИМ И ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА У ШКОЛИ ПОСЛЕ ИЗВЕДЕНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ	аутомобила; - дискусија, и разговор о новитетима ауто - индустрије; - разговор на тему о моторима аутомобила; - израда постера у елетронском облику о посету сајму аутомобила итд.

ПУТНИ ПРАВАЦ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	Свилајнац – Београд - Свилајнац
ТРАЈАЊЕ	Један дан
ПЛАНИРАНИ ОБУХВАТ УЧЕНИКА	Чланови саобраћајне секције од 5. до 8. разреда
НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	Директор школе, предметни наставници технике и информатике, родитељи ученика, ученици и туристичка агенција
НАЧИН ФИНАНСИРАЊА	Родитељи ученика
ТЕХНИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	Директор школе, секретар школе, разредне старешине, предметни наставници, туристичка агенција....
ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	За време сајма аутомобила (задња недеља марта месеца) .